

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18
సంచిక: 86

మంగళవారం 17-6-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

హక్కులకు లెక్కొద్దు

వర్కింగ్ ఉమెన్‌ల మెటర్నిటీ లీవ్‌లకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలపై కథనం

- ఫ్యామిలీలో

ఏటా రూ.2,15,625 కోట్లు

జీవన ఎరువులు/ ద్రావణాల ద్వారా బ్రెజిల్ రైతులకు చేకూరుతున్న మేలు

- ఫ్యామిలీలో

అమ్మకు న్యాయం

ప్రతీకాత్మక చిత్రం

హక్కులకు లెక్కొద్దు

**మాతృత్వానికి సిద్ధపడిందంటే స్త్రీ..
24 బై 7 డ్యూటీకి సైన్ చేసినట్టే!
ఆ కొలువుకు ఆ షిఫ్ట్ మాత్రమే ఉంటుంది!
శారీరకంగా, మానసికంగా ఎన్ని మార్పులు..
ఎన్ని సర్దుబాట్లను అంగీకరించాలి అమ్మ!?
వర్కింగ్ ఉమన్ అయితే.. చెప్పక్కర్లేదు!
ఆ శ్రమ నుంచి పాలిచ్చే మొదటి ఆరునెలలైనా
ఆ తల్లికి కాస్తంత వెసులుబాటు,
విశ్రాంతి కావాలి కదా! తొలి చూలు, మలి చూలుకే అనే నిబంధనతో కాదు!
అవసరమైతే మూడో ప్రసవానికి కూడా! సుప్రీం కోర్ట్ కూడా సరే అంది!
అదేంటి ఆ అంశం కోర్ట్ దాకా వెళ్లిందా? అవును.. ఇటీవలే తీర్పు వచ్చింది. ఆ వివరాలు..**

తమిళనాడులోని ధర్మపురి జిల్లాకు చెందిన ఉమా దేవికి 2006లో పెళ్లయింది. ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టారు. 2012లో టీచర్‌గా సర్కారు కొలువు వచ్చింది. అయితే భర్తతో వచ్చిన స్పర్థల కారణంగా 2017లో అతన్నుంచి విడాకులు తీసుకుంది ఆమె. పిల్లల కస్టడీని తండ్రికే ఇచ్చింది కోర్ట్. 2018లో ఉమాదేవి మళ్లీ పెళ్లి చేసుకుంది. కొన్నాళ్లకు గర్భం దాల్చింది. నెలలు నిండుతుండటంతో తొమ్మిది నెలల ప్రసూతి సెలవుకు దరఖాస్తు చేసుకుంది. ఆ దరఖాస్తును తోసి పుచ్చారు పై అధికారి.. తమిళనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల నిబంధనల ప్రకారం.. ఒకరు లేక ఇద్దరు పిల్లల వరకే ప్రసూతి సెలవు వర్తిస్తుందని, ఉమాదేవికి ఇది మూడో కాన్పు అదీ రెండో వివాహంతో కాబట్టి ప్రసూతి సెలవు ఇవ్వడం కుదరదని వివరణిస్తూ! నొచ్చుకున్న ఉమాదేవి మద్రాస్ హైకోర్ట్‌ను ఆశ్రయించింది. ఆమెకు మెటర్నిటీ లీవ్ ఇవ్వాల్సిందేనని తీర్పిచ్చింది ఏకసభ్యధర్మాసనం. దాంతో ఉమాదేవి పై అధికారులు డివిజన్ బెంచ్ (ఇద్దరు సభ్యుల ధర్మాసనం)కి అపీల్ చేశారు. డివిజన్ బెంచ్.. ఏకసభ్య ధర్మాసన తీర్పును కొట్టేస్తూ మెటర్నిటీ లీవ్‌కి ఉమాదేవి అర్హురాలు కాదని తీర్పు ఇచ్చింది. దాంతో ఉమాదేవి సుప్రీం కోర్ట్‌కు వెళ్లింది. 'నా ఇద్దరు పిల్లలు నేను గవర్నమెంట్ సర్వీస్‌లో జాయిన్ అవకముందు పుట్టారు. సర్వీస్‌లో చేరిన తర్వాత మెటర్నిటీ లీవ్‌కి అప్లయ్ చేసుకోవడం ఇదే మొదలు. అదీగాక మెటర్నిటీ లీవ్ అనేది మహిళ రీప్రొడక్టివ్ రైట్స్ కిందికి వస్తుంది. మన రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 కూడా దీన్ని గుర్తిస్తుంది' అని వాదించింది. మూడు కాన్పులకు మెటర్నిటీ లీవ్ ఇవ్వడం అధిక సంతానాన్ని ప్రోత్సహించినట్టవడమేకాదు రాష్ట్ర ఖజానాకూ భారమేననే వాదన వినిపించారు ప్రతివాదులు.

సుప్రీం కోర్ట్ ఏం చెప్పిందంటే..

మూడో ప్రసవానికీ మహిళ మెటర్నిటీ లీవ్‌కి అర్హురాలే! అది రెండో పెళ్లయినా సరే! మెటర్నిటీ బెనిఫిట్ యాక్ట్ ప్రకారం ఉద్యోగం చేసే గర్భిణీకి ప్రసూతి సెలవు మంజూరు చేయాల్సిందే! ప్రసవాల సంఖ్యను బట్టో.. పునర్వివాహాల స్టేటస్‌ను బట్టో కాదు. వాటితో ఈ సెలవుకు సంబంధం లేదు. అధిక సంతానాన్ని, అధిక ఆర్థిక భారాన్ని నియంత్రించాలనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ (తమిళనాడు) నిబంధనలు ప్రశంసించదగ్గవే! అదే సమయంలో ప్రాథమిక హక్కు కోణంలో మహిళల రీప్రొడక్టివ్ హెల్త్, వెల్ బీయింగ్‌నూ పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిందే.. వాళ్ల హక్కును గౌరవించాల్సిందే!' అంటూ స్పష్టమైన తీర్పునిచ్చింది.

మహిళలకు సంబంధించి ఇదొక విజయమే! ఎక్కడైనా మెటర్నిటీ బెనిఫిట్ యాక్ట్, రీప్రొడక్టివిటీ రైట్ ఉల్లంఘనకు గురైనా.. ఈ తీర్పును చూపించి ఆ హక్కును పొందవచ్చు.

● వ్యూహం

ఒత్తిడి కొండను చిత్తు చేసి...

'సమస్య నీలోనే ఉన్నప్పుడు...దానికి పరిష్కారం కూడా నీలోనే ఉంటుంది'... ఇది తత్వం కాదు. నిజం.

'నీట్'కు ప్రిపేర్ అవుతున్న క్రమంలో అవిక ఒత్తిడి తట్టుకోలేక ఏడ్చేది. కన్నీళ్లు తుడుచుకున్నాక... ఒత్తిడిని దూరం చేసే దారి కనిపించింది. ఇక ఎప్పుడూ ఆమె ఏడవ లేదు. ఇప్పుడు ఆల్ ఇండియా స్థాయిలో విజేతగా నిలిచింది.

'చిన్నప్పటి నుంచి నేను డాక్టర్ కావాలనుకునేదాన్ని' అంటున్న పదిహేడు సంవత్సరాల అవిక అగర్వాల్ జాతీయ వైద్య ప్రవేశ పరీక్ష 'నీట్'లో 5వ ర్యాంక్ సాధించింది. వైద్యుల కుటుంబంలో పుట్టిన అవిక ఆ వృత్తి విలువను ప్రత్యక్షంగా చూసింది.

ఫరిదాబాద్‌కు చెందిన అవిక పదవతరగతి వరకు ఢిల్లీలో చదివింది. వృత్తి జీవితాన్ని, వ్యక్తిగత జీవితాన్ని సమన్వయం చేసుకుంటూ ఎప్పుడూ ప్రశాంతచిత్తంతో కనిపించే తల్లిదండ్రులను చూడడం తనకు ఇష్టం.

'వారు ఎంతోమందిని బాధ నుంచి విముక్తి చేశారు. జీవితంపై ఆశ కల్పించారు' అంటుంది తల్లిదండ్రుల గురించి. తల్లిదండ్రులను చూసి డాక్టర్ కావాలనుకున్న అవిక పరీక్షలకు ప్రిపేర్ అవుతున్న క్రమంలో ఒత్తిడిని తట్టుకోలేక ఏడ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. కొద్దిరోజుల్లోనే ఆ ఒత్తిడికి పరిష్కారాన్ని కూడా కనిపెట్టింది. తనకు ఇష్టమైన టేబుల్ టెన్నిస్ ఆడడం ద్వారా ఒత్తిడి నుంచి బయటపడేది.

యుద్ధంలోనే కాదు పరీక్షల యుద్ధంలోనూ వ్యూహం(స్ట్రాటజీ) అనేది ముఖ్యం. 'మేజర్, మైనర్ గోల్స్‌గా నా స్ట్రాటజీని విభజించుకున్నాను. నీట్ అనేది నా మేజర్ గోల్. మైనర్ గోల్...ప్రతిరోజూ ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత విన్న పాఠాలను మననం చేసుకోవడం. డౌట్స్ లేకుండా చూసుకోవడం. క్వశ్చన్స్ ప్రాక్టీస్ చేయడం' అంటుంది అవిక.

● బ్యూటిప్

కాంతులీనే కురుల కోసం...

ఒక్కోసారి జుత్తు పొడిబారిపోయి, కళావిహీనంగా అయిపోవడంతో పాటు ముక్కలుగా తెగిపోతూ ఉంటుంది. అలాంటప్పుడు నీటిలో కాస్త టీ పొడి, కొన్ని ఉల్లి తొక్కలు, కొద్దిగా ఉసిరిక పొడి వేసి మరిగించాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని శిరోజాలకు పట్టించి, మూడు గంటల తరువాత తలస్నానం చేసేయాలి. వారానికో సారి ఇలా చేస్తే జుత్తు బలపడటంతో పాటు కాంతులీను తుంది.

బులియన్

జూన్ 16న ముగింపు రూ.లలో
(బంగారం 10 గ్రా.: వెండి కిలో)

హైదరాబాద్	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	99,010
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	92,674
వెండి	1,06,500
విజయవాడ	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,02,910
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	93,200
వెండి	1,09,300
విశాఖపట్నం	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,01,510
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	93,050
వెండి	1,09,900
రాజమండ్రి	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,02,850
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	95,840
వెండి	1,09,600
ప్రొద్దుటూరు	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	98,500
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	90,620
వెండి	1,06,000
చెన్నై	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,01,500
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	93,050
వెండి	1,20,000

గమనిక: గిట్టుబాటు, నిల్వ, పోటీ వంటి పలు అంశాల ప్రాతిపదికన షాపుల మధ్య పసిడి ధరల్లో కొంత వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు.

● టిప్స్

- పంటి నొప్పితో బాధపడుతుంటే రెండు తులసి ఆకులలో ఒక కల్లు రాతి ఉప్పు, చిటికెడు మిరియాల పొడి పెట్టి ఆకులను మడిచి నొప్పి ఉన్న పన్ను మీద గట్టిగా అదిమిపెట్టాలి.

- ప్రతి రోజూ తులసి నీటిని తాగినట్లయితే దగ్గు, ఇతర గొంతు సంబంధ వ్యాధులు (ఇన్‌ఫెక్షన్స్) రావు.
- ఒంటి మీద ర్యాష్ వస్తే స్నానం చేసే నీటిలో కనీసం అరగంట ముందుగా గుప్పెడు తులసి ఆకులను వేసుకోవాలి.

సమ్‌థింగ్ స్పెషల్

ఆహా... అంతరిక్షంలో గాజర్ హల్వా

శుభాంశు శుక్లా అంతరిక్షయాత్రకు సంబంధించిన ఆసక్తి శాస్త్రీయ విషయాలకే పరిమితం కాలేదు.

'అక్కడ ఏంతింటారు?' లాంటివి కూడా చాలామంది తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నారు.

శుక్లా తనతో పాటు భారతీయ రుచులను కూడా అంతరిక్షంలోకి తీసుకువెళ్లనున్నాడు.

'ఇస్రో' ప్రత్యేకంగా సిద్ధం చేసిన వంటకాలు, గాజర్ హల్వా తీసుకువెళతాడు. ఈ వంటకాలను మొదట భారతదేశ గగన్‌యాన్ మిషన్ కోసం తయారుచేశారు. వాటిని ఇప్పుడు 'యాక్సియం-4' మిషన్ కోసం ఉపయోగించనున్నారు.

అంతరిక్ష పరిస్థితులను తట్టుకునేలా, మైక్రోగ్రావిటీలో తినడానికి తేలికగా, సురక్షితంగా, తాజాగా ఉండేలా ఈ ఆహారపదార్థాలను తయారుచేశారు. భారతీయ వంటకాలను 'యాక్సియం-4' మిషన్ కోసం ఆమోదించడం అంత తేలికగా జరగలేదు.

'భారతీయ వంటకాలలో మసాలాలు అధికంగా ఉన్నందున వాటిని తీసుకువెళ్లడానికి అనుమతి లభించడం కష్టం అయింది. చివరకు కొన్ని రకాల ఆహారపదార్థాలను అనుమతించారు. తన వెంట తీసుకువెళుతున్న భారతీయ వంటకాలను తోటి వారికి రుచి చూపించాలని శుభాంశు ఉత్సాహంగా ఉన్నాడు' అంటుంది లక్నోలో ఉపాధ్యాయురాలిగా పనిచేస్తున్న శుక్లా సోదరి సుచి శుక్లా.

సాగుబడి
ఆరుద్ర కార్తె: జూన్ 22 నుంచి

నల్లతామర సోకినా అధిక దిగుబడినిచ్చే మిరప!

లాం ఫారంలో అమ్మకానికి 3 రకాల మిరప విత్తనాలు సిద్ధం

గుంటూరుకు దగ్గర్లోని లాం ఫారం ప్రాంతీయ ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానంలో నల్లతామరను తట్టుకొని అధిక దిగుబడినిచ్చే ఎల్.సి.ఎ-643తో పాటు ఎల్.సి ఎ-625, ఎల్.సి ఎ-657 మిరప రకాల ఫౌండేషన్ విత్తనాన్ని ఈ నెల 16 నుంచి తెలుగు రాష్ట్రాల రైతులకు అమ్ముతున్నట్లు ఆర్ఎఎస్ అసోసియేట్ డైరెక్టర్ డాక్టర్. సి. వెంకట రమణ తెలిపారు. రైతులు నేరుగా ప్రాంతీయ ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానం లాం ఫారంలో ఉ. 9- సా. 4 గంటల మధ్యలో విత్తనాలు కొనుగోలు చేయొచ్చు (రెండో శనివారం, ప్రతి ఆదివారం సెలవు). కిలో మిరప విత్తనం ధర రూ. 1,200. ఈ మూడు రకాల మిరప విత్తనాలు ప్రాంతీయ ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానం- లాం ఫారంలో మాత్రమే రైతులకు లభిస్తాయని డా. వెంకట రమణ తెలిపారు. అవే పేర్లతో బయట ఎవరైనా ఈ విత్తనాలు అమ్మజూపితే రైతులు వాటిని ఖరీదు చేసి మోసపోవద్దని విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఇతర వివరాలకు.. 99898 09554/9440592982.

నల్లతామర సోకినా..: ఎల్. సి ఎ-643 రకం పచ్చిమిర్చితోపాటు ఎండు మిర్చికీ అనువైన రకం. కాయలు లేత ఆకుపచ్చ రంగులో పొడవుగా (13-14 సెం.మీ) ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. కాయలు ఎండిన తరువాత కొంచెం ముడత, ఆకర్షణీయమైన ఎరుపు రంగుతో బ్యాడగి మాదిరిగా ఉంటాయి. బెట్టను బాగా తట్టుకొంటుంది. జెమిని వైరస్‌ను కూడా కొంతవరకు తట్టుకొంటుంది. నల్లతామర పురుగు సోకినా కొద్దిపాటి పురుగు మందుల పిచికారీతో అధిక దిగుబడినివ్వగల రకం.

ఎద పెట్టటానికి అనువైనది!: ఎల్. సి ఎ-625 రకం ఎండు మిరపకు అనువైనది. మొక్కలు బలిష్టమైన కొమ్మలతో ఎత్తుగా పెరుగుతాయి. కణుపులు దగ్గరగా ఉండి, కాపు చిక్కగా ఉంటుంది. ప్రధాన పొలంలో నేరుగా ఎద పెట్టడానికి ఎంతో అనువైన రకం. కాయలు సన్నగా, మధ్యస్థ పొడవు(8-10 సెం. మీ.)న తేజ రకాన్ని పోలి ఉంటాయి. పచ్చికాయలు ముదురు ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటాయి. నూటి రకాల్లో కెల్లా అధిక ఘాటు (45,000-50,000 ఎస్.హెచ్.యు.). ఆకర్షణీయమైన ఎరుపు రంగు (60-65 ఎ.ఎస్.టి.ఎ.)గల రకం. కాయ తోలు పలచగా ఉండి, అధిక ఘాటు వల్ల కాయకుళ్ళు తెగులును కొంతవరకు తట్టుకొంటుంది. తాలు కాయలు చాలా తక్కువ.

అధిక బెట్టను తట్టుకునే రకం: ఎల్. సి ఎ-657 రకము తొలకరి తరువాత నేరుగా ఎద పెట్టుకోవడానికి అనువైనది. జెమిని వైరస్‌ను తట్టుకునే రకం. మొక్కలు ఎత్తుగా, దృఢమైన కాండంతో నిటారైన కొమ్మలు, బలమైన వేరు వ్యవస్థను కలిగి ఉంటాయి. కాయలు పొడవుగా (11-12 సెం.మీ.) ముదురు ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటాయి. పండినప్పుడు ముదురు ఎరుపు రంగుతో తెల్లటి తొడిమతో ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. కాయలు అధిక ఘాటు (50,000-55,000 ఎస్.హెచ్.యు.), మంచి రంగును కలిగి ఉంటాయి. అధిక బెట్టను తట్టుకునే రకం.

రసాయనిక ఎరువులతో కూడిన 'హరిత విప్లవానికి డా. నార్మన్ బోర్లాగ్ నాంది పలికితే.. 'సూక్ష్మ జీవులతో కూడిన హరిత విప్లవాని'కి డాక్టర్ మారియాంజెలా హంగ్రియా నాంది పలికారు. మాతృదేశం బ్రెజిల్‌ను సోయా తదితర వ్యవసాయోత్పత్తుల్ని అధికంగా ఎగుమతి చేసే దేశంగా మార్చటంలో ఆమె కృషి అపూర్వమైనది. అద్వితీయమైన సాయిల్ మైక్రోబయాలజిస్టుగా ఆమె రైతాంగానికి అందించిన 30కి పైగా బాక్టీరియా ఆవిష్కరణల ఫలితంగా బ్రెజిల్ రైతులు ఏటా రూ. 2,15,625 కోట్ల మేరకు లబ్ధి పొందుతున్నారని అంచనా. ఈ ఏడాది ప్రపంచ ఆహార పురస్కారాన్ని గెల్చుకున్న డా. హంగ్రియా జీవన సాఫల్య కృషిని పరిశీలిద్దాం..

10 కోట్ల ఎకరాలు.. ఏటా రూ.2,15,625 కోట్లు!

జీవన ఎరువులు/ద్రావణాల ద్వారా బ్రెజిల్ రైతులకు ఏటా చేకూరుతున్న మేలు రూ.2,15,625 కోట్లు!

సాయిల్ మైక్రోబయాలజిస్ట్ డా.మారియాంజెలా హంగ్రియా అవిరళ కృషి ఫలితం ఇది

డాక్టర్ మారియాంజెలా హంగ్రియా. 1958 ఫిబ్రవరి 6న బ్రెజిల్‌లో పుట్టారు. సాయిల్ మైక్రోబయాలజిస్టుగా 40 ఏళ్లుగా విశేష కృషి చేస్తున్నారు. హరిత విప్లవం సాంకేతికత ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తృతంగా అమల్లోకొచ్చిన 1970వ దశకం చివర్లో ఆమె డిగ్రీ కాలేజ్‌లో చేరి మైక్రోబయాలజీ చదువుకున్నారు. మొక్కల గురించి, సూక్ష్మజీవుల గురించి బామ్మ చెప్పిన పాఠాల స్ఫూర్తితో సాయిల్ మైక్రోబయాలజీ వైపు అడుగులు వేశారు. బ్రెజిల్‌లో పీహెచ్‌డీ పూర్తి చేసి అమెరికాలో పోస్ట్ డాక్టోరల్ రీసెర్చ్ చేశారు. తిరిగి స్వదేశానికి వెళ్లి 1991లో బ్రెజిల్ ప్రభుత్వ వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థలో చేరి, దీక్షగా పరిశోధనలు కొనసాగించారు. ప్రకృతిసిద్ధమైన సూక్ష్మజీవులను ఉపయోగించి పంటలకు పోషకాలను ఎలా సమకూర్చుకోవచ్చు అనే కోణంలో అపూర్వమైన పరిశోధనలు చేసి అద్భుతమైన ఆవిష్కరణలు చేశారు. ప్రయోగశాలకే పరిమితం కాకుండా ఆ ఆవిష్కరణలను రైతుల దగ్గరకు తీసుకెళ్లటానికి విస్తృతంగా కృషి చేశారు. 500కు పైగా పరిశోధనా పత్రాలు, పుస్తకాలు రాశారు.

సూక్ష్మజీవులకు పెద్ద పీట

మట్టిలో ఉండే సూక్ష్మజీవులకు, ప్రకృతిలో చెట్లు, మొక్కల వేరు వ్యవస్థకు పరస్పరాధారిత సంబంధం ఉంది. వాతావరణంలో పుష్కలంగా ఉన్న నత్రజనిని చెట్లు, మొక్కల వేర్లు నేరుగా గ్రహించుకోలేవు. మట్టిలో ఉండే కొన్ని రకాల సూక్ష్మజీవులు ఆ నత్రజనిని గ్రహించి, వేర్లు ఉపయోగించుకోగలిగిన రూపంలోకి మార్చి అందిస్తున్నాయి. ఇందుకు ప్రతిగా వేర్లు పోషక ద్రవాలను మట్టిలోకి స్రవిస్తుంటాయి. ఆ శక్తితోనే సూక్ష్మజీవులు గాలిలో నుంచి నత్రజనిని తీసుకొని వేర్లకు సరఫరా చేస్తుంటాయి. పంటలకు యూరియా వేయటానికి బదులుగా, నత్రజనిని గ్రహించే సూక్ష్మజీవుల్ని డా. హంగ్రియా తొలిగా గుర్తించారు. వాటితో ద్రావణాలను, జీవన ఎరువులను తయారు చేసి బ్రెజిల్ రైతులకు అందించారు. ప్రతి ఏటా విత్తనానికి జీవన ద్రావణాలతో లేపనం చేసి విత్తటం ద్వారా రసాయనిక ఎరువులు వాడిన పొలాలతో పోల్చితే 8 శాతం ఎక్కువ సోయా చిక్కుళ్ల దిగుబడి సాధించటంలో విజయం సాధించారు. ఆ తర్వాత వరి, గోధుమ, మొక్కజొన్న, చిక్కుళ్లు, పశుగ్రాస పంటల వేరు వ్యవస్థల్లోని ప్రత్యేక సూక్ష్మజీవులపై పరిశోధనలు చేశారు. వేర్వేరు పంటలకు అవసరమైన జీవన ఎరువులను, సూక్ష్మజీవులతో కూడిన ద్రావణాలను రూపొందించారు.

30 రకాల 'సూక్ష్మ' సాంకేతికతలు

ఆ క్రమంలో ప్రకృతికి హానిచేయకుండా, అతి తక్కువ ఖర్చుతో దిగుబడులు పెంచేలా 30 రకాల జీవన ఎరువులను, విత్తన లేపన ద్రావణాలను తయారు చేసి రైతులకు అందించారు. ఈ టెక్నాలజీలు బ్రెజిల్ రైతులకే కాక అనేక ప్రపంచ దేశాల్లోనూ వాడుకలోకి వచ్చాయి.

రైజోబియా, అజోస్పిరిల్లం బ్రాసిలెన్స్..

బ్రెజిల్‌లో 16.25 కోట్ల ఎకరాల సాగు భూమి ఉంది. ఇందులో సుమారు 10 కోట్ల ఎకరాల్లో రైతులు డా. హంగ్రియా, ఆమె సహచర శాస్త్రవేత్తల బృందం రూపొందించిన 30 రకాల జీవన ఎరువులు/ద్రావణాలను వాడుతున్నారు. ఆ మేరకు యూరియా వంటి రసాయనిక ఎరువులు కొనటం, వాడటం మానేశారు లేదా బాగా తగ్గించారు. రైజోబియా, అజోస్పిరిల్లం బ్రాసిలెన్స్ వంటి మేలు చేసే బాక్టీరియా వాడుతున్న బ్రెజిల్ రైతులకు ఏటా చేకూరుతున్న మేలు ఎంతంటే.. ఏకంగా రూ. 2,15,625 కోట్లు (25 బిలియన్ డాలర్లు)! అంతేకాదు, 23 కోట్ల మెట్రిక్ టన్నుల కర్బన ఉద్గారాలు వెలువడకుండా నివారించగలుగుతున్నారు. సోయా ఉత్పత్తి, ఎగుమతుల్లో బ్రెజిల్ ప్రపంచంలోనే అగ్రస్థానంలో ఉండడానికి డా. హంగ్రియా అవిరళ కృషే కారణం. ప్రపంచ ఆహార భద్రతకు ఆమె ఆవిష్కరణలు దోహదం చేస్తున్నాయని ప్రపంచ ఆహార పురస్కార ప్రదాన కమిటీ ప్రశంసించింది.

ఆది నుంచి సూక్ష్మజీవులపై పరిశోధనలకే ప్రాధాన్యం

నేను పరిశోధనలు ప్రారంభించిన హరిత విప్లవం తొలినాళ్లలో ప్రపంచం ఆకలి తీర్చటం ఒక్కటే లక్ష్యం. ఇంకా ఇంకా అధికోత్పత్తి సాధించటం ఒక్కటే లక్ష్యంగా ఉండేది. అయితే, నేను అందుకు భిన్నంగా పరిశోధనలు కొనసాగించాను. పర్యావరణానికి హానికలగకుండా, తక్కువ ఖర్చుతో సుస్థిర వ్యవసాయం చేసే మార్గాలపైనే దృష్టి కేంద్రీకరించాను. సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతుల ఆవశ్యకతను ఇప్పుడు అందరూ గుర్తిస్తున్నారు. భూమిని, నీటిని కలుషితం చేయకుండా కర్బన ఉద్గారాలను తగ్గించే తీరులో వ్యవసాయం చేయాలన్న తపన ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఏటేటా బలం పుంజుకుంటున్నది. హెక్టారుకు రసాయనిక నత్రజని ఎరువులు వాడాలంటే రైతులకు 30-50 డాలర్ల ఖర్చవుతుంది. దానికి బదులు బాక్టీరియాల కోసం హెక్టారుకు కేవలం 2-3 డాలర్లు ఖర్చు చేస్తే సరిపోతోంది.

– డా. మారియాంజెలా హంగ్రియా, ప్రపంచ ఆహార పురస్కార విజేత, జీవన ఎరువుల పరిశోధకురాలు, బ్రెజిల్

125 రోజుల పొట్టి కంది.. ఏడాదికి 3 పంటలు!

కంది పంట సాగులో పెద్ద ముందడుగు పడింది. ఇప్పటి వరకు కంది అంటే కేవలం వర్షాకాలంలో విత్తుకునే ఖరీఫ్ పంట మాత్రమే. ఇక మీదట ఏడాదికి 3 సార్లు విత్తుకోదగిన కంది పొట్టి రకం అందుబాటులోకి వచ్చింది. 45 డిగ్రీల అధిక వేడిని కూడా తట్టుకుంటూ హెక్టారుకు 2 టన్నుల వరకు దిగుబడినిచ్చే కంది వంగడాన్ని అంతర్జాతీయ మెట్ట పంటల పరిశోధనా సంస్థ (ఇక్రిశాట్) శాస్త్రవేత్తలు రూపొందించారు. సీనియర్ బ్రీడర్ డా. గంగశెట్టి ప్రకాశ్ సారథ్యంలోని శాస్త్రవేత్తల బృందం ప్రపంచంలోనే తొలిసారి స్పీడ్ బ్రీడింగ్, స్పీడ్ చిప్పింగ్ పద్ధతుల్లో కంది వంగడాన్ని వెలువరించారు. అధిక వేడిని తట్టుకోగల 125 రోజుల్లో కోతకొచ్చే ఐసిపివి 25444 వంగడంతో 3 సీజన్లలోనూ కందులు పండించవచ్చని ఇక్రిశాట్ చెబుతోంది.

వచ్చే జనవరిలో..

ఐసిపివి 25444 రకం కంది పంటను ఇక్రిశాట్ పొలంలో గత ఫిబ్రవరిలో విత్తాం. ఇప్పుడు కోతకొచ్చింది. ఈ రకాన్ని ఏ సీజన్‌లోనైనా సాగు చేయవచ్చు. ఖరీఫ్‌లో వరి సాగు చేసిన భూముల్లో రబీలో ఈ కంది రకాన్ని సాగు చేయొచ్చు. ఖరీఫ్, రబీల్లో వరుసగా వరి సాగు చేసే భూముల్లో.. వేసవిలో వేయొచ్చు. మొక్కజొన్న / కూరగాయలు సాగు చేసే భూముల్లో రబీ పంటగా సాగు చేసుకోవచ్చు. కొందరు రైతులకు 2026 జనవరిలో విత్తనాలు ఇస్తాం. వాణిజ్య పరంగా విత్తనాలు అందుబాటులోకి రావటానికి మరో 1.5 ఏళ్ల సమయం పడుతుంది. ఇది జన్యు సవరణ వంగడం కాదు.

– డా. గంగశెట్టి ప్రకాశ్, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, కంది బ్రీడింగ్ విభాగం, ఇక్రిశాట్

కంది చేనులో ఇక్రిశాట్ డిజి డా.హిమాంశు పాఠక్‌తో కొత్త వంగడం రూపశిల్పి, సీనియర్ బ్రీడర్ డా. ప్రకాశ్

మంగళవారం 17-6-2025

'ప్రతి కుటుంబం సుఖ సంతోషాలతో గడపాలి. అందుకు సంక్షేమ పథకాలు పెద్దన్న పాత్ర పోషించాలి'

సత్యమేవ జయతే
సాక్షి
WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14 వెల: ₹ 5.50
సంపుటి: 18 సంచిక: 86

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

భారత్ తొలి ప్రత్యర్థి శ్రీలంక
సెప్టెంబర్ 30 నుంచి మహిళల వన్డే వరల్డ్ కప్ టోర్నీ - 10లో

ఇంటి రుణం కారుచౌకగా..
రుణాలపై ఎస్‌బీఐ 0.50% రేటు కోత తగ్గనున్న ఈఎంఐల భారం - 11లో

ఇజ్రాయెల్‌పై క్షిపణుల వర్షం
ఇజ్రాయెల్‌లోని టెల్‌అవీవ్‌పై ఇరాన్ క్షిపణులతో విరుచుకుపడింది. ఈ దాడుల్లో 8 మంది మృతి చెందారు.
వివరాలు 6లో ▸

టెలికాం రంగంలోకి ట్రంప్!
అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ కొత్త ఫోన్ బ్రాండ్‌తో పాటు ఒక నెట్‌వర్క్ ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రణాళికలో ఉన్నట్లు సమాచారం.
వివరాలు 6లో ▸

యుద్ధం తక్షణమే ఆపండి
ఇజ్రాయెల్, ఇరాన్ యుద్ధం ఎంతమాత్రం వాంఛనీయం కాదని జీ7 దేశాల అధినేతలు తేల్చిచెప్పారు.
వివరాలు 6లో ▸

షార్‌కు బెదిరింపు కాల్
షార్‌లోకి తీవ్రవాదులు చొరబడ్డారంటూ బెదిరింపు కాల్ వచ్చింది. తనిఖీల తర్వాత దానిని ఫేక్ కాల్‌గా నిర్ధారించారు.
వివరాలు 12లో ▸

పేరుకు వందనం.. భారీ కోతలతో బంధనం

నిజమైన లబ్ధిదారులపై అడ్డగోలుగా వేటు

300 యూనిట్ల కటాఫ్‌పై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రోడ్డెక్కిన మహిళలు

ఆ మేర విద్యుత్ వినియోగం లేకపోయినా తల్లికి వందనం కట్.. సగటు 300 యూనిట్లు తీసుకోకుండా వంచించారని ధ్వజం

కేంద్రీయ విద్యాలయాల విద్యార్థులందరికీ మొండి చేయి.. పీఎంశ్రీ స్కూళ్లలో ఏకంగా 30 వేల మందికి ఎత్తివేత

ఈ స్కూళ్లను టార్గెట్ చేయడంపై బీజేపీ నేతల ఆగ్రహం

పలు జిల్లాల్లో స్కూళ్లకు స్కూళ్లు అవుట్

వందలాది విద్యార్థులున్నా, ఒక్కరికీ రాని వైనం.. తల పట్టుకుంటున్న హెచ్‌ఎంలు.. జవాబు చెప్పే వారే కరువు

అంగన్‌వాడీలు, కాంట్రాక్ట్, అవుట్ సోర్సింగ్, ఆప్కాస్.. చిరుద్యోగులకూ కట్

మరోవైపు ఒక్కరి పేరుతోనే పదులు, వందల సంఖ్యలో పిల్లలు.. అంకెల గారడీతో మభ్యపెడుతున్న కూటమి ప్రభుత్వం

2లో

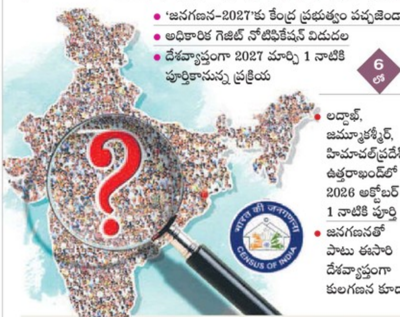

నంద్యాల జిల్లా గడివేముల జెడ్పీ స్కూల్‌లో ఏ ఒక్క విద్యార్థికీ తల్లికి వందనం రాకపోవడంతో హెచ్‌ఎంను నిలదీస్తున్న తల్లిదండ్రులు

ఏ నెలా 100 యూనిట్లు దాటలేదు

"నేను, నా భర్త కూలి పనులు చేసుకుంటూ చిన్న ఇంట్లో జీవిస్తున్నాం. మాకు ఇద్దరు పిల్లలు. ఒకరు ఎనిమిది, మరొకరు ఇంటర్ చదువుతున్నారు. తల్లికి వందనం డబ్బులొస్తే ఫీజుల అవసరం తీరుతుందనుకున్నా. నాకు డబ్బులు పడలేదు. సచివాలయానికి వెళ్తే 300 యూనిట్లు దాటి కరెంటు వాడటం వల్ల డబ్బులు రాలేదని చెప్పారు. మాకు ఎప్పుడూ కనీసం 100 యూనిట్లు కూడా రాలేదు. అలాంటిది 300 యూనిట్లని ఎలా చెప్పారంటూ సచివాలయ సిబ్బందిని అడిగాం. తామేమీ చేయలేమంటున్నారు. గత ప్రభుత్వంలో క్రమం తప్పకుండా అమ్మ ఒడి తీసుకున్నాను.
- ఆరుగుల అరుణ, భీమవరపుకోట, కాకినాడ జిల్లా

2 దశల్లో జనగణన..

- 'జనగణన-2027'కు కేంద్ర ప్రభుత్వం పచ్చజెండా
- అధికారిక గెజిట్ నోటిఫికేషన్ విడుదల
- దేశవ్యాప్తంగా 2027 మార్చి 1 నాటికి పూర్తికానున్న ప్రక్రియ

6లో

- లద్దాఖ్, జమ్మూకశ్మీర్, హిమాచల్‌ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్‌లో 2026 అక్టోబర్ 1 నాటికి పూర్తి
- జనగణనతో పాటు ఈసారి దేశవ్యాప్తంగా కులగణన కూడా

నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు లైన్‌క్లియర్!

ఏపీలో శాసనసభ స్థానాలు 175 నుంచి 225కు పెంపునకు మార్గం సుగమం

ఏపీ విభజన చట్టంలోనే నియోజకవర్గాల పునర్విభజన అంశం

జనగణనతో ముడిపెట్టి జాప్యం చేసిన కేంద్రం

3లో

న్యూస్‌రీల్

సీనియర్ జర్నలిస్ట్ కొమ్మినేని విడుదల

సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల నేపథ్యంలో.. మంగళగిరి కోర్టు సీనియర్ జర్నలిస్ట్ కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావుకు బెయిల్ ఇచ్చింది. దీంతో సోమవారం రాత్రి 7 గంటల సమయంలో గుంటూరు జిల్లా జైలు నుంచి కొమ్మినేని విడుదలయ్యారు.
వివరాలు 3లో ▸

ఎస్పీ ఆఫీస్ ముందు ఆత్మహత్యాయత్నం

తమ పొలాన్ని తమకు తెలియకుండానే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారంటూ ఓ కుటుంబం పెట్రోల్ పోసుకొని.. బాపట్ల ఎస్పీ కార్యాలయం ముందు ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడింది. అధికారులు కూడా పట్టించుకోకపోవడంతో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు బాధితులు చెప్పారు.
వివరాలు 5లో ▸

110 కిలోల గంజాయి స్వాధీనం

అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా సీలేరులో గంజాయి కొనుగోలు చేసి.. తమిళనాడుకు తరలిస్తున్న నలుగురిని కాకినాడ జిల్లా గండేపల్లి పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. 110 కిలోల గంజాయి, కారు, ఫోన్లు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వాటి విలువ రూ.8,26,700 ఉంటుందని అంచనా వేశారు.
వివరాలు 5లో ▸

మాపై నాలుగు శాఖల పెత్తనం

తమపై నాలుగు శాఖలు పెత్తనం చేస్తున్నాయని.. పనిభారంతో తీవ్ర ఒత్తిడికి గురవుతున్నామని సచివాలయ ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు వాపోయారు. ప్రమోషన్ చానల్ కల్పించాలని, పనిభారం తగ్గించాలని డిమాండ్ చేస్తూ విజయవాడలో ధర్నా చేశారు.
వివరాలు 12లో ▸

జననేత పర్యటనకు ఆంక్షల అడ్డంకులు

పోలీసులు, కూటమి నేతల వేధింపులు తాళలేక వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్త నాగమల్లేశ్వరరావు ఆత్మహత్య

ఆ కుటుంబాన్ని పరామర్శించేందుకు రేపు సత్తెనపల్లి మండలం రెంటపాళ్లకు మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్

2లో

భారీగా జనం తరలివస్తారని ఇంటెలిజెన్స్ నివేదికలు

పర్యటనను అడ్డుకునేందుకు కూటమి ప్రభుత్వ కుట్రలు

భద్రత కల్పించలేని కారణంగా అనుమతి లేదంటున్న పోలీసులు

ఎన్నడూ లేనివిధంగా ప్రతిపక్ష నేత పర్యటనకు కొర్రీలు

యుద్ధాల యుగం కాదు

- వివాదాలను చర్చల ద్వారా పరిష్కరించుకోవాలి
- భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ క్రిస్టోడౌలిడెస్ పిలుపు
- భారత్-సైప్రస్ ద్వైపాక్షిక సంబంధాలపై చర్చలు
- ఉగ్రవాదంపై పోరాటంలో భారత్‌కు అండగా ఉంటామన్న సైప్రస్ అధ్యక్షుడు
- మోదీకి తమ దేశ అత్యున్నత పౌర పురస్కారం ప్రదానం

6లో

గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగుల బదిలీలకు సిద్ధం

మార్గదర్శకాలు విడుదల చేసిన ప్రభుత్వం

- 'క్లియర్ వేకెన్సీ' పేరిట గందరగోళం
- మహిళా పోలీసు, సర్వేయర్, ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్ల పోస్టుల కంటే ఉద్యోగుల సంఖ్య ఎక్కువ
- ఈ విషయంలో ఏం చేస్తారన్న దానిపై స్పష్టత కరువు
- సొంత మండలాల్లో పోస్టింగ్ ఇవ్వకూడదని నిర్ణయం

సాక్షి, అమరావతి: గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ఉద్యోగుల హేతుబద్ధీకరణ(రేషనలైజేషన్) పేరిట ఐదేళ్లుగా ఒకచోట పనిచేస్తున్న వారిని బదిలీ చేసేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సోమవారం మార్గదర్శకాలు జారీ చేసింది. ఇందులో 'క్లియర్ వేకెన్సీ' పేరిట విధించిన నిబంధనతో గందరగోళం నెలకొంది. గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల్లో మహిళా పోలీసు, సర్వేయర్, ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్ల పోస్టుల కంటే బదిలీ అయ్యే
మిగతా 11వ పేజీలో ▶

ఇదండీ సంగతి

అది సరే.. ఇక్కడ లక్షలాది మంది రోడ్డెక్కొద్దని ఎవరు చెప్పాలి సార్!!

సీఎం ఇలాకాలో దారుణం

మహిళను నడిరోడ్డుపై ఈడ్చుకెళ్లి చెట్టుకు కట్టేసిన టీడీపీ కార్యకర్త

- సభ్య సమాజం తలదించుకునేలా అవమానించి దారుణం.. భర్త చేసిన అప్పు తీర్చలేదని చిత్రహింసలు
- తక్షణమే చెల్లించకపోతే చంపేస్తానని బెదిరింపు
- కుప్పం మండలం నారాయణపురంలో ఘటన

11లో

వైఎస్సార్‌సీపీ వాళ్లను మనమే ఉతికేస్తే పోలా..

- సీఎం 30 రోజులు ఫ్రీగా వదిలేస్తే ఎవరేం మాట్లాడతారో చూస్తాం
- వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు నోరుమూసుకుని ఉండాలి
- టీడీపీ నేత జేసీ ప్రభాకర్‌రెడ్డి వ్యాఖ్యలు

3లో

ఎంబీబీఎస్ కటాఫ్‌పై ఉత్కంఠ

ఈసారి పూర్తి భిన్నంగా ఫలితాలు

తక్కువ స్కోర్‌కే మంచి ర్యాంక్‌లు

గత ఏడాదితో పోలిస్తే వంద మార్కులకు పైగా వ్యత్యాసం

మారిన ఫలితాల సరళితో తల్లిదండ్రులు, విద్యార్థుల్లో తీవ్ర ఉత్కంఠ

500 మార్కులొచ్చిన వారికి కచ్చితంగా కన్వీనర్ సీటు

400 పైగా వచ్చిన వారికి ఎక్కడ సీటు వస్తుందనే అంచనాలు

వారంలో స్టేట్ ర్యాంకులు ప్రకటించనున్న ఎన్టీఆర్ హెల్త్ వర్సిటీ

రాష్ట్రంలో 18 ప్రభుత్వ, 18 ప్రైవేట్, 2 మైనారిటీ, పద్మావతి మహిళా వైద్య కళాశాలల్లో 6,510 సీట్లు

ఈ ఏడాది కొత్తగా ఒక్క కళాశాల కూడా ప్రారంభించేది లేదన్న కూటమి ప్రభుత్వం

సాక్షి, అమరావతి: జాతీయ స్థాయిలో 2025-26 విద్యా సంవత్సరానికి ఎంబీబీఎస్, బీడీఎస్ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు నిర్వహించిన నీట్ యూజీ-2025 ఫలితాలు చర్చోపచర్చలకు దారితీశాయి. జాతీయ స్థాయి ర్యాంక్‌ల ఆధారంగా ఎంబీబీఎస్ సీట్లు ఏ మేరకు వస్తాయన్న అంచనాలు వేసుకోవడంలో విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు తలమునకలయ్యారు. ఈసారి రాష్ట్రం నుంచి 57,934 మంది పరీక్ష రాయగా 36,776 మంది అర్హత సాధించారు. గతేడాదితో పోలిస్తే ఈ దఫా జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయిల్లో నీట్ రాసిన, అర్హత సాధించిన విద్యార్థుల సంఖ్య
మిగతా 11వ పేజీలో ▶

క్లుప్తంగా...

శ్రీశైలం డ్యామ్‌కు భారీగా వరదనీరు

ప్రస్తుత నీటిమట్టం 842.40 అడుగులు

శ్రీశైలం ప్రాజెక్ట్: శ్రీశైలం డ్యాం నీటిమట్టం రోజురోజుకు పెరుగుతోంది. ఎగువనున్న జూరాల, సుంకేసుల నుంచి వరద నీరు వచ్చి చేరుతోంది. సోమవారం సాయంత్రానికి ఎగువ ప్రాజెక్ట్‌ల నుంచి శ్రీశైలానికి 35,796 క్యూసెక్కుల వరదనీరు వచ్చింది. జలాశయంలో 65.4574 టీఎంసీల నీరు నిల్వ ఉండగా.. డ్యాం నీటిమట్టం 842.40 అడుగులకు చేరుకుంది. ఆదివారం నుంచి సోమవారం వరకు జలాశయానికి 42,348 క్యూసెక్కుల నీరు వచ్చి చేరింది. జలాశయం బ్యాక్ వాటర్ నుంచి కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతలకు 600 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేశారు.

వైఎస్సార్‌సీపీలో చేరిన 20 కుటుంబాలు

కండువాలు వేసి పార్టీలోకి ఆహ్వానిస్తున్న ఎమ్మెల్యే బి.విరూపాక్షి

ఆలూరు: టీడీపీలో కొనసాగలేమంటూ కర్నూలు జిల్లా చిప్పగిరి మండలం రామదుర్గం గ్రామానికి చెందిన 20 కుటుంబాలు సోమవారం ఎమ్మెల్యే బి.విరూపాక్షి సమక్షంలో వైఎస్సార్‌సీపీలో చేరాయి. జయన్న, జలదారి ఈరన్న, ఒడ్డెగేరి ఆంజనేయ, నాగరాజ్, లింగన్న తదితరులకు ఎమ్మెల్యే కండువాలు కప్పి పార్టీలోకి ఆహ్వానించారు. ఈ సందర్భంగా ఎమ్మెల్యే మాట్లాడుతూ.. టీడీపీకి ఎన్నో రకాలుగా సేవలందించినా ప్రయోజనం లేకపోవడంతోనే వైఎస్సార్‌సీపీలో చేరారన్నారు. మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ అట్టడుగు వర్గాలకు చెందిన కార్యకర్తలు, నాయకులకు గుర్తింపు ఇవ్వడం వల్లే నేడు తాను ఈ స్థాయిలో ఉన్నట్లు చెప్పారు.

వలంటీర్లను కొనసాగించాలి

గుజ్జుల ఈశ్వరయ్య

సాక్షి, అమరావతి: ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం కూటమి ప్రభుత్వం వలంటీర్లను కొనసాగించాలని డిమాండ్ చేస్తూ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జూన్ 20 నుంచి జూలై 15 వరకు స్టేట్ వలంటీర్స్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో దరఖాస్తుల నమోదు కార్యక్రమం నిర్వహించనున్నారు. ఈ మేరకు అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు గుజ్జుల ఈశ్వరయ్య ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. ఉగాది రోజు శుభవార్త చెప్తానని నమ్మబలికి అధికారంలోకి వచ్చాక వారి జీవితాలను తలకిందులు చేశారని మండిపడ్డారు. ఎన్నికల వాగ్దానాలు అమలు చేయడంలో కూటమి ప్రభుత్వం విఫలమైందని దుయ్యబట్టారు.

ఏపీసీపీడీసీఎల్‌లో 35 మంది కారుణ్య నియామకం

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ మధ్య ప్రాంత విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ (ఏపీసీపీడీసీఎల్)లో కారుణ్య నియామకంలో భాగంగా వివిధ పోస్టులకు 35మంది ఎంపికయ్యారు. సంస్థ కార్పొరేట్ కార్యాలయంలో ఎంపికైన అభ్యర్థులకు నియామక ఉత్తర్వులను సీఎండీ పుల్లారెడ్డి సోమవారం అందించారు. కార్యక్రమంలో డైరెక్టర్ టెక్నికల్ ఎ.మురళీకృష్ణ యాదవ్, డైరెక్టర్ ప్రాజెక్ట్స్ మూర్తి, డైరెక్టర్ ఫైనాన్స్ ఎస్ వెంకటేశ్వర్లు సీజీఎంలు, ఇంజనీర్లు పాల్గొన్నారు.

కుల ధ్రువీకరణపత్రంలో 'దాసరి' అనే ఉండాలి..

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన 'దాసరి' కులానికి 'దాసరి' అని మాత్రమే కుల ధ్రువీకరణ పత్రాలు జారీ చేయాలని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఈ మేరకు బీసీ సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి ఎస్.సత్యనారాయణ సోమవారం నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. బీసీ–ఎ గ్రూపు వరుస సంఖ్య 6లో ఉండే దాసరి కులానికి ధ్రువీకరణ పత్రంలో దాసరి (భిక్షాటన, యాచకులు) అని ఇచ్చేవారని, ఇకపై ఆ బ్రాకెట్‌లో మాటలను తొలగించి 'దాసరి' అని మాత్రమే జారీ చేయాలని ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు.

కేంద్రమంత్రి హెలికాప్టర్‌లో సాంకేతిక లోపం

శ్రీసిటీ, కృష్ణపట్నం పర్యటన రద్దుచేసుకున్న పీయూష్ గోయెల్

ఏర్పేడు: కేంద్రమంత్రి పర్యటించాల్సిన హెలికాప్టర్‌లో సాంకేతిక లోపం తలెత్తింది. దీనిని సిబ్బంది ముందుగానే గుర్తించి విమానయాన శాఖ ఉన్నతాధికారులకు సమాచారం అందించడంతో ఆయన పర్యటన రద్దుచేసుకుని ఢిల్లీకి బయల్దేరి వెళ్లారు. తిరుపతి జిల్లా పర్యటన నిమిత్తం ఆదివారం రాత్రి విచ్చేసిన కేంద్రమంత్రి పీయూష్ గోయెల్ తిరుమలలో బసచేసి ఉదయం తిరుమల శ్రీవారిని దర్శించుకున్నారు. అనంతరం రేణిగుంట విమానాశ్రయానికి చేరుకుని శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా కృష్ణపట్నం, తిరుపతి జిల్లా శ్రీసిటీలో పర్యటనకు సిద్ధమయ్యారు. కేంద్రమంత్రి విమానాశ్రయం చేరుకున్నాక హెలికాప్టర్‌ను ఎయిర్‌పోర్టు సాంకేతిక సిబ్బంది తనిఖీ చేశారు. హెలికాప్టర్‌లో సాంకేతిక సమస్య ఉన్నట్లు గుర్తించారు. పీయూష్ గోయెల్ తన పర్యటనను రద్దుచేసుకుని రేణిగుంట నుంచి ఢిల్లీకి బయల్దేరి వెళ్లారు.

పేరుకు వందనం

భారీ కోతలతో బంధనం

'తల్లికి వందనం' పథకంలో భారీగా కొర్రీలు ■ అడ్డగోలుగా నిజమైన లబ్ధిదారులపై వేటు

300 యూనిట్ల కటాఫ్‌పై రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా రోడ్డెక్కిన మహిళలు ■ ఆ మేర విద్యుత్ వినియోగం లేకపోయినా పథకం కట్

'తల్లికి వందనం పథకం కింద రూ.15 వేలు చొప్పున ఇస్తాం. మీ ఇంట్లో ఎంత మంది పిల్లలుంటే అంత మందికీ ఇస్తాం. ఒకరుంటే రూ.15 వేలు.. ఇద్దరుంటే రూ.30 వేలు, ముగ్గురుంటే రూ.45 వేలు, నలుగురుంటే రూ.60 వేలు ఇస్తాం. ఇప్పుడున్న సంక్షేమ పథకాలు ఏ ఒక్కటీ ఆపేది లేదు.. అన్నీ కొనసాగిస్తాం.. జగన్ ప్రభుత్వం అమ్మ ఒడి పథకాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయలేదు.. మేము అలా కాదు.. అందరికీ రూ.15 వేల చొప్పున ఇస్తాం.. నిబంధనలను సాకుగా చూపి ఎవరికీ ఎగ్గొట్టం' అని ఎన్నికల ముందు టీడీపీ అధ్యక్షుడు నారా చంద్రబాబు నాయుడు, ఆయన తనయుడు నారా లోకేశ్ అండ్ కో ఊరూరా ఊదరగొట్టారు. అధికారంలోకి వచ్చాక ఆ మేరకు అమలు చేయలేక అంకెల గారడీ చేస్తున్నారు. కొంత మందికి మాత్రమే ఇచ్చి.. అందరికీ ఇచ్చినట్లు కనికట్టు చేస్తున్నారు. నిజంగా అందరికీ ఇచ్చి ఉంటే ఊరూరా మహిళలు ఎందుకు ఆందోళనలు చేస్తున్నట్లు? స్కూళ్ల చుట్టూ, సచివాలయాల చుట్టూ, విద్యుత్ ఆఫీసుల చుట్టూ ఎందుకు ప్రదక్షిణలు చేస్తున్నట్లు?

ప్రభుత్వ పథకాలు అమలు చేయాలంటూ అనకాపల్లి జిల్లా కలెక్టరేట్ వద్ద అంగన్‌వాడీల నిరసన

పిఠాపురం సబ్ స్టేషన్ వద్ద స్టేట్‌మెంట్‌ల కోసం గుమిగూడిన ప్రజలు

సాక్షి నెట్‌వర్క్: రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం 'తల్లికి వందనం' పేరుతో కనికట్టు చేస్తోంది. కొంత మందిని మాత్రమే అర్హుల జాబితాలో ప్రకటించి.. మిగతా తల్లులందరికీ పంగనామాలు పెట్టింది. అర్హుల జాబితాతోనే 30 లక్షల మందికి పైగా ఎగ్గొట్టిన సర్కారు.. తను చెప్పుకుంటున్నట్లు 54 లక్షల మందిలో సగానికి సగం తెగ్గోయడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇందుకు కరెంట్ బిల్లును, ఇతర నిబంధనలను ఆయుధంగా ఎంచుకుంది. నెలలో 300 యూనిట్లకు మించి వాడారంటూ ఏకపక్షంగా నిర్ణయించి అనర్హత వేటు వేసింది. ప్రతి నెలా సగటున 300 యూనిట్లకు మించి వినియోగించక పోయినా, వినియోగించినట్లు నెపం మోపి పథకాన్ని కట్ చేసింది. పలు జిల్లాల్లో ఏకంగా స్కూళ్లకు స్కూళ్లనే జాబితా నుంచి ఎత్తేసింది. రోజుకు రూ.233 వేతనంతో పని చేసే అంగన్‌వాడీ ఆయాల పట్ల కూడా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులంటూ కనికరం లేకుండా వ్యవహరించింది. చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వ మోసంపై రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మహిళలు భగ్గుమంటున్నారు. ఏడాది విద్యుత్ బిల్లులను నెలవారీగా లెక్క తీసినా 300 యూనిట్లలోపు వచ్చిన వారిని కూడా అనర్హుల జాబితాలో చేర్చడంపై తల్లులు మండిపడుతున్నారు. ఇదేం అన్యాయమంటూ సోమవారం విద్యుత్ కార్యాలయాలకు పోటెత్తారు. కాకినాడ జిల్లాలో ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణ్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పిఠాపురంతో పాటు పెద్దాపురం నియోజకవర్గంలో సైతం తల్లులు ఆగ్రహంతో విద్యుత్ కార్యాలయాల వద్ద పెద్ద సంఖ్యలో బారులు తీరారు. అవాస్తవ కారణాలతో అనర్హులుగా తేల్చి, పలువురిని తల్లికి వందనానికి దూరం చేశారు.

సంఖ్యను కుదించేందుకే ఇలా..

కొందరి పేరున అసలు విద్యుత్ మీటర్లే లేవు. మరి కొందరి పేరున 4 నుంచి 10, 15 విద్యుత్ మీటర్లు ఉన్నట్లు రికార్డయ్యాయి. వాటిని చూపి తల్లికి వందనం లేకుండా చేశారని పలువురు తల్లులు విద్యుత్ అధికారుల వద్ద ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తమకు ఒకే మీటర్ ఉన్నప్పటికీ, తమ పేరిట ఇన్ని మీటర్లు ఎలా ఉంటాయని నిలదీశారు. తల్లికి వందనం లబ్ధిదారుల సంఖ్యను కుదించేందుకే ప్రభుత్వం ఇలా చేసి ఉంటుందని వారు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. పిఠాపురం, సామర్లకోట, తుని, కాకినాడ, తిరుపతి, కడప, కర్నూలు, నంద్యాల, అనంతరం, నెల్లూరు, ఒంగోలు తదితర ప్రాంతాల్లోని సబ్ స్టేషన్ల వద్ద తల్లులు స్టేట్‌మెంట్ల కోసం బారులు తీరి కనిపించారు. అయితే ఏడాది స్టేట్‌మెంట్ కావాలని అధికారులు కోరుతుండగా, విద్యుత్ అధికారులు మాత్రం ఆరు నెలల స్టేట్‌మెంట్ మాత్రమే ఇస్తామని చెబుతున్నారు.

కేంద్ర స్కూళ్లపై కోపమా?

తిరుపతి జిల్లా కేంద్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిధిలో పీఎం శ్రీ పాఠశాలలు 2, రేణిగుంటలో 1, ఏర్పేడు ఐఐటీలో 1, వెంకటగిరిలో 1 మొత్తం 5 పాఠశాలలున్నాయి. ఈ పాఠశాలల్లో 30 వేలకు పైగా విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. ఇదే విధంగా రాష్ట్రంలోని మరికొన్ని జిల్లాల్లో సైతం సెంట్రల్ స్కూల్స్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ పాఠశాలల్లో ఒక్క విద్యార్థికీ తల్లికి వందనం ఇవ్వకపోవడం విమర్శలకు తావిస్తోంది. ఎన్నికల సమయంలో కూటమి మేనిఫెస్టోను బీజేపీ నేతలు పట్టుకోలేదని ఇలా కక్ష సాధిస్తున్నారని బీజేపీ నేతలు మండిపడుతున్నారు. తిరుపతి జిల్లా తిక్కవరం జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలలో 310 మంది విద్యార్థులు ఉండగా, వారిలో ఒక్కరికి కూడా తల్లికి వందనం నగదు బదిలీ కాలేదు. ప్రకాశం జిల్లా బేస్తవారిపేట మండలం పిటికాయగుళ్ల జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలలో 134 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. అర్హుల జాబితాలో ఒక్కరి పేరు కూడా లేదు.

అన్ని జిల్లాల్లోనూ ఇదే తీరు

- తమకు తల్లికి వందనం వర్తింపజేయాలని కోరుతూ సోమవారం వైఎస్సార్ కడప జిల్లాలో కేంద్రీయ విద్యాలయ విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు కలెక్టరేట్ గ్రీవెన్స్‌సెల్‌కు పెద్ద ఎత్తున తరలివచ్చారు. విద్యార్థులందరూ స్థానికులేనని, ఒక్కరికీ కూడా పథకం వర్తింప చేయలేదని కలెక్టర్ కి విన్నవించారు.
- నంద్యాల జిల్లా గడివేముల మండల కేంద్రంలోని జెడ్పీ ఉన్నత పాఠశాలలో చదువుతున్న 355 మందిలో ఏ ఒక్క విద్యార్థికి తల్లికి వందనం వర్తించకపోవడం చర్చనీయాంశంగా మారింది. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు హెచ్ఎం విక్టర్ ఇమ్మానియల్‌ను నిలదీశారు. తమకు తెలియదని, పైనుండి జాబితాలు వచ్చాయన్నారు.
- చిత్తూరు జిల్లాలోని అంగన్‌వాడీ ఆయమ్మకు రూ.7 వేలు, కార్యకర్తకు రూ.11,500 జీతం చెల్లిస్తూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా చెప్పడానికి టీడీపీ కూటమికి సిగ్గులేదా అని అంగన్‌వాడీ సంఘం జిల్లా నేతలు లలిత, షకీలా ప్రశ్నించారు. ఈ మేరకు ఆ సంఘ నాయకులు చిత్తూరు కలెక్టరేట్ వద్ద సోమవారం పెద్ద ఎత్తున ధర్నా చేపట్టి ఇన్‌చార్జి కలెక్టర్ విద్యాధరికి వినతిపత్రం అందజేశారు.
- అంగన్‌వాడీ కేంద్రాల్లో పని చేసే ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలన్నీ వర్తింపేయాలని ఏపీ ప్రగతిశీల అంగన్‌వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్ (ఐఎఫ్‌టీయూ) నగర కమిటీ నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఐఎఫ్‌టీయూ నగర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగులు తిరుపతి ఆర్డీఓ కార్యాలయం ఎదుట నిరసన వ్యక్తం చేసి ఆర్డీఓకు అందజేశారు.
- కాంట్రాక్ట్, అవుట్‌సోర్సింగ్, ఆప్కాస్ ఉద్యోగులందరికి తల్లికి వందనం పథకాన్ని అమలు చేయాలని ఆప్కాస్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జి.చిన్నబాబు తెలిపారు. సీఐటీయూ జిల్లా కార్యదర్శి ఎస్.జయచంద్ర, డీవైఎఫ్ఐ జిల్లా కార్యదర్శి కె.సుమన్‌లతో కలిసి సోమవారం తిరుపతి కలెక్టర్‌కు వినతిపత్రం అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ రూ.25 వేలు కంటే తక్కువ జీతం పొందే ఉద్యోగులందరికీ అన్ని సంక్షేమ పథకాలు వర్తింపజేస్తామని ఎన్నికల సమయంలో కూటమి ప్రభుత్వం నాయకులు ప్రకటించారని, అయితే నేడు చిరుద్యోగులకు తల్లికి వందనం పథకాన్ని అమలు చేయకపోవడంపై తీవ్ర నిరాశకు లోనవుతున్నారని తెలిపారు.
- ఔట్‌సోర్సింగ్ ప్రాతిపదికన పనిచేస్తున్న స్వచ్ఛ భారత్ మండల కో–ఆర్డినేటర్ల పిల్లలకు కూటమి ప్రభుత్వం తల్లికి వందనం పథకం వర్తింపజేయక పోవడం తగదని యూనియన్ నాయకుడు చల్లా కామేశ్వరరావు అన్నారు. పథకం వర్తింపజేయాలని కోరుతూ సోమవారం శ్రీకాకుళం జిల్లా కేంద్రంలో నిర్వహించిన గ్రీవెన్స్ సెల్‌లో కలెక్టర్ స్వప్నిల్ దినకర్ పుండ్కర్‌కు వినతిపత్రం అందజేశారు. తమకు కటింగ్స్ పోను రూ.11,342 మాత్రమే వేతనం ఇస్తున్నారని, అది కూడా ఆరేడు నెలలకు చెల్లిస్తున్నారని చెప్పారు.
- ప్రభుత్వం అందించే సంక్షేమ పథకాలు చిరుద్యోగులమైన తమకు కూడా అమలుచేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ అంగన్‌వాడీ కార్యకర్తలు సోమవారం అనకాపల్లి కలెక్టరేట్ వద్ద నిరసన తెలిపారు.

ఇద్దరు పిల్లలైతే.. 66 మందిగా నమోదు..

ప్యాపిలి: నంద్యాల జిల్లా ప్యాపిలి పట్టణానికి చెందిన దాసరి శోభకు ఇద్దరు పిల్లలు. వీరికి తల్లికి వందనం కింద రూ.26 వేలు జమ కావాల్సి ఉంది. అయితే ఆమెకు 66 మంది పిల్లలు ఉన్నట్లు జాబితాలో నమోదు చేశారు. ఈ నిర్లక్ష్యంతో శోభకు తల్లికి వందనం వర్తించలేదు. దీంతో కంగుతిన్న ఆమె గత రెండు రోజులుగా ప్రభుత్వ కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతోంది. శోభ తన ఆధార్ కార్డు, బ్యాంకు పాస్ పుస్తకం తీసుకుని సోమవారం ఎంఈఓ కార్యాలయం, స్టేట్ బ్యాంకు అధికారులను సంప్రదించింది. వివరాలను పరిశీలించిన ఎంఈవో వెంకటేశ్ నాయక్.. జరిగిన పొరపాటును సరిదిద్దుతామన్నారు.

కూటమి ప్రభుత్వం మోసం చేసింది

మా పిల్లలు ముగ్గురు స్థానిక జెడ్పీ పాఠశాలలో చదువుతున్నారు. మాకు ఎలాంటి పొలాలు లేవు. కరెంటు బిల్లు చాలా తక్కువ. కూలీ పనులు చేసుకుంటూ జీవనం సాగిస్తున్నాం. జాబితాలో మా పిల్లల పేర్లు చూపడం లేదు. సిబ్బందిని అడిగితే ఏమీ తెలియదంటున్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం తల్లితండ్రులను మోసం చేస్తోంది. ఎన్నికలప్పుడు చెప్పిందొకటి, ఇప్పుడు చేస్తున్నది మరొకటి. – సాల్మన్, గడివేముల, నంద్యాల జిల్లా

ఒక్క నెలలో 300 యూనిట్లొస్తే ఆపేస్తారా?

తాపీ మేస్త్రిగా పని చేసుకుంటూ కుటుంబాన్ని పోషించుకుంటున్నాం. మాకు ఇల్లు తప్ప వేరే ఆస్తులేవీ లేవు. మా కుమార్తె మాధవి అనంత భార్గవి 7, కుమారుడు జశ్వీర్ 5 తరగతులు చదువుతున్నారు. గత ప్రభుత్వంలో అమ్మ ఒడితో ఏటా రూ.15 వేలు బ్యాంక్ అకౌంట్‌లో జమ చేసేవారు. తల్లికి వందనం పేరిట ఒక్కొక్కరికి రూ.15 వేలు వేస్తామని చంద్రబాబు చెబితే సంతోషించాం. మే నెల కరెంట్ బిల్లు 300 యూనిట్లు దాటిందని తల్లికి వందనం తీసేశారు. ఇలా ఒక్క నెలనే పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ఎలా? – నున్న ఉమావాణి శ్రీదేవి, భీమశంకరం, కరప, కాకినాడ జిల్లా

కావాలనే ఇలా చేశారు

మా పెద్దమ్మాయి లక్ష్మి పదో తరగతి పూర్తి అయ్యింది. రెండో కుమార్తె వసంత 8వ తరగతిలోకి వెళ్తోంది. మూడో కుమార్తె గంగోత్రి ఆరో తరగతిలోకి వెళ్తోంది. కుమారుడు విజయ్‌కుమార్ నాలుగో తరగతిలోకి ప్రవేశిస్తున్నాడు. నలుగురు పిల్లల్లో ఒక్కరికి కూడా తల్లికి వందనం పథకం డబ్బులు రాలేదు. గత ప్రభుత్వంలో డబ్బులు పొందాను. సచివాలయం అధికారులను అడిగితే మీరు ఇన్ ఎలిజిబుల్ లిస్టులో ఉన్నారని చెబుతున్నారు. మాకు మెట్ట భూమి పది ఎకరాల్లోపే ఉన్నప్పటికీ అదే సాకుతో పథకం ఆపేశారు. ఎందుకిలా కావాలనే చేశారో అర్థం కావడం లేదు. – ఉలిగమ్మ, బిలేహాల్ గ్రామం, హాలహర్వి మండలం, కర్నూలు జిల్లా

ఈ నెల బిల్లు 68 యూనిట్లు వచ్చింది

మే నెలకు సంబంధించి మాకు కరెంట్ బిల్లు 68 యూనిట్లు వచ్చింది. వేడి మండిపోయే మే నెలలోనే 68 యూనిట్లు వస్తే తక్కిన సమయంలో ఎన్ని యూనిట్లు వస్తాయి? అటువంటిది 300 యూనిట్లు దాటిందని తల్లికి వందనం పథకంలో అనర్హులుగా పేర్కొనడం అన్యాయం కాదా? మాలాంటి వారికి కూడా పథకాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయకపోతే ఎలా? – వేల్పుల మరియమ్మ, సీఎం కాలనీ, కుక్కునూరు, ఏలూరు జిల్లా

ఇల్లే లేదు.. ఏడు కనెక్షన్లట

మాకు 10, 8 తరగతులు చదివే ఇద్దరు కొడుకులు ఉన్నారు. గత ప్రభుత్వంలో అమ్మ ఒడి పథకం ద్వారా నగదు అందింది. ఇప్పుడు తల్లికి వందనం పథకం కింద అర్హులం కాదని చెప్పారు. ఎందుకో తెలుసుకోవడానికి సచివాలయంలో వెళ్లి అడిగాము. నా పేరుతో ఏడు విద్యుత్ కనెక్షన్లు నమోదై ఉన్నాయని సిబ్బంది తెలిపారు. సొంత ఇల్లే లేని నాకు ఏడు విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఎక్కడివని ప్రశ్నించగా విద్యుత్ కార్యాలయంలో సంప్రదించాలని సిబ్బంది చెప్పారు. – బైసాని సత్యనారాయణ, ఆత్మకూరు, నెల్లూరు జిల్లా

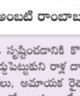
ఇడ్లీ పిండి అమ్ముకునే మాకూ ఎగ్గొట్టారు..

మా అమ్మాయి లేఖన ప్రస్తుతం 6వ తరగతి చదువుతోంది. గతంలో అమ్మ ఒడి డబ్బులు సక్రమంగా పడ్డాయి. ఇప్పుడు తల్లికి వందనం పథకం కింద రూ.15 వేలు అందుతాయని ఎంతో ఆశగా ఎదురు చూస్తున్న మాకు ఆ డబ్బులు జమ కాలేదు. విషయం ఏమిటా అని ఆరా తీస్తే అద్దె ఇంటిలో ఉంటూ ఇడ్లీ పిండి అమ్ముకుంటూ జీవనం సాగించే మాకు ఏడు కరెంటు మీటర్లు ఉన్నాయని చెప్పారు. ఇలా అసంబద్ధమైన కారణాలు చూపి అనర్హులమనడం సరికాదు. – దాసిరెడ్డి నాగజ్యోతి, నరసాపురం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

రేపు రెంటపాళ్లకి వైఎస్ జగన్

- కూటమి ప్రభుత్వ వేధింపులతో ఆత్మహత్య చేసుకున్న ఉపసర్పంచ్ నాగమల్లేశ్వరరావు కుటుంబానికి పరామర్శ
- మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ పర్యటనపైన పోలీసుల ఆంక్షలు
- ఆయన కాలు పెడితే టీడీపీకి వణుకు పుడుతోంది
- అలజడి సృష్టించి శాంతిభద్రతలకు విఘాతం కలిగించేందుకు చంద్రబాబు, లోకేశ్ కుట్రలు
- గుంటూరు జిల్లా వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు

సాక్షి,అమరావతి: కూటమి ప్రభుత్వం వేధింపులు తట్టుకోలేక బలవన్మరణానికి పాల్పడిన పల్నాడు జిల్లా సత్తెనపల్లి మండలం రెంటపాళ్ల ఉపసర్పంచ్ కొర్లకుంట నాగమల్లేశ్వరరావు కుటుంబాన్ని ఈనెల 18న మాజీ సీఎం, వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పరామర్శించనున్నట్లు మాజీ మంత్రి, ఆ పార్టీ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు అంబటి రాంబాబు వెల్లడించారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. రెంటపాళ్లలో ఏర్పాటు చేసిన నాగమల్లేశ్వరరావు విగ్రహాన్ని కూడా వైఎస్ జగన్ ఆవిష్కరిస్తారని తెలిపారు. వైఎస్ జగన్ పర్యటనను అడ్డుకునేందుకు కూటమి ప్రభుత్వం కుట్రలు చేస్తోందని మండిపడ్డారు. శాంతిభద్రతల పేరుతో పోలీసుల ద్వారా వైఎస్ జగన్ పర్యటనపై ఆంక్షలు విధించేందుకు సిద్ధమైందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ''వైఎస్ జగన్ చనిపోయిన వ్యక్తి కుటుంబాన్ని పరామర్శించడానికి వెళ్తున్నా కూడా ఈ ప్రభుత్వం జీర్ణించుకోలేకపోతోంది. అసలు వైఎస్ జగన్ ఇంటి గడప దాటి బయట కాలు పెడితేనే చంద్రబాబు, లోకేశ్‌కి వణుకు పుడుతోంది. నిద్ర పట్టడం లేదు. పొగాకు రైతులను పరామర్శించడానికి పొదిలి వెళితే అలజడి సృష్టించడానికి కొంత మంది మహిళలను అడ్డుపెట్టుకుని రాళ్ల దాడికి దిగారు. మా కార్యకర్తలు, అమాయక రైతుల మీద టీడీపీ గూండాలతో దాడులు చేయించారు. తిరిగి మా నాయకులపైనే అక్రమ కేసులు పెట్టి జైలు పాలు చేశారు' అని చెప్పారు.

పర్యటనను అడ్డుకోవాలని చూస్తే ఊరుకోం

'ఇటీవలే వ్యాపారి గుత్తా లక్ష్మీనారాయణ పోలీసుల వేధింపులు భరించలేక విషం తాగి ఆస్పత్రిలో చావుబతుకుల మధ్య చికిత్స పొందుతున్నారు. పోలీసుల వేధింపులు తట్టుకోలేక మా నాయకులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుని చనిపోతుంటే వారికి భరోసా ఇచ్చేందుకు వైఎస్ జగన్ వెళ్తున్నారు. ఆయన వెళ్లి పరామర్శిస్తే కూటమి దుశ్చర్యలు ప్రపంచానికి తెలిసిపోతాయనే భయంతో వైఎస్ జగన్ పర్యటనలపై ఆంక్షలు విధించి అడ్డుకోవాలని చూస్తున్నారు. ఇది అప్రజాస్వామికం. శాంతిభద్రతలకు విఘాతం కలిగించేందుకు చంద్రబాబు, లోకేశ్ కుట్రలు పన్నుతున్నారు. పర్యటనలను అడ్డుకోవాలని చూస్తే సహించబోం. ప్రతిపక్ష నేత పర్యటనలను అడ్డుకోవడం, అలజడి సృష్టించేందుకు యత్నించడం కూటమి ప్రభుత్వానికే మంచిది కాదు.'' అని అంబటి హితవు పలికారు.

జననేత పర్యటనకు ఆంక్షల అడ్డంకులు

పర్యటనను అడ్డుకునేందుకు కూటమి ప్రభుత్వ కుట్రలు

సాక్షి, నరసరావుపేట: గతంలో ఏ ప్రతిపక్ష నేతకూ లేని నిబంధనలు తెరపైకి.. ఏదో ఒకవిధంగా పర్యటనను అడ్డుకునే ప్రయత్నాలు.. వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ పల్నాడు జిల్లా సత్తెనపల్లి పర్యటనను అడ్డుకునే కుట్రతో కూటమి ప్రభుత్వం ఆంక్షలు విధిస్తోంది. ఈ నెల 18న సత్తెనపల్లి మండలం రెంటపాళ్ల గ్రామంలో వైఎస్ జగన్ పర్యటించనున్నారు. నిరుడు సార్వత్రిక ఎన్నికల ఫలితాల అనంతరం ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డ వైఎస్సార్‌సీపీ నేత, రెంటపాళ్ల గ్రామ ఉప సర్పంచ్ కొర్లకుంట నాగమల్లేశ్వరరావు కుటుంబాన్ని పరామర్శించనున్నారు. పోలీసులు, కూటమి నేతల వేధింపులు తాళలేక నాగమల్లేశ్వరరావు పురుగు మందు తాగి బలవన్మరణానికి పాల్పడ్డారు. ఫలితాలు వెలువడిన జూన్ 4, మరుసటి రోజు పోలీసులు ఆయనను స్టేషన్‌లో కూర్చోబెట్టారు. ఫలితాలు వచ్చిన రోజు సాయంత్రం కూటమి పార్టీల కార్యకర్తలు.. నాగమల్లేశ్వరరావు ఇంటిపై రాళ్లు రువ్వారు. ఆ విషయం చెప్పడానికి కూతురుతో మాట్లాడుతుండగా సెల్‌ఫోన్ లాక్కున్నారు. రెంటపాళ్లలో అడుగుపెడితే కేసులు నమోదు చేస్తామని బెదిరించారు. ఓవైపు పోలీసులు, మరోవైపు కూటమి నేతల తీరుతో మనస్తాపం చెందిన నాగమల్లేశ్వరరావు జూన్ 6న ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. ఆ కుటుంబాన్ని పరామర్శించి, వారు ఏర్పాటు చేసుకున్న విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించడానికి ఈ నెల 18న మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ రెంటపాళ్ల పర్యటన ఖరారైంది. అయితే, భద్రతా కారణాల దృష్ట్యా దీనికి అనుమతివ్వలేమని, తాము చెప్పిన ఆంక్షల మేరకైతేనే అనుమతిస్తామని పల్నాడు జిల్లా ఎస్పీ కంచి శ్రీనివాసరావు సోమవారం తెలిపారు. భద్రతా కారణాలు చూపుతూ గతంలో ఏ ప్రతిపక్ష నేత పర్యటనకు లేని ఆంక్షలను పోలీసులు ప్రస్తుతం విధిస్తున్నారు.

ప్రజాభిమానాన్ని కొలిచేది ఎలా..?

ఈ నెల 18న రెంటపాళ్లలో వైఎస్ జగన్ పర్యటనకు అనుమతివ్వాలంటూ సత్తెనపల్లి వైఎస్సార్‌సీపీ ఇన్‌చార్జి డాక్టర్ గజ్జెల సుధీర్ భార్గవ్‌రెడ్డి సత్తెనపల్లి డీఎస్పీకి దరఖాస్తు చేశారు. దీనిపై పోలీసులు ముప్పతిప్పలు పెడుతున్నారు. భారీగా జనం తరలివస్తారని నివేదికలు ఉన్నాయని.. కార్యక్రమానికి ఎంతమంది హాజరవుతారు? పాల్గొనే వాహనాల సంఖ్య ఎంత? స్పష్టం చేయాలని అడుగుతున్నారు. వైఎస్ జగన్ రెంటపాళ్ల పర్యటన నాగమల్లేశ్వరరావు కుటుంబాన్ని పరామర్శించడానికి తప్ప.. ఈ కార్యక్రమానికి పార్టీ తరఫున జన సమీకరణ లేదు. అయితే, వైఎస్ జగన్ వస్తున్నారంటే అభిమానులు భారీగా తరలివస్తారు. ఆ అభిమానాన్ని నిర్వాహకులు ఎలా లెక్కకట్టి చెప్పగలరు. కానీ, ఎన్నడూ లేని విధంగా పోలీసులు ఈ కారణాలతో వైఎస్ జగన్ పర్యటనను అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇటీవల తెనాలి, రాప్తాడు, పొదిలిలో వైఎస్ జగన్ పర్యటనకు ప్రజల నుంచి విశేషణ స్పందన వచ్చింది. ఏడాదిలోనే ప్రభుత్వ వ్యతిరేకత తారస్థాయికి చేరిందని వీటి ద్వారా తేలింది. అందుకనే కూటమి నేతలు కుట్రలకు తెరతీస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు ఆరోపిస్తున్నారు. పోలీసులు చెబుతున్నట్లుగా మూడు కార్లు, వందమందితో పర్యటన ఎలాగని ప్రశ్నిస్తున్నారు. మరోవైపు రాజధానిపై టీవీలో ప్రసారమైన వ్యతిరేక వ్యాఖ్యల నేపథ్యంలో పెద్దఎత్తున మహిళలు రోడ్ షోను అడ్డుకునే అవకాశం ఉందని పోలీసులు తెలిపారు. వారిని సాకుగా చూపుతూ పర్యటన అనుమతికి ముడిపెట్టారు. అనుమతుల విషయంలో గందరగోళం సృష్టించడం, పాల్గొంటే కేసులు పెడతారన్న భయం కలిగించి.. వచ్చే అభిమానుల సంఖ్యను తగ్గించే కుట్రలకు తెరలేపిందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు ఆరోపిస్తున్నారు.

18న వైఎస్ జగన్ పర్యటనకు అనుమతి లేదు

పల్నాడు జిల్లా ఎస్పీ కె.శ్రీనివాసరావు వెల్లడి

నరసరావుపేట రూరల్: మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ రెంటపాళ్ల పర్యటనకు అనుమతి నిరాకరించినట్టు పల్నాడు జిల్లా ఎస్పీ కంచి శ్రీనివాసరావు తెలిపారు. తన కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఈ నెల 18న వైఎస్ జగన్ రెంటపాళ్ల పర్యటన అనుమతి కోసం సత్తెనపల్లి వైఎస్సార్‌సీపీ ఇన్‌చార్జి డాక్టర్ గజ్జెల సుధీర్‌భార్గవ్‌రెడ్డి దరఖాస్తు చేశారని, అందులో పూర్తి వివరాలు లేకపోవడంతో అదనపు సమాచారం ఇవ్వాలని కోరినట్లు పేర్కొన్నారు. నిబంధనల వలన దరఖాస్తును తిరస్కరిస్తున్నట్లు తెలిపారు. సుధీర్‌భార్గవ్‌రెడ్డి కోరిన విధంగా కార్యక్రమ నిర్వహణకు అనుమతివ్వడం లేదని తెలిపారు. కాగా, ఇటీవల వైఎస్ జగన్ పర్యటనలకు భారీ ఎత్తున ప్రజలు హాజరవుతున్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో పల్నాడు జిల్లా పర్యటనకు కూడా వేలాది మంది తరలివస్తారని ఇంటెలిజెన్స్ ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇచ్చినట్లు సమాచారం. ఈ నేపథ్యంలోనే ఎలాగైన జగన్ పర్యటనను అడ్డుకోవాలనే కుట్రతోనే రకరకాల నిబంధనల పేరుతో ప్రభుత్వం అనుమతిని నిరాకరించిందని జనంలో చర్చ జరుగుతోంది.

క్లుప్తంగా...

సజ్జల పిటిషన్‌పై విచారణ 18కి వాయిదా

పూర్తి వివరాలు సమర్పించాలని హైకోర్టు ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: అమరావతి రాజధానిపై వ్యాఖ్యలు చేశారంటూ వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నేత సజ్జల రామకృష్ణారెడ్డిపై నమోదైన అక్రమ కేసులో తదుపరి విచారణ ఈనెల 18కి వాయిదా పడింది. తనపై తాడేపల్లి పోలీసులు నమోదు చేసిన కేసులో ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోరుతూ సజ్జల దాఖలు చేసిన వ్యాజ్యంలో పూర్తి వివరాలను తమ ముందుంచాలని హైకోర్టు సోమవారం పోలీసులను ఆదేశించింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తల్లాప్రగడ మల్లికార్జునరావు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ వాళ్లను మనమే ఉతికేస్తే పోలా..

- జేసీ ప్రభాకర్‌రెడ్డి రెచ్చగొట్టే వ్యాఖ్యలు

తాడిపత్రి రూరల్: 'వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులను మనమే ఉతికి ఉతికి.. తరిమి తరిమికొట్టి ఆరేస్తే వారికి దిక్కెవరు'.. అంటూ అనంతపురం జిల్లా తాడిపత్రి మున్సిపల్ చైర్మన్, టీడీపీ నేత జేసీ ప్రభాకర్‌రెడ్డి టీడీపీ శ్రేణులను రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేశారు. ఆయన సోమవారం పట్టణంలోని తన కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. నాలుగేళ్ల తరువాత మనల్ని తరిమి తరిమి కొడతామని వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు అంటున్నారని, అలాంటి వారిని మనం ఇప్పుడే చితక్కొట్టాలని జేసీ పిలుపునిచ్చారు. తమకు చేతకాదనుకోవద్దని, సీఎం చంద్రబాబు మంచివాడు కాకపోతే కక్షసాధింపు ఎలా ఉండేదో చూపించే వారమన్నారు. తమను సీఎం 30 రోజులు ఫ్రీగా వదిలేస్తే.. ఎవరేం మాట్లాడతారో చూస్తామంటూ ప్రభాకర్‌రెడ్డి బెదిరించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు నోరు మూసుకుని ఉండాలని.. రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నంచేస్తే పరిస్థితులు వేరేలా ఉంటాయని హెచ్చరించారు. అప్పట్లో వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికి ఉన్న మంచితనం, ఆయన తల్లి విజయమ్మ పుట్టిన ప్రాంతాన్ని తాను అభివృద్ధి చేయడంతోపాటు ఎక్కడో ఉన్న ప్రేమతో తాడిపత్రి మున్సిపాలిటీని లాక్కోకుండా తనకు చైర్మన్ పదవి వదిలిపెట్టాడని తెలిపారు. ఇక 2029లో ఎన్నికలు అంత ఈజీగా ఉండవన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు పేర్ని నాని, వెంకట్రామిరెడ్డి, అవినాష్‌లకు జేసీ వార్నింగ్ ఇచ్చారు. వైఎస్సార్‌సీపీకి జనం ఉన్నారని అంటున్నారని, దమ్ముంటే తాడిపత్రికి ఆ పార్టీ నేతలు రావాలని ప్రభాకర్‌రెడ్డి సవాల్ విసిరారు.

మా జాతీయ స్థాయి మేనిఫెస్టోతోనే ముందుకు..

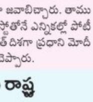
బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు, ఎంపీ దగ్గుబాటి పురందేశ్వరి

సాక్షి, రాజమహేంద్రవరం: తమ పార్టీ జాతీయస్థాయి మేనిఫెస్టోతోనే తాము ముందుకు వెళ్తామని బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు, రాజమండ్రి ఎంపీ దగ్గుబాటి పురందేశ్వరి స్పష్టం చేశారు. బీజేపీ 11 ఏళ్ల పాలన ప్రోగ్రెస్ రిపోర్టును రాజమహేంద్రవరంలోని బీజేపీ కార్యాలయంలో సోమవారం విలేకర్ల సమావేశంలో ఆమె వెల్లడించారు. ఈ సందర్భంగా ఓ విలేకరి అడిగిన ప్రశ్నకు ఆమె పైవిధంగా జవాబిచ్చారు. తాము జాతీయస్థాయి మేనిఫెస్టోతోనే ఎన్నికల్లో పోటీ చేశామని, వికసిత్ భారత్ దిశగా ప్రధాని మోదీ అడుగులు వేస్తున్నట్టు చెప్పారు.

టీడీపీ కూటమి రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు హానికరం

సీపీఎం నేత రాఘవులు

సాక్షి, అమరావతి: టీడీపీ కూటమి రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు హానికరమని సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు పిలుపునిచ్చారు. సీపీఎం రాష్ట్ర కమిటీ 2 రోజుల సమావేశాలు, వర్క్‌షాప్ విజయవాడ మాకినేని బసవపున్నయ్య విజ్ఞానకేంద్రం(ఎంబీవీకే)లో సోమవారం ప్రారంభమయ్యాయి. పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ సభ్యుడు ఏవీ నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షతన జరిగిన వర్క్‌షాప్‌ను ప్రారంభించిన అనంతరం రాఘవులు మాట్లాడారు. ప్రమాదకర కేంద్రప్రభుత్వ విధానాలకు వంతపాడుతున్న టీడీపీ కూటమి రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు హాని చేస్తోందని దుయ్యబట్టారు.

నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు

లైన్‌క్లియర్!

ఏపీలో శాసనసభ స్థానాలు 175 నుంచి 225కు పెంపునకు మార్గం సుగమం

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ స్థానాలు 175 నుంచి 225కు.. తెలంగాణ శాసనసభ స్థానాలు 119 నుంచి 134కు పెంపునకు మార్గం సుగమమైంది. దేశంలో జన గణన చేపట్టడానికి అనుమతిస్తూ సోమవారం కేంద్రం గెజిట్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. జన గణన వచ్చే ఏడాది పూర్తి కానుంది. కొత్త జనాభా లెక్కల ఆధారంగా దేశ వ్యాప్తంగా లోక్‌సభ స్థానాలు.. శాసనసభ స్థానాల పునర్విభజన ప్రక్రియను ఎన్నికల సంఘం చేపట్టనుంది. ఇందులో భాగంగానే ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలలో శాసనసభ స్థానాలను పెంచుతూ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపట్టనుంది. రాష్ట్ర విభజన జరిగిన 11 ఏళ్ల తర్వాత రెండు రాష్ట్రాల శాసన సభల్లో స్థానాల పెంపునకు లైన్ క్లియర్ కావడం గమనార్హం. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని విభజిస్తూ 2014, మార్చి 1న ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టం–2014ను కేంద్రం జారీ చేసింది. దీంతో 2014, జూన్ 2న తెలంగాణ కొత్త రాష్ట్రంగా ఆవిర్భవించింది. రాజ్యాంగంలోని 170వ అధికరణలోని సెక్షన్–15 ప్రకారం శాసనసభ స్థానాలను ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 175 నుంచి 225కు, తెలంగాణలో 119 నుంచి 134కు పెంచుతూ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపట్టాలని విభజన చట్టం–2014లో సెక్షన్–26(1) ద్వారా ఎన్నికల సంఘానికి కేంద్రం నిర్దేశించింది. విభజన చట్టం ప్రకారం

2019 నాటికే రెండు రాష్ట్రాల్లో శాసనసభ స్థానాలను పెంచుతూ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన ప్రక్రియను ఎన్నికల సంఘం, కేంద్రం పూర్తి చేస్తాయని రాజకీయపార్టీలు ఆశిస్తూ వచ్చాయి. కానీ.. ఆ ఆశలు అడియాసలయ్యాయి.

జన గణనతో ముడిపెట్టిన కేంద్రం

జమ్మూ కశ్మీర్‌లో శాసనసభ స్థానాల పునర్విభజనకు 2022, మే 5న కమిషన్‌ను ఏర్పాటుచేస్తూ కేంద్రం గెజిట్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఈ నేపథ్యంలో విభజన చట్టం ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణల్లోనూ శాసనసభ స్థానాలను పెంచేలా కేంద్ర ప్రభుత్వం, ఎన్నికల సంఘాన్ని ఆదేశించాలని కోరుతూ సుప్రీం కోర్టులో కె.పురుషోత్తం రెడ్డి రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. జస్టిస్ సూర్యకాంత్, జస్టిస్ కోటీశ్వర్ సింగ్ నేతృత్వంలోని సుప్రీంకోర్టు ద్విసభ్య ధర్మాసనం ఈ పిటిషన్‌పై విచారణ చేపట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలలో శాసనసభ స్థానాలను పెంచుతూ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపట్టడంపై కేంద్రం అభిప్రాయాన్ని సుప్రీం కోర్టు కోరింది. దేశంలో జన గణన ప్రక్రియ 2026లో పూర్తవుతుందని.. ఆ తర్వాతే విభజన చట్టంలో సెక్షన్–26(1) ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణల్లో శాసనసభ స్థానాల పెంపునకు నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపడతామని స్పష్టం చేస్తూ అడిషనల్ సొలిసిటర్ జనరల్ కేఎం నటరాజ్ సుప్రీంకోర్టుకు స్పష్టం చేశారు. ఈ పిటిషన్‌పై తీర్పును ఏప్రిల్ 30న సుప్రీం కోర్టు ద్విసభ్య ధర్మాసనం రిజర్వు చేసింది.

ప్రజల సౌకర్యం.. పాలన సౌలభ్యమే ప్రాతిపదికగా:

జన గణన ఆధారంగానే నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపట్టాలన్న అంశం ఏపీ విభజన చట్టంలో ఎక్కడా లేదు. ప్రజల సౌకర్యం, పాలన సౌలభ్యం, భౌగోళికంగా సమస్యలు తలెత్తకుండా శాసనసభ స్థానాలను పెంచుతూ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపట్టాలని మాత్రమే ఎన్నికల సంఘానికి విభజన చట్టం నిర్దేశించింది. కానీ.. కేంద్రం జన గణనతో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణల్లో శాసనసభ స్థానాల పునర్విభజనను ముడిపెట్టడం గమనార్హం. వాస్తవానికి జన గణన 2020లో ప్రారంభమై 2021 నాటికి పూర్తి కావాలి. కానీ.. 2020 ఫిబ్రవరి నుంచి 2022 వరకూ కరోనా మహమ్మారి మూడు విడతలుగా దేశ వ్యాప్తంగా ప్రబలింది. దీంతో జన గణనను అప్పట్లో కేంద్రం వాయిదా వేసింది. అంతలోనే 2024 సార్వత్రిక ఎన్నికలు ముంచుకు రావడంతో ఆ అంశం మరుగున పడింది.

రోడ్డెక్కిన పొగాకు రైతులు

- పొగాకు కొనుగోలు చేయాలంటూ ధర్నా
- పురుగు మందు బాటిళ్లతో హైవేపై రాస్తారోకో

పురుగు మందు బాటిళ్లతో రాస్తారోకో చేస్తున్న పొగాకు రైతులు

యర్రగొండపాలెం: పొగాకు పంటను కొనుగోలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ సోమవారం ప్రకాశం జిల్లా పెద్దారవీడు మండలంలోని హనుమాన్ జంక్షన్‌కుంట వద్ద ఉన్న జీపీఐ కార్యాలయం ఎదుట రైతులు ధర్నా చేశారు. పురుగు మందు బాటిళ్లు చేతపట్టుకొని జాతీయ రహదారిపై బైఠాయించారు. పుల్లలచెరువు మండలంలోని చెన్నంపల్లి గ్రామానికి చెందిన పొగాకు రైతులు కుంట వద్దకు చేరుకుని.. పొగాకు కొనుగోలు చేసే జీపీఐ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా చేశారు. తమ కంపెనీతో ఒప్పందం చేసుకున్న రైతుల పొగాకును మాత్రమే కొనుగోలు చేస్తామని, ఇతర కంపెనీలతో ఒప్పందం చేసుకున్న రైతుల నుంచి కొనేది లేదని జీపీఐ కంపెనీ సిబ్బంది రైతులకు తెలిపారు. పండించిన పంటలో కొంత భాగమే డెక్కన్ కంపెనీ కొనుగోలు చేసి మొహం చాటేసిందని రైతులు ఆరోపించారు. అప్పులు చేసి అధిక పెట్టుబడులు పెట్టి పొగాకు పండించామని, పంట చేతికి వచ్చిన తరువాత కొనుగోలు కేంద్రాన్ని నిలిపివేస్తే చేసిన అప్పులు ఏ విధంగా తీర్చుకోవాలని వారు ప్రశ్నించారు. పొగాకు కొనుగోలు చేయకపోతే ఆత్మహత్యలు చేసుకోవాల్సి వస్తుందని పురుగుల మందు బాటిళ్లతో జాతీయ రహదారిపై రాస్తారోకో చేశారు. దీంతో కొంతసేపు రాకపోకలు స్తంభించాయి. డెక్కన్ కంపెనీతో పొగాకు కొనుగోలు కేంద్రాన్ని ప్రారంభించి తమ వద్ద ఉన్న పొగాకు బేళ్లను వెంటనే కొనుగోలు చేసేలా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని, లేకుంటే ఆందోళన కార్యక్రమాలను ఉధృతం చేస్తామని రైతులు హెచ్చరించారు.

సీనియర్ జర్నలిస్ట్ కొమ్మినేని విడుదల

సాక్షి ప్రతినిధి, గుంటూరు: సీనియర్ జర్నలిస్ట్ కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావు గుంటూరు జిల్లా జైలు నుంచి సోమవారం సాయంత్రం విడుదలయ్యారు. ఈ నెల 6న 'సాక్షి' చానెల్‌లో నిర్వహించిన లైవ్ షోలో విశ్లేషకుడు కృష్ణంరాజు అమరావతి రాజధానిపై కొన్ని వ్యాఖ్యలు చేసిన సంగతి తెలిసిందే. వాటిపై అమరావతి జేఏసీ నేతలు, టీడీపీ నేతలు రాష్ట్రంలోని పలు పోలీస్ స్టేషన్లలో ఫిర్యాదులు చేశారు. 8న కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావుపైనా గుంటూరు జిల్లా తుళ్లూరు పోలీసులు అక్రమ కేసు నమోదు చేశారు. 9న ఉదయం తుళ్లూరు పోలీసులు హైదరాబాద్‌లోని కొమ్మినేనిని అరెస్టుచేసి గుంటూరులోని నల్లపాడు స్టేషన్‌కు తరలించారు. 10న మంగళగిరి కోర్టులో హాజరుపరిచారు. కోర్టు ఆయనకు 14 రోజులు రిమాండ్ విధించగా, గుంటూరు జిల్లా జైలుకు తరలించారు. దీనిపై కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. సుప్రీంకోర్టు... విచారణ చేపట్టి ఈ నెల 13న కొమ్మినేనికి బెయిల్ మంజూరు చేసింది. కాగా, శని, ఆదివారం సెలవు దినాలు కావడంతో విడుదల వాయిదా పడింది. సోమవారం మంగళగిరి కోర్టు కొన్ని షరతులతో కొమ్మినేనికి బెయిల్ ఇచ్చింది. పోలీసుల విచారణకు సహకరించాలని, ప్రతి రెండు, నాలుగో శనివారాలు తుళ్లూరు స్టేషన్‌లో సంతకం చేయాలని, దేశం దాటి వెళ్లాలంటే కోర్టు అనుమతి తీసుకోవాలని, శాశ్వత చిరునామా ఆధారాలు అందించాలని, ఇల్లు మారితే సమాచారం ఇవ్వాలని ఆదేశించింది. లైవ్‌షోలో పాల్గొన్నా వ్యాఖ్యల విషయంలో జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని సూచించింది. సోమవారం రాత్రి 7 గంటలకు కొమ్మినేనిని గుంటూరు జిల్లా జైలు నుంచి విడుదల చేశారు. కోర్టు షరతులతో కూడిన బెయిల్ ఇచ్చిందని, దీనిపై న్యాయవాదితో చర్చించిన తర్వాతే మీడియా ముందుకు వస్తానని కొమ్మినేని తెలిపారు. ఆయనను వైఎస్సార్‌సీపీ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు అంబటి రాంబాబుతోపాటు పలువురు నాయకులు పరామర్శించారు.

ఎన్ని కేసులు పెట్టినా భయపడం

- డాక్టర్ బూచేపల్లి శివప్రసాద్ రెడ్డి స్పష్టీకరణ

ఒంగోలు టౌన్: పొగాకు రైతులకు భరోసా ఇచ్చేందుకు ప్రకాశం జిల్లా పొదిలి పర్యటనకు వచ్చిన సందర్భంగా మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డికి వచ్చిన రైతు, ప్రజాస్పందనను చూసి ఓర్వలేకే నిరసనల పేరుతో టీడీపీ వర్గీయులు రాళ్లదాడికి పాల్పడ్డారని దర్శి ఎమ్మెల్యే, వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రకాశం జిల్లా అధ్యక్షుడు డాక్టర్ బూచేపల్లి శివప్రసాద్ రెడ్డి ఉద్ఘాటించారు. రాళ్లదాడిలో బాధితులైన వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తలపైనే పోలీసులు అక్రమ కేసులు బనాయించి జైలుకు పంపించడం దారుణమన్నారు. ఒంగోలు జిల్లా జైలులో ఉన్న తొమ్మిది మంది కార్యకర్తలను వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు సోమవారం పరామర్శించారు. ఈ సందర్భంగా బూచేపల్లి మాట్లాడుతూ కూటమి పాలకులు ఎన్ని కేసులు పెట్టినా భయపడేది లేదని స్పష్టం చేశారు. శివప్రసాద్‌రెడ్డి వెంట జిల్లా పరిషత్ చైర్‌పర్సన్ బూచేపల్లి వెంకాయమ్మ, మాజీ మంత్రి, సంతనూతలపాడు నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జ్ మేరుగు నాగార్జున, మార్కాపురం సమన్వయకర్త, మాజీ ఎమ్మెల్యే అన్నా రాంబాబు, వైఎస్సార్‌సీపీ ఒంగోలు, చీరాల సమన్వయకర్తలు చుండూరి రవిబాబు, కరణం వెంకటేష్, వైఎస్సార్ సీపీ ఒంగోలు పార్లమెంట్ పరిశీలకుడు బత్తుల బ్రహ్మానంద రెడ్డి, బాధిత కార్యకర్తల కుటుంబ సభ్యులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

తప్పుడు కేసు పెట్టి మిథున్‌రెడ్డిని వేధిస్తున్నారు

- రాజకీయ కక్షసాధింపులో భాగంగానే ఇలా చేస్తున్నారు
- సంబంధం లేని వ్యవహారంలో నిందితుడిగా చేర్చారు
- గతంలో నిందితుడే కాదని దర్యాప్తు అధికారి చెప్పారు
- ఆ తర్వాత మిథున్‌రెడ్డిని నిందితుడిగా చేర్చారు
- హైకోర్టుకు నివేదించిన సీనియర్ న్యాయవాది నిరంజన్‌రెడ్డి
- తదుపరి విచారణ బుధవారానికి వాయిదా

సాక్షి, అమరావతి: రాజకీయ కక్ష సాధింపులో భాగంగానే రాజంపేట ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డిపై తప్పుడు కేసు నమోదు చేసి వేధిస్తున్నారని సీనియర్ న్యాయవాది తప్పెట నిరంజన్‌రెడ్డి హైకోర్టుకు నివేదించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలతో సంబంధం లేని వ్యవహారంలో నిందితుడిగా చేర్చారని తెలిపారు. మద్యం విధానం రూపకల్పనలో మిథున్‌రెడ్డి పాత్ర ఉందనేందుకు సీఐడీ ఇప్పటివరకు ఎలాంటి ఆధారాలూ చూపలేదన్నారు. మద్యం విధానం కేసులో ముందస్తు బెయిల్ కోరుతూ మిథున్‌రెడ్డి హైకోర్టులో దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై సోమవారం న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తల్లాప్రగడ మల్లికార్జునరావు విచారణ జరిపారు. నిరంజన్‌రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ.. ఇదివరకు ముందస్తు బెయిల్ కోసం హైకోర్టును ఆశ్రయించినప్పుడు మిథున్‌రెడ్డి నిందితుడే కాదని దర్యాప్తు అధికారి కోర్టుకు చెప్పిన విషయాన్ని గుర్తుచేశారు. ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్‌ను కొట్టేసిన తర్వాత పిటిషనర్‌ను నిందితుడిగా చేర్చి, అసలు మద్యం విధానంలో ఆయనదే కీలక పాత్ర అని చెబుతున్నారని పేర్కొన్నారు. కోర్టును ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుదోవ పట్టించినందుకు దర్యాప్తు అధికారిని ప్రాసిక్యూట్ చేయాలని కోరారు. పీఎల్‌ఆర్ ప్రాజెక్ట్స్‌తో మిథున్‌రెడ్డికి సంబంధం లేదని, ఆ విషయాన్ని దర్యాప్తు సంస్థ సైతం చెప్పిందని, దాని లావాదేవీలకు పిటిషనర్‌ను బాధ్యుడిగా చేయడం తగదని వివరించారు. డీకార్ట్ లాజిస్టిక్స్ నుంచి పీఎల్‌ఆర్ ప్రాజెక్ట్స్ తీసుకున్న రూ.5 కోట్లు మిథున్‌రెడ్డికి సంబంధించినవని దర్యాప్తు అధికారులు చెబుతున్నారని, పీఎల్‌ఆర్‌తో సంబంధమే లేనప్పుడు ఆ డబ్బు మిథున్‌రెడ్డిది ఎలాగవుతుందని ప్రశ్నించారు. వాస్తవానికి ఆ డబ్బును డీకార్ట్‌కు పీఎల్‌ఆర్ ప్రాజెక్ట్స్ ఎప్పుడో తిరిగిచ్చేసిందన్నారు. ఈ విషయంలో మిథున్‌రెడ్డిపై నిరాధార ఆరోపణలు చేస్తూ దర్యాప్తు సంస్థ కోర్టును తప్పుదోవ పట్టిస్తోందని తెలిపారు. మద్యం విధానంలో కీలక నిందితుడిగా పేర్కొన్న ఐఏఎస్ అధికారి సత్యప్రసాద్, అప్పటి బేవరేజస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ ఎండీ వాసుదేవరెడ్డి, మాజీ ఎంపీ విజయసాయిరెడ్డి జోలికి వెళ్లడం లేదన్నారు. వారికి పూర్తిగా రక్షణ కల్పిస్తున్నారని చెప్పారు. ముందస్తు బెయిల్‌పై కోర్టు విచారణ చేపట్టే నాటికే 104 మంది సాక్షుల వాంగ్మూలాలను నమోదు చేసినట్లు దర్యాప్తు అధికారులే చెప్పారన్నారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం అమ్మకాలతో ఆదాయం గణనీయంగా పెరిగిందని, 2018–19 మధ్య రూ.16 వేల కోట్లుగా ఉన్న రాబడి.. 2019–24 మధ్య రూ.24 వేల కోట్లకు చేరిందని వివరించారు. 2014–19 నడుమ జరిగిన మద్యం కుంభకోణంపై గత ప్రభుత్వ హయాంలో కేసు నమోదైందని, దీనిపై ఆ సమయంలో సీఎంగా ఉన్న చంద్రబాబు, అప్పటి ఎక్సైజ్ శాఖ మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర హైకోర్టును ఆశ్రయించారని తెలిపారు. మద్యం విధానంతో వీరికి సంబంధం ఎలా ఉంటుందని కోర్టు అభిప్రాయపడి, వారికి రక్షణ కల్పించిందని, మిథున్ రెడ్డి విషయంలోనూ అదే తీర్పును అమలు చేయాల్సి ఉంటుందన్నారు. వీటన్నిటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని ఆయనకు ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోర్టును కోరారు. సీఐడీ తరఫున సుప్రీంకోర్టు సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా వాదనలు వినిపించారు. మద్యం విధానం రూపకల్పన, అమలులో మిథున్‌రెడ్డిదే కీలకపాత్ర అని వివరించారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి, తదుపరి విచారణను బుధవారానికి వాయిదా వేశారు.

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌లోనూ ఇంత నిర్లక్ష్యమా?

వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ గుమ్మా తనూజరాణి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఇచ్చిన హామీలను అమలు చేయడంలో కూటమి ప్రభుత్వం విఫలమైందని వైఎస్సార్‌సీపీ అరకు ఎంపీ డాక్టర్ గుమ్మా తనూజ రాణి విమర్శించారు. సోమవారం ఢిల్లీలో మీడియాతో ఆమె మాట్లాడుతూ.. రూ.కోట్ల మేర ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు పేరుకుపోతే వాటిని చెల్లించకుండా కాలయాపన చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. ఆరు త్రైమాసికాలకు రూ.2,400 కోట్లు బకాయిలు ఉన్నాయని, ఇవికాక హాస్టల్ మెయింటెనెన్స్ చార్జీలు వంటివి కూడా రూ.కోట్ల మేర బకాయిలు పేరుకుపోయాయని అన్నారు. బకాయిలను ప్రభుత్వం చెల్లించని కారణంగా విద్యార్థులు చదువులకు ఇబ్బంది పడుతున్నారన్నారు.

తల్లులనూ వంచించారు

'తల్లికి వందనం' పథకంలోనూ చంద్రబాబు తల్లులను నయవంచన చేశారని ధ్వజమెత్తారు. 30 లక్షల మంది తల్లులను చంద్రబాబు మోసం చేశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు నీకు రూ.15వేలు అంటూ ఊదరగొట్టిన కూటమి నేతలు.. ఇప్పుడు రూ.13 వేలు ఇచ్చి గొప్పలు చెప్పుకోవడం విడ్డూరంగా ఉందన్నారు. నారా లోకేశ్ ఇప్పుడు రూ.2 వేలు ఎందుకు తగ్గించారని నిలదీశారు.

30 లక్షల మందికి ఎగ్గొట్టారు

- తల్లికి వందనం పథకం అమలులో మోసం
- మాజీ మంత్రి సీదిరి అప్పలరాజు ధ్వజం

కాశీబుగ్గ: ప్రభుత్వ యూడైస్ (యూనిఫైడ్ డిస్ట్రిక్ట్ ఇన్ఫర్మేషన్స్ సిస్టమ్ ఫర్ ఎడ్యుకేషన్) ప్లస్ డేటాలో విద్యార్థుల సంఖ్య 87 లక్షలు ఉండగా.. 30 లక్షల మంది పిల్లలకు కూటమి ప్రభుత్వం తల్లికి వందనం పథకాన్ని ఎగ్గొట్టిందని వైఎస్సార్‌సీపీ డాక్టర్స్ సెల్ అధ్యక్షుడు, మాజీ మంత్రి డాక్టర్ సీదిరి అప్పలరాజు ధ్వజమెత్తారు. పథకం అమలులో సర్కారు మోసానికి పాల్పడుతోందని మండిపడ్డారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా పలాసలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ తల్లికి వందనం పథకాన్ని తొలి ఏడాది ఎగ్గొట్టి ఇప్పుడు అమలు చేశామని గొప్పగా చెప్పుకుంటున్న మంత్రి నారా లోకేశ్.. యూడైస్‌లో నమోదైన మిగిలిన పిల్లలకు ఎప్పుడు పథకం వర్తింపజేస్తారో సమాధానం చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. ఏడాది పాలనలో అన్ని రంగాలనూ నాశనం చేసిన టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క పథకాన్ని అమలు చేయకుండా అన్ని వర్గాలను మోసం చేసిందని మండిపడ్డారు. దగా సర్కారుకు ప్రజలే బుద్ధి చెబుతారని హెచ్చరించారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలపై కూటమి కుట్రలు

- పక్కా పథకం ప్రకారమే పొదిలిలో టీడీపీ గూండాల రాళ్ల దాడి
- వైఎస్సార్‌సీపీ పబ్లిసిటీ వింగ్ అధ్యక్షుడు కాకుమాను మండిపాటు

సాక్షి,అమరావతి: పొగాకు రైతులకు అండగా నిలిచేందుకు పొదిలిలో పర్యటించిన వైఎస్ జగన్ కాన్వాయ్‌పై రాళ్ల దాడి చేసిన టీడీపీ గూండాలకు కూటమి ప్రభుత్వం కొమ్ము కాస్తోందని వైఎస్సార్‌సీపీ పబ్లిసిటీ వింగ్ అధ్యక్షుడు కాకుమాను రాజశేఖర్ మండిపడ్డారు. తాడేపల్లి వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. టీడీపీ గూండాల రాళ్ళ దాడిలో గాయపడిన వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తలపైనే పోలీసులు ఎదురు కేసులు బనాయించి, అరెస్టులు చేయడం దారుణమని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కూటమి ఏడాది పాలనకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు వైఎస్ జగన్ పక్షాన నిలబడడాన్ని జీర్ణించుకోలేక, కడుపుమంటతో పోలీసులను ఉసిగొల్పి అక్రమ అరెస్టులకు కూటమి సర్కారు తెగబడుతోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కేసులతో వైఎస్సార్‌సీపీని భయపెట్టాలనుకోవడం వారి అవివేకమని పేర్కొన్నారు. ''వైఎస్ జగన్‌కు ప్రజల్లో పెరుగుతున్న ఆదరణ చూసి ఓర్వలేకే కూటమి ప్రభుత్వం పథకం ప్రకారం టీడీపీ గూండాలతో రాళ్ల దాడికి తెగబడింది. ఈ దాడిలో వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తలతోపాటు పోలీసులూ గాయపడ్డారు. జడ్ ప్లస్ కేటగిరి భద్రత ఉన్న వైఎస్ జగన్ కాన్వాయ్‌పై అరాచక శక్తులు దాడికి పాల్పడడం దారుణం. పోలీసులు పచ్చ చొక్కాలు వేసుకున్న కార్యకర్తల్లా వ్యవహరిస్తున్నారు. వైఎస్సార్ సీపీ కార్యకర్తలపై ఎదురు అక్రమ కేసులు నమోదు చేసి అరెస్టు చేశారు. అరెస్టయిన వారిని పరామర్శించేందుకు వెళ్లిన చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డిపై సీఐ దౌర్జన్యం చేశారు. ఎమ్మెల్యే బూచేపల్లి శివప్రసాద్‌రెడ్డికి నోటీసులు పంపారు. కూటమి సర్కారు ఎన్ని అవాంతరాలు సృష్టించినా ప్రజల పక్షాన వైఎస్సార్ సీపీ పోరాటం ఆగదు.'' అని కాకుమాను రాజశేఖర్ స్పష్టం చేశారు.

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌పై కుయుక్తులు

- విద్యార్థుల జీవితాలతో సర్కారు ఆటలు
- వైఎస్సార్‌సీపీ విద్యార్థి విభాగం విమర్శ

సాక్షి, అమరావతి: ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌ను గత ఏడాది పూర్తిగా ఎగ్గొట్టిన కూటమి సర్కారు.. ఈ ఏడాదీ ఎగ్గొట్టేందుకు కుయుక్తులు పన్నుతోందని, అరకొర నిధులే కేటాయిస్తున్నట్టు ప్రకటించిందని, విద్యార్థుల జీవితాలతో ఆటలాడుతోందని వైఎస్సార్‌సీపీ విద్యార్థి విభాగం వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ ఎ.రవిచంద్ర ఆక్షేపించారు. విద్యార్థుల ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు వెంటనే విడుదల చేయాలని, లేకుంటే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఆందోళన చేస్తామని హెచ్చరించారు. సోమవారం పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. 'ఫీజుల కోసం కాలేజీల యాజమాన్యాలు విద్యార్థులకు టీసీ ఇవ్వకుండా వేధిస్తున్నాయి. ప్రైవేటు ఇంజినీరింగ్ కాలేజీల యాజమాన్యాలూ ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌పై ప్రభుత్వానికి హెచ్చరికలు జారీ చేశాయి. వీటిల్లో అధికార పార్టీ నేతల కాలేజీలూ ఉన్నాయి. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ నిధులు విడుదల చేస్తామని హామీ ఇచ్చిన మంత్రి నారా లోకేశ్ ఏడాది పాలన ఘనతలంటూ డప్పుకొట్టుకోవడం దారుణం. వైఎస్ జగన్ ఐదేళ్లలో అమలు చేసిన విద్యా సంస్కరణలకు లోకేశ్ తిలోదకాలిచ్చి ఏడాదిలోనే విద్యా వ్యవస్థను నిర్వీర్యం చేశారు. పరీక్షలూ సరిగా నిర్వహించలేని దుస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంది. 2024 ఏప్రిల్ నుంచి 2025 జూన్ 16 నాటికి ఆరు త్రైమాసికాలకు సంబంధించి విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం రూ.6,400 కోట్లు ఫీజురీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయి పడింది. రూ.2,200 కోట్లు స్కాలర్‌షిప్ బకాయిలు ఉన్నాయి. కూటమి సర్కారుకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే తక్షణమే ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలన్నీ చెల్లించాలి'' అని ఎ.రవిచంద్ర డిమాండ్ చేశారు.

ప్రపంచంలో ఇన్ని అద్దాలు ఉన్నప్పటికీ, తాము ఎలా ఉన్నామో ఎవరికీ ఎందుకు తెలీదు?
- ఆర్థర్ షోపెన్‌హావర్

సాక్షి
మంగళవారం, 17 జూన్ 2025

యుద్ధం కాదు... చర్చలే దిక్కు!

ఏ యుద్ధంలోనైనా కనబడే దూకుడే అయిదోరోజుకల్లా ఇజ్రాయెల్–ఇరాన్ ఘర్షణలో కనబడుతోంది. ఎవరికెవరూ తీసిపోకుండా క్షిపణులు, బాంబులు యథేచ్ఛగా ప్రయోగిస్తున్నారు. జనావాసాలను గురిచూస్తున్నారు. ప్రత్యర్థుల్ని తీవ్రంగా దెబ్బతీస్తున్నట్టు ప్రకటించుకుంటున్నారు. ఇజ్రాయెల్ విమానాల బాంబుదాడుల్లో 406 మంది ఇరాన్ పౌరులు మరణించగా, 654 మంది గాయపడ్డారని వాషింగ్టన్‌లోని మానవహక్కుల కార్యకర్తలు ప్రకటించారు. అటు రాజధాని టెల్ అవీవ్‌తో పాటు పలు నగరాలపై ఇరాన్ సాగించిన క్షిపణి దాడులకు ఇజ్రాయెల్‌లో 14 మంది మరణించగా, 390 మంది గాయపడ్డారని అక్కడి సైన్యం తెలియజేసింది. తొలుత అణుకేంద్రాలపై దాడులు చేశామన్న ఇజ్రాయెల్ రెండోరోజు నుంచి నగరాలూ, పట్టణాలూ లక్ష్యంగా చేసుకుని బాంబులు ప్రయోగిస్తోంది. తయారీరంగ పరిశ్రమలనూ, ఎలక్ట్రానిక్ పరిశ్రమలనూ, పోలీస్ స్టేషన్లనూ, మౌలిక సదుపాయాలనూ ధ్వంసం చేస్తోంది. ఒక్క తెహ్రాన్‌లోనే శని ఆదివారాల్లో 250 లక్ష్యాలను దెబ్బతీశామని చెబుతోంది. దక్షిణ ఇరాన్‌లోని ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద సహజవాయు క్షేత్రాన్ని, తెహ్రాన్ వెలుపల ఒక చమురు డిపోను ఇజ్రాయెల్ సైన్యాలు పేల్చివేశాయి.

అణ్వస్త్రాల తయారీకి ఇరాన్ చేరువలో ఉన్నదని, అందుకే దాడులకు దిగామని ఇజ్రాయెల్ ఇస్తున్న సంజాయిషీ బూటకం. వాస్తవాలు అందుకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. అది శుద్ధిచేసిన యురేనియం నిల్వలు ఉంచుకున్నా, బాంబు తయారీకి దరిదాపుల్లో లేదని సాక్షాత్తూ అమెరికా ఇంటెలిజెన్స్ చీఫ్ తులసీ గబ్బార్డ్ కొన్ని వారాల క్రితం తెలిపారు. అణు ఒప్పందం గురించి అమెరికా–ఇరాన్‌ల మధ్య చర్చలు సాగుతుండగానే హఠాత్తుగా ఇరాన్‌పై ఇజ్రాయెల్ అణు ఆరోపణ ఎందుకు చేసినట్టు? ఇరాక్‌లో సద్దాం హుస్సేన్‌ను అడ్డు తప్పించటానికి ఆ దేశంలో రసాయన ఆయుధాలున్నాయని కపట నాటకమాడిన అమెరికా అడుగుజాడల్లో ఇజ్రాయెల్ నడుస్తోంది. ఆ సాకుతో సద్దాంను తప్పించి కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వాన్ని ప్రతిష్ఠిద్దామని అప్పట్లో అమెరికా, నాటో దేశాలు భావించాయి. కానీ జరిగిందంతా వేరు. రసాయన ఆయుధాల జాడలేదు సరిగదా... ఉగ్రవాదం మరింతగా విజృంభించింది. ఇప్పటికీ ఇరాక్ కుదుట పడలేదు. అఫ్గాన్, లిబియా, యెమెన్, సిరియాలు సైతం అదే దుఃస్థితిలో ఉన్నాయి. ప్రధాని నెతన్యాహూ రెండు లక్ష్యాలతో ఇరాన్‌పై విరుచుకుపడ్డారు. మతాచార్యుడు ఖమేనీ కనుసన్నల్లోని పాలకవ్యవస్థను పడగొట్టి అక్కడ తమకు అనుకూలమైన ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠించటం అందులో ఒకటైతే, రెండోది స్వదేశంలో తాను కోల్పోయిన పరువు తిరిగి పొందటం. అమెరికా, ఇజ్రాయెల్‌లు కలిసినా ఇరాన్‌లో తమకు అనుకూలమైన వారిని ప్రతిష్ఠించటం అసాధ్యం. ఆ రోజులు పోయాయి. 1970వ దశకం వరకూ ఇరాన్‌ను పాలించిన షా రెజాపెహ్లావీ వంటి అమెరికా కీలుబొమ్మ ఆ దేశంలో కొత్తగా పుట్టుకొచ్చే అవకాశం లేదు. ఇరాన్ ప్రతిఘటిస్తున్న తీరు చూస్తే నెతన్యాహూ రెండో లక్ష్యం కూడా నెరవేరే అవకాశం కనబడటం లేదు. పాలస్తీనాలో దిక్కూ మొక్కూలేని నిస్సహాయ పౌరులపై అమెరికా సరఫరా చేసిన మారణాయుధాలతో విరుచుకుపడటం వేరు. ఇప్పుడు ఇరాన్ జోలికి పోవటం వేరు.

ఇరాన్ పౌరులకు తమ ప్రభుత్వంపై ఎంతైనా వ్యతిరేకత ఉండొచ్చుగానీ, కొన్ని దశాబ్దాలుగా వారంతా నిత్యం యుద్ధ రంగంలోనే ఉన్నారు. ఇప్పుడంటే సౌదీతో ఒక మేరకు స్నేహసంబంధాలు ఏర్పడ్డాయిగానీ ఆ దేశం కూడా ఇరాన్‌పై కత్తికట్టినదే. గతంలో ఇరాక్‌తో వైరం ఏర్పడినప్పుడు వరసగా పదేళ్లపాటు యుద్ధం సాగించిన దేశం ఇరాన్. ఎంతగా అమెరికా మద్దతున్నా ఈ మాదిరి సుదీర్ఘ యుద్ధాన్ని ఇజ్రాయెల్ ఆర్థికవ్యవస్థ తట్టుకోవటం అసాధ్యం. ఆ మాటకొస్తే అమెరికా ఆర్థిక వ్యవస్థే అంతటి మహాయుద్ధాన్ని భరించే స్థితిలో లేదు. 'ఉగ్రవాదంపై యుద్ధం' పేరిట పలు దేశాల్లో నాటో కూటమితో కలిసి సాగించిన యుద్ధాల పర్యవసానంగా ఇప్పటికే అమెరికా నిండా మునిగింది. దాని ప్రస్తుత రుణం 36 లక్షల కోట్ల డాలర్లు. ఆర్థికవ్యవస్థకొచ్చే ఆదాయంలో సింహభాగం దానిపై వడ్డీలకే ఖర్చవుతోంది. ఇజ్రాయెల్‌కు వత్తాసుగా ఇరాన్‌తో వైరం పెట్టుకుంటే ఆ సుదీర్ఘ పోరు మరో పదిలక్షల కోట్ల డాలర్లను ఆవిరిచేస్తుంది. తాను అధికారంలోకొస్తే 'అనవసర యుద్ధాల' నుంచి అమెరికాను తప్పిస్తానని, ఒక్క సైనికుడు కూడా విదేశీగడ్డపై ఉండే అవసరం రాదని అధ్యక్ష ఎన్నికల ప్రచారంలో ట్రంప్ ఊదరగొట్టారు. అందుకే 'ఇజ్రాయెల్ జోలికెళ్తే ఖబడ్దార్' అంటూ ట్రంప్ ఇరాన్‌ను హెచ్చరించటాన్ని స్వపక్షంలో అత్యధికులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

ఇప్పటికీ మించిపోయింది లేదు. అణు చర్చలకు సిద్ధమంటోంది ఇరాన్. కాకపోతే ఇజ్రాయెల్ వద్ద పుష్కలంగా అణ్వాయుధాలుండగా... పౌర అవసరాలకు సైతం యురేనియం వాడకాన్ని అనుమతించబోమనటం తమ ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బతీయటమే అంటున్నది. నిజానికి ఒబామా హయాంలో అమెరికా ఆ వెసులుబాటు ఇవ్వటం వల్లనే 2015లో అణు ఒప్పందం సాకారమైంది. క్రితంసారి ఏలుబడిలో ట్రంప్ ఆ ఒప్పందాన్ని కాలరాశారు. ఇజ్రాయెల్ సృష్టించిన ఈ ఊబి నుంచి బయటపడాలంటే ఇప్పటికీ ట్రంప్‌కు ఆ ఒప్పందమే దిక్కు. ఈ నాలుగు రోజుల్లో డాలర్ విలువ పదిశాతం తరిగిపోయింది. ఇరాన్‌తో చర్చించి సమస్య పరిష్కారానికి సాయపడతామని జర్మనీ విదేశాంగమంత్రి యోహాన్ వాదెఫుల్ ముందుకొచ్చారు. అందుకు సిద్ధపడటమే అమెరికా ముందున్న ఏకైక మార్గం. కాదంటే ఇవాళ పశ్చిమాసియా కావొచ్చుగానీ... రేపు ప్రపంచమే పెను సంక్షోభంలో పడుతుంది. అప్పుడు ఆర్థిక పతనం నుంచి అమెరికాను ఎవరూ కాపాడలేరు.

తలొగ్గుతారా? తయారు చేస్తారా?

సందర్భం

టంకశాల అశోక్

పరిస్థితి ఇంతవరకు వచ్చిన తర్వాత ఇరాన్ ఎదుట మిగిలిన మార్గాలు రెండే! అమెరికా, ఇజ్రాయెల్‌ల ఒత్తిడికి లొంగిపోయి జీవించటమా? లేక స్వతంత్రంగా, ఆత్మగౌరవంతో జీవించటం కోసం అణ్వాయుధాలను తయారు చేసుకోవటమా? అణ్వస్త్ర తయారీని ఇరాన్ కోరుకోవటం లేదు. అటువంటి సామూహిక హనన శక్తి గల ఆయుధ ఉత్పత్తి ఇస్లాం బోధనలకు విరుద్ధమనే సైద్ధాంతిక వైఖరి తీసుకున్న ఇరాన్ అధినేత అయతొల్లా ఖొమేనీ ఆ మేరకు ఆదేశాలు ఎన్నడో జారీ చేశారు. అణుశక్తిని శాంతియుత అవసరాల కోసమే ఉపయోగించగలమని పలుసార్లు ప్రకటించారు. కానీ అమెరికా శిబిరానికి మౌలికంగా ఇరాన్ పట్లనే శత్రుత్వం ఉంది. అక్కడ అణు పరిశోధనలన్నవి సాకు మాత్రమే!

అమెరికా అండతోనే...

ఒకసారి ఇటీవలి పరిణామ క్రమాన్ని చూద్దాం. అణు పరిశోధనలు, వాటి పరిమితుల విషయమై ఇరాన్, అమెరికాల మధ్య ఖతార్‌లో అయిదు విడతల చర్చలు జరిగాయి. ఆరవ విడత ఈ నెల 15న జరగాల్సి ఉండగా, రెండు రోజుల ముందు 13న ఇజ్రాయెల్ దాడులు మొదలయ్యాయి. దాడుల గురించి తమకు ముందే తెలుసునని అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ జూన్ 14న స్వయంగా ప్రకటించారు. తాము అమెరికాతో సమన్వయం చేసుకునే దాడులు చేస్తున్నామని ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని నెతన్యాహూ అంతకుముందు 13 నాడే అన్నారు. తమ ఇంటెలిజెన్స్ సమాచారంతో, తాము సరఫరా చేస్తున్న ఆయుధాలతోనే దాడులు సాగుతున్నాయని ట్రంప్ 14న వెల్లడించారు. దాడులకు రెండు రోజుల ముందే అమెరికా ప్రభుత్వం పశ్చిమాసియా ప్రాంతంలోని తమ పౌరులకు, దౌత్య కార్యాలయాలకు జాగ్రత్తలు చెప్పి, తమ సైనిక స్థావరాలకు తగు హెచ్చరికలు చేసింది. అయినా తమకు దాడులతో నిమిత్తం లేదని వాదిస్తున్నది.

దీన్ని బట్టి కొన్ని ప్రశ్నలు సహజంగానే తలెత్తుతాయి. పాలస్తీనాతో ముడిబడిన చర్యలకు ఇరాన్ మిత్ర సంస్థలు ఇతర భూభాగాల నుంచి దాడులకు పాల్పడుతుండటం, వాటిపై ఇజ్రాయెల్ ప్రతిచర్యలు కొత్తవి కాదు. అవి ఎట్లున్నా, అణు పరిశోధనల విషయమై ఇరాన్ – అమెరికాల మధ్య చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అవి ఈ 15 నాటి ఆరవ విడతలో ఫలించే అవకాశం ఉందని ట్రంప్ సైతం కొద్ది రోజులుగా అంటూ వస్తున్నారు. ఇదంతా నెతన్యాహూకు తెలిసినదే. అటువంటపుడు చర్చలకు సరిగ్గా రెండు రోజుల ముందు దాడులేమిటి? ఈ ప్రశ్నలపై నిపుణుల నుంచి రెండు అభిప్రాయాలు వినవస్తున్నాయి. ఒకటి, అమెరికా–ఇరాన్ చర్చలను, ఒకవేళ పరిష్కారం కుదిరే అవకాశం ఉంటే దానిని భంగపరచటం కోసమే ఇజ్రాయెల్ ఆ పని చేసిందన్నది. రెండు, ముందస్తు దాడులతో ఇరాన్‌ను భయపెట్టి చర్చలతో దారికి తెచ్చుకోవటం ట్రంప్ ఎత్తుగడ అన్నది. ఈ రెండింటిలో దేనికి అదిగా నిజం కాగల అవకాశాలు ఉన్నాయి కూడా. ఇరాన్‌తో రాజీ ఇజ్రాయెల్‌కు ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేనిది. అందుకోసం వారు అమెరికానైనా ధిక్కరించగలరు. ఎందుకంటే, పాలస్తీనాకు నిజమైన మిత్ర దేశంగా మిగిలింది ఆ ప్రాంతంలో ఇరాన్ ఒక్కటే. వేర్వేరు అరబ్ దేశాలను అమెరికా ద్వారా మిత్రులుగా మార్చుకుంటున్నా, ఎంత మాత్రం రాజీ పడనిది ఇరాన్ మాత్రమే. కనుక దానిని ధ్వంసం చేయాలి. అమెరికాకు సంబంధించి, ఇజ్రాయెల్‌తో వైరాన్ని వదిలి, పాలస్తీనా కోసం పట్టుబట్టనట్లయితే సరిపోతుంది. ఆ విధంగా ఇజ్రాయెల్, అమెరికాల మధ్య కొద్దిపాటి వ్యత్యాసం ఉంది.

◆ ఇరాన్‌తో అమెరికా ఆరవ విడత చర్చలకు సరిగ్గా రెండు రోజుల ముందు దాడులేమిటి? ఈ ప్రశ్నలపై నిపుణుల నుంచి రెండు అభిప్రాయాలు వినవస్తున్నాయి. ఒకటి, అమెరికా–ఇరాన్ చర్చలను, ఒకవేళ పరిష్కారం కుదిరే అవకాశం ఉంటే దానిని భంగపరచటం కోసమే ఇజ్రాయెల్ ఆ పని చేసిందన్నది. రెండు, ముందస్తు దాడులతో ఇరాన్‌ను భయపెట్టి చర్చలతో దారికి తెచ్చుకోవటం ట్రంప్ ఎత్తుగడ అన్నది.

వైఖరుల్లో తేడా!

అణుశక్తి విషయంలోనూ ఇదే పరిస్థితి. ఇరాన్ అణుశక్తి పరిశోధనలు ఒక పరిమితికి లోబడి జరగాలని, అణ్వాయుధాల ఉత్పత్తికి అవసరమయ్యే యురేనియం 90 శాతం శుద్ధి జరగరాదని 2016లో ఇరాన్‌కు, అమెరికా తదితర దేశాలకు మధ్య అంగీకారం కుదిరింది. అందుకు బదులు ఇరాన్‌పై ఆంక్షలు సడలించాలన్నారు. కానీ రెండేళ్ల తర్వాత అమెరికా, ఇజ్రాయెల్ కూడబలుక్కోవటంతో ఆ ఒప్పందం నుంచి అమెరికా ఉపసంహరించుకుంది. అప్పుడు కూడా అధ్యక్షుడు ట్రంప్. అప్పటినుంచి ఈ ఏడేళ్లుగా అణు రాజకీయం నడుస్తూనే ఉంది. అణ్వస్త్రాల కోసం యురేనియంను 90 శాతానికి, అంతకన్నా మించి శుద్ధి చేయవలసి ఉంటుంది. శాంతియుత అవసరాలకు అంతకులోపు అయితే సరిపోతుంది. ఇరాన్ కేంద్రాల్లో ప్రస్తుతం శుద్ధి 60 శాతంగా ఉంది. ఆ మాట ఇరాన్ ప్రభుత్వం చెప్పటమే కాదు అణుశక్తి సంస్థ కూడా ధ్రువీకరించింది. అయినప్పటికీ ఇజ్రాయెలీ నిఘా సంస్థలు మాత్రం తొమ్మిది అణ్వస్త్రాలకు కావలసినంత శుద్ధి ఇప్పటికే జరిగిపోయిందనీ, త్వరలో పదిహేనింటికి జరుగుతుందనీ ప్రచారం మొదలు పెట్టాయి. గమనించదగినదేమంటే అమెరికా మాత్రం ఈ మాట నేటికీ అనటం లేదు. ఇరాన్ అణ్వాయుధాలు తయారు చేయకూడదనేది ఒక్కటే తమ షరతని ప్రకటిస్తోంది.

ఈ విషయమై ఇజ్రాయెల్, అమెరికా వైఖరుల మధ్య తేడా కనిపిస్తుంది. కనీసం శాంతియుత ప్రయోజనాల కోసమైనా సరే ఇరాన్ పరిశోధనలు ససేమిరా చేయరాదని, స్వయంగా శుద్ధి చేయక పోవటమేగాక, పరిమిత శుద్ధి గల ఇంధనాన్ని అయినా ఇతరుల నుంచి దిగుమతి చేసుకునేందుకు వీలు లేదన్నది ఇజ్రాయెల్ వాదన. ట్రంప్ వైఖరిలో ఇతర అంశాలకు సంబంధించి వలెనే ఇందులోనూ చంచలత్వం కనిపిస్తుంది. ఒకవేళ ఖతార్ చర్చలు సాగి ఉంటే అంగీకారం ఏదైనా కుదిరేదేమో తెలియదు. అణు కార్యక్రమాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేయబోమని మాత్రం ఇరాన్ స్పష్టం చేస్తోంది. తాము జోక్యం చేసుకుని ఏదైనా మధ్యే మార్గానికి ప్రయత్నించగలమని రష్యా కూడా అంటున్నది. ఇపుడు అకస్మాత్తుగా ఇజ్రాయెల్ దాడులు చేయటంతో, అందుకు అమెరికా తోడ్పడినట్లు ట్రంప్ మాటలలోనే కనిపిస్తుండటం వల్ల, తాము చర్చలకు 15న వెళ్లబోవటం లేదని ఇరాన్ ప్రకటించింది. అదే సమయంలో, ఇది శాశ్వత బహిష్కరణ అనక పోవటం గమనించదగ్గది. ఇరాన్ నిజాయతీని, దౌత్య మార్గంలో పరిష్కారానికి కట్టుబడటాన్ని అది చెప్తున్నది.

రహస్య అణు కేంద్రాలు?

అయితే, ఇరాన్ అణుశుద్ధి అణ్వస్త్ర తయారీ గురించి చెప్పుకోవలసినవి మరికొన్ని ఉన్నాయి. యురేనియం శుద్ధి 90 శాతం మేర ఇప్పటికే జరిగిందనేందుకు ఎటువంటి ఆధారాలూ అమెరికన్ల వద్ద సైతం లేవు. అణు ఇంధన సంస్థ కూడా ఆ మాట అనటం లేదు. కానీ, ఇరాన్ తమకు చూపకుండా దాచి పెడుతున్న విభాగాలు కొన్ని ఉన్నాయని ఆ సంస్థ అంటున్నది. ఆ మాట నిజం కాదని ఇరాన్ కూడా ఖండించటం లేదు. ఇజ్రాయెల్ దాడుల దరిమిలా ఒక కొత్త విషయం వెల్లడించారు. అది, ఎవరికీ తెలియని మరొకచోట కూడా శుద్ధి కేంద్రం నిర్మిస్తున్నామని! ఇవన్నీ నిజమైనా, చివరకు వారు అణ్వస్త్రాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నారనుకున్నా, ఇజ్రాయెల్, అమెరికా సహా ఎన్నో దేశాలకు భారీ సంఖ్యలో అణ్వస్త్రాలు ఉన్నపుడు, తన రక్షణ కోసం ఇరాన్ మాత్రం ఎందుకు తయారు చేసుకోరాదన్నది మౌలికమైన ప్రశ్న. ఉత్తర కొరియా ఉదాహరణ ఇపుడు మరోసారి చర్చకు వస్తున్నది. అదే విధంగా ఇరాన్ వద్ద అణ్వస్త్రాలు ఉన్నట్లయితే దాడికి ఇజ్రాయెల్, అమెరికాలు సాహసించగలవా? అణువ్యాప్తి నిరోధక ఒప్పందాలను ఉల్లంఘించి, ఇజ్రాయెల్ అణ్వస్త్ర తయారీకి రహస్యంగా సహకరించింది అమెరికా, యూరప్‌లు కాదా?

ప్రస్తుత యుద్ధానికి వస్తే, అమెరికా తోడ్పాటుతో ఇజ్రాయెల్ ఏకపక్ష విధ్వంసాలు సృష్టించగలగటం వట్టి మాట అని ఇరాన్ తన ఎదురు దాడులతో రుజువు చేస్తున్నది. ఇజ్రాయెల్ ఎంతో ఘనంగా చెప్పుకునే ఐరన్ డ్రోమ్ బలహీనతలు కనిపిస్తున్నాయి. ఇజ్రాయెల్ వైమానిక బలం మహాశక్తిమంతమైనదే గానీ, రెండవరోజు నుంచి కూడదీసుకున్న ఇరానియన్ రక్షణ వ్యవస్థలు ఇజ్రాయెల్ యుద్ధ విమానాలను కూల్చివేయటం మొదలైంది. బహుశా వీటన్నింటి కన్నా ముఖ్యమైన వార్తలు, ఇరాన్ అణు కేంద్రాలకు ఇజ్రాయెల్ దాడులతో వాటిల్లిన నష్టం స్వల్పమైనదేనని, భూగర్భంలో, కొండలలో చాలా లోతున గల కేంద్రాలు యథాతథంగా ఉన్నాయన్నది. ఇరాన్ చివరకు అణ్వస్త్రాలు ఉత్పత్తి చేయక తప్పదా?

వ్యాసకర్త సీనియర్ సంపాదకుడు

సోషల్ మీడియా

అంత ఈజీనా?

అదేదో దుకాణం లోంచి బ్రెడ్డు కొన్నంత మామూలు విషయం అయినట్టుగా జనం (ఇరాన్) ప్రభుత్వ మార్పులోని సంభావ్యత గురించి ఉల్లాసంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఇరాక్, అఫ్గానిస్తాన్, 'ఉగ్రవాదం మీద యుద్ధ' కాలం నుంచి ఏమీ నేర్చుకోలేదన్నమాట!

– కబీర్ తనేజా, ఫెలో

ద్వంద్వం

పాకిస్తాన్: ఇరాన్‌ను దెబ్బకొడితే ఇజ్రాయెల్ మీద అణుదాడి చేస్తాం.
అదే పాకిస్తాన్: ఇరాన్ శరణార్థులకు ప్రవేశం లేదు. ఈజిప్ట్: నెతన్యాహూ గాజాలో నరమేధం సాగిస్తున్నారు.
అదే ఈజిప్ట్: గాజా శరణార్థులకు ప్రవేశం లేదు.

– అమిత్ శాండిల్య, కాలమిస్ట్

అగ్లీదే కూల్!

ఏఐ వచ్చిన తర్వాత 'వికారమైన ప్రెజెంటేషన్లు' గత కాలపు అంశాలుగా మారిపోయాయి. కానీ ఇప్పుడు ఆ వికారంగా రూపొందించిన ప్రెజెంటేషనే ప్రామాణికమైనదిగా కనబడుతూ దాన్ని మరింత విలువైనదిగా చేస్తోంది.

– కార్తీక్ బాలచంద్రన్, ఎండోక్రైనాలజిస్ట్

స్వీయౌషధం

మనం ప్రేమించేవాళ్లతో మాట్లాడినట్లే, మనతో మనం మాట్లాడుకోవడం అనేది ఒత్తిడి, భయం, బాధల నుంచి మనల్ని మనం దూరంగా ఉంచుకోవడానికి ప్రభావశీలమైన మార్గం.

– లూయిస్ హావెజ్, రచయిత

సరిగ్గానే చేస్తున్నారా?

మీ పనికి రావాల్సినంత గుర్తింపు రావడం లేదని మీరు ఆందోళన చెందుతూవుంటే, మీరు ఏ పని చేస్తున్నారో దాన్ని మరోసారి తరచి చూసుకోండి.

– మనోజ్ అరోరా, ఫైనాన్షియల్ ప్లానర్

ప్రధానికి బహిరంగ లేఖ

అభిప్రాయం

జస్టిస్ చంద్రకుమార్

నేను ఒక సాధారణ పౌరుడిగా ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను. మీరు మన దేశంలో కోట్లాది మంది ప్రజల జీవితాలను ప్రభావితం చేసే స్థాయిలో ఉన్నారు. ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులను, ముఖ్యంగా జీవించే హక్కును పరిరక్షించే బాధ్యత మీపై ఉంది. ప్రాణం ఎంతో విలువైనది. ఒకసారి మనిషి ప్రాణం పోతే మళ్లీ రాదు. కొంతకాలం క్రితం గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా గారు 2026 మార్చి నాటికి మన దేశంలో నక్సలిజం (నక్సలైట్లు) లేకుండా చేస్తామని ప్రకటించారు. ఆ ప్రకటనను మీరు సమర్థిస్తున్నట్లు మీ తదుపరి మాటల ద్వారా స్పష్టమైనది.

యువత జీవితాలను నష్టపరుస్తున్న డ్రగ్స్‌ను లేదా మత్తు పదార్థాలను ఒక కాలపరిమితిలో నిర్మూలిస్తామని, లేదా విదేశాలలో ఉన్న 80 లక్షల కోట్ల నల్లధనాన్ని తిరిగి తీసుకొనివస్తామని ప్రకటించినా, లేదా వాతావరణ కాలుష్యాన్ని తగ్గిస్తామని చెప్పినా, మహిళల మీద అత్యాచారాలు జరగకుండా చూస్తామని చెప్పినా, బాల కార్మికులు లేకుండా చూస్తామని చెప్పినా, నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలిస్తామని చెప్పినా, రైతుల ఆత్మహత్యలు జరగకుండా ఉండే పరిస్థితి కల్పిస్తామని చెప్పినా, రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇస్తామని చెప్పినా, అందరికీ ఉచిత విద్య, ఉచిత వైద్యం అందిస్తామని చెప్పినా, లేదా భూమిలేని రైతు కుటుంబాలకు భూమి ఇస్తామని చెప్పినా... ఇలా ప్రజల జీవితాలు మెరుగు పరిచే ఏ కార్యక్రమాన్నయినా ఒక కాల పరిమితిలో పరిష్కరిస్తామని చెప్పినా ప్రజలు ఎంతో సంతోషించేవారు. కానీ నక్సలిజం నిర్మూలన ప్రకటన చేశారు. దీని వెనుక కార్పొరేట్ శక్తుల ప్రయోజనాలు ఉన్నాయని అనేకమంది ఆరోపిస్తున్నారు. ఈ ఆరోపణలు తప్పని కూడా మీ నుంచి ప్రకటన వచ్చినట్లు నేను చూడలేదు.

'ఆపరేషన్ కగార్' పేరుతో నక్సలైట్ల నిర్మూలన చేపట్టారు. ఏడాది కాలంగా వందలాది మంది నక్సలైట్లు, ఆదివాసీలతోపాటు కొందరు పోలీసులూ మరణించారు. దీంతో మేము కొంతమందిమి కలిసి 'శాంతి చర్చల కమిటీ'ని ఏర్పాటు చేసి మార్చి 24న ఒక ప్రకటన విడుదల చేశాం. ఇటు కేంద్రం అటు మావోలు చర్చలు జరపాలనీ, ఈలోగా ఇరుపక్షాల వారూ కాల్పుల విరమణ పాటించాలనీ కోరాం. దీనికి మావోయిస్టులు స్పందించి 2025 మార్చి 28న ఒక బహిరంగ ప్రకటన చేశారు. తాము చర్చలకు సిద్ధమనీ, కాల్పుల విరమణ పాటిస్తామనీ, చర్చలకు అనుకూలమైన వాతావరణ కల్పించి కూంబింగ్ ఆపరేషన్స్ నిలిపివేయాలనీ కోరారు. కానీ ప్రభుత్వం నుంచి ఎటువంటి స్పందనా రాలేదు.

కేంద్రం గతంలో సాయుధులైన అనేక సంస్థలతో చర్చలు జరిపి శాంతి ఒప్పందాలు చేసుకుంది. ఆల్ త్రిపుర టైగర్ ఫోర్స్‌తో, నేషనల్ లిబరేషన్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ త్రిపురతో 2024లో; నేషనల్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ బోడోలాండ్‌తో 2024లో, ఆదివాసీ ఇన్సర్జెంట్ గ్రూప్స్‌తో 2023లో, దిమ్సా నేషనల్ లిబరేషన్ ఫ్రంట్‌తో 2023లో, మిజో నేషనల్ ఫ్రంట్‌తో 1996లో శాంతి ఒప్పందాలు చేసుకుని మంచి ఫలితాలను సాధించడం జరిగింది. అలాగే మావోయిస్టులతో కూడా శాంతి ఒప్పందం చేసుకుని ఉండవలసింది.

మావోయిస్టులు కూడా ప్రజా జీవితంలోకి వచ్చి సామాన్య ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేసి, వారి సమస్యల పరిష్కారానికి శాంతియుత పోరాటాలు జరపవచ్చు. ఇటు కార్మికులకు, అటు పేద రైతులకు, ఆదివాసీలకు, దళితులకు మరిన్ని హక్కులు సాధించడానికీ, ప్రజల్ని రాజకీయంగా చైతన్యవంతులను చేయడానికీ మావోయిస్టులు పూనుకోవచ్చు. తద్వారా సమాజంలో మంచి మార్పులు రావడానికి అవకాశం కలగవచ్చు. ఇటువంటి సువర్ణ అవకాశాన్ని అటు ప్రభుత్వం, ఇటు నక్సలైట్లు వదులుకోవడం సరైనది కాదని భావిస్తున్నాం.

విశ్రాంత హైకోర్టు న్యాయమూర్తి, శాంతి చర్చల కమిటీ అధ్యక్షులు

రైతాంగం కష్టాలు కొనసాగాల్సిందేనా!

విశ్లేషణ

డా॥ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ఖరీఫ్ సీజన్‌లో వరితో సహా 14 పంటలకు అర కొరగా పెంచిన కనీస మద్దతు ధరల ప్రకటన రైతులను ఉసూరుమనిపిస్తోంది. కేంద్రం ప్రకటించిన ధరలను పరిశీలిస్తే, క్వింటాలు వరికి రూ. 69, జొన్నలకు రూ. 328, సజ్జలకు రూ. 150, మొక్కజొన్నకు రూ. 150, కంది పప్పుకు రూ. 450, పెసర్లకు రూ. 86, మినుములకు రూ. 400, వేరుశనగకు రూ. 480, పొద్దుతిరుగుడుకు రూ.441, సోయాబీన్‌కు రూ. 436, పత్తికి రూ. 589, కుసుమలకు రూ. 579, రాగులకు రూ. 596లు మేర మాత్రమే పెంచారు. ఆశ్చర్యం ఏమంటే ఈసారి పెంపుదల 2024–25లో పెంచిన దానికంటే తక్కువ ఉండటం.

అన్నదాతకు అన్యాయం జరగడం కొత్త కానప్పటికీ... దాదాపు 3 ఏళ్ల క్రితం మన కేంద్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిన ఉరితాళ్ల వంటి 3 వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా 13 నెలలపాటు ఢిల్లీ కేంద్రంగా రైతులు సాగించిన పోరాటం నేపథ్యంలో పంటల కనీస మద్దతు ధరల చట్టబద్ధతపై అవకాశాల పరిశీలన కోసం కమిటీ వేస్తామనీ, కమిటీ సూచనల ప్రకారమే నిర్ణయాలు తీసుకొంటామనీ ఇచ్చిన రాతపూర్వక హామీకి ఇప్పటివరకు అతీగతీ లేదు.

సంస్కరణలు అనివార్యం

కనీస మద్దతు ధరలను నిర్ణయించే ప్రక్రియను సమూలంగా ప్రక్షాళన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న పంటల ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని రాష్ట్రాల వారీగా లెక్కించి, దానిని జాతీయ సగటుగా లెక్కించడం సరియైనది కాదు. సాగు ఖర్చులో రాష్ట్రాల మధ్య వ్యత్యాసం ఎంతో ఉంది. సగటు లెక్కన ధరలు నిర్ణయించడం వల్ల ఎక్కువ ఖర్చు ఉన్న రాష్ట్రాలకు నష్టం జరుగుతున్నది. దేశంలో ప్రధాన పంటల సాగు వ్యయాన్ని లెక్కించేందుకు ఎప్పుడో ఏర్పాటైన వ్యవసాయ ఖర్చులు, ధరల కమిషన్ (కమిషన్ ఫర్ అగ్రికల్చర్ కాస్ట్ అండ్ ప్రైసెస్ – సీఏసీపీ) వరుసగా మూడేళ్ల పంట సాగు వ్యయాన్ని లెక్కించి, దాని ఆధారంగా కనీస మద్దతు ధరల్ని లెక్కించి... ఆ వివరాలను కేంద్ర ఆర్థిక వ్యవహారాల కమిటీకి నివేదిస్తుంది. 'సీఏసీపీ'కి స్వయం ప్రతిపత్తి ఉన్నప్పటికీ... ఆ సంస్థ నివేదించే ధరల్ని కేంద్రం యథాతథంగా ఆమోదించడం లేదు. వాటికి సవరణలు చేసే అధికారాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం తమ వద్దనే ఉంచుకుంది. ఒకవైపు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, మరోవైపు సీఏసీపీ పంటల ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని లెక్కించడానికి భారీ కసరత్తు జరిపి అందిస్తున్న నివేదికల్ని బుట్టదాఖలు చేస్తున్నప్పుడు... అసలు ఆ సుదీర్ఘ కసరత్తు వల్ల ఒనగూడుతున్న ప్రయోజనం ఏమిటి? వాటికయ్యే ఖర్చు, సమయం వృథా అవడం తప్ప?!

2022 నాటికి రైతుల ఆదాయం రెట్టింపు చేస్తామని నరేంద్ర మోదీ నేతృత్వంలోని ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చి ఆరేళ్లు దాటింది. అందుకు అనుగుణంగానే వ్యవసాయ రంగంపై 'నీతి ఆయోగ్' ఓ కార్యాచరణ ప్రణాళికా పత్రాన్ని రూపొందించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అందించింది. కానీ, అది కూడా రైతాంగానికి చేసిన మేలేమీ లేదు. 2006లో డా॥ ఎం.ఎస్. స్వామినాథన్ కమిషన్ అందించిన సిఫార్సుల మేరకు ఉత్పత్తి వ్యయానికి 50 శాతం జోడించి కనీస మద్దతు ధరల్ని ప్రకటిస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒకవైపు నమ్మబలికి, మరోవైపు స్వామినాథన్ చెప్పిన సీ2+ 50 శాతం ఫార్ములాను అనుసరించి ఎంఎస్‌పీ ఇస్తే నిత్యావసరాల ధరలు పెరిగి వినియోగదారుడి నడ్డి విరుగుతుందంటూ సుప్రీం కోర్టులో ఓ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసి చేతులు దులుపుకొంది. అంతేకాదు... స్వామినాథన్ చెప్పిన సీ2+ 50 శాతం ఫార్ములాకు కొత్త భాష్యం చెప్పే దుస్సాహసం చేసింది కూడా! ఉదాహరణకు ఈ ఏడాది క్వింటాలు వరి ఉత్పత్తికి జాతీయ సగటు ఉత్పత్తి వ్యయం రూ. 3,135 అని రైతు సంఘాలు శాస్త్రీయంగా అంచనా వేశాయి. అయితే, తాజాగా కేంద్రం వరికి ప్రకటించిన ఎంఎస్‌పీ రూ. 2,369. అదేవిధంగా పత్తికి రూ. 16 వేల ధర ప్రకటించాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం సీఏసీపీకి నివేదిస్తే... కేంద్రం పత్తికి ప్రకటించిన ధర రూ. 7,710కు పరిమితం అయింది. ఈ లెక్కలు అన్ని ప్రధాన పంటలకూ వర్తిస్తాయి.

◆ కనీస మద్దతు ధరలను నిర్ణయించే ప్రక్రియను పూర్తిగా ప్రక్షాళన చేయాలి. పంటల ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని రాష్ట్రాల వారీగా లెక్కించి, దానిని జాతీయ సగటుగా లెక్కించడం సరికాదు. సగటు లెక్కన ధరలు నిర్ణయించడంతో ఎక్కువ ఖర్చున్న రాష్ట్రాలకు నష్టం జరుగుతున్నది.

వ్యవసాయ రంగాన్ని మెరుగుపర్చే అవకాశాలు గతంలో కంటే ఇపుడు ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. రైతాంగానికి సాగు ఖర్చును గణనీయంగా తగ్గించి ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకతలను పెంచే అవకాశాలు అనేకం అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఉదాహరణకు అధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి సాగుకయ్యే వ్యయాన్ని; చీడపీడలు, వాతావరణ మార్పుల వల్ల కలిగే నష్టాల్ని గణనీయంగా తగ్గించవచ్చు. చాలా దేశాలు వ్యవసాయరంగంలో బయో టెక్నాలజీని సమర్థంగా వినియోగించి మంచి ఫలితాలు రాబడుతున్నాయి. వాతావరణ మార్పుల్ని ముందుగానే అంచనా వేసే సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని రైతులకు అందిస్తున్నారు. నీటికొరత, వర్షపు నీటి ముంపు, తెగుళ్ల వంటి వాటిని సమర్థంగా తట్టుకోగల వంగడాలను సృష్టిస్తున్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో డ్రోన్ల వినియోగం, యాంత్రీకరణ గణనీయంగా పెరిగింది. కృత్రిమ మేధ (ఏఐ), రోబోటిక్స్‌ను ఉపయోగించి ఏ నేల ఏ పంటలకు అనుకూలమో తెలుసుకొని అందుకు అనుగుణమైన పంటలు పండిస్తున్నారు.

ఇక, ప్రధానంగా గిట్టుబాటు ధరలకు సంబంధించి... దళారీల ప్రమేయం లేకుండా మార్కెట్ యార్డులను సమర్థంగా నిర్వహిస్తున్నారు. పంటల ఉత్పత్తి ధర కంటే మార్కెట్ యార్డులో ధర ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడే... దానిని అమ్మాలనే నిబంధన కచ్చితంగా అమలు చేస్తున్నారు. అలా జరగడం కోసం పంటకు గిట్టుబాటు ధరను కనీస రిజర్వు ధరగా చట్టపరంగా పరిగణిస్తున్నారు. అయితే, ఈ రిజర్వు ధర అన్నది ఒకేలా ఉండదు. దిగుబడిని బట్టి రిజర్వు ధర ఆధారపడి ఉంటుంది. చైనా, థాయ్‌లాండ్, జపాన్ వంటి దేశాలలో సహకార పద్ధతిలో రైతులు తమ ఉత్పత్తులను అమ్ముతున్నారు. దాని వల్ల మంచి ధరల కోసం వారు గట్టిగా బేరమాడగలుగుతున్నారు. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ లాంటి దేశాల్లో రైతుల తరఫున బేరసారాలు సాగించడానికి ప్రత్యేక డైరెక్టర్‌ను అన్ని మార్కెట్ యార్డుల్లో నియమిస్తున్నాయి. ఇటువంటి సదుపాయాలు, వెసులుబాట్ల కారణంగా రైతాంగానికి ఇంతకు ముందు లేని రక్షణ కలుగుతోంది. ఈ విధానాలన్నీ మన దేశంలో కూడా అమలు చేసినట్లయితే... రైతులకు మేలు జరుగుతుంది.

వ్యాసకర్త ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన మండలి సభ్యులు, మాజీ కేంద్రమంత్రి

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, గ్రీష్మ ఋతువు, జ్యేష్ఠ మాసం, తిథి: బ.షష్ఠి ప.12.13 వరకు, తదుపరి సప్తమి, నక్షత్రం: శతభిషం రా.11.03 వరకు, తదుపరి పూర్వాభాద్ర, వర్జ్యం: ఉ.6.42 నుండి 8.15 వరకు, తదుపరి తె.5.10 నుండి 6.43 వరకు (తెల్లవారితే బుధవారం), దుర్ముహూర్తం: ఉ.8.06 నుండి 8.58 వరకు, తదుపరి రా.10.54 నుండి 11.38 వరకు, అమృతఘడియలు: ప.3.54 నుండి 5.27 వరకు; రాహుకాలం: ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు, యమగండం: ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు, సూర్యోదయం: 5.29, సూర్యాస్తమయం: 6.32.

క్లుప్తంగా...

అమరేశ్వరుని సేవలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

అమరావతి: అమరావతిలోని శ్రీబాలచాముండికా సమేత అమరేశ్వరుని సోమవారం హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ శ్యాంప్రసాద రెడ్డి దంపతులు దర్శించుకున్నారు. అమరేశ్వరునికి బాలచాముండేశ్వరీ అమ్మవారికి ప్రత్యేకపూజలు చేశారు. అనంతరం ఆలయ అర్చకులు న్యాయమూర్తి దంపతులను ఆశీర్వదించి, స్వామివారి శేషవస్త్రం అందజేశారు. అలాగే శ్రీవారిని కేంద్ర వాణిజ్య, పరిశ్రమల శాఖల మంత్రి పీయూష్ గోయల్ దర్శించుకున్నారు.

శ్రీశైలంలో మద్యం విక్రయాలు

శ్రీశైలం టెంపుల్: ప్రముఖ ఆధ్యాత్మిక కేంద్రమైన శ్రీశైల మహా క్షేత్రంలో తరచూ మద్యం విక్రయాలు పరిపాటిగా మారాయి. సోమవారం శ్రీశైలం ఆర్టీసీ బస్టాండ్ పార్కింగ్ వద్ద మద్యం విక్రయిస్తున్న మొటిరాం, బుజ్జి అనే ఇద్దరు వ్యక్తులను పోలీసులు పట్టుకున్నారు. వారి నుంచి 98 మద్యం క్వార్టర్ బాటిళ్ల స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నిందితులను అదుపులోకి తీసుకుని, కేసు నమోదు చేసి రిమాండ్ నిమిత్తం ఆత్మకూరు కోర్టుకు తరలించారు.

అప్పుల బాధతో అన్నదాత ఆత్మహత్య

సురేశ్ (ఫైల్)

నింద్ర: చిత్తూరు జిల్లా నింద్ర మండలంలో అప్పుల బాధతో ఓ రైతు మృతి చెందాడు. రైతు భార్య పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసిన మేరకు వివరాలిలా ఉన్నాయి. నింద్ర మండలం గాండ్ల కండ్రిగ చెందిన రైతు సురేశ్ (31) తనకున్న కొద్దిపాటి పొలంలో కూరగాయలు, వేరుశనగ సాగుచేస్తూ జీవనం సాగించేవాడు. పంటల సాగుకై గతంలో సుమారు రూ.10లక్షల వరకు అప్పులు చేశాడు. అయితే మూడేళ్లుగా పంటల్లో నష్టాలు వచ్చాయి. రుణ దాతల ఒత్తిళ్లు ఎక్కువయ్యాయి. దీంతో ఈనెల 3న ఇంటి వద్ద పురుగుల మందు తాగి స్పృహ కోల్పోయాడు. వెంటనే కుటుంబ సభ్యులు తిరుపతిలోని రుయా ఆస్పత్రిలో చేర్పించగా, చికిత్స పొందుతూ ఆదివారం మృతి చెందాడు. రైతు సురేశ్ భార్య రమ్య ఫిర్యాదు మేరకు నింద్ర పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

ఆలయం ధ్వంసం చేసిన వారిని అరెస్ట్ చేయండి

తిరుపతి అర్బన్: తిరుచానూరు సమీపంలోని వారాహి అమ్మవారి గుడిని ధ్వంసం చేసిన వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని హిందూ ఆలయాల రక్షణ కమిటీ డిమాండ్ చేసింది. ఈ మేరకు సోమవారం తిరుపతి ఆర్డీవో కార్యాలయం వద్ద నిరసన తెలిపింది. ఈనెల 9న ఆలయాన్ని, 10న విగ్రహాలను ధ్వంసం చేశారని పేర్కొన్నారు. అలాగే గుడిలో పనిచేస్తున్న మహిళా ఉద్యోగిని, దళిత మహిళను దూషించారని తెలిపారు. వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. లేదంటే న్యాయ పోరాటం చేస్తామని స్పష్టం చేశారు.

నేడు టీటీడీ ధర్మకర్తల మండలి అత్యవసర భేటీ

తిరుమల: టీటీడీ ధర్మకర్తల మండలి అత్యవసర సమావేశం మంగళవారం ఉదయం తిరుమలలోని అన్నమయ్య భవనంలో జరగనుంది. ఉదయం మండలి చైర్మన్ బీఆర్ నాయుడు అధ్యక్షతన జరగనున్న ఈ భేటీలో ఓ కీలక అంశంపై చర్చించి నిర్ణయం తీసుకోనున్నట్లు తెలిసింది. అయితే దీనిని బోర్డు అంతర్గతంగా నిర్వహించాలని నిర్ణయించినట్లు సమాచారం. మీడియాకు అనుమతి లేదని తెలుస్తోంది.

ఓ శివయ్య.. నన్ను రక్షించవయ్యా!

'ఓ శివయ్యా.. నన్ను రక్షించవయ్యా...' అని వేడుకుంటోంది ఓ మేకపోతు. కృష్ణాజిల్లా నాగాయలంక మండలం భావదేవరపల్లిలో గ్రామదేవత ఉర్వేళమ్మ జాతర నేపథ్యంలో అమ్మవారికి మొక్కుబడి సమర్పించేందుకు భక్తులు పొట్టేళ్లు, మేకపోతులను ఆదివారం తీసుకొచ్చారు. బలిచ్చేందుకు తీసుకొచ్చిన ఓ మేకపోతు ఇలా శివలింగం వద్ద మృత్యువు నుంచి తప్పించు స్వామీ అని వేడుకుంటున్నట్లు కనిపించింది.

– నాగాయలంక (అవనిగడ్డ)

అరుదైన పుట్టగొడుగు

వైఎస్సార్ కడప జిల్లా తొండూరు మండలం గోటూరులో అరుదైన పుట్టగొడుగు లభ్యమైంది. దీన్ని తూకం వేయగా ఏకంగా 1.3 కిలోల బరువు తూగింది. గోటూరుకు చెందిన గంగాధర్ అనే రైతు పొలంలో ఈ అరుదైన పుట్టగొడుగు కనిపించింది. దీన్ని అల్లం పుట్టగొడుగుగా పిలుస్తారని రైతు తెలిపారు. పూర్తిగా ప్రకృతి సిద్ధంగా తన పొలంలో లభించిందన్నారు.

– తొండూరు

బెల్టుషాపులతో కుటుంబాలు ఛిద్రం

బెల్టుషాపుల కారణంగా కుటుంబాలు ఛిద్రమవుతున్నాయని శ్రీసత్యసాయి జిల్లా గుడిబండ మండలం జీఎస్ తండాకు చెందిన మహిళలు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సోమవారం గ్రామైక్య సంఘ సభ్యులు స్థానిక అంగన్‌వాడీ కేంద్రం వద్ద నిరసన చేపట్టారు. గ్రామంలో బెల్టుషాపులను ఏర్పాటు చేసి మద్యం విక్రయిస్తున్నారని, దీంతో యువత మద్యం తాగి గొడవలకు దిగుతున్నారని వాపోయారు. అనంతరం తహసీల్దార్‌కు వినతి పత్రం అందజేశారు. – గుడిబండ

ఎస్పీ కార్యాలయం ముందు ఆత్మహత్యాయత్నం

కుటుంబ సమేతంగా పెట్రోలు పోసుకున్న వైనం

వేధింపులు భరించలేకే అంటున్న బాధితులు

ఎస్పీ కార్యాలయం ముందు ఆత్మహత్యకు యత్నించిన కుటుంబం

బాపట్ల టౌన్: తమ పొలాన్ని తమకు తెలియకుండా మోసం చేసి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారంటూ ఓ కుటుంబం పెట్రోలు పోసుకొని సోమవారం బాపట్ల జిల్లా ఎస్పీ కార్యాలయం ముందు ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడింది. నిజాంపట్నం మండలం, హరీస్‌పేటకు చెందిన బాధితుడు కొప్పనాతి శ్రీనివాసరావు మాట్లాడుతూ.. నిజాంపట్టణానికి చెందిన మోపిదేవి పోతురాజు దగ్గర రూ. 3 లక్షలు అప్పు తీసుకున్నానని, అయితే తనకు తెలియకుండా ఎకరం పొలాన్ని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారన్నారు. దీంతోపాటు తనను చేపల చెరువు వద్దకు వెళ్లనీయకుండా మోపిదేవి పోతురాజు, మరికొందరు ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అధికారులకు అర్జీల రూపంలో ఎన్నిసార్లు విన్నవించుకున్నా ప్రయోజనం లేకుండా పోయిందని వాపోయారు. దీంతో ఏం చేయాలో తెలియక మనస్తాపంతో భార్య, పిల్లలతో చనిపోవాలని నిర్ణయించుకున్నానన్నారు. సోమవారం ఎస్పీ కార్యాలయం ముందు పెట్రోలు పోసుకొని ఆత్మహత్యకు యత్నించడంతో సెక్యూరిటీ సిబ్బంది గమనించి అడ్డుకున్నారు. బాధితుడి సమస్య తెలుసుకున్న ఎస్పీ తుషార్‌డూడీ సంబంధిత వ్యక్తులతో మాట్లాడి న్యాయం చేస్తానని హామీ ఇవ్వడంతో బాధితుడు కుటుంబ సభ్యులతో వెనుదిరిగాడు. బాధితుడికి న్యాయం చేయాలని, లేని పక్షంలో అతనికి అండగా ఉండి ఉద్యమాలు చేస్తామని అంటరానితనం కుల నిర్మూలన పోరాట సమితి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జి.చార్వాక హెచ్చరించారు.

భూ వివాదంలో టీడీపీ నేత దాష్టీకం

భార్యాభర్తలపై దాడి

ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో ఘటన

బాధితులు లావణ్య, యాగమూర్తి

వీరులపాడు (నందిగామ): భూవివాదంలో తెలుగుదేశం పార్టీ నేత ఒకరు భార్యాభర్తలపై దాడికి తెగబడిన ఘటన ఎన్టీఆర్ జిల్లా, వీరులపాడు మండలం, పెద్దాపురం గ్రామంలో చోటుచేసుకుంది. భార్యాభర్తలు తూమాటి లావణ్య, యాగమూర్తి కథనం మేరకు.. గ్రామంలో లావణ్య తల్లి మద్దినేని నిర్మలకుమారి, అమ్మమ్మ బొజ్జా సుశీల నివసిస్తున్నారు. సర్వే నంబరు 28/1లో ఉన్న 3.37 ఎకరాల వ్యవసాయ భూమికి సంబంధించి 2012 నుంచి తల్లీ కుమార్తెలయిన సుశీల, నిర్మలకుమారి మధ్య వివాదం జరుగుతోంది. ఈ భూమికి తల్లి నిర్మల కుమారి 2012లో అక్రమంగా పాసుపుస్తకాలు తీసుకోవటంతో అమ్మమ్మ సుశీలకు భరోసాగా ఉండే లావణ్య ఈ అంశంపై కోర్టును ఆశ్రయించారు. భూ వివాదానికి సంబంధించి గ్రామ పెద్ద మనుషుల సమక్షంలో సోమవారం పంచాయితీ జరిగింది. పంచాయితీలో గ్రామానికి చెందిన టీడీపీ నాయకుడు, మద్యం వ్యాపారి నిమ్మల రాజేంద్ర మద్దినేని నిర్మల కుమారికి మద్దతుగా నిలిచాడు. ఈ సందర్భంగా లావణ్య, యాగమూర్తితో దురుసుగా ప్రవర్తించి, అసభ్య పదజాలంతో దూషించాడు. అక్కడితో ఆగకుండా సాయంత్రం 3.30 గంటల సమయంలో రాజేంద్ర, అతని అనుచరులు పది మంది వరకు లావణ్య ఇంటి మీదకొచ్చి ఇష్టానుసారంగా కర్రలతో దాడి చేసి, తీవ్రంగా దూషించారు. దీనిపై భార్యాభర్తలు వీరులపాడు పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. ఘటనపై విచారణ జరిపి, తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని ఎస్ఐ అనిల్ కుమార్ తెలిపారు.

భూ సమస్యను పరిష్కరించకపోతే ఆత్మహత్య చేసుకుంటా

పురుగు మందు డబ్బాలతో కలెక్టరేట్‌కు వచ్చిన దేవమ్మ

కర్నూలు(సెంట్రల్): కర్నూలు రూరల్ మండలం భూపాల్‌నగర్‌కు చెందిన దేవమ్మ సోమవారం తన కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి పురుగు మందు డబ్బాలతో కలెక్టరేట్‌కు వచ్చారు. మెయిన్ గేటు వద్ద అవుట్ పోస్టు పోలీసులు గుర్తించి ఆమె దగ్గర నుంచి ఆ డబ్బాలు లాక్కొని త్రీటౌన్ పోలీసుస్టేషన్‌కు తీసుకెళ్లారు. కలెక్టర్‌ను కలిసి భూ సమస్యకు పరిష్కారం చూపకపోతే అక్కడే మందు తాగి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని వచ్చినట్లు తెలుసుకున్నారు. ఆమె పూర్వీకుల నుంచి కేసీ సర్వే నంబర్ 722/1లో 4.09 ఎకరాల భూమి వారి కుటుంబ సభ్యుల అధీనంలో ఉంది. దానిని ఇటీవల రెవెన్యూ అధికారులు రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారి జిలానీ బాషాకు రిజిస్ట్రేషన్ చేశారు. దీంతో అతను దేవమ్మ కుటుంబంపై దాడి చేసి ఖాళీ చేయించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. ఈక్రమంలో ఆమె న్యాయం కోసం కలెక్టర్‌ను కలవాలని పురుగు మందు డబ్బాలతో వచ్చారు. పోలీసులు ఆమెకు సర్దిచెప్పి కలెక్టరేట్‌కు తీసుకెళ్లడంతో.. కలెక్టర్ రంజిత్ బాషా స్పందించి ఫిర్యాదుపై విచారణ చేయాలని కర్నూలు రూరల్ తహసీల్దార్‌ను ఆదేశించారు.

దేవమ్మ నుంచి పురుగు మందు డబ్బాలను తీసుకెళ్తున్న పోలీసు అధికారి

ప్రాణాలు పోయినా భూసేకరణకు ఒప్పుకోం

నెల్లూరు కలెక్టర్‌కు కరేడు రైతుల స్పష్టీకరణ

నెల్లూరు(అర్బన్): ''మా గ్రామాల్లో బంగారు పంటలు పండే పచ్చటి పొలాలున్నాయి. పరిశ్రమల పేరుతో వాటిని లాక్కొనేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. ప్రాణాలు పోయినా అందుకు ఒప్పుకోం' అంటూ శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా ఉలవపాడు మండలం కరేడు గ్రామ రైతులు ముక్తకంఠంతో చెప్పారు. గ్రామంలో ఇండో సోలార్, భారత్ పెట్రోలియం పరిశ్రమలకు బలవంతపు భూసేకరణ మానుకోవాలంటూ సోమవారం కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద రైతులు నిరసన తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా రైతు, మాజీ ఎంపీటీసీ మిరియం శ్రీనివాసులు మాట్లాడుతూ పరిశ్రమలు పెట్టి యువతకు ఉద్యోగాలు కల్పించాలంటే గతంలో సర్వే చేసిన దొనకొండ లాంటి మెట్టప్రాంత భూములను ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని సూచించారు. ప్రభుత్వం బలప్రయోగం చేస్తే తమ శవాలపైనే పరిశ్రమలు పెట్టుకోవాలని హెచ్చరించారు. భూసేకరణకు సంబంధించిన జీఓ 43ను రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ, కలెక్టర్ ఆనంద్‌కు వినతిపత్రం సమర్పించారు.

నిరసన తెలుపుతున్న కరేడు గ్రామ రైతులు

గంజాయి ముఠా అరెస్టు.. 110 కిలోల స్వాధీనం

జగ్గంపేట: అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా సీలేరులో గంజాయి కొనుగోలు చేసి, తమిళనాడుకు తరలిస్తున్న నలుగురు సభ్యుల ముఠాను కాకినాడ జిల్లా గండేపల్లి పోలీసులు సోమవారం అరెస్టు చేశారు. డీఎస్పీ శ్రీహరిరాజు కథనం మేరకు.. గండేపల్లి పోలీస్ స్టేషన్ వద్ద ఉదయం పోలీసులు వాహనాల తనిఖీలు నిర్వహించారు. ఓ కారులో ప్రయాణిస్తున్న వారిని తనిఖీ చేయగా వారి వద్ద 50 ప్యాకెట్లలో ఉన్న 110.64 కిలోల గంజాయి పట్టుబడింది. దీంతో, కారులో ప్రయాణిస్తున్న కళ్లపల్లి నాగేంద్ర (నెల్లూరు జిల్లా గొండువోలు), షేక్ సుధాక్ వలీ (కడప జిల్లా ధూల్‌పేట), పందిళ్లపల్లి శివకుమార్ (కడప జిల్లా, చిట్వేల్), మరో మైనర్‌ను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. వీరిలో నాగేంద్ర, సుధాక్ వలీపై గతంలో గంజాయి కేసులున్నాయి. నిందితుల నుంచి గంజాయితో పాటు కారు, నాలుగు స్మార్ట్ ఫోన్లు, రూ.3,500 నగదు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. పట్టుబడిన సొత్తు విలువ రూ.8,26,700 ఉంటుందని అంచనా వేశారు.

నెల్లూరులో మరో ముగ్గురి అరెస్ట్..

నెల్లూరు(క్రైమ్): నెల్లూరులో గంజాయి విక్రయిస్తున్న ముగ్గురిని అరెస్ట్ చేసి వారి వద్ద నుంచి 3.5 కేజీల గంజాయిని పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఒడిశా రాష్ట్రం బడకుల్ జిల్లా గబాపడర్ గ్రామానికి చెందిన బసి సాహు కొన్నేళ్ల కిందట ఉపాధి నిమిత్తం వచ్చాడు. చంద్రబాబు నగర్‌కు చెందిన షేక్ మాబాషాతో కలిసి గంజాయి విక్రయాలకు తెరలేపారు. ఆదివారం నెల్లూరు రైల్వే సీనియర్ ఇంజనీర్ కార్యాలయం సమీపంలో మన్సూర్‌నగర్‌కు చెందిన షేక్ రఫీకి గంజాయి కేజీ రూ.20 వేలకు విక్రయిస్తుండగా సంతపేట పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. నిందితుల నుంచి రూ.70 వేలు విలువచేసే మూడున్నర కేజీల గంజాయిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

'కేశినేని' ఓటు ఉన్నట్టా లేనట్టా?

అది తేలకుండానే కొండపల్లి మున్సిపల్ చైర్మన్ ఎన్నిక ప్రకటన

సమావేశాన్ని బాయ్‌కాట్ చేసిన వైఎస్సార్‌సీపీ వార్డు కౌన్సిలర్లు

చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ కౌన్సిలర్ శ్రీనివాసు

జి.కొండూరు(మైలవరం): ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం మండలం కొండపల్లి మున్సిపాలిటీ సమావేశాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ వార్డు కౌన్సిలర్లు బహిష్కరించారు. విజయవాడ మాజీ ఎంపీ కేశినేని నాని ఓటు చెల్లుతుందో, లేదో తెలపకుండా చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్‌లను ప్రకటించడం పట్ల అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. హైకోర్టు ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికకు సోమవారం ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు. ఇండిపెండెంట్‌తో కలిపి 15 మంది టీడీపీ, గెలిచాక టీడీపీలో చేరిన ఇద్దరు, పదిమంది వైఎస్సార్‌సీపీ కౌన్సిలర్లు హాజరయ్యారు. 2021లో ఎన్నికలు జరిగిన సమయంలో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్యేగా ఉన్న వసంత వెంకటకృష్ణప్రసాద్ ప్రస్తుతం టీడీపీ ఎమ్మెల్యేగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా కోర్టు పంపిన సీల్డ్ కవర్‌ను తెరిచిన ఆర్డీవో కావూరి చైతన్య.. 2021 నవంబరు 24న జరిగిన ఎన్నిక ప్రకారం ఫలితాలను వెల్లడిస్తున్నట్లు తెలిపారు. అయితే, తాము ఏ ఓటునైతే చెల్లదని కోర్టుకు వెళ్లామో అదే ఓటును కలిపి ఫలితాలు ప్రకటించడం దారుణమని, మళ్లీ కోర్టుకు వెళ్లేందుకు 24 గంటల సమయం ఇచ్చి ఎన్నిక వాయిదా వేయాలని వైఎస్సార్‌సీపీ కౌన్సిలర్లు కోరారు. సీల్డ్ కవర్‌లోని ఫలితాలను ప్రకటించి ఎన్నిక పూర్తి చేయాలని కోర్టు ఆదేశాలున్నాయని, వాయిదా వేయలేమని ఆర్డీవో చెప్పారు. కోర్టు ఫలితాలను వెల్లడించమని చెప్పిందే తప్ప చైర్మన్‌గా ఫలానా వ్యక్తిని ప్రకటించాలని ఆదేశించలేదు కాబట్టి ఎన్నిక వాయిదా వేయాలని వైఎస్సార్‌సీపీ కౌన్సిలర్లు పట్టుబట్టారు. కానీ, కేశినేని నాని ఓటును పరిగణనలోకి తీసుకుని 25వ వార్డు కౌన్సిలర్ చెన్నుబోయిన చిట్టిబాబును చైర్మన్‌గా, వైస్ చైర్మన్లుగా పదో వార్డు కౌన్సిలర్ కరిమికొండ శ్రీలక్ష్మి, 29వ వార్డు కౌన్సిలర్ చుట్టుకుదురు శ్రీనివాసరావును ఆర్డీవో ప్రకటించి ప్రమాణం చేయించారు.

■ కొండపల్లి మునిసిపాలిటీలో 29 వార్డులకు వైఎస్సార్‌సీపీ, టీడీపీ చెరో 14, ఒక వార్డులో స్వతంత్ర అభ్యర్థి నెగ్గారు. ఆయన టీడీపీలో చేరడంతో ఆ పార్టీ బలం 15కు, ఎక్స్‌అఫీషియో సభ్యుడు, ఎమ్మెల్యే వసంత వెంకటకృష్ణప్రసాద్ ఓటుతో వైఎస్సార్‌సీపీ బలం 15 అయింది. ఈ క్రమంలో మరో ఎక్స్‌అఫీషియో సభ్యుడు ఎంపీ ఓటు కీలకంగా మారింది. కానీ, నాడు టీడీపీ విజయవాడ ఎంపీగా ఉన్న కేశినేని నాని ఓటుపై అభ్యంతరాలు వ్యక్తమై రెండుసార్లు చైర్మన్ ఎన్నిక వాయిదా పడింది. 2021 నవంబరు 24న ఎన్నిక నిర్వహించి, ఫలితాలను సీల్డ్ కవర్‌లో సమర్పించాలని హై కోర్టు ఆదేశించింది. నాని ఓటు చెల్లుతుందో లేదో కూడా తామే నిర్ణయిస్తామని పేర్కొంది. ఆ మేరకు ఎన్నిక జరిగింది. ఓటు హక్కు కోసం కోర్టుకెళ్లిన కేశినేని నాని తర్వాత వెనక్కి తీసుకున్నారు. చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికపై గత నెల 16న కోర్టు నుంచి కొండపల్లి కమిషనర్ రమ్యకీర్తనకు సీల్డ్ కవర్ అందింది. సోమవారం ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు.

ఎన్నిక ప్రక్రియలో లోపాలు ఉన్నాయి

సీల్డ్ కవర్‌లో ఉన్న ఫలితాలను మాత్రమే వెల్లడించాలని కోర్టు ఆదేశించింది. కేశినేని నాని ఓటుపై ఎలాంటి నిర్ణయం ప్రకటించలేదు. చైర్మన్‌గా ప్రకటించాలని కోర్టు ఆదేశించలేదు. ప్రభుత్వం అధికారులపై ఒత్తిడి తెచ్చి ఏకపక్ష నిర్ణయాలను తీసుకునేలా ప్రేరేపించింది. దీనిపై కోర్టులో సవాల్ చేస్తాం.

– గుంజా శ్రీనివాసు, 26వ వార్డు కౌన్సిలర్

చైర్మన్ ఎన్నికపై స్పష్టమైన ఆదేశాలు లేవు

సీల్డ్ కవర్‌లో చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికపై స్పష్టమైన ఆదేశాల్లేవు. కవర్‌లో ఉన్న ఫలితాలను మాత్రమే వెల్లడించాలని పేర్కొన్నారు. ఏకపక్షంగా ఎన్నిక నిర్వహించారు. దీనిని హైకోర్టులో సవాలు చేస్తాం.

–జోగి రాము, 19వ వార్డు కౌన్సిలర్, కొండపల్లి

భిక్షాటన చేసే మహిళపై లైంగికదాడి

కోసిగి బస్టాండ్‌లో ఘోరం

- అర్ధరాత్రి అఘాయిత్యానికి తెగబడిన కామాంధుడు
- ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చిన సీసీ ఫుటేజీ
- ఎలాంటి ఫిర్యాదూ రాలేదంటున్న పోలీసులు

మంత్రాలయం: కర్నూలు జిల్లా మంత్రాలయం నియోజకవర్గంలోని కోసిగి మండలం కేంద్రం నడిబొడ్డులో ఘోరం జరిగింది. భిక్షాటన కోసం వచ్చిన ఓ నడి వయస్సు మహిళపై ఓ జులాయి బలాత్కారం చేశాడు. సీసీ ఫుటేజీలో రికార్డు అయిన వీడియో ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. వివరాలివి.. భిక్షాటన చేసుకుని కడుపు నింపుకుంటున్న ఓ మహిళ కోసిగి బస్టాండ్‌లో ఈనెల 2న(సోమవారం) రాత్రి బస చేసింది. అర్ధరాత్రి వేళ ఓ కామాంధుడు 2.28 గంటల సమయంలో మహిళ కాలకృత్యాల కోసం వెళ్తుండగా కామాంధుడు ఆమెపై విరుచుకుపడ్డాడు. బలవంతంగా బస్టాండ్ చాటుకు ఎత్తుకెళ్లాడు. ఆమె అరుపులకు అక్కడే ఉన్న వృద్ధుడు ఏమీ చేయలేక, అరుగుపై దుప్పటి కప్పుకుని ఒరిగాడు. అదే బస్టాండ్‌లో నిద్రిస్తున్న మరో మహిళ అరుపులకు మేల్కొంది. కామాంధుడి వికృత చేష్టలు చూడలేక చేతికి దొరికిన రాళ్లతో అటుగా విసిరింది. అయినా కామాంధుడు బాధితురాలిని వదల్లేదు. ఈ అఘాయిత్యం వీడియో వైరల్‌గా మారింది. పోలీసులు మాత్రం తమకు ఎలాంటి ఫిర్యాదు అందలేదని మిన్నకుండిపోవడం విమర్శలకు తావిస్తోంది.

కామాంధుడు కోసిగి వాసే?

అఘాయిత్యానికి పాల్పడిన కామాంధుడు కోసిగికి చెందినవాడేనని తెలుస్తోంది. ఇతను గళ్ల చొక్కా ధరించి, నెత్తిన రుమాలు చుట్టుకున్నాడు. ఎడమ కాలి మడమ దగ్గర గాయపు కట్టు కూడా ఉంది. ఈ ఆనవాళ్లను బట్టి బస్టాండ్ పరిసర ప్రాంతంలో ఉండే వాడేనని చెబుతున్నారు. అయితే పోలీసులు ఆ దిశగా విచారణ చేపట్టకపోవడం విస్తుగొలుపుతోంది.

కోటి ఆశలతో కడలిలోకి..

చీరాల టౌన్: ఏటా ఏప్రిల్ 15 నుంచి జూన్ 14 వరకు రెండున్నర నెలలపాటు సముద్రంలో చేపల వేటపై విధించే నిషేధం ఆదివారంతో ముగియడంతో వాడరేవులోని మత్స్యకారులు సోమవారం వేట ప్రారంభించారు. సంప్రదాయం ప్రకారం తీరం ఒడ్డున 'రేవు పండుగ' జరుపుకుని వేట ప్రారంభించారు. చీరాల నియోజకవర్గంలోని వాడరేవు, రామాపురం, విజయలక్ష్మీపురం, కఠారిపాలెం తదితర గ్రామాల్లోని మత్స్యకారులు, మత్స్యకార పెద్దలు గంగమ్మ తల్లికి ప్రత్యేక పూజలు, ప్రార్థనలు చేశారు. బోట్లు, వలలు, వేట సామగ్రికి పూజలు నిర్వహించారు. ఈ ఏడాది వేటలో పుష్కలంగా మత్స్య సంపద లభించి తమకు మేలు చేయాలని కోరుతూ మొక్కులు చెల్లించుకున్నారు. వేకువజామున తొలి బోటు వేటకు వెళ్లి వచ్చిన అనంతరం గంగపుత్రులు సముద్రంలో వేటకు బయలుదేరారు. డీజిల్, ఆహార పదార్థాలు, ఐస్, అవసరమైన వలలు తీసుకెళ్లారు.

అంతర్రాష్ట్ర గజదొంగ అరెస్టు

465 గ్రాముల బంగారం స్వాధీనం • నిందితునిపై 80 కేసులు

కంబాలచెరువు (రాజమహేంద్రవరం): అంతర్రాష్ట్ర గజదొంగను తూర్పు గోదావరి జిల్లా పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. దాదాపు రూ.43,24,500 విలువైన 465 గ్రాముల బంగారాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. రాజమహేంద్రవరంలో సోమవారం సెంట్రల్ జోన్ డీఎస్పీ కె.రమేష్‌బాబు వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం, విశాఖపట్నం గాజువాక సింహపురి కాలనీకి చెందిన బుల్లా నాగసాయి దొంగతనాలకు అలవాటు పడ్డాడు. దొంగిలించిన బంగారాన్ని భీమవరం మండలం తాడేరుకు చెందిన చిన్ననాటి స్నేహితుడు మహ్మద్ సోను అలీ అహ్మద్ ఖాన్ వద్ద దాచి పెడుతుండేవాడు. ఇటీవల జిల్లాలో జరుగుతున్న ఇంటి దొంగతనాలపై దృష్టి సారించిన పోలీసులు, నాగసాయి, అహ్మద్ ఖాన్‌ను భీమవరంలోని తాడేరు ఆంజనేయస్వామి గుడి వద్ద అదుపులోకి తీసుకుని, విచారించారు. వారి నుంచి దొంగిలించిన బంగారాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నాగసాయిపై 80 దొంగతనాల కేసులు ఉన్నాయి. 2023లో సాయి బెంగళూరు పోలీసులకు పట్టుబడ్డాడు. ఏడాది జైలుశిక్ష అనుభవించాడు. బయటకు వచ్చిన తర్వాత కూడా దొంగతనాలు కొనసాగించాడు. చోరీలు నివారించేందుకు ప్రజలు ఊరికి వెళ్లేటప్పుడు పోలీస్ శాఖ ఉచితంగా అందించే లాక్డ్ హౌస్ మానిటరింగ్ సిస్టం (ఎల్‌హెచ్‌ఎమ్ఎస్) సదుపాయాన్ని వినియోగించుకోవాలని డీఎస్పీ సూచించారు. 94932 06371 నంబర్‌కు ఫోన్ చేయాలన్నారు.

జూలైలోగా ఆలయ పునర్నిర్మాణం

- దామినేడులో శ్రీనాగాలమ్మ ఆలయ ధ్వంసంపై స్పందించిన అధికారులు
- ఫలించిన వైఎస్సార్‌సీపీ, హిందూ సంఘాల పోరాటం

సాక్షి టాస్క్‌ఫోర్స్: వైఎస్సార్‌సీపీ, హిందూ సంఘాలు, స్థానికుల పోరాటానికి అధికారులు దిగొచ్చారు. తిరుపతి జిల్లా చంద్రగిరి నియోజకవర్గం తిరుచానూరు పంచాయతీ పరిధిలోని దామినేడులో కూల్చి వేసిన శ్రీనాగాలమ్మ ఆలయాన్ని పునర్నిర్మించేందుకు తిరుపతి రూరల్ మండల టీడీపీ మాజీ అధ్యక్షుడు కృష్ణమూర్తి నాయుడును ఒప్పించారు. స్థానికంగా తరతరాలుగా పూజలందుకుంటున్న శ్రీనాగాలమ్మ ఆలయాన్ని కృష్ణమూర్తి నాయుడు జేసీబీతో నేలమట్టం చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఈ ఘటనపై ప్రజల నుంచి పెద్ద ఎత్తున వ్యతిరేకత వచ్చింది. ఈ విషయం 'సాక్షి'లో ప్రముఖంగా ప్రచురితం కావడంతో హిందూ సంఘాల ప్రతినిధులు, వైఎస్సార్‌సీపీ చంద్రగిరి నియోజకవర్గ సమన్వయకర్త చెవిరెడ్డి మోహిత్ స్థానికులకు అండగా నిలిచారు. టీడీపీ నేత దాష్టీకంపై మండిపడ్డారు. ఆలయ పునర్నిర్మాణం జరిగే వరకు గ్రామస్తులతో కలసి పోరాడేందుకు వైఎస్సార్‌సీపీ సిద్ధంగా ఉన్నట్లు స్పష్టం చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో వెంటనే నాగాలమ్మ ఆలయ పునర్నిర్మాణం చేపట్టకపోతే కలెక్టర్, ఎస్పీ కార్యాలయాల వద్ద పోరాటం చేస్తామని గ్రామస్తులు అల్టిమేటం జారీ చేసిన సంగతి తెలిసిందే. దీంతో జిల్లా అధికారులు తిరుపతి ఆర్డీఓ కార్యాలయంలో డీఎస్పీ, తహసీల్దార్లు, దామినేడు గ్రామస్తులు, ఆలయాన్ని కూల్చేసిన టీడీపీ నేత కృష్ణమూర్తి నాయుడుతో చర్చలు జరిపారు. ఎక్కడైతే ఆలయాన్ని కూల్చారో తిరిగి అక్కడే ఆలయాన్ని నిర్మించి ఇవ్వాలని కృష్ణమూర్తి నాయుడును అధికారులు ఆదేశించారు. దీనికి సమ్మతించిన ఆయన జూలై ఆఖరులోగా ఆలయాన్ని నిర్మిస్తానని ఒప్పుకున్నారు. తమకు అండగా నిలిచిన వైఎస్సార్‌సీపీ, హిందూ సంఘాల నేతలకు గ్రామస్తులు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

అన్ని పోలింగ్ బూత్‌లలో వెబ్‌కాస్టింగ్: ఈసీ

న్యూఢిల్లీ: ఓటింగ్ సమయంలో పోలింగ్ ప్రక్రియపై పర్యవేక్షణను మరింతగా పెంచాలని ఎన్నికల సంఘం(ఈసీ) నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా పోలింగ్ కేంద్రాల్లో వెబ్ కాస్టింగ్‌ను ప్రస్తుతమున్న 50 శాతం నుంచి వంద శాతానికి పెంచనుంది. అయితే, వెబ్‌కాస్టింగ్ డేటా ఈసీ వినియోగానికి మాత్రమే పరిమితం. ఈ విధానాన్ని ఈ ఏడాదిలో బిహార్‌లో జరిగే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మొదటిసారిగా అమలు పర్చనుంది. ఇంటర్నెట్ కనెక్టివిటీ ఉన్న అన్ని పోలింగ్ బూత్‌లలోనూ వెబ్‌కాస్టింగ్ అమలు చేయాలని ఈసీ తాజాగా రాష్ట్రాల చీఫ్ ఎలక్టోరల్ అధికారులకు తెలిపింది. ఇంటర్నెట్ కనెక్టివిటీ లేని ప్రాంతాల్లో వీడియో గ్రఫీ, ఫొటో గ్రఫీ వంటివాటిని వాడుకోవాల్సి ఉంటుందని తెలిపింది. పోలింగ్ ప్రక్రియ సజావుగా సాగుతున్నదీ లేనిదీ పరిశీలించేందుకు 50 శాతం పోలింగ్ కేంద్రాల్లోనూ, సమస్యాత్మక ప్రాంతాల్లో ఉన్నవాటిలోనూ ప్రస్తుతం వెబ్‌కాస్టింగ్‌ను ఉపయోగిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే.

టెలికాం రంగంలోకి డొనాల్డ్ ట్రంప్!

ఫోన్, టెలికాం నెట్‌వర్క్‌ల ట్రేడ్‌మార్క్‌కు దరఖాస్తు

న్యూయార్క్: అమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్, ఆయన మద్దతుదారులు రెడ్ టోపీలను మాత్రమే కాదు.. ఇక నుంచి పసిడి వర్ణపు ఫోన్లను కూడా క్యారీ చేయనున్నారు. ఎందుకంటే ట్రంప్ ఇప్పుడు టెలికాం రంగంపై దృష్టి సారించారు. కొత్త ఫోన్ బ్రాండ్‌తోపాటు ఒక నెట్‌వర్క్‌నే ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రణాళికలో ఉన్నారు. ఆయన ట్రేడ్‌మార్క్‌లను నిర్వహించే కంపెనీ డీటీటీఎమ్ ఆపరేషన్స్ ఎల్ఎల్‌సీ రెండు ట్రేడ్ మార్క్‌లకోసం యునైటెడ్ స్టేట్స్ పేటెంట్ అండ్ ట్రేడ్‌మార్క్ ఆఫీస్‌లో దరఖాస్తు చేసుకుంది. అందులో ట్రంప్ బ్రాండ్ మొబైల్‌ఫోన్, టెలికాం నెట్‌వర్క్ ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. జూన్ 12న ట్రంప్, టీ1 పేర్లపై పేటెంట్ కోరినట్లు తెలుస్తోంది. దరఖాస్తు పత్రాల ప్రకారం.. మొబైల్ ఫోన్లు, ఫోన్‌కేసులు, బ్యాటరీ ఛార్జర్లు, వైర్‌లెస్ టెలికాం సేవలు, ట్రంప్ బ్రాండ్‌తో రీటైల్ దుకాణాలు ప్రారంభించే ప్రణాళికలో ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. దీనికి ఊతమిస్తూ ట్రంప్ వ్యాపారాలను నిర్వహించే ఆయన కుమారుడు ఎరిక్ ట్రంప్ ఓ ప్రకటన చేశారు. ట్రంప్ మొబైల్ అనే కొత్త వెంచర్ అమెరికాలో తయారయ్యే ఫోన్లను విక్రయిస్తుందని, కాల్ సెంటర్‌కూడా నిర్వహిస్తుందని వెల్లడించారు. ఆగస్టులో అందుబాటులోకి వచ్చే టీ1 ఫోన్ బంగారు రంగులో ఉంటుందని, అయితే దీనిని మరో కంపెనీ తయారు చేస్తుందని ట్రంప్ కుటుంబ సంస్థ తెలిపింది. మరిన్ని వివరాలను వెల్లడించలేదు.

ఇజ్రాయెల్‌పై క్షిపణుల వర్షం

ఇరాన్ దాడుల్లో ఎనిమిది మంది మృతి

- అమెరికన్ కాన్సులేట్ స్వల్పంగా ధ్వంసం
- టెహ్రాన్‌లో ఖుద్స్ ఫోర్స్ కమాండ్ సెంటర్లను ధ్వంసం చేసినట్లు ఇజ్రాయెల్ వెల్లడి

టెల్ అవీవ్/వాషింగ్టన్: ఇజ్రాయెల్–ఇరాన్ యుద్ధం నాలుగో రోజుకు చేరుకుంది. ఇజ్రాయెల్‌పై ఇరాన్ ప్రతీకారంతో రగిలిపోతోంది. తమ అణు స్థావరాలను ధ్వంసం చేయడంతో అత్యున్నత సైనికాధికారులను పొట్టనపెట్టుకున్న ఇజ్రాయెల్‌కు తగిన గుణపాఠం నేర్పాలన్న లక్ష్యంతో సోమవారం ఉదయం క్షిపణుల వర్షం కురిపించింది. టెల్ అవీవ్, పెటా తిక్వా ప్రాంతాల్లో భారీగా పేలుళ్ల శబ్దాలు వినిపించాయి. దట్టమైన నల్లటి పొగ అలుముకుంది. ఈ దాడుల్లో కనీసం ఎనిమిది మంది ఇజ్రాయెల్ పౌరులు మృతిచెందారు. పలు ఇళ్లు ధ్వంసమయ్యాయి. సాధారణ పౌరులను ఇరాన్ సైన్యం లక్ష్యంగా చేసుకుందని ఇజ్రాయెల్ పోలీసు శాఖ అధికార ప్రతినిధి డీన్ ఎల్స్‌డన్ ఆరోపించారు. ఇరాన్ ప్రయోగించిన క్షిపణుల్లో ఒకటి ఇజ్రాయెల్ రాజధాని టెల్ అవీవ్‌లోని అమెరికన్ కాన్సులేట్‌ను తాకింది. దీంతో కాన్సులేట్ స్వల్పంగా దెబ్బతిన్నట్లు అమెరికా రాయబారి మైక్ హకాబీ చెప్పారు. తమ సిబ్బంది ఎవరూ గాయపడలేదని 'ఎక్స్'లో పోస్టుచేశారు. ముందుజాగ్రత్తగా చర్య టెల్ అవీవ్‌లోని అమెరికన్ కాన్సులేట్‌తోపాటు జెరూసలేంలోని అమెరికా ఎంబసీని సోమవారం మూసివేశారు. ఇజ్రాయెల్‌పై దాదాపు 100 మిస్సైళ్లప్రయోగించినట్లు ఇరాన్ ప్రకటించింది. మరిన్ని ప్రతీకార దాడులు ఉంటాయని తేల్చిచెప్పింది. ఇరాన్ దాడుల్లో తమ దేశంలో ఇప్పటిదాకా 24 మంది మరణించారని, 500 మందికిపైగా గాయపడ్డారని ఇజ్రాయెల్ వెల్లడించింది. ఇరాన్ సైన్యం 370 మిస్సైళ్లు, వందలాది డ్రోన్లు ప్రయోగించినట్లు పేర్కొంది. ఇరాన్ రాజధాని టెహ్రాన్‌లో ఖుద్స్ ఫోర్స్‌కు చెందిన 10 కమాండ్ సెంటర్లను ధ్వంసం చేసినట్లు ఇజ్రాయెల్ సైన్యం తెలియజేసింది. ఇజ్రాయెల్ వైమానిక దాడుల్లో ఇరాన్‌లో ఇప్పటివరకు 224 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. మరో 1,277 మంది గాయపడ్డారు. అయితే, మృతుల సంఖ్యను ఇరాన్ ప్రభుత్వం తక్కువ చేసి చూపుతోందని మానవ హక్కుల సంఘాలు అంటున్నాయి. వాస్తవానికి ఇరాన్‌లో 400 మందికిపైగా మరణించారని చెబుతున్నాయి.

క్షిపణి దాడితో వార్తలను మధ్యలోనే వదిలేసి న్యూస్ రూమ్ నుంచి బయటకు వెళుతున్న ఇరాన్ టీవీ యాంకర్

ఇరాన్ ప్రభుత్వ టీవీ కార్యాలయంపై దాడి

కొద్దిసేపు ప్రసారాలకు అంతరాయం

టెహ్రాన్: ఇరాన్ రాజధాని టెహ్రాన్‌లోని ప్రభుత్వ వార్తా చానల్ 'ఇరిన్'ప్రధాన కార్యాలయ భవనంపై ఇజ్రాయెల్ సోమవారం క్షిపణులతో దాడి చేసింది. భవనం కొంతభాగం ధ్వంసమైంది. ఆ సమయంలో యాంకర్ సహర్ ఎమామి చదువుతున్న వార్తలతోపాటు దాడితో సంభవించిన పేలుడు శబ్దం సైతం ప్రతిధ్వనించింది. భవన శిథిలాలు కింద పడుతున్న శబ్దాలు సైతం వినిపించాయి. స్టూడియో మొత్తం దుమ్ముతో నిండిపోయింది. యాంకర్ వెనుకనున్న స్క్రీన్ తెగిపోయింది. భయపడిన సహర్ ఎమామి వెంటనే కెమెరాను ఆపేసి, బయటకు పరుగుతీశారు. దీంతో కొద్దిసేపు వార్తల ప్రసారం నిలిచిపోయింది. అనంతరం సహర్ ఎమామి, మరో యాంకర్‌తో కలిసి ఇంకో స్టూడియోలో ప్రీ రికార్డెడ్ కార్యక్రమాలను కొనసాగించారు. పేలుడు కారణంగా భవనం అద్దాలు ధ్వంసమైన, ఇతర భాగాల్లో చెలరేగిన మంటలతో కూడిన వీడియోలు తర్వాత ఇరిన్‌లో టెలికాస్ట్ అయ్యాయి. కాగా, ఇరిన్ కార్యాలయాన్ని ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలంటూ దాడికి గంట ముందు ఇజ్రాయెల్ హెచ్చరికలు పంపింది. ఇరిన్‌పై దాడికి తామే కారణమని ఇజ్రాయెల్ ప్రకటించుకుంది. ఇరాన్ సాగించే దుష్ప్రచారానికి ప్రధాన వేదికపై ఆర్మీ దాడి చేసిందని ఇజ్రాయెల్ రక్షణ మంత్రి ఇజ్రాయెల్ కట్జ్ ప్రకటించారు. ఇరాన్ నియంతృత్వం ఏరూపంలో ఉన్నా సహించేది లేదన్నారు. టెహ్రాన్ మూడో నంబర్ జిల్లాలో పలు టీవీ, రేడియో చానెళ్లతోపాటు ఇరిన్ కార్యాలయముంది. ఈ ప్రాంతంలో సుమారు 3.30 లక్షల మంది పనిచేస్తుంటారు.

టెహ్రాన్‌ను ఖాళీ చేయండి: ఇజ్రాయెల్

ఇరాన్ రాజధాని టెహ్రాన్‌లో భీకర స్థాయిలో దాడులు చేయబోతున్నట్లు ఇజ్రాయెల్ తేల్చిచెప్పింది. టెహ్రాన్ నుంచి ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లిపోవాలని సాధారణ ప్రజలకు సూచించింది. గతంలో గాజా, లెబనాన్‌లోనూ దాడులకు ముందు ఇజ్రాయెల్ సైన్యం ఇలాంటి హెచ్చరికలే జారీ చేసింది. టెహ్రాన్ గగనతలంపై సంపూర్ణ ఆధిపత్యం సాధించామని ఇజ్రాయెల్ సైనిక ప్రతినిధి బ్రిగేడియర్ జనరల్ ఎఫీ డెఫ్రిన్ స్పష్టంచేశారు. ఇరాన్‌లోని అణు స్థావరాలను పూర్తిగా ధ్వంసం చేసి తీరుతామని ఇజ్రాయెల్ ప్రధానమంత్రి బెంజమిన్ నెతన్యాహూ పునరుద్ఘాటించారు. తాము ఏం చేయాలని అనుకుంటున్నామో అది చేసి చూపిస్తామన్నారు.

ఇరాన్‌లో వైద్యుడికి ఉరి

2023 నుంచి జైలులో ఉంటున్న మెడికల్ డాక్టర్ ఇస్మాయిల్ ఫెక్రీకి ఇరాన్ అధికారులు సోమవారం ఉరిశిక్ష అమలు చేశారు. ఇజ్రాయెల్ గూఢచార సంస్థ మొస్సాద్‌కు అతడు సహరించినట్లు, ఇరాన్‌కు సంబంధించిన రహస్య సమాచారాన్ని అందించినట్లు ఆరోపణలు రుజువయ్యాయని ఇరాన్ అధికారులు చెబుతున్నారు.

యుద్ధాల యుగం కాదు

- వివాదాలను చర్చల ద్వారా పరిష్కరించుకోవాలి
- భారత ప్రధాని మోదీ, సైప్రస్ అధ్యక్షుడు క్రిస్టోడౌలిడెస్ పిలుపు

నికోసియా: పశ్చియాసియా, యూరప్‌లో జరుగుతున్న యుద్ధాలు, సంఘర్షణలపై భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ క్రిస్టోడౌలిడెస్ ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ఇది యుద్ధాల యుగం కాదని తేల్చిచెప్పారు. వివాదాలు తలెత్తితే చర్చల ద్వారా పరిష్కరించుకోవాలని, యుద్ధాలకు ముగింపు పలకాలని కోరారు. సోమవారం సైప్రస్ రాజధాని నికోసియాలో మోదీ, నికోస్ సమావేశమయ్యారు. భారత్–సైప్రస్ మధ్య ద్వైపాక్షిక సంబంధాలతోపాటు అంతర్జాతీయ పరిణామాలపై విస్తృతంగా చర్చించారు. రక్షణ, వ్యాపారం, వాణిజ్యం, ఆరోగ్య సంరక్షణ, పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులు, వాతావరణ మార్పులు తదితర కీలక అంశాలపై సంప్రదింపులు జరిగాయి. ఇరుదేశాల మధ్య బంధాన్ని మరింత బలోపేతం చేసుకోవాలని నిర్ణయానికొచ్చారు. భేటీ అనంతరం ఇరువురు నేతలు సంయుక్తంగా మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడారు. పశ్చిమాసియా, యూరప్‌లో కొనసాగుతున్న యుద్ధాల ప్రభావం ప్రపంచమంతటా ఉంటుందని ప్రధాని మోదీ తేల్చిచెప్పారు. ప్రపంచ మానవాళి సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని శాంతి, స్థిరత్వం కోసం అన్ని దేశాలూ కలిసికట్టుగా పని చేయాలని సూచించారు. సంఘర్షణలకు తెరదించడానికి చర్చలు, సంప్రదింపులే మార్గమని పునరుద్ఘాటించారు. సీమాంతర ఉగ్రవాదంపై భారత్ సాగిస్తున్న పోరాటానికి మద్దతు ప్రకటించిన సైప్రస్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. భారత్–సైప్రస్ ద్వైపాక్షిక సంబంధాల్లో నూతన అధ్యాయాన్ని లిఖించడానికి ఈ పర్యటన తనకు ఒక సువర్ణ అవకాశమని మోదీ వ్యాఖ్యానించారు. రెండు దేశాల సంబంధాలకు ప్రజాస్వామ్యం పట్ల పరస్పర విశ్వాసం, చట్టబద్ధమైన పాలనే పునాది అని స్పష్టంచేశారు. భారత్‌లో పర్యటించాలని సైప్రస్ అధ్యక్షుడిని మోదీ ఆహ్వానించారు.

దురాక్రమణకు చరమగీతం పాడాలి: నికోస్

భారత్–సైప్రస్ మధ్య చరిత్రాత్మక స్నేహ సంబంధాలు ఉన్నాయని సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ గుర్తుచేశారు. విశ్వాసమే ప్రాతిపదికగా రెండు దేశాల నడుమ ఆత్మీయ సంబంధాలు కొనసాగుతున్నాయని వివరించారు. ఏప్రిల్ 22న జమ్మూకశ్మీర్‌లోని పహల్గాంలో జరిగిన ఉగ్రదాడిని తీవ్రంగా ఖండించినట్లు గుర్తుచేశారు. అంతకుముందు ప్రెసిడెన్షియల్ ప్యాలెస్‌కు చేరుకున్న మోదీ ఘన స్వాగతం లభించింది. ఈ సందర్భంగాకౌన్సిల్ ఆఫ్ నికోసియా సభ్యుడు మైఖేలా ఖ్రైత్రియోటి మలాపా.. మోదీ పాదాలకు నమస్కరించారు.

వ్యాపారాభివృద్ధికి అద్భుత అవకాశాలు

భారత్ త్వరలో ప్రపంచంలో మూడో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థగా మారబోతోందని నరేంద్ర మోదీ వెల్లడించారు. వ్యాపారాభివృద్ధికి తమ దేశంలో అద్భుతమైన అవకాశాలు ఉన్నాయని చెప్పారు. ఈ అవకాశాలు ఉపయోగించుకోవాలని, పెట్టుబడులతో ముందుకు రావాలని సైప్రస్ ఇన్వెస్టర్లకు, పారిశ్రామికవేత్తలకు పిలుపునిచ్చారు. సైప్రస్ దక్షిణ కోస్తాతీరంలోని లిమాసోల్ సిటీలో బిజినెస్ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో మోదీ మాట్లాడారు. గత 11 ఏళ్లలో ఇండియా సాధించిన ఆర్థిక ప్రగతిని వివరించారు.

మోదీతో సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ కరచాలనం

మోదీకి సైప్రస్ అత్యున్నత పౌర పురస్కారం

ప్రధాని మోదీని సైప్రస్ ప్రభుత్వం తమ అత్యున్నత పౌర పురస్కారంతో సత్కరించింది. సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ క్రిస్టోడౌలిడెస్ 'గ్రాండ్ క్రాస్ ఆఫ్ ద ఆర్డర్ ఆఫ్ మకారియోస్–3'ని మోదీకి ప్రదానం చేశారు. భారత్–సైప్రస్ మధ్య స్నేహబంధానికి ఈ అవార్డును అంకితం ఇస్తున్నట్లు మోదీ పేర్కొన్నారు. ఇది 140 కోట్ల మంది భారతీయులకు దక్కిన గౌరవమని అభివర్ణించారు. వసుధైక కుటుంబం అనే భావనకు ఈ పురస్కారం ఒక ప్రతీక అన్నారు. రాబోయే రోజుల్లో మన రెండు దేశాల మధ్య క్రియాశీల భాగస్వామ్యం అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకుంటుందన్న విశ్వాసం తనకు ఉందని చెప్పారు.

రెండు దశల్లో జనగణన

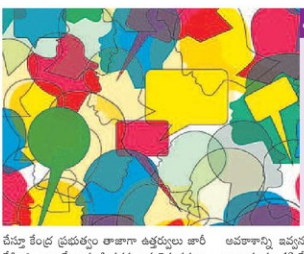
'జనగణన-2027'కు కేంద్రం పచ్చజెండా

- అధికారిక గెజిట్ నోటిఫికేషన్ విడుదల
- దేశవ్యాప్తంగా 2027 మార్చి 1 నాటికి ప్రక్రియ పూర్తి
- లద్దాఖ్, జమ్మూకశ్మీర్, హిమాచల్‌ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్‌లో మాత్రం 2026 అక్టోబర్ 1 నాటికే
- జనగణనతో పాటు ఈసారి దేశవ్యాప్తంగా కులగణన కూడా
- రూ.13 వేల కోట్ల అంచనా వ్యయం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా జనగణనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం పచ్చజెండా ఊపింది. ఈ మేరకు కేంద్ర హోం శాఖలోని భారత రిజిస్ట్రార్ జనరల్ కార్యాలయం సోమవారం గెజిట్ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. దీంతో దేశవ్యాప్తంగా జనగణన ప్రక్రియ ప్రారంభమైనట్లైంది. రెండు దశల్లో జరుగనున్న ఈ 16వ జనగణనలో భాగంగా కులగణన కూడా చేపట్టనున్నారు. చివరి జనగణన 2011లో జరిగింది. మళ్లీ 16 ఏళ్లకు, అంటే 2027 మార్చి 1 తేదీకి ఆ కసరత్తు పూర్తి చేసేలా ప్రణాళిక రూపొందించారు. శీతాకాలంలో పూర్తిగా మంచుమయంగా మారే జమ్మూ కశ్మీర్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్, లడఖ్‌కు 2026 అక్టోబర్ 1ని రిఫరెన్స్ తేదీగా కేంద్రం పేర్కొంది. ఆ నాటికల్లా అక్కడ జన, కులగణన ప్రక్రియ పూర్తవుతుంది. మిగతా రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల్లో 2027 మార్చి 1కి పూర్తవుతుంది. ఈ మొత్తం జనాభా లెక్కల ప్రక్రియ దాదాపు 21 నెలల్లో పూర్తికానుంది. జనగణన రెండు దశల్లో జరగనుంది. మొదటి దశలో ఆవాస నమోదు కార్యక్రమం (హౌస్ లిస్టింగ్ ఆపరేషన్–హెచ్ఎల్ఓ) జరుగుతుంది. ప్రతి ఇంటి నివాస స్థితి, ఆస్తులు, సౌకర్యాలు తదితర వివరాలు సేకరిస్తారు. తరవాత, రెండో దశలో జనాభా నమోదు (పీఈ- పాపులేషన్ ఎన్యుమరేషన్) కార్యక్రమం చేపడతారు. ఇందులో ప్రతి ఇంటిలోని ప్రతి వ్యక్తి లెక్కలు, సామాజిక–ఆర్థిక, సాంస్కృతిక తదితర వివరాలు సేకరిస్తారు. జనగణన చట్టం, 1948 (అధ్యాయం 3) కింద లభించిన అధికారాల ద్వారా 2019 నాటి జనగణన నోటిఫికేషన్‌ను రద్దు చేస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం తాజాగా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయితే, అప్పటి వరకు అమలైన చర్యలు ఇకపై కూడా అమలులో ఉంటాయని స్పష్టం చేసింది. దాదాపు 34 లక్షల మంది గణనదారులు, పర్యవేక్షకులు... దాదాపు 1.3 లక్షల జనాభా లెక్కల సిబ్బంది జనగణనలో భాగం కానున్నారు. వీరు మొబైల్ అప్లికేషన్‌లను ఉపయోగించి డిజిటల్ మార్గాల ద్వారా జగగణన నిర్వహిస్తారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించే పోర్టళ్లు, యాప్‌ల ద్వారా ప్రజలు తమ వివరాలను స్వయంగా నమోదు చేసుకొనే అవకాశాన్ని ఇవ్వనున్నారు. ఈ భారీ కసరత్తుకు దాదాపు రూ. 13 వేల కోట్లు వ్యయం కానుంది.

మహిళా బిల్లు, డీ లిమిటేషన్‌కు మార్గం సుగమం!

జనగణనపై స్పష్టత వచ్చిన నేపథ్యంలో కీలకమైన మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు, రాష్ట్రాల మధ్య ఉత్తర–దక్షిణ రగడకు దారితీసేలా ఉన్న నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు కూడా మార్గం సుగమం కానుంది. లోక్‌సభ, రాష్ట్రాల అసెంబ్లీల్లో మూడో వంతు స్థానాలను మహిళలకు ప్రత్యేకించే బిల్లుకు ఇప్పటికే ఆమోదం లభించడం తెలిసిందే.

ఎన్‌సీఆర్ కూడా..

2021లో కులగణనతో పాటే జాతీయ జనాభా రిజిస్టర్ (ఎన్సీఆర్)ను కూడా అప్‌డేట్ చేయాలని నిర్ణయించారు. తాజా కసరత్తులో దాన్ని చేపట్టేదీ లేనిదీ స్పష్టత ఇవ్వలేదు. అయితే ఎన్సీఆర్‌ను అప్‌డేట్ చేస్తారని కేంద్ర ప్రభుత్వ వర్గాలు చెబుతున్నాయి.

2011లోనూ కులగణన జరిగినా...

2011 జనగణన సందర్భంగా కూడా కులగణన కసరత్తు జరిగింది. ఈ అంశాన్ని కేబినెట్ పరిశీలిస్తుందని 2010లో అప్పటి ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ లోక్‌సభలో ప్రకటించారు. చాలా పార్టీలు కులగణనకు డిమాండ్ చేశాయి. కానీ నాటి యూపీఏ ప్రభుత్వం కులగణ నకు బదులు 'సామాజిక, ఆర్థిక, కులగణన (ఎస్ఈసీసీ)' పేరిట 2011లో సర్వే జరిపింది. అలా అప్పుడు కుల సంబంధిత గణాంకాలు సేకరించిన వాటిని ఎప్పుడూ వెల్లడించలేదు, ఉపయోగించలేదు. గత మూడేళ్లలో బిహార్, తెలంగాణ కులగణన జరిపాయి. మరికొన్ని రాష్ట్రాలు కూడా ఈ కసరత్తు చేసినా, 'వాటిలో పారదర్శకత లోపించింది. కొన్ని సర్వేలు ఫక్తు రాజకీయ కోణం నుంచి, ప్రజల్లో అనుమానాలు రేకెత్తించే ఉద్దేశంతో జరిపారు' అని కేంద్రం పేర్కొంది.

అక్టోబర్ నుంచే శిక్షణ

- జనగణన కసరత్తుకు ముందు ఎన్యూమరేటర్లు, సూపర్వైజర్లూ, ఇతర సిబ్బందికి సమగ్ర శిక్షణ ఇవ్వనున్నారు. ఇది వచ్చే అక్టోబర్ నుంచే మొదలవుతుంది.
- కేంద్రంలో అత్యున్నత స్థాయిలో కనీసం 100 మంది జాతీయ శిక్షకులు ఉంటారు. వారికి జనగణనతో పాటు ట్రైనర్ డెవలప్మెంట్ నైపుణ్యాలపై కూడా శిక్షణ ఇస్తారు.
- తర్వాత వారు దాదాపు 1,800 మంది మాస్టర్ ట్రైనర్లకు శిక్షణ ఇస్తారు.
- వీరు 45,000 పై చిలుకు క్షేత్రస్థాయి ట్రైనర్లకు శిక్షణ ఇస్తారు. వీరు అంతిమంగా కింది స్థాయి సిబ్బంది అయిన ఎన్యూమరేటర్లు, సూపర్వైజర్లూ, ఇతర సిబ్బందికి శిక్షణ ఇస్తారు.

3 డజన్ల ప్రశ్నలు

జన, కులగణనలో భాగంగా ప్రతి పౌరుడు 36 ప్రశ్నలకు బదులివ్వాల్సి ఉంటుంది. వాటిలో కొన్ని...

- టెలిఫోన్, ఇంటర్నెట్ కనెక్షన్ ఉన్నాయా?
- వాడుతున్న వాహనం
- ప్రధాన ఆహారం
- నీటి వనరులు
- ఎలాంటి ఇల్లు
- ఇంటి యజమాని మహిళనా?

ఇవీ విశేషాలు

- జనగణన ప్రక్రియకు స్వీయ-గణన ఎంపిక ఉంటుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలిపింది.
- ఈసారి ప్రక్రియను డిజిటల్‌గా నిర్వహించనున్నారు.
- రాతకోతల అవసరం లేకుండా సిబ్బంది టాబ్‌ల ద్వారా సమాచారం నమోదు చేసుకుంటారు.
- సేకరణ, ప్రసారం నిల్వ సమయంలో డేటా భద్రతను నిర్ధారించడానికి చాలా కఠినమైన డేటా భద్రతా చర్యలు అమలు చేయనున్నారు.
- భారత రిజిస్ట్రార్ జనరల్ (ఓఆర్‌జీఐ) కార్యాలయం ఇప్పటికే సెల్ఫ్ ఎన్యూమరేషన్ (ఎస్ఈ) పోర్టల్‌ను అభివృద్ధి చేసింది.
- దీనిద్వారా వ్యక్తులు తమ ఇంటి సభ్యుల సమాచారాన్ని వీక్షించడానికి, అప్‌డేట్ చేయడానికి వీలవుతుంది.
- చివరగా 2011లో జరిగిన జనగణన ప్రకారం దేశ మొత్తం జనాభా 121.19 కోట్లు.
- వారిలో పురుషులు 62.372 కోట్లు (51.54 శాతం)
- స్త్రీలు 58.646 కోట్ల మంది (48.46 శాతం).
- \+ 2021 జనగణనకు 2020లోనే సర్వం సిద్ధమైంది. కానీ కరోనా కారణంగా వాయిదా పడింది.

1931లో చివరి కులగణన

స్వాతంత్ర్యం అనంతరం దేశంలో కుల గణన చేపడుతుండటం ఇదే తొలిసారి. భారత్‌లో తొలి కులగణన 1881లో బ్రిటిష్ హయాంలో జరిగింది. అప్పుడు కుల గణన కూడా జరిపి డేటా విడుదల చేశారు. తర్వాత ప్రతి పదేళ్లకు ఒకసారి జనగణన జరిగింది. 1931 వరకు ప్రతి జనగణనలోనూ కులాలవారీ డేటా కూడా విడుదలయ్యింది. 1941 జనగణనలో కులాల వారీగా డేటా సేకరించినప్పటికీ ఆ గణాంకాలను విడుదల చేయలేదు. దేశంలో 2011 వరకు ఎటువంటి అంతరాయం లేకుండా జనగణన ప్రక్రియ కొనసాగింది. అయితే, కరోనా కారణంగా 2021లో విడుదల చేయాల్సిన జనాభా లెక్కలు వాయిదా పడ్డాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ప్రతి జనాభా గణనలోనూ, ప్రభుత్వం కేవలం షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగల కుల ఆధారిత డేటాను మాత్రమే విడుదల చేసింది. 1931 తర్వాత ఇతర కులాలకు సంబంధించిన గణాంకాలను ఎప్పుడూ కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయలేదు.

- ఇది మొత్తమ్మీద 16వ కులగణన. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక 8వది.
- ఈసారి కులగణన కూడా జరపాలని గత ఏప్రిల్ 30న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సారథ్యంలో జరిగిన రాజకీయ వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ భేటీలో నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

కులగణన ఉంటుంది: కేంద్రం

న్యూఢిల్లీ: జనగణనలో భాగంగా ఈసారి కులగణన కచ్చితంగా ఉంటుందని కేంద్ర హోం శాఖ స్పష్టం చేసింది. 'సోమవారం జారీ చేసిన గెజిట్ నోటిఫికేషన్‌లో కులగణన ప్రస్తావన లేదని, ఆ కసరత్తు ఉండబోదని తప్పుదోవ పట్టించే ప్రచారం జరుగుతోంది. దాన్ని నమ్మొద్దు' అని ఒక ప్రకటనలో పేర్కొంది. గెజిట్ లో కులగణన ప్రస్తావనే లేదని కాంగ్రెస్ దుయ్యబట్టింది. ఇది మోదీ సర్కారు యూ టర్న్ అని విమర్శలు గుప్పించింది. అనంతరం కేంద్ర హోం శాఖ ప్రకటన చేసింది. కేవలం కులగణనకే పరిమితం కారాదని కాంగ్రెస్ డిమాండ్ చేసింది. 'ఈ విషయంలో తెలంగాణ మోడల్ ను అనుసరించాలి. ప్రజల సామాజిక, ఆర్థిక స్థితిగతులకు సంబంధించిన సమగ్ర వివరాలను కూడా కులాలవారీగా పొందుపరచాలి' అని కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి జైరాం రమేశ్ పేర్కొన్నారు.

యుద్ధం తక్షణమే ఆపండి

ఇజ్రాయెల్, ఇరాన్‌లకు జీ7 దేశాల అధినేతల వినతి ● వెంటనే చర్చలు ప్రారంభించాలన్న డొనాల్డ్ ట్రంప్

కాల్గరీ: ఇజ్రాయెల్–ఇరాన్ యుద్ధం ఎంతమాత్రం వాంఛనీయం కాదని జీ7 దేశాల అధినేతలు తేల్చిచెప్పారు. రెండు దేశాలు వెంటనే వెనక్కి తగ్గాలని, యుద్ధానికి స్వస్తి చెప్పాలని కోరారు. ఇజ్రాయెల్–ఇరాన్ వెంటనే చర్చలు ప్రారంభించాలని అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సూచించారు. పరస్పరం కలిసి చర్చించుకొని, ఘర్షణకు తెరతించాలని అన్నారు. జీ7 కూటమి వార్షిక సదస్సు సోమవారం కెనడాలో ప్రారంభమైంది. ఈ సందర్భంగా పలువురు నేతలు మీడియాతో మాట్లాడారు. పశ్చిమాసియాలో ఉద్రిక్తతలు నివారించడమే లక్ష్యంగా ఒక పరిష్కార మార్గం కనిపెట్టాలని తామంతా అంగీకారానికి వచ్చినట్లు బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రి కియర్ స్టార్మర్ చెప్పారు. ఇజ్రాయెల్–ఇరాన్ యుద్ధంతో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆర్థిక వ్యవస్థ దారుణంగా దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉందని ఆయన ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. గాజాలోనూ పరిస్థితి మరింత విషమించే అవకాశం ఉందన్నారు. అణ్వాయుధాలు సొంతం చేసుకొనేందుకు ఇరాన్‌ను అనుమతించకూడదని జర్మనీ చాన్సలర్ ఫ్రెడరిక్ మెర్జ్ చెప్పారు. మరోవైపు జీ7 కూటమిపై డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఆసక్తికరమైన వ్యాఖ్యలు చేశారు. 2014లో రష్యాను ఈ కూటమి నుంచి తొలగించడం పొరపాటేనని చెప్పారు. రష్యాను పక్కనపెట్టడం ప్రపంచాన్ని ఇప్పుడు అస్థిరపరుస్తోందని అభిప్రాయపడ్డారు. జీ7 ఇక జీ8 కావాలని.. జీ9 అయితే ఇంకా బాగుంటుందని పేర్కొన్నారు. కూటమిలో రష్యా, చైనా సైతం సభ్యదేశాలుగా చేరాలన్న తన ఆకాంక్షను ట్రంప్ వ్యక్తంశారు. జీ7 ప్రస్తుతం ఫ్రాన్స్, అమెరికా, యూకే, జర్మనీ, జపాన్, ఇటలీ, కెనడా,చే యూరోపియన్ యూనియన్(ఈయూ) సభ్యదేశాలుగా ఉన్నాయి. ఇందులో భారత్‌కు సభ్యత్వం లేదు. అయినప్పటికీ ఈ ఏడాది జీ7 సదస్సుకు భారత ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీని కెనడా ప్రధానమంత్రి మార్క్ కార్నీ ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించారు. మంగళవారం జీ7 సదస్సులో మోదీ పాల్గొంటారు.

జీ7 సదస్సుకు ప్రధాని మోదీ రాక సందర్భంగా కాల్గరీలో ఖలిస్తానీవాదుల నిరసన

సాక్షి
విజయవాడ సిటీ
ఎన్టీఆర్ జిల్లా
మంగళవారం। 17। జూన్। 2025

ఈవీఎం గోడౌన్ తనిఖీ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాల మేరకు కృష్ణా జిల్లా కలెక్టర్ డీకె బాలాజీ సోమవారం కలెక్టరేట్ ప్రాంగణం లోని ఈవీఎం గోడౌన్‌ను తనిఖీ చేశారు.

పనిభారం తగ్గించండి

గాంధీనగర్: పనిభారం తగ్గించి, ప్రమోషన్ చానల్ కల్పించాలని కోరుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివాలయ ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు విజయవాడ అలంకార్ సెంటర్‌లో సోమవారం ధర్నా చేశారు.

ఆర్ఐవో బాధ్యతల స్వీకరణ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): ఇంటర్మీడియెట్ ప్రాంతీయ అధికారిగా జి. ప్రభాకర్ సోమవారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఇప్పటి వరకు ఆర్ఐవోగా ఇన్‌చార్జ్ బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తున్న సాల్మన్‌రాజు స్థానంలో ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఆర్ఐవోగా పని చేస్తున్న ప్రభాకర్‌ను ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లా ఆర్ఐవోగా ప్రభుత్వం నియమించింది.

పండగ చేసుకుంటున్న తమ్ముళ్లు!

ఉమ్మడి జిల్లాలో ఇసుకను బొక్కేస్తున్న పచ్చ నేతలు

- రాత్రిళ్లు యథేచ్ఛగా అక్రమ రవాణా
- ఒక్కో రీచ్ నుంచి రోజుకు 200 టిప్పర్లకు పైగానే తరలిస్తున్న వైనం
- ఒక్కో టిప్పర్‌కు రూ.12వేల నుంచి రూ.22వేల వరకూ ఆదాయం
- కోట్ల రూపాయలు దోచుకొంటున్న ప్రజా ప్రతినిధులు
- హరిత ట్రిబ్యునల్ ఆదేశాలు బేఖాతర్
- ఉన్నతాధికారుల హెచ్చరికలు పట్టించుకోని అక్రమార్కులు

పెనమలూరు మండలం చోడవరం ఇసుక క్వారీ నుంచి రాత్రి వేళ తరలిపోతున్న ఇసుక లారీలు

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ: పేరుకు మాత్రమే ఉచిత ఇసుక.. కానీ ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో పేదలకు ఎక్కడా ఉచితంగా లభించటం లేదు. 'పచ్చ' నేతలకు మాత్రమే ఉచితంగా ఇసుక దొరుకుతోంది. వారు దీనిని ఆదాయ వనరుగా మార్చుకొని కోట్ల రూపాయలు దండుకుంటున్నారు. హరిత ట్రిబ్యూనల్ ఆదేశాలను సైతం బేఖాతర్ చేస్తూ పెద్ద ఎత్తున ఇసుక అక్రమ తవ్వకాలు చేస్తున్నారు. రాత్రివేళల్లో వందలాది టిప్పర్లను సరిహద్దులు దాటిస్తున్నా.. సంబంధిత అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదన్న విమర్శలు వస్తున్నాయి.

కృష్ణానది పొడవునా..

కృష్ణా జిల్లాలో విజయవాడ శివారు చోడవరం మొదలు అవనిగడ్డ నియోజకవర్గంలోని ఘంటసాల శివారు శ్రీకాకుళం వరకూ ఆరు చోట్ల ఇసుక అక్రమ రవాణా సాగుతోంది. పమిడిముక్కల మండలం లంకపల్లి, తోట్లవల్లూరు మండలం రొయ్యూరు, వల్లూరుపాలెం, నార్త్ వల్లూరు, పెనమలూరు మండలం చోడవరం, ఘంటసాల మండలం శ్రీకాకుళం, చల్లపల్లి మండలం ఆముదార్లంక గ్రామాల నుంచి పెద్ద ఎత్తున ఇసుక తరలిపోతోంది.

- రొయ్యూరు నుంచి రాత్రీ పగలూ తేడా లేకుండా గుడివాడ నియోజక వర్గ ప్రజా ప్రతినిధి, పార్లమెంటు ప్రజా ప్రతినిధుల కనుసన్నల్లో బందరు పోర్టుకు ఇసుక అక్రమ రవాణా సాగిస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతాల్లో రోజుకు 200కు పైగా టిప్పర్లు తరలిస్తున్నారు. ఒక్కో టిప్పర్ ఇసుక రూ.12వేల నుంచి రూ.22 వేల వరకూ అమ్ముకుంటున్నట్లు తెలుస్తోంది. రోజుకు రూ.25లక్షల నుంచి రూ.30లక్షల మేర దోపిడీ చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు.

ఎడ్లంక పుష్కరఘాట్ నుంచి పొక్లయినర్‌తో ఇసుక తవ్వకాలు చేస్తున్న దృశ్యం

- పెనమలూరులోని చోడవరం రీచ్ నుంచి అనధికారికంగా నియోజకవర్గ ప్రజా ప్రతినిధి కనుసన్నల్లో రోజుకు వందల లారీల ఇసుకను తరలిస్తున్నారు.
- పామర్రు నియోజకవర్గ ప్రజాప్రతినిధికి చెందిన బినామీ సంస్థకు నార్తు వల్లూరు ఇసుక రీచ్ వచ్చింది. ఈ రీచ్‌ను ఇప్పటికే ప్రతి రోజు ఎలాంటి అనుమతులు లేకుండా రోజుకు 300కు పైగా లారీల ఇసుకను అక్రమంగా తరలించి, కోట్ల రూపాయలను దోపిడీ చేస్తున్నారు.
- లంకపల్లి ఇసుక రీచ్‌ను ఓ మంత్రికి చెందిన బినామీ సంస్థ దక్కించుకొంది.
- జిల్లాలోని ఇసుక రీచ్‌లన్నింటిని పచ్చనేతలు తమ కనుసన్నల్లో ఉంచుకొని ఒక రోజుకు రూ.2కోట్ల వరకూ కొల్లగొడుతున్నారు.

కలెక్టర్ ఆదేశాలిచ్చినా..

నైరుతి రుతుపవనాలు ప్రవేశించిన నేపథ్యంలో అక్టోబర్ 15వ తేదీ వరకూ నదుల్లో ఇసుక తవ్వకాలు నిలిపివేయాలని జాతీయ హరిత ట్రిబ్యూనల్ నాలుగు రోజుల క్రితం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ మేరకు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టర్ డీకే బాలాజీ ఉన్నతాధికారులతో ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించి ఇసుక తవ్వకాలు, రవాణాని నిలిపి వేయాలని ఆదేశించారు. అయినా ఎక్కడా ఇసుక తవ్వకాలు ఆగలేదు. రాత్రిళ్లు యథేచ్ఛగా అక్రమ రవాణా కొనసాగుతోంది.

అడ్డు చెబితే అంతే సంగతులు..

ఇసుక అక్రమ రవాణాని ఎవరన్నా అడ్డుకుంటే అక్రమార్కులకు దాడులకు తెగబడుతున్నారు. ఆదివారం అవనిగడ్డ మండల పరిధిలోని ఎడ్లంక పుష్కరఘాట్ నుంచి పొక్లయినర్ పెట్టి ట్రాక్టర్ల ద్వారా పెద్ద ఎత్తున ఇసుక అక్రమ రవాణా చేస్తుండగా ఆ గ్రామ సర్పంచ్ పాలెపు సామ్రాజ్యం భర్త దుర్గారావు అడ్డు చెప్పారు. అందుకు ఆగ్రహించిన ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ అతని మీదకు ట్రాక్టర్‌ను పోనిచ్చి చంపేందుకు ప్రయత్నించారు. దుర్గారావు చాకచక్యంగా తప్పుకోగా.. ట్రాక్టర్ దిగొచ్చి అతనిపై ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ పిడిగుద్దులు గుద్ది, చొక్కా చింపేయడంతో అవనిగడ్డ పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. ఇలాంటి ఘటనలు తరచూ జరుగుతున్నా సంబంధిత అధికారులు చర్యలు తీసుకోకపోవడం విమర్శలకు తావిస్తోంది.

అవినీతి 'కిశోరం'..

ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో పార్లమెంటు ప్రజా ప్రతినిధి ఆఫీసులో ఉండే ఓ అవినీతి 'కిశోరం' చక్రం తిప్పి కేవలం చందర్లపాడు మండలం కసరబాద, కంచికచర్ల మండలం వేములపల్లి రీచ్‌ల్లో యథేచ్ఛగా ఇసుక తవ్వకాలు చేస్తున్నారు. లారీ లోడింగ్ రూ. 10వేల చొప్పున ముక్కు పిండి వసూలు చేస్తున్నారు. దీంతోపాటు జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గంలో వత్సవాయి మండలంలో ఆలూరుపాడులో ఇసుక రీచ్ సైతం ఈయన కనుసన్నల్లోనే నడుస్తోంది. జగ్గయ్యపేట మండలంలోని పాలేరు, కృష్ణా నది నుంచి ఉచిత ఇసుక పేరుతో భారీగా ఇసుక ముక్త్యాల గ్రామం మీదుగా తెలంగాణకు తరలివెళ్తోంది. ఇసుక కృత్రిమ కొరతను సృష్టించి మరీ రోజుకు 200 లారీలకు పైగా ఇసుకను తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అక్రమంగా తరలించి, దోపిడీ చేస్తున్నారు. తనకు 'చినబాబు' అండదండలు ఉన్నాయని ఆ అవినీతి 'కిశోరం' అధికారులను బెదిరిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది.

పాలనంతా విధ్వంసమే

చంద్రబాబు విఫల పాలనపై పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించిన వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు అవినాష్

పుస్తకాన్ని విడుదల చేస్తున్న దేవినేని అవినాష్, ఇతర నేతలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): కూటమి ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో విధ్వంసకర పాలన సాగిస్తోందని వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ అన్నారు. ఏడాది విధ్వంసకర పాలనకు ఈ పుస్తకం అద్దం పడుతుందన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వ ఏడాది పాలనా వైఫల్యాలపై 'వైఎస్ జగన్ అంటే నమ్మకం.. చంద్రబాబు అంటే మోసం' పేరుతో ముద్రించిన పుస్తకాన్ని గుణదలలోని పార్టీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా కార్యాలయంలో ఆవిష్కరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో నియోజకవర్గ పార్టీ నేతలతో కలిసి పాల్గొన్న జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ మాట్లాడుతూ కూటమి ప్రభుత్వం ఏడాది పాలనలో ప్రశ్నించే గొంతులను నొక్కేయడం, రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగం పేరుతో పోలీస్ యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించి తప్పుడు కేసులు బనాయించడం మినహా ప్రజలకు చేసిందేమీ లేదన్నారు. కూటమి నాయకులు అడ్డగోలుగా అవినీతికి పాల్పడుతున్నారని, అందుకు ఉదాహరణలను సవివరంగా, ఫొటోలతో సహా వైఎస్సార్ సీపీ ఈ పుస్తకాన్ని ప్రచురించిందన్నారు. రాష్ట్రంలో గత ఏడాది కాలంగా వ్యవస్థల నిర్వీర్యం నుంచి ప్రజాస్వామ్య విధ్వంసం వరకు ఈ పుస్తకంలో రాసినట్లు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో డిప్యూటీ మేయర్ బెల్లం దుర్గ, కార్పొరేటర్లు కలపాల అంబేడ్కర్, వియ్యపు అమర్నాథ్, తంగిరాల రామిరెడ్డి, పుప్పాల కుమారి, కో ఆప్షన్ సభ్యుడు ముసునూరు సుబ్బారావుతో పాటు, పార్టీ వివిధ అనుబంధ విభాగాల అధ్యక్షులు, సభ్యులు, నాయకులు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

న్యూస్‌రీల్

'శక్తి సేవ'కు ప్రాధాన్యం

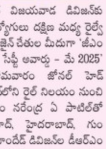
ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మ దర్శనానికి విచ్చేసే భక్తులకు నిస్వార్థంగా ఉచిత సేవలు అందించే సేవకులకు, భక్త బృందాలకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తామని ఈవో శీనానాయక్ పేర్కొన్నారు. దేవస్థానంలో సేవలు అందించే సేవా బృందాలతో ఈవో శీనానాయక్ సోమవారం మహా మండపం ఆరో అంతస్తులో సమావేశమయ్యారు. అమ్మవారి దర్శనానికి విచ్చేసే భక్తులకు సేవ చేయడం అమ్మవారికి సేవ చేయడంతో సమానమని పేర్కొన్నారు. సేవకుల రిజిస్ట్రేషన్ నిమిత్తం ఆన్‌లైన్ అప్లికేషన్ సిద్ధమైందని, ఆఫ్‌లైన్‌లో కూడా దరఖాస్తులను స్వీకరిస్తున్నట్లు చెప్పారు. బృందాలుగా వచ్చే వారికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వనున్నట్లు శీనానాయక్ పేర్కొన్నారు. తిరుమలలో శ్రీవారి సేవగా ప్రాచుర్యం పొందగా, దుర్గమ్మ సన్నిధిలో శక్తి సేవగా వ్యవహరిస్తున్నట్లు చెప్పారు. సేవకులకు తిరుమల తరహాలో తాత్కాలిక గుర్తింపు కార్డు, వసతి, అన్నప్రసాదం, లాకర్ సదుపాయాలను కల్పిస్తామని పేర్కొన్నారు.

ఆభరణాల అప్పగింత కార్యక్రమం ప్రారంభం

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువై ఉన్న దుర్గమ్మ వారి బంగారు, వెండి అభరణాల అప్పగింత కార్యక్రమం సోమవారం ప్రారంభమైంది. దుర్గగుడి పూర్వ ఈవో కేఎస్ రామరావు పదవీ విమరణ అనంతరం వారి ఆధీనంలో ఉన్న ఆభరణాలను దేవస్థానానికి అప్పగించాల్సి ఉంది. ప్రస్తుతం ఈ అభరణాలు దేవస్థాన ఆవరణలోని స్ట్రాంగ్ రూమ్‌లో ఉండగా, సోమవారం ఆభరణాల అప్పగింత కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. ఆలయ ప్రాంగణంలోని చైర్మన్ చాంబర్‌లో ప్రస్తుత ఈవో శీనానాయక్, పూర్వ ఈవో రామరావు దేవస్థాన రికార్డుల ప్రకారం అమ్మవారి ఆభరణాలను అధికారుల సమక్షంలో సరి చూసుకున్నారు. మంగళవారం వివిధ బ్యాంకు లాకర్లలో ఉన్న వస్తువులను అప్పగింత కార్యక్రమం నిర్వహిస్తామని ఆలయ అధికారులు పేర్కొన్నారు.

ముగ్గురు ఉద్యోగులకు జీఎం సేఫ్టీ అవార్డులు

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): రైల్ల నిర్వహణలో లోపాలను గుర్తించి ఎటువంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా అప్రమత్తంగా విధులు నిర్వర్తించిన విజయవాడ డివిజన్‌కు చెందిన ముగ్గురు ఉద్యోగులు దక్షిణ మధ్య రైల్వే జీఎం అరుణ్‌కుమార్ జైన్ చేతుల మీదుగా 'జీఎం మ్యాన్ ఆఫ్ ద మంత్ సేఫ్టీ అవార్డు – మే 2025' అందుకున్నారు. సోమవారం జోనల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ సికింద్రాబాద్‌లోని రైల్ నిలయం నుంచి విజయవాడ డీఆర్‌ఎం నరేంద్ర ఏ పాటిల్‌తో పాటుగా సికింద్రాబాద్, హైదరాబాద్, గుంటూరు, గుంతకల్లు, నాందేడ్ డివిజన్‌ల డీఆర్‌ఎంలతో వర్చువల్ పద్ధతిలో జీఎం భద్రతపై సమీక్ష సమావేశం నిర్వహించారు. ప్రయాణికుల సురక్షిత ప్రయాణం, భద్రతలకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని సూచించారు. అనంతరం విజయవాడ డివిజన్‌లో విధుల్లో అప్రమత్తంగా వ్యవహరించిన నిడమానురులోని పాయింట్ మెన్ షేక్ నాగూర్ వలి, చిన్నగంజంలోని పాయింట్ మెన్ బి.నరసింహం, విజయవాడ లోకోపైలెట్ యూ.శ్రీనివాసరావులకు అవార్డులను అందజేశారు. అవార్డులు సాధించిన డివిజన్ సిబ్బందిని డీఆర్‌ఎం నరేంద్ర ఏ పాటిల్ ప్రత్యేకంగా అభినందించారు.

పూర్తయిన ఉపాధ్యాయుల బదిలీలు

మచిలీపట్నంఅర్బన్: ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లా పరిధిలోని ప్రభుత్వ, జిల్లా పరిషత్, మండల పరిషత్, మునిసిపాలిటీలు, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో పనిచేస్తున్న ప్రధానోపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులకు జిల్లా విద్యాశాఖ సాధారణ బదిలీలు చేపట్టి పూర్తిచేసినట్లు కృష్ణా జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి పీవీజే రామారావు సోమవారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. కేడర్ వారీగా చేపట్టిన బదిలీల్లో మొత్తం 4,120 ఉపాధ్యాయులు బదిలీ ఉత్తర్వులు పొందగా, అందులో 110 మంది ప్రధానోపాధ్యాయులు (గ్రేడ్–2), 217 మోడల్ ప్రైమరీ స్కూల్ హెచ్ఎంలు, 1,933 స్కూల్ అసిస్టెంట్స్, 1,885 సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్స్, 85 భాషా పండితులు, 24 పీఈటీలు, 27 ఆర్ట్ అండ్ క్రాఫ్ట్స్, మ్యూజిక్ ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారన్నారు. కొత్తగా బదిలీ అయిన ఉపాధ్యాయులు పాఠశాలల్లో 16వ తేదీ నుంచి విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారని తెలిపారు.

» లబ్బీపేట చెందిన 40 ఏళ్ల వెంకట్ ఓ కార్పొరేట్ సంస్థలో మంచి ఉద్యోగం చేసేవాడు. ఏడాది కిందట ఉద్యోగం కోల్పోయాడు. ఆర్థిక ఇబ్బందులు చుట్టు ముట్టడంతో తీవ్రమైన ఒత్తిడికి లోనయ్యారు. నిద్ర పట్టక పోవడం, ఆలోచనలు ఎక్కువగా చేయడంతో తలనొప్పి, ఇతర రుగ్మతలకు గురయ్యాడు. ఎన్ని ఆస్పత్రులకు తిరిగినా ఎలాంటి జబ్బు లేదని చెప్పి, ఒత్తిడిని నియంత్రించుకోవాలని వైద్యులు సూచించారు.

» పటమటకు చెందిన 38 ఏళ్ల రాజేష్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగి. ప్రతిరోజూ అర్ధరాత్రి దాటే వరకూ సెల్‌ఫోన్ చూస్తూ, ఉదయాన్నే ఆఫీసుకు వెళ్లే సమయానికి గానీ నిద్రలేచే వాడు కాదు. నిత్యం ఇలా హడావుడిగా బయలు దేరడం, ఆఫీసులు పరుగులు పెట్టే క్రమంలో ఒత్తిడికి గురయ్యాడు. అవి తీవ్ర రూపం దాల్చడంతో సైకాలజిస్టును ఆశ్రయించాల్సి వచ్చింది.

ఇలా విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, వ్యాపారులు, గృహిణులు అన్ని వర్గాలకు చెందిన వారు రోజువారీ జీవితంలో తీవ్రమైన ఒత్తిడి కారణంగా మానసిక రుగ్మతలకు గురవుతున్నారు.

మానసిక కల్లోలం!

- నిత్యం ఒత్తిడితో యువతలో పెరుగుతున్న మానసిక సమస్యలు
- వ్యాధి నిరోధక శక్తిపై తీవ్ర ప్రభావం
- హార్మోన్ల అసమతుల్యతతో మహిళల్లో పీరియడ్స్ సమస్యలు
- మానసిక ఉల్లాసంపై దృష్టి లేక ఇబ్బందులు
- అదుపులో ఉండని దీర్ఘకాలిక వ్యాధులు

ఒత్తిడితో ఆరోగ్యం చిత్తు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): ఉరుకుల పరుగుల జీవనంలో మానసిక ఒత్తిళ్లు సర్వ రోగాలకు మూలకారణంగా నిలుస్తున్నాయి. తీవ్రమైన ఒత్తిడికి గురయ్యే వారిలో వ్యాధి నిరోధక శక్తి తగ్గుతోందని, ఇన్‌ఫెక్షన్స్‌తో పాటు అనేక సమస్యలకు దారితీస్తున్నట్లు వైద్యులు చెబుతున్నారు. అంతేకాక డిప్రెషన్‌తో తీవ్రమైన మానసిక రుగ్మతలకు దారితీస్తున్నట్లు వివరిస్తున్నారు. గజిబిజి యాంత్రిక జీవన విధానంలో మానసిక ఉల్లాసంపై దృష్టి సారించక పోవడంతో వ్యాధులు చుట్టుముట్టడం ఖాయమని హెచ్చరిస్తున్నారు.

కొరవడిన మానసికోల్లాసం..

నగరంలోని పాఠశాలలు, కళాశాలల్లో క్రీడా ప్రాంగణాలు లేని పరిస్థితి నెలకొంది. ఉదయం 8 నుంచి రాత్రి 7గంటల వరకూ పుస్తకాలతోనే కుస్తీ పట్టించడంతో పిల్లల్లో సృజనాత్మకత దెబ్బతినడంతో పాటు, జ్ఞాపకశక్తిని కోల్పోతున్నట్లు, మానసిక నిపుణులు వివరిస్తున్నారు. ఆటపాటలతో చదివిన వారిలో తెలివితేటలు ఎక్కువగా ఉంటాయని, బట్టీ చదువులతో రోబోలుగా మారుతున్నారని అంటున్నారు. అంతేకాక వారిలో సామాజిక, నైతిక విలువలు కూడా పెంపొందడం లేదని చెబుతున్నారు. విద్యార్థుల ఆకాంక్షను పట్టించుకునే పరిస్థితి లేదు.

ఎలా గుర్తించాలంటే..

నిద్రలేమితో బాధపడుతున్నారా.. ఎల్లప్పుడూ దిగులుగా అనిపిస్తోందా.. ఏకాగ్రతా సమస్యలు బాధిస్తోందా.. అయితే మానసిక నిపుణుల సలహా ఎంతో అవసరం. ఇలాంటి వారు క్లిష్టపరిస్థితుల్లో నికోటిన్, డ్రగ్స్, ఆల్కాహాల్‌తో పాటు ఆహారం ఎక్కువగా తీసుకుంటూ ఉంటారు. పిల్లల్లో తరచూ కోపం, చికాకు పడటం, తలను గోడకేసి కొట్టుకునే ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. మానసిక అశాంతికి కారణమయ్యే వ్యతిరేక భావనలు పెరిగిపోతుంటే తక్షణమే కౌన్సెలింగ్ పొందడం, ఆరోగ్య సలహా తీసుకోవడానికి మొహమాటపడకండి. మీ సన్నిహితులు, కుటుంబ సభ్యులు ఇలాంటి సమస్యలతో బాధపడుతుంటే వెంటనే నిపుణులను సంప్రదించండి.

ఒత్తిడితో దుష్ఫలితాలివే..

- నిద్ర పట్టక పోవడం
- ఆకలి లేక పోవడం, లేక ఎక్కువ ఆహారం తినడం
- ఎక్కువ తినేవారిలో ఒబెసిటీకి గురవడం
- హార్మోన్ల సమతుల్యత లోపించడంతో మహిళల్లో పీరియడ్స్ సమస్యలు
- మధుమేహం, రక్తపోటు అదుపులో లేక పోవడం, హృద్రోగ సమస్యలు
- వ్యాధి నిరోధక శక్తి తగ్గడంతో ఇన్‌ఫెక్షన్స్ సోకడం

అధిగమించాలంటే ఇలా చేయాలి..

- రోజూ 7 గంటలకు తగ్గకుండా నిద్రపోవాలి. అది కూడా ఒకే సమయానికి రోజూ పడుకోవడం అలవాటు చేసుకోవాలి.
- సమతుల్య ఆహారం తీసుకోవాలి.
- రెగ్యులర్‌గా వ్యాయామం చేయాలి.
- యోగా, మెడిటేషన్‌పై దృష్టి సారించాలి.
- సెల్‌ఫోన్ చూడటం మాని, పుస్తక పఠనంపై ఆసక్తి పెంచుకోవాలి.
- భావోద్వేగాలు, ప్రవర్తనలపై అదుపులో ఉంచుకోవాలి.
- అసమానతలు, సమస్యలను ధైర్యంగా పరిష్కరించుకోవడం అలవర్చుకోవాలి.

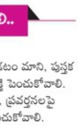
ఒత్తిళ్లతో రుగ్మతలు..

తీవ్రమైన ఒత్తిళ్లకు గురయ్యే వారిలో అనేక రుగ్మతలకు గురవుతుంటారు. ముఖ్యంగా హార్మోన్‌ల అసమతుల్యతతో మహిళల్లో పీరియడ్స్ సంబంధిత సమస్యలు వస్తున్నాయి. నిద్రలేక పోవడం, ఎక్కువ ఆహారం తినడం కారణంగా ఊబకాయులుగా మారిపోతున్నారు. వ్యాధి నిరోధక శక్తి కూడా తగ్గుతోంది. ఇలాంటి వారు మానసిక వైద్యులను సంప్రదించేందుకు వెనుకాడుతున్నారు. సరైన సమయంలో కౌన్సెలింగ్, చికిత్స పొందడం ద్వారా ఒత్తిడిని అధిగమించవచ్చు.

– డాక్టర్ అశోక్‌బాబు, మానసిక వైద్యుడు

యువతలో తీవ్రమైన ఒత్తిడి..

ప్రస్తుతం యువత ఎక్కువగా తీవ్రమైన స్ట్రెస్‌కు గురవుతున్నారు. వారిపై సెల్‌ఫోన్, సోషల్ మీడియా ప్రభావం కూడా ఎక్కువగా ఉంటోంది. వాటికి అడిక్ట్ అవడంతో ఇతర వాటిపై దృష్టి సారించలేక పోతున్నారు. చదువులో రాణించలేక పోవడం, ఉద్యోగంలో పనిపై దృష్టి పెట్టలేక పోవడం, వ్యాపారులు, ఇలా అనేక రంగాల వారు కౌన్సెలింగ్ కోసం మా వద్దకు వస్తున్నారు. దేనినైనా అవసరం మేరకు వినియోగించాలి. మానసిక ఉల్లాసం కోసం కొత్త ప్రాంతాలను సందర్శించడం, ఆటలు వంటి వాటిపై దృష్టి సారించాలి.

– డాక్టర్ గర్రే శంకరరావు, సైకాలజిస్టు

అర్జీలు పునరావృతం కాకూడదు

- అధికారులతో కలెక్టర్ లక్ష్మీశ
- పీజీఆర్ఎస్‌లో 157 అర్జీల స్వీకరణ

ప్రజల నుంచి అర్జీలు స్వీకరిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, జేసీ ఇలక్కియ తదితరులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): నాణ్యతతో అర్జీలకు పరిష్కారం చూపాలని, పునరావృతం కాకుండా సమస్యను పరిష్కరించడంపై అధికారులు ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి. లక్ష్మీశ అన్నారు. సోమవారం జిల్లా కలెక్టరేట్‌లోని పింగళి వెంకయ్య సమావేశ మందిరంలో పబ్లిక్ గ్రీవెన్స్ రిడ్రెసల్ సిస్టమ్ (పీజీఆర్ఎస్) కార్యక్రమం జరిగింది. జాయింట్ కలెక్టర్ ఎస్.ఇలక్కియతో కలిసి కలెక్టర్ ప్రజల నుంచి అర్జీలు స్వీకరించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ ప్రజల నుంచి స్వీకరించిన అర్జీలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, క్షేత్రస్థాయిలో అధికారులు, సిబ్బంది నుంచి సమాచారం సేకరించి పరిష్కారం చూపాలన్నారు. అర్జీలు ఏ స్థాయిలోనూ పునరావృతం కాకూడదని, సమస్య పరిష్కారంతో అర్జీదారులను సంతృప్తి పరచడమే లక్ష్యంగా పని చేయాలన్నారు. ప్రతి అర్జీకి అర్థవంతమైన సమాధానం ఇస్తూ పరిష్కరించాలని, అర్జీలను ఆడిటింగ్ చేస్తామని చెప్పారు.

వచ్చిన అర్జీలు ఇవి..

రెవెన్యూ శాఖకు సంబంధించి 45, పోలీస్ శాఖకు 19, ఎంఏయూడీ 17, విద్య 16, ఏపీఎస్‌డబ్ల్యూఆర్‌ఈఐఎస్ 10, డీఆర్‌డీఏ 9, పౌరసరఫరాలు 4, ఏపీసీపీడీసీఎల్ 3, హెల్త్ 3, పంచాయతీరాజ్ 3, ఆర్అండ్‌బీ 3, ఆర్‌డబ్ల్యూఎస్ 3, కళాశాల విద్య 2, విభిన్న ప్రతిభావంతులు 2, గ్రామ వార్డు సచివాలయం 2, ఇంటర్మీడియెట్ 2, మార్కెటింగ్ 2, గనులు, భూగర్భశాఖ 2, రిజిస్ట్రేషన్ 2, నైపుణ్య అభివృద్ధి 2, సర్వే 2, వ్యవసాయం, బ్యాంకు రిలేటెడ్, కోఆపరేటివ్, మెప్మాకు సంబంధించి ఒక్కో అర్జీ కలిపి మొత్తం 157 అర్జీలను ప్రజల నుంచి స్వీకరించినట్లు కలెక్టర్ చెప్పారు. ఇందులో 42 అర్జీలను స్వయంగాను 115 అర్జీలను ఆన్‌లైన్ ద్వారా స్వీకరించిన్నట్లు తెలిపారు. డీఆర్‌వో ఎం.లక్ష్మీనరసింహం, డీఆర్‌డీఏ పీడీ ఏఎన్‌వీ నాంచారరావు గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ప్రత్యేక అధికారి జి.జ్యోతి పాల్గొన్నారు.

కళాత్మక యోగాసనాలతో ప్రజల్లో చైతన్యం

పోటీలు తిలకిస్తున్న సెకండరీ హెల్త్ డైరెక్టర్ శిరి, కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గుంటుపల్లి(ఇబ్రహీంపట్నం): కళాత్మక యోగాసనాలతో ప్రజల్లో మరింత చైతన్యం వెల్లి విరుస్తుందని సెకండరీ హెల్త్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ శిరి తెలిపారు. అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని గుంటుపల్లి డాన్ బాస్కో పాఠశాలలో రాష్ట్ర స్థాయి యోగా జట్ల ఎంపిక కోసం ఏర్పాటు చేసిన జిల్లా స్థాయి యోగాసన పోటీలను జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశతో కలసి సోమవారం ఆమె ప్రారంభించారు. యోగా చిత్రలేఖనం, యోగా ఫొటోగ్రఫీ, యోగా స్లోగన్స్ వంటి అంశాలపై జిల్లా స్థాయి పోటీలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 2.20 కోట్ల మందికి యోగా శిక్షణపై రిజిస్ట్రేషన్ చేశామన్నారు. ప్రతి సచివాలయం పరిధిలో శిక్షణ ఇచ్చామని తెలిపారు. గ్రామ స్థాయి నుంచి శిక్షణ ఇచ్చి పోటీలు జరిపామన్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వందకు పైగా పర్యాటక ప్రాంతాలు గుర్తించి 76 కేంద్రాల్లో యోగా శిక్షణ ఇచ్చినట్లు వెల్లడించారు. కలెక్టర్ లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో 10లక్షల మందికి యోగా శిక్షణ ఇచ్చేందుకు ప్రణాళిక రూపొందించినట్లు పేర్కొన్నారు. 241 పడవలపై కృష్ణానదిలో వందలాది మంది ఫ్లోటింగ్ యోగా నిర్వహించి ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పినట్లు తెలియజేశారు. జాయింట్ కలెక్టర ఇలక్కియ, డీఆర్డీఏ పీడీ నాంచారయ్య, డీఎంహెచ్ఓ సుహాసిని, జిల్లా ఆయుష్ అధికారి రాణి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రక్తదానంతో ప్రాణాలు కాపాడవచ్చు

ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ లక్ష్మీకాంత్‌రెడ్డి

ఏపీడీకి సర్టిఫికెట్ అందజేస్తున్న సొసైటీ చైర్మన్ బాలాజీ

ఎయిర్‌పోర్ట్(గన్నవరం): సమాజంలో రక్తదాన ఆవశ్యకతను ప్రతిఒక్కరు గుర్తించాలని విజయవాడ ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ఎల్. లక్ష్మీకాంత్‌రెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. ప్రపంచ రక్తదాతల దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని స్థానిక విమానాశ్రయంలో సోమవారం ఇండియన్ రెడ్‌క్రాస్ సొసైటీ ఆధ్వర్యంలో రక్తదాన శిబిరం నిర్వహించారు. తొలుత శిబిరాన్ని ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ప్రారంభించడంతో పాటు స్వయంగా ఆయన రక్తదానం చేసి మిగిలిన ఉద్యోగుల్లో స్ఫూర్తి నింపారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ రక్తదానం చేయడం ద్వారా ఆపదలో ఉన్న మరొకరి ప్రాణాలను కాపాడవచ్చని చెప్పారు. రక్తదానం చేయడం వల్ల అనేక ఆరోగ్య ప్రయోజనాలు ఉన్నాయని సొసైటీ జిల్లా చైర్మన్ బాలాజీ తెలిపారు. 33 మంది రక్తదానం చేసినట్లు సొసైటీ జిల్లా కార్యదర్శి భవిరి శంకర్‌నాథ్ తెలిపారు. ఎయిర్‌పోర్ట్ ఎంప్లాయీస్ కార్యదర్శి శ్రీహరి, సొసైటీ కోశాధికారి కె.రామ్‌బాలాజీ, గన్నవరం శాఖ చైర్మన్ చిన్ని మాధవి, రెడ్‌క్రాస్ ప్రతినిధులు డాక్టర్ ఎం.విజయకుమార్, ఎం. ప్రభాకరచౌదరి, డాక్టర్ అంజనీకుమార్, హరికృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విద్యాసంస్థల్లో ఈగల్ క్లబ్స్ ఏర్పాటు చేయాలి

జిల్లా కలెక్టర్ జి.లక్ష్మీశ

వాల్ పోస్టర్ ఆవిష్కరించిన కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): మత్తు పదార్థాలు, మాదక ద్రవ్యాల వలన కలిగే అనర్థాలపై అవగాహన కల్పించేందుకు విద్యాసంస్థల్లో ఈగల్ క్లబ్స్‌తో పటు క్యాంపస్ అంబాసిడర్లను నియమించాలని కలెక్టర్ జి. లక్ష్మీశ సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు. మాదకద్రవ్యాల మహమ్మారిని సమాజం నుంచి తరిమికొట్టేందుకు ప్రతి ఒక్కరూ చేతులు కలపాలని పిలుపునిచ్చారు. కలెక్టరేట్‌లోని పింగళి వెంకయ్య సమావేశ మందిరంలో నషా ముక్త్ భారత్ అభియాన్ కార్యక్రమంలో భాగంగా సోమవారం మాదకద్రవ్యాల నియంత్రణ, దుష్ప్రభావాలు, అవగాహన కార్యక్రమాల నిర్వహణ, కౌన్సెలింగ్ సేవలు తదితరాలపై ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ ఈగల్ క్లబ్స్ సభ్యులకు వర్క్‌షాప్స్ నిర్వహించి.. డ్రగ్స్ అంటే ఏమిటి? డ్రగ్స్ ఉపయోగిస్తున్న వారిని గుర్తించడం ఎలా? సున్నితంగా సమస్యను ఎలా పరిష్కరించాలి? తదితర అంశాలపై అవగాహన కల్పించాలని సూచించారు. హాట్‌స్పాట్స్‌ను గుర్తించి.. ప్రత్యేక అవగాహన సమావేశాలు నిర్వహించాలని తెలిపారు. మాదకద్రవ్యాలు వ్యక్తుల జీవితాలను, కుటుంబాలను ఎలా నాశనం చేస్తాయనే విషయాలను వివరించాలన్నారు. సమన్వయ శాఖలు, ఎన్‌జీవోలు, డీఎల్ఎస్ఏ నిపుణులు తదితరుల భాగస్వామ్యంతో ర్యాలీలు, వాకథాన్‌లు, సదస్సులు వంటి వాటిని నిర్వహించనున్నామని పేర్కొన్నారు. జిల్లాలో మాదక ద్రవ్యాలకు అడ్డుకట్ట వేసేందుకు పోలీస్, ఈగల్ బృందాలు తీసుకుంటున్న చర్యలను డీసీపీ కేజీవీ సరిత వివరించారు. ఈ ఏడాది జనవరి నుంచి ఇప్పటివరకు 73 ఎన్‌డీపీఎస్ కేసులు నమోదు చేశామని, 175 మందిని అరెస్టు చేసినట్లు వెల్లడించారు. 1,054 కిలోల గంజాయిని సీజ్ చేసినట్లు వివరించారు. ఈగల్ టోల్‌ఫ్రీ నంబరు 1972 ప్రచార పోస్టర్లను ఆవిష్కరించారు. విజయవాడ ఆర్‌డీవో కావూరి చైతన్య, జిల్లా విభిన్న ప్రతిభావంతులు, టీజీ, వయోవృద్ధుల సంక్షేమ అధికారి వాగ్దేవు కామరాజు, ప్రొహిబిషన్ అండ్ ఎక్సైజ్ ఏసీపీ కె.వెంకటేశ్వరరావు, డీ అడిక్షన్ సెంటర్ మెడికల్ ఆఫీసర్ డా. స్వరాజ్య లక్ష్మి, ఈగల్ ఎస్ఐ ఎం.వీరాంజనేయులు, వివిధ స్వచ్ఛంద సంస్థల ప్రతినిధులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అధునాతన సౌకర్యాలతో మహిళా పోలీస్ స్టేషన్

మహిళా పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఆధునికీకరించిన భవనాన్ని ప్రారంభిస్తున్న సీపీ రాజశేఖరబాబు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: పాత కంట్రోల్ రూమ్ భవనంలో అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో ఆధునికీకరించిన మహిళా పోలీస్ స్టేషన్ కార్యాలయాన్ని జిల్లా పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబు సోమవారం ప్రారంభించారు. స్టేషన్‌లో ప్రత్యేకంగా అధికారుల రూమ్‌లు, కోర్ట్ రూమ్, రిసెప్షన్, మహిళా హెల్ప్ డెస్క్ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్‌లతో పాటు, యాంటీ హ్యూమన్ ట్రాఫికింగ్ వింగ్, పిల్లల కోసం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన చైల్డ్ ఫ్రెండ్లీ కార్నర్ ప్లే రూమ్‌లను సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా సీపీ రాజశేఖరబాబు మాట్లాడుతూ మహిళలు, బాలికల రక్షణ కోసం ప్రత్యేకంగా మహిళా పోలీసు స్టేషన్‌లను ఏర్పాటు చేశామని చెప్పారు. ఇక్కడకు వచ్చే బాధితులు స్వాంతన పొందేలాగా సంయమనం పాటిస్తూ మర్యాదగా మాట్లాడాలని సూచించారు. బాధితులకు అండగా ఉన్నామనే భావన వచ్చే విధంగా వ్యవహరిస్తూ విధులు నిర్వహించాలని కోరారు. నేరస్తులకు కచ్చితంగా శిక్ష పడేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని పేర్కొన్నారు. టెక్నాలజీ ఆధారంగా చేసుకుని సాక్ష్యాలను సేకరించాలని, నేరస్థుడు నేరం చేయాలంటే భయపడేలా, నేరం జరిగితే కచ్చితంగా 24 గంటల లోపే గుర్తించాలన్నారు. ఆపద సమయాల్లో బాధితులకు మేము ఉన్నామనే భరోసా కల్పించే విధంగా విధులు నిర్వహించాలని తెలియజేశారు. కార్యక్రమంలో డీసీపీలు కె.జి.వి.సరిత, తిరుమలేశ్వరరెడ్డి, ఎ.బి.టి.ఎస్.ఉదయారాణి, కృష్ణమూర్తినాయుడు, ఎస్.వి.డి.ప్రసాద్, ఏడీసీపీలు ఎ.వి.ఎల్ ప్రసన్న కుమార్, ఏసీపీలు లతాకుమారి, స్రవంతిరాయ్, పావన్ కుమార్ పాల్గొన్నారు.

19న యోగాసన, చిత్రలేఖన పోటీలు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: 11వ అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని ఈ నెల 19వ తేదీన ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లా స్థాయి యోగాసన పోటీలు, యోగాసనాలపై చిత్రలేఖన పోటీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు కృష్ణా జిల్లా యోగాసన స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శి ఎల్.మురళీకృష్ణ తెలిపారు. ఈ పోటీలకు సంబంధించిన పోస్టర్‌ను ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ చేతుల మీదుగా కలెక్టరేట్‌లో సోమవారం సాయంత్రం ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా మురళీకృష్ణ మాట్లాడుతూ ఈ నెల 21వ తేదీన ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం జరుగుతుందన్నారు. ఈ మేరకు సర్వోదయ ట్రస్ట్, కృష్ణా జిల్లా యోగాసన స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్, డ్రీమ్ యంగ్ అండ్ చిల్డ్రన్స్ ఆర్ట్స్ అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో ఈ పోటీలను నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. గవర్నర్ పేటలోని బందర్ లాకులు వద్ద ఉన్న సర్వోదయ ట్రస్ట్, కృష్ణా జిల్లా స్వాతంత్ర సమరయోధుల సంఘ భవనంలో ఈ పోటీలు నిర్వహిస్తున్నామని వెల్లడించారు. ఆ రోజు ఉదయం ఆరు నుంచి ఎనిమిది గంటల వరకు యోగాసనా పోటీలు, పది నుంచి 12.00 వరకు చిత్రలేఖనం పోటీలు నిర్వహిస్తామని ప్రకటించారు. పోటీల్లో పాల్గొనాలని ఆసక్తి ఉన్న వారు 9441119909(యోగా), 9502944913 (చిత్రలేఖనం) నంబర్లను సంప్రదించి ముందస్తుగా పేర్లు రిజిస్టర్ చేసుకోవాలని సూచించారు. ఈ పోటీల్లో విజేతలకు బహుమతులు అందించడంతోపాటు పాల్గొన్న వారికి పార్టిసిపేషన్, మెరిట్ సర్టిఫికెట్లు అందజేస్తామని వివరించారు. బ్రోచర్ ఆవిష్కరణ కార్యక్రమంలో సర్వోదయ ట్రస్ట్ అధ్యక్షులు డాక్టర్ జి.వి.మోహన్ ప్రసాద్, కార్యదర్శి ఎం.వెంకటేశ్వరరావు పాల్గొన్నారు.

ఆర్చరీలో షణ్ముఖి సత్తా

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): సింగపూర్‌లో ఈ నెల 15వ తేదీ నుంచి జరుగుతున్న ఆర్చరీ ఏషియా కప్ స్టేజ్ సెకండ్ అండర్ 21 ఉమెన్ ఆర్చరీ పోటీలో విజయవాడ విద్యాధరపురానికి చెందిన బుద్దె షణ్ముఖి నాగ సాయి సత్తా చాటింది. పోటీల్లో భాగంగా సోమవారం నిర్వహించిన వ్యక్తిగత ర్యాంకింగ్ అండర్ 21లో షణ్ముఖి 350 ప్లస్ 356 (706) పాయింట్లు స్కోర్ చేసి మిక్స్‌డ్ టీం విభాగం, మహిళల టీం విభాగంలోను భారతదేశం ప్రపంచ రికార్డ్స్ సొంతం చేసుకోవడంలో కృషి చేసింది. ఈ సందర్భంగా పలువురు ఆర్చరీ క్రీడాకారులు ఆమెను అభినందించారు. కాగా బుద్దె షణ్ముఖి నాగ సాయి ఎస్ఆర్ఎం యూనివర్సిటీలో డిగ్రీ మొదటి సంవత్సరం చదువుతోంది.

సంక్షేమ పథకాలైనా అమలు చేయండి

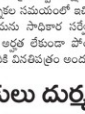
సీఐటీయూ డిమాండ్

మైలవరం: అంగన్‌వాడీలకు ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలైనా అమలు చేయాలని కోరుతూ ఏపీ అంగన్‌వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్ సీఐటీయూ ఆధ్వర్యంలో మైలవరం ప్రాజెక్టు కార్యాలయం ఎదుట సోమవారం ధర్నా నిర్వహించారు. సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ సీడీపీఓ కె.పుష్పలతకు వినతి పత్రం అందజేశారు. సీఐటీయూ జిల్లా కార్యదర్శి సీహెచ్ సుధాకర్ మాట్లాడుతూ ఎన్నికల ముందు కూటమి పెద్దలు చిరుద్యోగులకు సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేస్తామని మ్యానిఫెస్టోలో పేర్కొని నేడు అధికారంలోకి రాగానే అంగన్‌వాడీలను మోసం చేశారని ధ్వజమెత్తారు. ఏపీ అంగన్‌వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్ ప్రాజెక్టు అధ్యక్ష కార్యదర్శులు ఆర్ఆర్‌వీ పుష్పకుమారి, సీహెచ్ శారద, కె.సరోజిని, ఉష, పద్మా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

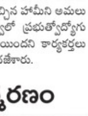
తల్లికి వందనం ఇవ్వాలని ధర్నా

తిరువూరు: తమకు ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలన్నీ అమలు చేయాలని కోరుతూ అంగన్‌వాడీ కార్యకర్తలు ఐసీడీఎస్ ప్రాజెక్టు కార్యాలయం ఎదుట సోమవారం ధర్నా చేశారు. చిరు ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేస్తామని కూటమి ప్రభుత్వం ఎన్నికల సమయంలో ఇచ్చిన హామీని అమలు చేయకుండా మోసగించారని, తమను సాధికార సర్వేలో ప్రభుత్వోద్యోగులుగా చూపడంతో ఏ పథకానికీ అర్హత లేకుండా పోయిందని కార్యకర్తలు వాపోయారు. సీడీపీఓ కృష్ణకుమారికి వినతిపత్రం అందజేశారు.

ఇద్దరు యువకులు దుర్మరణం

తుమ్మాటి తనుష్ కుమార్(22)

మాదాల ఏసు (20)

మధురానగర్(విజయవాడ సెంట్రల్): రామవరప్పాడు రింగ్ సెంటర్ ఇన్ హోటల్ వద్ద ఆదివారం రాత్రి జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో గాయపడి ఇద్దరు యువకులు దుర్మరణం చెందారు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం... గుడివాడకు చెందిన తుమ్మాటి తనుష్ కుమార్ (22) ఇంజినీరింగ్ పూర్తి చేసి ఉద్యోగం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. తనుష్ కుమార్ బాబాయి అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాడు. దీంతో బాబాయిని చూసేందుకు విజయవాడ వచ్చిన తనుష్‌కుమార్ తిరిగి ఇంటికి వెళ్లే క్రమంలో రాత్రి 11.30 గంటలకు రామవరప్పాడు రింగ్ సెంటర్ వద్ద రోడ్డు దాటుతుండగా వేగంగా ద్విచక్రవాహనంపై వచ్చిన మాదాల ఏసు (20) ఢీ కొట్టాడు. ఈ ఘటనలో తీవ్రంగా గాయపడిన తనుష్‌కుమార్, ఏసులను 108లో ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. అప్పటికే ఇద్దరు మృతిచెందినట్లు వైద్యులు ధ్రువీకరించారు. అదే ద్విచక్రవాహనంపై ప్రయాణిస్తూ గాయపడిన యువతి ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతోంది. బాబాయిని చూడటానికి వచ్చిన తనుష్‌కుమార్ తిరిగి రాని లోకాలకు వెళ్లడంపై కుటుంబ సభ్యులు చేస్తున్న ఆర్తనాదాలు చూపరులను కంట తడిపెట్టించాయి.

లక్ష్యాల సాధనకు యోగా దోహదం

ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

యూత్ రెడ్‌క్రాస్ సభ్యులతో కలిసి యోగాసనాలు చేస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): యువత నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాలను సాధించేందుకు నిరంతర యోగా ఎంతో దోహదపడుతుందని, శారీరక, మానసిక ఉల్లాసానికి యోగాసనాలు ఏకైక మార్గమని జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ అన్నారు. విజయవాడ బీఆర్టీఎస్ యోగా స్ట్రీట్‌లో జిల్లా అధికార యంత్రాంగం, విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం యోగాంధ్ర కార్యక్రమం నిర్వహించారు. కలెక్టర్ లక్ష్మీశ పాల్గొని జిల్లా రెడ్‌క్రాస్, యూత్ రెడ్‌క్రాస్ సభ్యులతో కలిసి యోగాసనాలు వేశారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ జీవితంలో యోగాను భాగం చేసుకునేలా అన్ని వర్గాల ప్రజలను ప్రోత్సహించేందుకు యోగాంధ్ర మాసోత్సవాలను నిర్వహిస్తున్నట్లు చెప్పారు. ముఖ్యంగా యువత నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాల సాధనకు మానసిక ప్రశాంతత, పరిపూర్ణమైన ఆరోగ్యం ఎంతో అవసరమని తెలిపారు. యోగాసనాల ద్వారానే ఇది సాధ్యపడుతుందన్న విషయాన్ని గుర్తెరిగి, ప్రతిరోజూ కొంత సమయాన్ని యోగాకు కేటాయించాలని సూచించారు. ఒక్కో యోగాసనంలో శరీరంలోని ఒక్కో భాగాన్ని క్రియాశీలం చేసేంత శక్తి దాగి ఉందన్నారు. వాటిని ఆచరించడం ద్వారా యోగాలో మాధుర్యాన్ని తెలుసుకోగలరని పేర్కొన్నారు. ప్రజల జీవితంలో యోగాను భాగం చేయడం ద్వారా ఆరోగ్యకర సమాజాన్ని నిర్మించాలన్నదే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఉద్దేశమన్నారు.

జీవనశైలి వ్యాధుల నివారణ.....

బీపీ, మధుమేహం, కుంగుబాటు వంటి జీవనశైలి వ్యాధుల నివారణకు యోగాసనాలు సహాయం చేస్తాయని వెల్లడించారు. మానవతావాదంతో అనునిత్యం శ్రమించే రెడ్‌క్రాస్ సభ్యులు, వాలంటీర్లతో కలిసి యోగాసనాలను అభ్యసించినందుకు చాలా ఆనందంగా ఉందన్నారు. జిల్లా రెడ్‌క్రాస్ చైర్మన్ డాక్టర్ జి.సమరం మాట్లాడుతూ రెడ్‌క్రాస్ ఎన్నో సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తుందని వివరించారు. మనిషికి మహాభాగ్యమైన ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించే యోగాను నేర్పించడం కూడా ఓ గొప్ప సేవేనని పేర్కొన్నారు. జిల్లా రెడ్‌క్రాస్ సంస్థ వైస్ చైర్మన్ డాక్టర్ వెలగా జోషి, ఎన్‌సీసీ జిల్లా సమన్వయకర్త డాక్టర్ కె.రమేష్, డీఎంహెచ్‌వో డాక్టర్ ఎం.సుహాసిని, యోగా ట్రైనర్ సత్యనారాయణ, యుగంధర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఇంజినీరింగ్ వర్కర్స్ గోడు పట్టదా?

ఇంజనీరింగ్ వర్కర్స్ ధర్నాకు మద్దతు తెలుపుతున్న మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు

జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో మహాధర్నా

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): కూటమి ప్రభుత్వం మున్సిపల్ ఇంజినీరింగ్ వర్కర్స్ గోడు పట్టించుకోవడం లేదని ఇంజినీరింగ్ విభాగం కార్మిక సంఘాల జేఏసీ విమర్శించింది. తమ న్యాయమైన డిమాండ్ల సాధనకు 41 రోజులుగా ఆందోళన చేస్తున్నా ప్రభుత్వం నుంచి కనీస స్పందన లేదని మండిపడింది. కార్మికులను చర్చలకు పిలిచి ఎటువంటి హామీ ఇవ్వకుండా తిప్పి పంపడం పట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల్లో పనిచేస్తున్న ఇంజినీరింగ్ కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారం కోరుతూ జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో విజయవాడ ధర్నా చౌక్ నందు సోమవారం మహాధర్నా నిర్వహించారు. ధర్నాకు వైఎస్సార్ సీపీ సెంట్రల్ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి, మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు, సీపీఐ జిల్లా కార్యదర్శి దోనేపూడి శంకర్, ఇఫ్టూ రాష్ట్ర నాయకులు కె. పోలారి మద్దతు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా జేఏసీ చైర్మన్ ఈదులమూడి మధుబాబు మాట్లాడుతూ సమస్యల పరిష్కారం కోసం రాష్ట్రంలోని అన్ని సంఘాలతో కలిసి జేఏసీ ఏర్పాటు చేశామని తెలిపారు. ఈనెల 9వ తేదీన వడ్డేశ్వరంలోని కమిషనర్ అండ్ డైరెక్టర్ మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ కార్యాలయంలో సమ్మె నోటీసు ఇచ్చామని చెప్పారు. కానీ ప్రభుత్వం నుంచి ఎటువంటి పిలుపు రాలేదన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం ఎన్నికల ముందుకు మున్సిపల్ కార్మికులకు ఇచ్చిన ఏ ఒక్క హామీ అమలు చేయలేదన్నారు. మున్సిపల్ ఔట్‌సోర్సింగ్ కార్మికులకు సంక్షేమ పథకాలు వర్తింపజేస్తామంటూ ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన హామీ అమలుకు నోచుకోలేదని ధ్వజమెత్తారు. డిమాండ్లు పరిష్కరించకపోతే ఇతర సంఘాలతో కలిసి ఈనెల 22 నుంచి నిరవధిక సమ్మెలోకి వెళతామన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి ఏడాది గడిచినా ప్రజలందరికీ అందుబాటులో ఉండే మున్సిపల్ కార్మికుల సమస్యలు పట్టించుకోలేదని వైఎస్సార్ సీపీ సెంట్రల్ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి మల్లాది విష్ణు అన్నారు. 40 రోజులుగా కార్మికులు ఆందోళన చేస్తున్నా ప్రభుత్వానికి చీమకుట్టినట్లు కూడా లేదన్నారు. సమస్యలను తక్షణమే పరిష్కరించాలని కోరారు. ఈ ధర్నాలో ఏపీ మున్సిపల్ ఇంజినీరింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బాబా ఫక్రుద్దీన్, జేఏసీ కో కన్వీనర్ వేముల జైపాల్, పిట్టా మహేష్, వివిధ జిల్లాలకు చెందిన కార్మికులు పెద్ద ఎత్తున పాల్గొన్నారు.

శ్రీభ్రమర హోమ్స్ నూతన వెంచర్ ప్రారంభం

జ్యోతి ప్రజ్వలన చేస్తున్న దృశ్యం

మొగల్రాజపురం (విజయవాడ తూర్పు): శ్రీ భ్రమర హోమ్స్ సంస్థ విజయవాడ నగరానికి సమీపంలోని ఆకునూరు దగ్గర శ్రీ భ్రమర హోమ్స్ పేరుతో కొత్త ప్రాజెక్టుకు ప్రారంభించారు. స్థానిక బెంజ్‌సర్కిల్ సమీపంలోని ఒక ఫంక్షన్ హాల్లో శ్రీ భ్రమర హోమ్స్ గ్రాండ్ ప్రీ–లాంచ్ కార్యక్రమం సోమవారం నిర్వహించారు. శ్రీ భ్రమర హోమ్స్ చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ గళ్ళా రామచంద్రరావు ప్రాజెక్ట్ లాంచ్ చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో పాటు వంద శాతం క్లియర్ టైటిల్, పక్కా వాస్తుతో అందరికీ అందుబాటుగా ఉండేలా వీటిని ప్రణాళికాబద్ధంగా తీర్చిదిద్దామని చెప్పారు. శ్రీ భ్రమర చేపట్టిన ప్రాజెక్టు 'శ్రీ భ్రమర హోమ్స్'లో విల్లాస్, విల్లా ప్లాట్స్ అందుబాటులో ఉన్నాయని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో సంస్థ డైరెక్టర్లు మారం చంద్రశేఖర్, ఎంఎస్ రాజు, ఎంపీకే లక్ష్మీపతి రాజు, శైలారెడ్డి కోట, యడ్లపల్లి మురళీకృష్ణ, రావెల గోపాలకృష్ణ, గుండేటి శివ, గుండా సుబ్బారావు, జమిలి గోపాల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వడి బియ్యంకు కిలో రూ.21.05

బహిరంగ వేలం ప్రక్రియ నిర్వహిస్తున్న ఆలయ అధికారులు

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): దుర్గమ్మకు భక్తులు సమర్పించే వడి బియ్యంకు కిలో రూ. 21.05 చొప్పున చెల్లించేందుకు కాంట్రాక్టర్‌కు ముందుకు వచ్చారు. అమ్మవారికి భక్తులు సమర్పించిన వడి బియ్యం, నూనె డబ్బాల బహిరంగ వేలం పక్రియ సోమవారం మహా మండపం ఆరో అంతస్తులో నిర్వహించారు. ఏసీ రంగారావు పర్యవేక్షణలో ఏఈవోలు ఎన్. రమేష్‌బాబు, వెంకటరెడ్డి వేలం పక్రియ నిర్వహించారు. ముగ్గురు కాంట్రాక్టర్లు వేలంలో పాల్గొన్నారు. వడిబియ్యంకు ప్రథమ ధరావతుగా రూ. 50 వేలు చెల్లించి వేలంలో పాల్గొన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం హనుమకొండకు చెందిన ఎస్.సంతోష్ వడిబియ్యంకు కిలోకు రూ.21.05 చొప్పున చెల్లింపుకు పాట దక్కించుకున్నారు. ఇక నూనె డబ్బాలను పిఠాపురానికి చెందిన చిన్న అప్పారావు డబ్బా ఒక్కింటికి రూ. 25–25లు చెల్లించేలా పాట దక్కించుకున్నారు. టెండర్ పక్రియలో లీజెస్ విభాగం అధికారులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

వృద్ధురాలిపై దాడి

ఆరు కాసుల బంగారు నగలు చోరీ

కె. దుర్గాంబ, బాధితురాలు

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉన్న వృద్ధురాలిపై దాడి చేసి ఆరు కాసుల బంగారు ఆభరణాలు దోపిడీ చేసిన ఘటన అజిత్‌సింగ్‌నగర్ పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో సోమవారం కలకలం రేపింది. వాటర్ ట్యాంక్ రోడ్డులో కె. దుర్గాంబ ఒంటరిగా నివసిస్తున్నారు. సోమవారం ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉన్న దుర్గాంబపై ఒక వ్యక్తి దాడి చేశాడు. దీంతో దుర్గాంబ గట్టిగా కేకలు వేయడంతోపాటు నీకు ఏం కావాలని అడిగింది. తనకు బంగారు ఆభరణాలు కావాలని అడిగాడు. ఆమె ప్రాణభయంతో బంగారు ఆభరణాలు ఇచ్చింది. బంగారు ఆభరణాలు తీసుకుని ఆ వ్యక్తి పరారయ్యాడు. దుర్గాంబ కేకలు వేస్తూ వెంట పడినప్పటికీ ఫలితం దక్కలేదు. నిత్యం రద్దీగా ఉండే ప్రాంతంలో ఒంటరి వృద్ధురాలిపై దాడి చేయడం, బంగారు నగలు చోరీ చేయడంపై స్థానికులు భయాందోళనలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

భర్తను కడతేర్చిన భార్య అరెస్ట్

చల్లపల్లి: బలమైన వస్తువుతో కొట్టి భర్తను చంపిన మహిళను అరెస్టు చేసినట్లు చల్లపల్లి సీఐ కె.ఈశ్వరరావు సోమవారం తెలిపారు. స్థానిక నారాయణరావునగర్‌లో నివాసం ఉంటున్న బోలెం మంగమ్మ తన భర్త బోలెం శ్రీనివాసరావును ఈ నెల 14వ తేదీన కొట్టడంతో తగలరానిచోట తగిలి శ్రీనివాసరావు మృతి చెందిన విషయం తెలిసిందే. కాగా శ్రీనివాసరావు మృతికి కారణమైన మంగమ్మను అరెస్టు చేసి మొవ్వ కోర్టులో హాజరుపరచగా ఇన్‌చార్జి న్యాయమూర్తి ఆమెకు రిమాండ్ విధించినట్లు సీఐ తెలిపారు.

క్లుప్తంగా

రేపు తాగునీటి సరఫరాకు అంతరాయం

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ సర్కిల్–1 పరిధిలోని 40వ డివిజన్ లారీ స్టాండ్ వద్ద ఉన్న ఈఎస్ఎస్ఆర్(ఎర్త్ లెవల్ సర్వీస్ రిజర్వాయర్) డెలివరీ పైప్ లైన్‌కు ఉన్న గేట్‌వాల్వ్ పాడైపోయినందున దానికి మరమ్మతులు చేస్తున్న నేపథ్యంలో ఈ నెల 18వ తేదీన ఆయా ప్రాంతాల్లో తాత్కాలికంగా తాగునీటి సరఫరాకు అంతరాయం ఏర్పడుతుందని వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర సోమవారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. గేట్ వాల్వ్ మరమ్మతులు ఈ నెల 17వ తేదీ నుంచి 18వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటల వరకు జరుగుతాయని, ఈ కారణంగా 40వ డివిజన్ పరిధిలోని ఆర్టీసీ వర్క్‌షాప్ రోడ్డు, మానవ మందిరం రోడ్డు, క్రాంబేరోడ్డులో నీటి సరఫరా నిలిపివేస్తున్నామని, తిరిగి 18వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు సరఫరాను పునరుద్ధరిస్తామని పేర్కొన్నారు. ఆయా ప్రాంతాల వాసులు ముందుగానే నీటిని నిల్వచేసుకుని వీఎంసీ సిబ్బందికి సహకరించాలని సూచించారు.

స్వయం కృషితో ఉన్నత శిఖరాలు

విజయవాడ కల్చరల్: గాయనీ గాయకులు స్వయం కృషితో ఉన్నత శిఖరాలకు చేరుకోవాలని మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు సోదరుడు రాజేంద్ర ప్రసాద్ పేర్కొన్నారు. తెలుగు కళారత్నాలు సాంస్కృతిక సేవా సంస్థ ఆధ్వర్యంలో గాంధీనగర్‌లోని ఆశీష్ స్టూడియోస్‌లో సోమవారం సినీ సంగీత విభావరి, సాంస్కృతిక సంస్థల ప్రతినిధులకు ఆత్మీయ సత్కార సభను నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న రాజేంద్ర ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ విజయవాడ నగరం కళా సాంస్కృతిక రంగాలకు నిలయమన్నారు. సినీ, సాహిత్య, నృత్య రంగాలకు నగరం సాంస్కృతిక కేంద్రమని పేర్కొన్నారు. సంస్థ వ్యవస్థాపకుడు యూవీ రత్నం సంస్థ లక్ష్యాలను వివరించారు. గాయనీ గాయకులు పలు చిత్ర గీతాలను ఆలపించారు. అనంతరం సాంస్కృతిక సంస్థల ప్రతినిధులు డేవిడ్‌రాజు, చిట్టిబాబు తదితరులను నిర్వాహకులు ఆత్మీయంగా సత్కరించారు. ధనాసి ఉషారాణి నిర్వహించారు.

‘సంస్కార భారతి’ నూతన కార్యవర్గం

విజయవాడ కల్చరల్: సంస్కారభారతి మహానగర్‌కు నూతన కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నట్లు సంస్కారభారతి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ పీవీఎన్ కృష్ణ తెలిపారు. సింగ్‌నగర్‌లోని సంస్థ కార్యాలయంలో సోమవారం దర్భా శ్రీనివాస్ ఆధ్వర్యంలో నియామకాలు జరిగినట్లు పేర్కొన్నారు. అధ్యక్షుడిగా పసుమర్తి భాస్కర శర్మ, ఉపాధ్యక్షులుగా నందగిరి నరసింహారావు, సీహెచ్ వెంకటరత్నం, ప్రధాన కార్యదర్శిగా జొన్నలగడ్డ శ్రావణ్ కుమార్, కోశాధికారిగా సాయి శంకర్, రంగస్థలం, చిత్రకళ, దృశ్యకళ, సాహిత్య, వారసత్వ శాఖలకు కేఆర్ఎస్ గణేష్, చింతా దూండీ కృష్ణ, నాగలక్ష్మి, జీఎస్‌డీ కుసుమ సాయి, బీ రూపాశ్రీ, తదితర 14 మందిని ఎంపిక చేసినట్లు తెలిపారు. మూడేళ్ల పాటు సంస్కార భారతి ఆధ్వర్యంలో సాంస్కృత కళారంగాలకు పెద్దపీట వేస్తూ వారిని కార్యోన్ముఖులను చేస్తారని తెలిపారు.

నిబంధనల పేరుతో ప్రజలను ఇబ్బందులు పెట్టొద్దు

కంకిపాడు: నిబంధనల పేరుతో ప్రజలను ఇబ్బందులకు గురిచేయొద్దని, సమర్థంగా సేవలు అందించాలని వైఎస్సార్ సీపీ జిల్లా అధికార ప్రతినిధి నత్తా వెంకటేశ్వరరావు డిమాండ్ చేశారు. రిజిస్ట్రేషన్, రెవెన్యూ శాఖల ద్వారా ప్రజలకు అందే సేవలపై సోమవారం తహసీల్దార్ వి.భావనారాయణ, సబ్‌రిజిస్ట్రార్ వెంకటేశ్వరరావును కలిసి వినతిపత్రం అందజేశారు.

ఎయిమ్స్ ప్రవేశ పరీక్షలో డాక్టర్ సత్యవేణికి 12వ ర్యాంకు

లబ్బీపేట(విజయవాడ తూర్పు): ఇటీవల ప్రకటించిన ఆల్ ఇండియా ఎయిమ్స్ సర్జికల్ అంకాలజీ సూపర్ స్పెషాలిటీ ప్రవేశ పరీక్ష ఫలితాల్లో గుంటూరు జిల్లా తాడేపల్లికి చెందిన డాక్టర్ సత్యవేణి జాతీయ స్థాయిలో 12వ ర్యాంకు సాధించి సత్తా చాటారు. డాక్టర్ సత్యవేణి విశాఖపట్నంలోని ఆంధ్రా మెడికల్ కళాశాలలో ఎంబీబీఎస్, ఎంఎస్ పూర్తి చేసి, ప్రస్తుతం నిమ్రా వైద్య కళాశాలలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. ఆమె భర్త డాక్టర్ మాచర్ల సృష్టి కూడా జాతీయ స్థాయిలో జరిగిన నీట్ సూపర్ స్పెషాలిటీ ప్రవేశ పరీక్షలో ఉత్తమ ర్యాంకు సాధించి బెంగళూరులోని శ్రీ జయదేవ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ కార్డియోవాస్కులర్ సైన్స్ అండ్ రీసెర్చ్‌లో వాస్కులర్ సర్జరీ(ఎంసీహెచ్)లో ప్రవేశం పొందారు.

ట్రాఫిక్ వలయంలో పటమట

ద్విచక్ర వాహనదారులు హెల్మెట్ పెట్టలేదని, కారు నడిపే వారు సీటు బెల్టు పెట్టుకోలేదని చలాన్లు రాసే పోలీసులు అనధికారిక పార్కింగ్‌లపై చర్యలు తీసుకోకపోవటం విమర్శలకు తావిస్తోంది. ఈ ప్రాంతం ప్రధానంగా వ్యాపార, వాణిజ్య కార్యకలాపాలు అధికంగా జరిగే ప్రాంతం కావడంతో వారి నుంచి పోలీసులకు నెలవారీ మామూళ్లు అందుతున్నాయని, అందుకే పోలీసులు ఆ విషయం పట్టించుకోరని స్థానికులు ఆరోపిస్తున్నారు.

- సర్వీస్‌రోడ్డును ఆక్రమించేస్తున్న అనధికారిక పార్కింగ్
- ప్రధాన జంక్షన్ల వద్ద అదే పరిస్థితి

నిర్మలా కాన్వెంట్ వద్ద సర్వీస్‌రోడ్డులో ఇదీ పరిస్థితి!

స్టెల్లా కళాశాల వద్ద అనధికారిక పార్కింగ్ కారణంగా ట్రాఫిక్ ఇబ్బందులు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): నగరంలోని సర్వీస్ రోడ్లపై ఆక్రమణలు నిరంతర సమస్యగా మారాయి. దీంతో ట్రాఫిక్ రద్దీ, భద్రత గురించి స్థానికులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రధానంగా నగరానికి ల్యాండ్‌మార్క్‌గా ఉన్న బెంజ్ సర్కిల్ వంటి ప్రాంతాల్లో ఆక్రమణలను తొలగించడానికి అధికారులు తీసుకుంటున్న చర్యలు శూన్యమని స్థానికులు ఆరోపిస్తున్నారు. నగరంలో నానాటికీ పెరుగుతున్న వాహనాలతో ట్రాఫిక్ మరింత జటిలంగా మారింది. దీనికితోడు రోడ్ల వెంబడి అనధికారికంగా వాహనాలను పార్కింగ్ చేయటం వల్ల రాకపోకలకు విఘాతం కలగటమే కాకుండా వాహన చోదకుల మధ్య తరచూ ఘర్షణలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ఉదయం–సాయంత్రం వేళల్లో జాతీయ రహదారి నుంచి సర్వీస్ రోడ్డులోకి, సర్వీస్‌రోడ్డు నుంచి జాతీయ రహదారికి వచ్చే వాహనాలు ట్రాఫిక్‌లో చిక్కుకుపోతున్నాయని, అనధికారికంగా పార్కింగ్ చేసే వాహనాల యజమానులు, ఈ ప్రాంతంలోని వివిధ వ్యాపార సముదాయాలు, వాణిజ్య కార్యకలాపాలు సాగించే సంస్థలకు అవగాహన కల్పించి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని పటమట వాసులు కోరుతున్నారు.

అనధికారిక పార్కింగ్‌పై చర్యలేవీ?

చెన్నై–కోల్‌కత జాతీయ రహదారి నంబరు 16 వెంబడి రమేష్ ఆస్పత్రి నుంచి స్క్యూబ్రిడ్జి వరకు ఉన్న సర్వీస్ రోడ్డులో నిత్యం వందలాది వాహనాలు రోడ్డుకు ఇరువైపులా నిలుపుతున్నారు. ఈ ప్రాంతమంతా బ్యాంకులు, ఆస్పత్రులు, కల్యాణమండపాలు, ఫంక్షన్ హాళ్లు, వాహనాల విక్రయ షోరూంలు, మాల్స్‌తోపాటు ఇతర వ్యాపార, వాణిజ్య కార్యకలాపాలు జరిగే ప్రాంతం కావటంతో ఆయా షోరూంలలోకి వచ్చే వారంతా రోడ్డువెంబడి ఇరువైపులా వాహనాలు నిలుపున్నారు. దీంతో ఈ రోడ్డులో వెళ్లాలంటేనే వాహన చోదకులు భయాందోళనలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రోడ్డుకు ఇరువైపులా వాహనాలు నిలపటంతో రాకపోకలు సాగించే వాహనాలు వాటికి తగిలినా, రాసుకున్నా సంబంధిత వాహన యజమానులు ఘర్షణలకు దిగుతున్నారు. ఇటీవల ఈ ప్రాంతంలో రామవరప్పాడుకు చెందిన ఓ వ్యక్తి తన కారును ఓ మాల్ ఎదురుగా నిలపటంతో గురునానక్ కాలనీ వైపు వెళ్లే వాహనం తగిలింది. దీంతో సదరు వాహన యజమానికి ప్రయాణికుడికి మధ్య తీవ్రస్థాయిలో వివాదం జరిగింది. రోడ్డుపైనే ఇరువురూ ఘర్షణకు దిగటంతో ఈ ప్రాంతంలో ట్రాఫిక్ సుమారు గంట పాటు నిలిచిపోయింది.

ప్రధాన కూడళ్ల వద్ద ఇదే స్థితి

పటమటలోని పంటకాల్వ రోడ్డులో ఉన్న హైస్కూలు రోడ్డు జంక్షన్, ఆటోనగర్–పంటకాల్వ రోడ్డు జంక్షన్, గురునానక్ కాలనీ– జాతీయ రహదారి కలిసే ట్రాఫిక్ ఐలాండ్ వద్ద, పటమటలంక నుంచి జాతీయ రహదారి కలిసే ఐల్యాండ్ వద్ద, ఎన్టీఆర్ సర్కిల్ నుంచి కృష్ణవేణి రోడ్డులో, పడవలరేవు వద్ద అనధికారిక పార్కింగ్ వాహనాలతో ఆయా ప్రాంతాల్లో వెళ్లే స్థానికులు తరచూ ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆయా ప్రాంతాల్లో హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, బార్లు, వైన్‌షాపులు ఉండటంతో రోడ్డుపైనే కొంతమంది వాహన చోదకులు వాహనాలను నిలిపేయటంతో సమస్య మరింత జటిలంగా మారుతోంది. వాహనాల అనధికారిక పార్కింగ్‌లతో రోడ్లపై నడిచే స్థితి కూడా లేకపోవటంతో పాదచారులు సైతం ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆయా ప్రాంతాల్లో గతంలో స్థానికుల నుంచి ఫిర్యాదులు వచ్చినప్పటికీ అధికారులు తీసుకున్న చర్యలు శూన్యం. దీనిపై వీఎంసీ, పోలీసు డిపార్టుమెంట్ వద్ద ఫిర్యాదు చేసినప్పటికీ, వీఎంసీ ఆధ్వర్యంలో పోలీసు, వీఎంసీ, ఆర్టీఐ, ఫైర్ విభాగం, రెవెన్యూ విభాగాలతో ఏర్పడిన ట్రాఫిక్ సలహా కమిటీ కూడా ఎలాంటి ప్రణాళిక అమలు చేయకపోవటంతో మరింత సమస్యాత్మకంగా మారుతోంది. దీనిపై ఆయా విభాగాల ఉన్నతాధికారులు స్పందించి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని పటమట వాసులు కోరుతున్నారు.

ఆలయ భద్రతపై రాజీ వద్దు

ఈవో శీనానాయక్

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): అమ్మవారి సన్నిధిలో భక్తి శ్రద్ధలతో విధులు నిర్వహించడమే కాకుండా ఆలయ భద్రత అంశంలో రాజీ పడవద్దని ఈవో శీనానాయక్ భద్రతా సిబ్బందికి సూచించారు. శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వర స్వామి వార్ల దేవస్థానంలో విధులు నిర్వహిస్తున్న స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ పోలీస్ సిబ్బందితో ఆయన సోమవారం ప్రత్యేకంగా సమావేశమయ్యారు. భద్రతాపరమైన పలు అంశాలపై చర్చించారు. అమ్మవారి ప్రధాన ఆలయంతో పాటు స్ట్రాంగ్ రూమ్‌తో పాటు ఇతర కీలక పాయింట్లలో భద్రత పెంచేలా ప్రణాళికలు సిద్ధం చేస్తున్నామన్నారు. ఆలయంలో విధులు నిర్వహిస్తున్న తరుణంలో మొబైల్ ఫోన్ వాడకూడదని, సూపర్‌వైజర్ వద్ద మాత్రమే అత్యవసర పరిస్థితులకు మొబైల్ అనుమతిస్తామని స్పష్టం చేశారు. భక్తులతో గౌరవంగా వ్యవహరించాలని, సిబ్బందితో సమన్వయం చేసుకుంటూ నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు.

వక్ఫ్ భూముల భద్రతకు చర్యలు

పెనమలూరు: తాడిగడప, పెదపులిపాక గ్రామాల్లోని వక్ఫ్ భూములు పరిరక్షించటానికి చర్యలు చేపట్టారు. రెవెన్యూ, వక్ఫ్, సచివాలయం అధికారులు సోమవారం వక్ఫ్ భూముల వద్ద హెచ్చరిక బోర్డులు ఏర్పాటు చేశారు. గతంలో టీడీపీ నేతలు వక్ఫ్ భూములు ఆక్రమించి నయా పైసా కౌలు చెల్లించకుండా సాగు చేయటంతో ముందస్తు చర్యల్లో భాగంగా హెచ్చరిక బోర్డులు పెట్టారు.

ప్రతి ఫిర్యాదును శాశ్వతంగా పరిష్కరించాలి

నగర వాసుల నుంచి ఫిర్యాదులను స్వీకరిస్తున్న వీఎంసీ అదనపు కమిషనర్ (ప్రాజెక్ట్స్) డాక్టర్ డి.చంద్రశేఖర్, ఇతర అధికారులు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): నగర పౌరులకు వీఎంసీ అందించే సేవల్లో సమస్యలు ఉత్పన్నమయితే వెంటనే వాటిని పరిష్కరించేందుకు అధికారులు నిరంతరం సిద్ధంగా ఉండాలని వీఎంసీ అడిషనల్ కమిషనర్(ప్రాజెక్ట్స్) డాక్టర్ డి.చంద్రశేఖర్ అన్నారు. వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలోని కమాండ్ కంట్రోల్ రూంలో ఆయన వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర ఆదేశాల మేరకు ప్రజా ఫిర్యాదులు– పరిష్కార కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి మొత్తం 14 మంది తమ ఫిర్యాదులను అందించారు. ఈ సందర్భంగా చంద్రశేఖర్ మాట్లాడుతూ ప్రతి ఫిర్యాదుకు సంబంధించి స్వయంగా పరిశీలించి శాశ్వతమైన పరిష్కారాన్ని తీసుకొచ్చే విధంగా ఆయా విభాగాల అధికారులు చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో పట్టణ ప్రణాళికపై -06, ఇంజినీరింగ్-02 , రెవెన్యూ -02, ప్రజారోగ్యం-03, ఎస్టేట్-01 ఫిర్యాదులను స్వీకరించారు. కార్యక్రమంలో చీఫ్ సిటీ ప్లానర్ సంజయ్ రత్నకుమార్, చీఫ్ ఇంజినీర్ ఆర్.శ్రీనాథ్ రెడ్డి, సూపరింటెండెంట్ ఇంజినీర్లు పి.సత్యకుమారి, పి.సత్యనారాయణ, డిస్ట్రిక్ట్ ఫైర్ ఆఫీసర్ మాల్యాద్రి, వెటర్నరీ అసిస్టెంట్ సర్జన్ డాక్టర్ బి.సోమశేఖర్ రెడ్డి, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

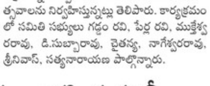
దూండీ గణేష్ మహోత్సవాలకు శంకుస్థాపన

శంకుస్థాపన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న సుమన్, వెంకట్, రాకేష్ తదితరులు

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): విద్యాధరపురం పరిధిలోని లేబర్ కాలనీ గ్రౌండ్‌లో దూండీ గణేష్ సేవా సమితి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించనున్న మహోత్సవాలకు సోమవారం శంకుస్థాపన జరిగింది. ప్రముఖ సినీ నటుడు సుమన్, ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్ (చిన్ని) కుమారుడు వెంకట్ ముఖ్యఅతిథులుగా హాజరై 72 అడుగుల మహా మట్టి గణపతి విగ్రహ ఏర్పాటుకు పూజాదికాలు నిర్వహించి కొబ్బరికాయలు కొట్టారు. షెడ్ నిర్మాణానికి సంబంధించి రాటకు పూజ చేసి నిలబెట్టారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ రానున్న వినాయక చవితి పండుగకు మట్టి విగ్రహాలను పూజించి పర్యావరణ పరిరక్షణలో భాగస్వాములు కావాలని పిలుపునిచ్చారు. ఖైరతాబాద్ వినాయక విగ్రహానికి మించిన ఎత్తులో మట్టితో మహా గణపతి విగ్రహాన్ని తయారు చేయడం అభినందనీయమని కొనియాడారు. ఆర్యవైశ్య డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్, దూండీ గణేష్ సేవా సమితి వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు దూండీ రాకేష్ మాట్లాడుతూ గత నాలుగేళ్లుగా 72 అడుగుల ఎత్తులో మట్టి గణపతి విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేసి వినాయక చవితి మహోత్సవాలను నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో సమితి సభ్యులు గద్దం రవి, పేర్ల రవి, ముక్తేశ్వరరావు, డి.సుబ్బారావు, చైతన్య, నాగేశ్వరరావు, శ్రీనివాస్, సత్యనారాయణ పాల్గొన్నారు.

విద్యుత్ విజిలెన్స్ అధికారుల ఆకస్మిక తనిఖీలు

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న ఈఈ విజయకుమారి

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): సూర్యారావుపేట సెక్షన్ పరిధిలో సోమవారం విద్యుత్ శాఖ విజిలెన్స్ అధికారులు ఆకస్మిక తనిఖీలు నిర్వహించారు. విజిలెన్స్, ఆపరేషన్ అధికారులు 45 బృందాలుగా ఏర్పడి ఈ తనిఖీలు నిర్వహించారు. తనిఖీల్లో 163 కేసులు నమోదు చేసి రూ.8.72 లక్షల అపరాధ రుసుము విధించారు. వీటిలో విద్యుత్ అధిక లోడు, ఒక కేటగిరీ నుంచి మరో కేటగిరికి వాడుకుంటున్న సర్వీసులు 3, తక్కువగా బిల్లు నమోదవుతున్న 2 సర్వీస్‌లు, విద్యుత్ చౌర్యానికి సంబంధించి ఒక సర్వీస్‌ను గుర్తించి అపరాధ రుసుము చెల్లించాలని నోటీసులు జారీ చేశారు. దాడులకు ముందు జరిగిన సమావేశంలో విజిలెన్స్ ఈఈ పీ విజయకుమారి మాట్లాడుతూ 50శాతం రాయితీతో అడిషనల్ లోడ్‌లను క్రమబద్ధీకరించేందుకు ఈనెలాఖరు వరకు సమయం ఇవ్వడం జరిగిందని తెలిపారు. ఈ అవకాశాన్ని వినియోగదారులు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు. విద్యుత్ చౌర్యానికి పాల్పడినట్లు గుర్తిస్తే పీ విజయకుమారి(83310 20537), వీ హరికిరణ్ (84408 12362), పీ నాగేశ్వరరావు(83310 14951) నంబర్లకు సమాచారం ఇవ్వాలని కోరారు. టౌన్ ఈఈ పీ రవీంద్రబాబు మాట్లాడుతూ విద్యుత్ చౌర్యం ఒక సామాజిక నేరమని, చౌర్యానికి పాల్పడిన వారు శిక్షార్హులని పేర్కొన్నారు. విజిలెన్స్ ఏడీఈలు, ఏఈలు, సబ్ డివిజన్ ఏడీఈ పీ శ్రీధర్, సూర్యారావుపేట సెక్షన్ ఏఈ బీ వెంకట్రావు పాల్గొన్నారు.

బీసీ రుణాల పేరుతో మోసంపై ఫిర్యాదు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): బీసీ రుణాలు ఇప్పిస్తామంటూ డబ్బులు వసూలు చేసిన ఘటనపై బాధితులు సోమవారం రాత్రి కృష్ణలంక పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. రాణిగారితోట 17వ డివిజన్‌కు చెందిన కొందరు మహిళలకు ఫిబ్రవరి నెలలో ఒక చర్చిలో గుంటూరు జిల్లా తాడేపల్లికి చెందిన అజయ్ అనే దివ్యాంగుడు పరిచయమయ్యాడు. తర్వాత అతను తాడేపల్లి క్రిస్టియన్‌పేటకు చెందిన మరో దివ్యాంగురాలు అమ్ములును వారికి పరిచయం చేశాడు. ఈ క్రమంలో వారిద్దరూ కలసి తాము బీసీ రుణాలు ఇప్పిస్తామని, దరఖాస్తు చేసుకుంటే రూ.లక్ష నుంచి రూ.10 లక్షల వరకు రుణాలు ఇస్తారని చెప్పారు. ముందుగా ప్రాసెసింగ్ ఫీజుగా రూ.5వేలు ఇవ్వాలని చెప్పడంతో మహిళలు వారి మాటలు నమ్మి ఇచ్చేందుకు ఒప్పుకున్నారు. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి నుంచి ఈ నెల 6వ తేదీ వరకు మొత్తం 42 మంది వారి ఆధార్ కార్డు, ఇతర ఐడీ కార్డు జిరాక్సులు ఇవ్వడంతో పాటు విడతల వారీగా ఒక్కొక్కరు రూ.5వేలు చొప్పున రూ.2లక్షల 10 వేలు వారికి చెల్లించారు. ఈ నెల 10వ తేదీన బాధితులు రుణాలు ఎప్పుడు వస్తాయని వారిని ప్రశ్నించగా మాట దాట వేశారు. అనుమానం వచ్చిన బాధితులు తమ డబ్బులు తమకు తిరిగి ఇవ్వాలని కోరారు. రూ.40వేలు మాత్రమే ఇస్తాం, ఇంకా అడిగితే మీమీద కేసు పెడతాం అంటూ ఎదురు తమను బెదిరించారని బాధితులు వాపోతున్నారు. తమకు డబ్బులు ఇప్పించి న్యాయం చేయాలని బాధితులు కృష్ణలంక పోలీసులను ఆశ్రయించారు. పోలీసులు అమ్ములును స్టేషన్‌కు పిలిపించి విచారించగా డబ్బులు తీసుకున్న మాట వాస్తవమేనని, మంగళవారం సాయంత్రానికల్లా వారి డబ్బులు వారికి తిరిగి ఇచ్చేస్తానని పోలీసుల వద్ద అంగీకరించినట్లు సమాచారం.

పోర్నోగ్రఫీ అడిక్షన్‌పై కౌన్సెలింగ్

పటమట(విజయవాడతూర్పు): అడ్వాన్స్‌డ్ సైకలాజికల్ సర్వీసెస్ అసోసియేషన్ ఇండియా ఆధ్వర్యంలో స్పార్క్ సైకలాజికల్ కౌన్సెలింగ్ సెంటర్‌లో పోర్నోగ్రఫీ అడిక్షన్ కౌన్సెలింగ్ కార్యక్రమం జరిగింది. పటమటలోని ఎన్టీఆర్ సర్కిల్ వద్ద ఓ ప్రైవేటు ఫంక్షన్ హాలులో జరిగిన కార్యక్రమంలో రిసోర్స్ పర్సన్, క్లినికల్ సైకాలజిస్ట్ బి.గంగాధర్ మాట్లాడుతూ పోర్నోగ్రఫీ అడిక్షన్ నేరం కాదని, దానికి బానిసలుగా, బాధితులుగా కాకుండా ఉండాలని అన్నారు. ఏపీఏఐ నేషనల్ సెక్రటరీ రాజేశ్వరి మాట్లాడుతూ లైంగిక విజ్ఞానం చిన్న వయసు నుంచే నేర్పించాలన్నారు. నేషనల్ ట్రెజరర్ తేజ మాట్లాడుతూ పోర్నోగ్రఫీ కారణంగా భార్యాభర్తల మధ్య విభేదాలకు దారితీస్తున్నాయని, వీటిని అధిగమించాలంటే కౌన్సెలింగే ఏకైక మార్గమని సూచించారు. ప్రోగ్రాం కోఆర్డినేటర్, సైకాలజీ సెంటర్ సైకాలజిస్ట్ డాక్టర్ రమేష్ బావిశెట్టి మాట్లాడుతూ సేవా భావం , ఆధ్యాత్మికతను పెంపొందించిన వారిలో పోర్నోగ్రఫీ అడిక్షన్ చాలా తక్కువ ప్రభావం చూపిస్తుందన్నారు. కార్యక్రమంలో సైకాలజిస్టులు, విద్యావేత్తలు, టీచర్లు, పాల్గొన్నారు.

మహాత్మాగాంధీ విగ్రహం ధ్వంసం

పెనమలూరు: కృష్ణా జిల్లా పెనమలూరు మండలం యనమలకుదురు గ్రామంలో చింతలకట్ట వద్ద విజయవాడ–అవనిగడ్డ రహదారి పక్కన ఏర్పాటు చేసిన జాతిపిత మహాత్మాగాంధీ విగ్రహాన్ని గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ధ్వంసం చేశారు. ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చిన ఘటన వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. యనమలకుదురులో గత వైఎస్సార్ సీపీ పాలనలో చింతలకట్టపై మహాత్మాగాంధీ, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, బాబాసాహేబ్ అంబేడ్కర్, అబ్దుల్‌కలాం ఇలా పలువురు జాతీయ నాయకుల విగ్రహాలు ఏర్పాటు చేశారు. గత ప్రభుత్వ పాలనలో ఈ విగ్రహాల వద్ద అనేక దేశభక్తి కార్యక్రమాలు చేశారు. కూటమి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ ప్రాంతం ఆక్రమణలకు గురవ్వటమే కాకుండా చెత్తచెదారం వేయటంతో అపరిశుభ్ర వాతావరణం ఏర్పడింది. మందుబాబులు ఈ విగ్రహాల వద్ద రాత్రి వేళల్లో మద్యం సేవిస్తున్నారని, పోలీసుల పెట్రోలింగ్ లేకపోవటంతో మందుబాబుల ఆగడాలు పెరిగాయని స్థానికులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు జాతిపిత విగ్రహాన్ని ధ్వంసం చేశారు. విగ్రహానికి ఉన్న తలను తొలగించారు. తాడిగడప మున్సిపాలిటీ, పోలీసులు స్పందించి ఘటనకు బాధ్యులైన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోని, బాపూజీ నూతన విగ్రహం తిరిగి ఏర్పాటు చేయాలని గ్రామస్తులు కోరుతున్నారు.

యోగాకు రోజూ కొంత సమయం కేటాయించాలి

వైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఏడుకొండలరావు

యోగా కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతున్న ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఏడుకొండలరావు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): ఆరోగ్యకరమైన జీవనం కోసం ప్రతి ఒక్కరూ రోజులో కొంత సమయాన్ని యోగాకు కేటాయించాలని ప్రభుత్వ సిద్ధార్థ వైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఆలపాటి ఏడుకొండలరావు అన్నారు. యోగాంధ్ర 2025లో భాగంగా ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ ఆదేశాల మేరకు సోమవారం వైద్య కళాశాల ప్రాంగణంలో కామన్ యోగా ప్రొటోకాల్ కార్యక్రమం జరిగింది. కార్యక్రమంలో వైద్యులు, వైద్య విద్యార్థులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా డాక్టర్ ఏడుకొండలరావు మాట్లాడుతూ యోగా సాధన ఒక్కరోజుకే పరిమితం కాకుండా ప్రతిరోజూ కొంత సమయం కేటాయించాలన్నారు. అప్పుడే మెరుగైన ఫలితాలు పొందవచ్చునని సూచించారు. కార్యక్రమంలో సీనియర్ ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ ఎం.జగన్మోహనరావు, డాక్టర్ ఆర్.పవన్, డాక్టర్ మాధవి, జాయింట్ డైరెక్టర్ శ్రీనివాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వృథా అవుతున్న తాగునీరు

భూమిలో నుంచి నీరు బయటకు వస్తున్న దృశ్యం

మొగల్రాజపురం (విజయవాడ తూర్పు): మొగల్రాజపురంలోని కరెంట్ బావి దగ్గర నుంచి జనశిక్షణ సంస్థాన్ రోడ్డులోకి వెళ్లే అంతర్గత రహదారిలో భూమిలో అమర్చిన తాగునీటి సరఫరా పైపునకు రంధ్రం పడింది. వాటర్ ట్యాంక్ నుంచి నీరు సరఫరా చేసే సమయంలో ఈ రంధ్రం నుంచి నీరు బయటకు వచ్చి పక్కనే ఉన్న మురుగునీటి కాలువలో కలుస్తున్నాయి. కృష్ణానదిలోని నీటిని శుద్ధిచేసి ప్రజలకు అందిస్తున్న రక్షిత నీరు ఈ విధంగా గత వారం రోజులుగా మురుగునీటిలో కలుస్తూ వృథాగా పోతున్నాయి. నీరు బయటకు వస్తున్న రంధ్రంలోకి నీటి సరఫరా లేని సమయంలో మురుగునీరు చేరే అవకాశం ఉంది. పైపునకు రంధ్రం పడిన ప్రాంతానికి అత్యంత సమీపంలోనే మురుగునీటి కాలువ ఉండటంతో నీరు కలుషితం అయ్యే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కార్పొరేషన్ ఇంజినీరింగ్ విభాగం అధికారులు తక్షణమే స్పందించి పైపునకు మరమ్మతులు చేయాల్సిందిగా స్థానికులు కోరుతున్నారు.

వివాహితను నవవధువుగా చెప్పి మోసం

వరుడి నుంచి రూ.2.88 లక్షలు కాజేసిన మధ్యవర్తులు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): వివాహమై పిల్లవాడు ఉన్న యువతిని పెళ్లి కాని అమ్మాయిగా నమ్మించి లక్షలు దండుకొని మోసం చేసిన ఘటనపై కేసు నమోదైంది. వివరాల్లోకి వెళితే కర్నాటక కొప్పుల్ జిల్లాకు చెందిన జి.దుర్గాప్రసాద్ (34) వివాహం కాకపోవడంతో స్థానికంగా ఉన్న మ్యారేజీ బ్యూరోకి చెందిన శ్రీదేవి అనే మహిళ ద్వారా రాజమండ్రి, విజయవాడలోని మధ్యవర్తులను ఆశ్రయించాడు. వారు విజయవాడకు చెందిన తాయారు అనే పెళ్లిళ్ల మధ్యవర్తిని పరిచయం చేశారు. విజయవాడకు చెందిన తాయారు, పార్వతి, విమల, ఆటో డ్రైవర్ అప్పారావు కృష్ణలంకకు చెందిన పల్లవి అలియాస్ ఆమని అనే యువతిని అతడి కుటుంబ సభ్యులకు చూపించి గత నెల 13న విజయవాడ కృష్ణలంకలోని ఒక హోటల్‌లో పెళ్లి చూపులు తతంగం జరిపించారు. అమ్మాయి కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితి బాగోలేదంటూ పెళ్లికి ముందే రూ.2.70 లక్షలు వరుడి కుటుంబం వద్ద మధ్యవర్తి వసూలు చేశాడు. పెళ్లి ఖర్చుల నిమిత్తం మరో రూ.18 వేలు ఇస్తామని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. అదే రోజు పార్వతి అనే మహిళకు రూ.50 వేలు ఇచ్చారు. ఈ నెల ఐదున దుర్గగుడిలో వివాహం జరిగింది. కర్నాటక వెళ్లి ఏడో తేదీన వరుడి ఇంటి వద్ద రిసెప్షన్ జరుపుకొన్నారు. పల్లవి వెంట కర్నాటక వెళ్లిన ఆమె సోదరుడు హరీష్ రిసెప్షన్ అయ్యాక తన తల్లికి బాగోలేదంటూ వరుడి కుటుంబం వద్ద రూ.50 వేలు తీసుకుని అదృశ్యమయ్యాడు. మూడు రోజుల తరువాత పల్లవి తనకు అంతకు ముందే వివాహమైందని, ఒక బాబు కూడా ఉన్నట్లుగా చెప్పింది. దాంతో దుర్గాప్రసాద్ తాను మోసపోయినట్లు గుర్తించి తన కుటుంబ సభ్యులకు వివరించాడు. పల్లవిని తీసుకొని ఈ నెల 14వ తేదీన విజయవాడ బస్టాండ్‌కు చేరుకున్నాడు. అక్కడి నుంచి కృష్ణలంక పోలీసుస్టేషన్‌కు వచ్చి ఫిర్యాదు చేశాడు. తనను మోసం చేయటమే కాకుండా తన నుంచి రూ.2.88 లక్షల నగదును సైతం కాజేశారని వాపోయాడు. ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాల మేరకు కృష్ణలంక పోలీసులు దుర్గాప్రసాద్‌ను వన్‌టౌన్ పోలీసు స్టేషన్‌కు పంపించారు. దుర్గాప్రసాద్ ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

సీపీఎం నేత త్రిమూర్తి హఠాన్మరణం

పెనమలూరు: పెనమలూరు నియోజకవర్గ పరిధిలో పేదల హక్కుల కోసం పోరాటాలు చేసిన సీపీఎం నాయకుడు మండల సీఐటీయూ కార్యదర్శి ఉప్పాడ త్రిమూర్తి(55) గుండె నొప్పితో సోమవారం వేకువ జామున పోరంకి ఆస్పత్రిలో మృతి చెందారు. కృష్ణా జిల్లా వీరవల్లికి చెందిన త్రిమూర్తి గత 40 సంవత్సరాల కింద తాడిగడపకు వచ్చి స్థిరపడ్డారు. ఆయన గత 25 ఏళ్లుగా సీపీఎంలో క్రియాశీలంగా వ్యవహరిస్తూ ప్రజల హక్కుల కోసం అనేక పోరాటాలు చేశారు. ప్రస్తుతం సీఐటీయూ మండల కార్యదర్శిగా, జిల్లా ఉపాధ్యక్షుడిగా ఉన్నారు. ఆయనకు భార్య ఇద్దరు పిల్లలు. త్రిమూర్తి భౌతిక కాయానికి సీపీఎం రాష్ట్ర నాయకులు వై.వెంకటేశ్వరరావు, చిగురుపాటి బాబూరావు, తదితరులు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు.

ఇంజినీరింగ్ విద్యార్థులు లక్ష్యం చేరుకోవాలి

పెనమలూరు: ఇంజినీరింగ్ కోర్సుల్లో చేరే విద్యార్థులు భవిష్యత్‌ను దృష్టిలో ఉంచుకొని లక్ష్యం కోసం శ్రమించి చదవాలని వీఆర్ సిద్ధార్థ ఇంజినీరింగ్ కాలేజీ డీమ్డ్ టు బీ యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ ప్రొఫెసర్ పి.వెంకటేశ్వరరావు అన్నారు. కాలేజీలో సోమవారం కొత్తగా బీటెక్‌లో చేరిన విద్యార్థులకు ఆయన దశాదిశ నిర్దేశించారు. నేడు సాంకేతిక విద్య ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మార్పులు చెందుతుందన్నారు. మారుతున్న సాంకేతిక విద్యకు అనుగుణంగా విద్యార్థులు ప్రణాళికలు రూపొందించుకోవాలని సూచించారు. చదువుతో పాటు స్కిల్స్, పరిశోధనలు చేయాలన్నారు. ప్రో.వైస్ చాన్సలర్ డాక్టర్ ఏవీ.రత్నప్రసాద్ మాట్లాడుతూ ఇంజినీరింగ్ విద్యలో విద్యార్థులు ఎంత కష్టపడితే దానికి తగ్గట్లుగా ఫలితాలు సాధించ గలుగుతారన్నారు. ప్రపంచానికి అవసరమైన టెక్నాలజీపై విద్యార్థులు దృష్టి సారించాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ ఎం.రవిచంద్, డీన్‌లు డి.వెంకట్రావు, జీఎస్ఎన్.స్వామి, వివిధ విభాగాధిపతులు, అధ్యాపకులు, తల్లిదండ్రులు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

స్పోర్ట్స్

అండర్సన్-సచిన్ ట్రోఫీ ఆవిష్కరణ వాయిదా

లండన్: భారత్, ఇంగ్లండ్ జట్ల మధ్య జరిగే ఐదు మ్యాచ్‌ల టెస్టు సిరీస్‌కు సంబంధించి అండర్సన్–టెండూల్కర్ ట్రోఫీ (ఏటీటీ)ని ఈ నెల 14నే ఆవిష్కరించాల్సి ఉంది. అయితే అనూహ్యంగా ఈ కార్యక్రమం వాయిదా పడింది. అహ్మదాబాద్‌లో ఎయిరిండియా విమాన ప్రమాదం నేపథ్యంలో నిర్వాహకులు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ ప్రమాదంలో భారతీయులతో పాటు 50కి పైగా బ్రిటీష్ జాతీయులు కూడా మరణించారు. దాంతో ట్రోఫీ కార్యక్రమం నిర్వహించడం సరైంది కాదని వారు భావించారు. ఇదే విషయాన్ని జీసీసీఐ ఉన్నతాధికారి ఒకరు నిర్ధారించారు. అయితే ఒకటి, రెండు రోజుల్లోనే ట్రోఫీని ఆవిష్కరిస్తారని ఆయన చెప్పారు. మరోవైపు ఇప్పటి వరకు భారత మాజీ కెప్టెన్ మన్సూర్ అలీఖాన్ పేరుతో 'పటౌడీ ట్రోఫీ'గా ఉన్న పేరును 'అండర్సన్–సచిన్ ట్రోఫీ'గా మార్చడంపై చాలా మందిలో అసంతృప్తి ఉంది. పటౌడీ గౌరవార్థం దీనిని అదే పేరుతో కొనసాగించాలని స్వయంగా సచిన్ టెండూల్కర్ ఇంగ్లండ్ క్రికెట్ బోర్డు (ఈసీబీ)ను కోరినట్లు సమాచారం. అయితే ట్రోఫీ పేరు విషయంలో కొత్త నిర్ణయానికే ఈసీబీ కట్టుబడి ఉంటే... ఈ సిరీస్‌లో పటౌడీ పేరుతో 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' లాంటి అవార్డును అందించైనా సరే మరో రూపంలో ఆయనను స్మరించుకునే విషయాన్ని పరిశీలించాలని జీసీసీఐ కోరింది.

మహిళల వన్డే వరల్డ్ కప్ - 2025 షెడ్యూల్

తేదీ	మ్యాచ్	వేదిక
సెప్టెంబర్ 30	భారత్ X శ్రీలంక	బెంగళూరు
అక్టోబర్ 1	ఆస్ట్రేలియా X న్యూజిలాండ్	ఇండోర్
అక్టోబర్ 2	బంగ్లాదేశ్ X పాకిస్తాన్	కొలంబో
అక్టోబర్ 3	ఇంగ్లండ్ X దక్షిణాఫ్రికా	బెంగళూరు
అక్టోబర్ 4	ఆస్ట్రేలియా X శ్రీలంక	కొలంబో
అక్టోబర్ 5	భారత్ X పాకిస్తాన్	కొలంబో
అక్టోబర్ 6	న్యూజిలాండ్ X దక్షిణాఫ్రికా	ఇండోర్
అక్టోబర్ 7	ఇంగ్లండ్ X బంగ్లాదేశ్	గువహటి
అక్టోబర్ 8	ఆస్ట్రేలియా X పాకిస్తాన్	కొలంబో
అక్టోబర్ 9	భారత్ X దక్షిణాఫ్రికా	వైజాగ్
అక్టోబర్ 10	న్యూజిలాండ్ X బంగ్లాదేశ్	వైజాగ్
అక్టోబర్ 11	ఇంగ్లండ్ X శ్రీలంక	గువహటి
అక్టోబర్ 12	భారత్ X ఆస్ట్రేలియా	వైజాగ్
అక్టోబర్ 13	దక్షిణాఫ్రికా X బంగ్లాదేశ్	వైజాగ్
అక్టోబర్ 14	న్యూజిలాండ్ X శ్రీలంక	కొలంబో
అక్టోబర్ 15	ఇంగ్లండ్ X పాకిస్తాన్	కొలంబో
అక్టోబర్ 16	ఆస్ట్రేలియా X బంగ్లాదేశ్	వైజాగ్
అక్టోబర్ 17	దక్షిణాఫ్రికా X శ్రీలంక	కొలంబో
అక్టోబర్ 18	న్యూజిలాండ్ X పాకిస్తాన్	కొలంబో
అక్టోబర్ 19	భారత్ X ఇంగ్లండ్	ఇండోర్
అక్టోబర్ 20	శ్రీలంక X బంగ్లాదేశ్	కొలంబో
అక్టోబర్ 21	దక్షిణాఫ్రికా X పాకిస్తాన్	కొలంబో
అక్టోబర్ 22	ఆస్ట్రేలియా X ఇంగ్లండ్	ఇండోర్
అక్టోబర్ 23	భారత్ X న్యూజిలాండ్	గువహటి
అక్టోబర్ 24	పాకిస్తాన్ X శ్రీలంక	కొలంబో
అక్టోబర్ 25	ఆస్ట్రేలియా X దక్షిణాఫ్రికా	ఇండోర్
అక్టోబర్ 26	ఇంగ్లండ్ X న్యూజిలాండ్	గువహటి
అక్టోబర్ 26	భారత్ X బంగ్లాదేశ్	బెంగళూరు
అక్టోబర్ 29	తొలి సెమీఫైనల్	గువహటి / కొలంబో
అక్టోబర్ 30	రెండో సెమీఫైనల్	బెంగళూరు
నవంబర్ 2	ఫైనల్	బెంగళూరు /కొలంబో

భారత్ తొలి ప్రత్యర్థి శ్రీలంక

సెప్టెంబర్ 30 నుంచి టోర్నీ
- నవంబర్ 2న ఫైనల్
- ఐదు మ్యాచ్‌లకు ఆతిథ్యం ఇవ్వనున్న వైజాగ్

మహిళల వన్డే వరల్డ్ కప్ షెడ్యూల్ విడుదల

దుబాయ్: భారత గడ్డపై మరోసారి మహిళల వన్డే వరల్డ్ కప్ టోర్నీకి రంగం సిద్ధమైంది. సెప్టెంబర్ 30 నుంచి నవంబర్ 2 వరకు వేర్వేరు వేదికలపై ఈ టోర్నమెంట్ జరుగుతుంది. గతంలో 1978, 1997, 2013లలో భారత్ ఈ మెగా టోర్నీకి ఆతిథ్యం ఇచ్చింది. అయితే ఈసారి శ్రీలంకతో కలిసి సంయుక్తంగా టోర్నీని నిర్వహించనుంది. సెప్టెంబర్ 30న తొలి మ్యాచ్ జరగనుండగా, నవంబర్ 2న జరిగే ఫైనల్‌తో వరల్డ్ కప్ ముగుస్తుంది. 28 లీగ్ మ్యాచ్‌లు, 3 నాకౌట్ మ్యాచ్‌లు కలిపి మొత్తం 31 మ్యాచ్‌లు జరుగుతాయి. ఇందులో భారత్‌లోని నాలుగు వేదికలు బెంగళూరు, ఇండోర్, గువహటి, విశాఖపట్నంలతో పాటు శ్రీలంకలోని కొలంబో స్టేడియం కూడా మ్యాచ్‌లకు ఆతిథ్యం ఇస్తాయి. ప్రపంచ కప్‌లో 8 జట్లు పాల్గొంటుండగా... ఎప్పటిలాగే రౌండ్ రాబిన్ లీగ్ పద్ధతిలో ప్రతీ టీమ్ మిగతా 7 ప్రత్యర్థులతో తలపడుతుంది. పాయింట్ల పట్టికలో అగ్రస్థానంలో నిలిచిన నాలుగు జట్లు సెమీఫైనల్‌కు చేరతాయి. ఇప్పటి వరకు మొత్తం 12 వరల్డ్ కప్‌లు జరగ్గా భారత్ 10 టోర్నీల్లో పాల్గొంది. ఒక్కసారి కూడా టైటిల్ నెగ్గలేకపోయిన మన టీమ్... రెండుసార్లు (2005, 2017) ఫైనల్ వరకు చేరడమే అత్యుత్తమ ప్రదర్శన. సెప్టెంబర్ 30న బెంగళూరు వేదికగా జరిగే తొలి పోరులో శ్రీలంకతో భారత్ తలపడుతుంది. సొంతగడ్డపై ఈసారైనా మన మహిళలు సత్తా చాటి ట్రోఫీ సాధిస్తారా అనేది ఆసక్తికరం. వరల్డ్ కప్‌లో భాగంగా సాగర తీరం విశాఖపట్నంలో ఐదు మ్యాచ్‌లు జరగనున్నాయి. ఇందులో భారత్ ఆడే 2 మ్యాచ్‌లు ఉండటం విశేషం.

శ్రీలంకలో పాకిస్తాన్ మ్యాచ్‌లు

పురుషుల క్రికెట్ తరహాలో మహిళల క్రికెట్‌లోనూ భారత్, పాకిస్తాన్ జట్లు ఐసీసీ టోర్నీల్లోనే తలపడుతున్నాయి. ఇరు జట్ల మధ్య అక్టోబర్ 5న జరిగే పోరుకు కొలంబో వేదికవుతోంది. సరిహద్దు ఉద్రిక్తతల కారణంగా రెండు దేశాల మధ్య ద్వైపాక్షిక సిరీస్‌లు జరగడం లేదు. ఇటీవలి 'ఆపరేషన్ సిందూర్' నేపథ్యంలో పరిస్థితి మరింత తీవ్రమైంది. ఇలాంటి సమయంలో ఐసీసీ టోర్నీలోనూ భారత్, పాకిస్తాన్ మ్యాచ్ జరుగుతుందా అనే సందేహాలు వచ్చాయి. కానీ ఇప్పుడు తాజా షెడ్యూల్ ప్రకటనతో మ్యాచ్ ఖాయమైనట్లు తేలింది. ఈ ఏడాది పురుషుల చాంపియన్స్ ట్రోఫీకి పాక్ ఆతిథ్యం ఇవ్వగా... భారత్ మాత్రం అక్కడికి వెళ్లేందుకు నిరాకరించింది. ఫలితంగా మన మ్యాచ్‌లన్నీ దుబాయ్‌లోనే జరిగాయి. దాంతో తాము కూడా మహిళల వరల్డ్ కప్‌కు భారత్‌కు రాలేమని, మరో చోట మ్యాచ్‌లు జరపాలని పాకిస్తాన్ క్రికెట్ బోర్డు డిమాండ్ చేసింది. దీనికి అంగీకరించిన ఐసీసీ పాక్ మ్యాచ్‌లను తటస్థ వేదిక శ్రీలంకలో నిర్వహించాలని నిర్ణయించింది. పాక్ సెమీస్ చేరితే కొలంబోలో మ్యాచ్ ఆడుతుంది. లేదంటే తొలి సెమీస్ గువహటిలో జరుగుతుంది. అదే తరహాలో పాక్ ఫైనల్‌కు అర్హత సాధిస్తే మ్యాచ్ కొలంబోలోనే నిర్వహిస్తారు. పాక్ చేరకపోతే ఫైనల్ బెంగళూరులో జరుగుతుంది.

శ్రీలంక X బంగ్లాదేశ్

నేటి నుంచి డబ్ల్యూటీసీ (2025-27) షురూ

గాలే: వరల్డ్ టెస్టు చాంపియన్‌షిప్ (డబ్ల్యూటీసీ) తాజా విజేత దక్షిణాఫ్రికా సంబరాలు ఇంకా ముగియక ముందే తర్వాతి డబ్ల్యూటీసీకి తెర లేచింది. 2025–27 డబ్ల్యూటీసీ సైకిల్‌లో భాగంగా శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్ రెండు టెస్టుల సిరీస్‌లో తలపడనున్నాయి. గాలే వేదికగా నేటి నుంచి తొలి టెస్టు జరుగుతుంది. కొన్నాళ్ల క్రితమే సొంతగడ్డపై ఆస్ట్రేలియా చేతిలో 0–2తో చిత్తయిన లంక కోలుకొని మళ్లీ కొత్తగా మొదలుపెట్టాలని పట్టుదలగా ఉంది. ఈ సిరీస్ కోసం లంక ఏకంగా ఆరుగురు కొత్త ఆటగాళ్లను ఎంపిక చేసింది. రెండు చేతులతో స్పిన్ బౌలింగ్ చేయగల తరిందు రత్ననాయకే ఈ టెస్టుతో అరంగేట్రం చేయడం ఖాయమైంది. టీమ్‌లో సీనియర్ ప్లేయర్ ఏంజెలో మాథ్యూస్ ఈ సిరీస్ తర్వాత రిటైర్ కానున్న నేపథ్యంలో విజయంతో వీడ్కోలు పలకాలని జట్టు భావిస్తోంది. మరోవైపు బంగ్లాదేశ్ పరిస్థితి ఎప్పటిలాగే బలహీనంగా కనిపిస్తోంది. జింబాబ్వేతో సిరీస్‌ను 1–1తో ముగించిన తర్వాత మళ్లీ ఆ టీమ్ ఇప్పుడే బరిలోకి దిగుతోంది. ఒక్క ఆటగాడు కూడా ఫామ్‌లో కనిపించడం లేదు. కెప్టెన్ నజ్ముల్ గత 10 టెస్టుల్లో 2 అర్ధ సెంచరీలు మాత్రమే చేయగా, సీనియర్ బ్యాటర్ ముష్ఫికర్ గత 13 ఇన్నింగ్స్‌లలో కనీసం హాఫ్ సెంచరీ కూడా చేయలేదు. గాలే పిచ్ స్పిన్‌కు బాగా అనుకూలించే అవకాశం ఉండటంతో ఇరు జట్లు స్పిన్‌పై బాగా దృష్టి పెట్టాయి. మెహదీ హసన్ మిరాజ్, తైజుల్ ఇస్లామ్ జట్టుకు కీలకం కానున్నారు. మ్యాచ్‌కు వర్షం కొంత అంతరాయం కలిగించవచ్చు.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

నేడు జట్టుతో చేరనున్న గంభీర్

న్యూఢిల్లీ: భారత క్రికెట్ జట్టు హెడ్ కోచ్ గౌతమ్ గంభీర్ ఇంగ్లండ్‌కు తిరిగి వెళుతున్నాడు. ఐదు టెస్టుల సిరీస్‌కు ముందు జట్టు సన్నాహాలు కొనసాగుతుండగా ... తల్లి అనారోగ్యం కారణంగా గత బుధవారం గంభీర్ ఢిల్లీకి వచ్చాడు. అయితే ప్రస్తుతం ఆమె కోలుకోవడంతో అతను ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. 'గంభీర్ తల్లి ఆరోగ్యం మెరుగైంది. ఇబ్బందేమీ లేదు. భారత్ నుంచి బయల్దేరి మంగళవారం అతను టీమ్‌తో కలుస్తాడు' అని బీసీసీఐ అధికారి ఒకరు వెల్లడించారు. ఈ నెల 20 నుంచి భారత్, ఇంగ్లండ్ మధ్య తొలి టెస్టు మొదలవుతుంది.

సాక్షి సినిమా

● రవితేజ

ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్

హీరో రవితేజ, దర్శకుడు కిషోర్ తిరుమల కాంబినేషన్‌లో ఓ ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్ తెరకెక్కనున్న సంగతి తెలిసిందే. ఎస్ఎల్‌వీ సినిమాస్ పతాకంపై సుధాకర్ చెరుకూరి నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా రెగ్యులర్ షూటింగ్ సోమవారం నుంచి ప్రారంభమైంది. ''రవితేజ నటిస్తున్న 76వ చిత్రం ఇది. హైదరాబాద్‌లో ఈ సినిమా కోసం వేసిన సెట్‌లో చిత్రీకరణ మొదలైంది. రవితేజ, ఇతర ప్రధాన తారాగణంపై కీలక సన్నివేశాల చిత్రీకరణ జరుగుతోంది. ఈ సినిమా కోసం రవితేజ స్పెషల్‌గా మేకోవర్ అయ్యారు. ఆయన ట్రేడ్‌మార్క్ కామిక్ టైమింగ్, మాస్ అప్పీల్‌తో కూడిన పూర్తిస్థాయి ఫ్యామిలీ డ్రామా కథను ఈ సినిమా కోసం సిద్ధం చేశారు కిషోర్ తిరుమల. వచ్చే సంక్రాంతికి ఈ సినిమాను రిలీజ్ చేస్తాం'' అని చిత్ర యూనిట్ పేర్కొంది. రవితేజ నటించిన 'ధమాకా, మాస్ జాతర' వంటి చిత్రాల తర్వాత ఈ సినిమాకు కూడా భీమ్స్ సిసిరోలియో సంగీతం అందిస్తున్నారు. కాగా రవితేజ, శ్రీలీల జంటగా నటించిన 'మాస్ జాతర' ఆగస్టు 27న రిలీజ్ కానుంది.

ఆ ప్రోత్సాహం ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను

- ఎం. మోహన్ బాబు

● విష్ణు మంచు, రజనీకాంత్, మోహన్ బాబు

''పెద రాయుడు' సినిమా విడుదలై ఈ నెల 15కి(ఆదివారం) 30 ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి. అదే రోజు నా ప్రియ మిత్రుడు రజనీకాంత్ 'కన్నప్ప' చిత్రాన్ని తన ఫ్యామిలీతో కలిసి వీక్షించారు. సినిమా చూసిన తర్వాత ఆయన కురిపించిన ప్రేమ, ప్రశంసలు, ప్రోత్సాహం ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను.. థ్యాంక్యూ మిత్రమా'' అని నటుడు, నిర్మాత ఎం. మోహన్ బాబు సోషల్ మీడియాలో పేర్కొన్నారు. రజనీకాంత్, ఎం. మోహన్ బాబు హీరోలుగా, రవిరాజా పినిశెట్టి దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం 'పెద రాయుడు'. 1995 జూన్ 15న విడుదలైన ఈ చిత్రం ముప్పై ఏళ్లు పూర్తి చేసుకుంది. ఈ సందర్భంగా మోహన్ బాబు, రజనీకాంత్ చెన్నైలో కలుసుకున్నారు. ఈ క్రమంలోనే విష్ణు మంచు హీరోగా నటించిన 'కన్నప్ప' సినిమాని రజనీకాంత్ వీక్షించారు. ఈ నేపథ్యంలో విష్ణు మంచు సోషల్ మీడియాలో ఆనందాన్ని పంచుకున్నారు. ''కన్నప్ప' చూసిన తర్వాత రజనీకాంత్‌గారు నన్ను హత్తుకుని, సినిమా నచ్చిందన్నారు. ఈ క్షణం కోసం నేను గత 22 ఏళ్లుగా ఎదురుచూస్తున్నాను. నా నటనను ఆయన ఎప్పుడు మెచ్చుకుంటారు? నన్ను ఎప్పుడు హత్తుకుంటారు? అనుకుంటూ ఉన్నాను.. ఆ కల ఇప్పుడు నెరవేరింది. నాకు ఎంతో ఆనందంగా, సంతోషంగా, గర్వంగా ఉంది'' అని పేర్కొన్నారు. ముఖేష్ కుమార్ సింగ్ దర్శకత్వంలో మంచు మోహన్ బాబు నిర్మించిన 'కన్నప్ప' చిత్రం ఈ నెల 27న విడుదల కానుంది.

తండ్రీ కొడుకులు

● అఖిల్, నాగార్జున

నిజ జీవితంలో తండ్రీ కొడుకులైన అక్కినేని నాగార్జున, అఖిల్ వెండి తెరపైనా తండ్రీ కొడుకులుగా స్క్రీన్ షేర్ చేసుకోనున్నారా? అంటే అవుననే అంటున్నాయి ఫిల్మ్‌నగర్ వర్గాలు. అఖిల్ హీరోగా నటిస్తున్న యాక్షన్ లవ్‌స్టోరీ చిత్రం 'లెనిన్'. మురళీ కిశోర్ అబ్బూరు దర్శకత్వం వహిస్తున్న సినిమాలో శ్రీలీల హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. అక్కినేని నాగార్జున, నాగవంశీ నిర్మిస్తున్నారు. ఈ సినిమాలోని ఓ కీలక పాత్రలో నాగార్జున నటించనున్నారనీ, కథ రీత్యా అఖిల్ పాత్రకు తండ్రి పాత్రలో కనిపిస్తారనే టాక్ వినిపిస్తోంది. ఇదే వాస్తవమైతే... నిజ జీవితంలో తండ్రీకొడుకులైన నాగార్జున, అఖిల్ సిల్వర్ స్క్రీన్‌పై కూడా తండ్రీకొడుకులుగా కనిపించినట్లవుతుంది. అయితే ఈ విషయంపై పూర్తిస్థాయి అధికారిక ప్రకటన రావాల్సి ఉంది. ఇటీవల పెళ్లి చేసుకున్న అఖిల్ అతి త్వరలోనే 'లెనిన్' రెగ్యులర్ షూటింగ్‌లో పాల్గొంటారని, ఈ సినిమా తర్వాతి షెడ్యూల్ తిరుపతిలో ప్రారంభం అవుతుందని ఫిల్మ్‌నగర్ టాక్. ఈ చిత్రం నవంబరులో రిలీజ్ కానుందని సమాచారం. ఈ సినిమాకు తమన్ సంగీతం అందిస్తున్నారు. మరోవైపు నాగార్జున, నాగచైతన్య ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన 'మనం' సినిమాలో అఖిల్ ఓ చిన్న పాత్రలో నటించిన విషయం గుర్తుండే ఉంటుంది.

ది రాజా సాబ్‌ని సవాల్‌గా తీసుకున్నా

- మారుతి

● రాజీవన్, కార్తీక్ పళని, మారుతి, కృతి, టీజీ విశ్వప్రసాద్, ఎస్‌కేఎన్

''నేను దర్శకత్వం వహించిన 'పక్కా కమర్షియల్' సినిమా అంతగా ప్రేక్షకాదరణ పొందలేదు. దీంతో మా కాంబినేషన్‌లో(ప్రభాస్–మారుతి) మూవీ అనుకున్న ప్రొడ్యూసర్ డ్రాప్ అయ్యారు. కానీ, అలాంటి టైమ్‌లో నాకు సపోర్ట్‌గా నిలిచిన ఒకే ఒక వ్యక్తి ప్రభాస్‌గారు. అందుకే 'ది రాజా సాబ్' ను ఒక సవాల్‌గా తీసుకుని సినిమా చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాను'' అని డైరెక్టర్ మారుతి తెలిపారు. ప్రభాస్ హీరోగా నటిస్తున్న చిత్రం 'ది రాజా సాబ్'. మారుతి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ సినిమాలో నిధీ అగర్వాల్, మాళవికా మోహనన్ హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్నారు. పీపుల్ మీడియా ఫ్యాక్టరీ పతాకంపై టీజీ విశ్వప్రసాద్ నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా డిసెంబరు 5న విడుదలకానుంది.

హైదరాబాద్‌లో సోమవారం నిర్వహించిన ఈ సినిమా టీజర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌లో మారుతి మాట్లాడుతూ–''ప్రభాస్‌గారిని 'బుజ్జిగాడి' సినిమా స్టైల్‌లో 'ది రాజా సాబ్' ద్వారా వింటేజ్ లుక్‌లో చూపిస్తున్నాం. కొంత షూటింగ్, సాంగ్స్ బ్యాలెన్స్ ఉన్నాయి'' అన్నారు. టీజీ విశ్వప్రసాద్ మాట్లాడుతూ– ''మా సంస్థ నుంచి వస్తున్న బిగ్గెస్ట్ ఫిల్మ్ 'ది రాజా సాబ్'. ఈ సినిమా కోసం బిగ్గెస్ట్ ఇండోర్ సెట్ వేశాం. 40 నిమిషాల క్లైమాక్స్ ఎపిసోడ్ ఈ చిత్రానికి హైలైట్‌గా నిలుస్తుంది. ఈ మూవీకి సీక్వెల్ పాన్ వరల్డ్ స్థాయిలో ఉంటుంది'' అన్నారు. ఈ వేడుకలో 'ది రాజా సాబ్' క్రియేటివ్ ప్రొడ్యూసర్ ఎస్‌కేఎన్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్ కృతి, కెమెరామేన్ కార్తీక్ పళని, ప్రొడక్షన్ డిజైనర్ రాజీవన్ మాట్లాడారు.

మిస్టీరియస్ విజయం సాధించాలి

- మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్ రెడ్డి

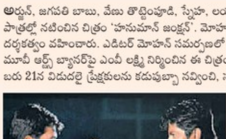

● అబిద్, కోమటిరెడ్డి, మహి, రోహిత్

''మిస్టీరియస్' చిత్రం టైటిల్, పోస్టర్ చాలా బాగున్నాయి. పోస్టర్ చూస్తుంటే దక్షిణాదిలోని అన్ని భాషల్లో చేస్తున్న సినిమాలాగా ఉంది. ఈ చిత్రం విజయం సాధించాలని ఆశిస్తున్నాను'' అని తెలంగాణ రాష్ట్ర సినిమాటోగ్రఫీ శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్ రెడ్డి అన్నారు. రోహిత్ సహాని (బిగ్ బాస్ ఫేమ్), అబిద్ భూషణ్ (దివంగత నటుడు నాగభూషణం మనవడు), రియా కపూర్, మేఘనా రాజ్‌పుత్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'మిస్టీరియస్'. మహి కోమటిరెడ్డి దర్శకత్వంలో ఆష్లీ క్రియేషన్స్‌పై జయ్ వల్లందాస్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం త్వరలో విడుదలకానుంది. ఈ సినిమా టైటిల్ పోస్టర్‌ని కోమటిరెడ్డి వెంకట్ రెడ్డి రిలీజ్ చేశారు. మహి కోమటిరెడ్డి మాట్లాడుతూ–''ప్రతి పాత్ర అనుమానాస్పదంగా ఉండేలా సస్పెన్స్, థ్రిల్లర్, మిస్టరీతో ఈ చిత్రం తీశాం. యాక్షన్స్, థ్రిల్లింగ్ అంశాలు ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుంటాయి'' అన్నారు. ''మహి కోమటిరెడ్డి వంటి విజన్ ఉన్న దర్శకుడితో కలిసి ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించడం సంతోషంగా ఉంది. త్వరలోనే మా సినిమా ఆడియోను రిలీజ్ చేస్తాం'' అన్నారు జయ్ వల్లందాస్. ఈ కార్యక్రమంలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్ రామ్ ఉప్పు, అబిద్ భూషణ్, రోహిత్ సహాని పాల్గొన్నారు.

హనుమాన్ జంక్షన్‌లో...

అర్జున్, జగపతి బాబు, వేణు తొట్టెంపూడి, స్నేహ, లయ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'హనుమాన్ జంక్షన్'. మోహన్ రాజా దర్శకత్వం వహించారు. ఎడిటర్ మోహన్ సమర్పణలో ఎం.ఎల్. మూవీ ఆర్ట్స్ బ్యానర్‌పై ఎంవీ లక్ష్మి నిర్మించిన ఈ చిత్రం 2001 డిసెంబరు 21న విడుదలై ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బా నవ్వించి, సూపర్ హిట్‌గా నిలిచింది. ఈ సినిమాని ఈ నెల 28న రీ రిలీజ్ చేయనున్నట్లు చిత్రబృందం ప్రకటించింది. ''యాక్షన్, అద్భుతమైన హ్యూమర్ మేళవించిన సినిమా 'హనుమాన్ జంక్షన్'. ఎంగేజింగ్ స్క్రీన్‌ప్లే, ఆకట్టుకునే సంభాషణలు, కామెడీ, యాక్షన్ సన్నివేశాలు సినిమాకు కల్ట్ స్టేటస్‌ను తీసుకువచ్చాయి. అలాంటి ఎవర్ గ్రీన్ ఎంటర్‌టైనర్ మరోసారి ప్రేక్షకులను థియేటర్లో అలరించబోతోంది'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ చిత్రానికి కెమేరా: సి. రామ్‌ప్రసాద్, సంగీతం: సురేశ్ పీటర్స్.

● అర్జున్, జగపతి బాబు

హిలేరియస్ ఎంటర్‌టైనర్

● నాగ్ అశ్విన్, సుహాస్, శివాని

'అంబాజీపేట మ్యారేజీ బ్యాండు' సినిమా తర్వాత సుహాస్, శివాని నగరం జోడీగా కొత్త చిత్ర ప్రారంభోత్సవం సోమవారం జరిగింది. గోపీ అచ్చర దర్శకత్వంలో త్రిశూల్ విజనరీ స్టూడియోస్ పతాకంపై బి. నరేంద్ర రెడ్డి నిర్మిస్తున్నారు. ముహూర్తపు సన్నివేశానికి నటుడు సత్యదేవ్ కెమెరా స్విచ్చాన్ చేయగా, దర్శకుడు నాగ్ అశ్విన్ క్లాప్ ఇచ్చారు. నిర్మాత వంశీ నందిపాటి తొలి సన్నివేశానికి గౌరవ దర్శకత్వం వహించారు. సత్యదేవ్, నాగ్ అశ్విన్ కలిసి స్క్రిప్ట్‌ను చిత్రయూనిట్‌కు అందించారు. ''ఒక యూనిక్ కాన్సెప్ట్‌తో ఔట్ అండ్ ఔట్ ఎంటర్‌టైనర్‌గా ఈ సినిమాను తెరకెక్కించనున్నాం'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ సినిమాకు 'రైటర్ పద్మభూషణ్' సినిమా ఫేమ్ షణ్ముక ప్రశాంత్ కథ అందిస్తున్నారు.

బలమైన భావోద్వేగాలతో...

● అమ్ము అభిరామి

హీరో రాజ్‌తరుణ్, దర్శకుడు విజయ్ మిల్టన్ కాంబినేషన్‌లో తెలుగు, తమిళ భాషల్లో ఓ చిత్రం రూపుదిద్దుకుంటున్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ చిత్రంలో సునీల్, 'ప్రేమిస్తే..' ఫేమ్ భరత్ కీలక పాత్రల్లో నటించనున్నారు. ఈ సినిమాలోని మరో కీలక పాత్రలో అమ్ము అభిరామి నటించనున్నట్లుగా మేకర్స్ ప్రకటించారు. ''ఈ సినిమాలోని అమ్ము అభిరామి పాత్రలో డిఫరెంట్ షేడ్స్ ఉంటాయి. ఆమె పాత్ర ఎమోషనల్‌గా, పవర్‌ఫుల్‌గా ఉంటుంది'' అని విజయ్ మిల్టన్ తెలిపారు. కాగా విజయ్ మిల్టన్ దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'గోలీ సోడా' అనే వెబ్ సిరీస్‌లో అభిరామి ఓ కీలక పాత్రలో నటించిన విషయం గుర్తుండే ఉంటుంది.

స్టాక్ మార్కెట్లు (తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▲	678	81,796
నిఫ్టీ ▲	228	24,947

విదేశీ సూచీలు

నాస్‌డాక్	19,709	▲	302
డోజోన్స్	42,598	▲	400
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,875	▲	25
డాక్స్	23,699	▲	183
షాంఘై	3,389	▲	12
నికాయ్	38,311	▲	477

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు (రూ. లలో)

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	85.75	86.77
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	114.70	117.67
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	98.11	100.84
¥	జపాన్ యెన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	59.26	60.81
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	54.80	57.02
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	64.81	69.48
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.06	23.57
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	22.57	23.33
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.11	12.93

SBI ఇంటి రుణం కారు చౌకగా..!

రుణ గ్రహీతలకు ఎస్‌బీఐ గుడ్ న్యూస్
- రుణాలపై 0.50% వడ్డీ రేటు కోత
- డిపాజిట్లపై పావు శాతం మేర తగ్గింపు
- దిగిరానున్న ఈఎంఐల భారం

న్యూఢిల్లీ: రుణ గ్రహీతలకు ఎస్‌బీఐ పెద్ద ఉపశమనాన్ని కల్పించింది. ఆర్‌బీఐ రెపో రేటు 0.50 శాతం తగ్గింపు ప్రయోజనాన్ని పూర్తిగా రుణ గ్రహీతలకు బదలాయించింది. వివిధ రకాల రుణాలపై 50 బేసిస్ పాయింట్ల మేర రేట్లను తగ్గిస్తూ నిర్ణయించింది. దీంతో గృహ, వాహన, వ్యక్తిగత రుణాల ఈఎంఐలు తగ్గనున్నాయి. ఎస్‌బీఐ రెపో ఆధారిత రుణ రేటు (ఆర్‌ఎల్‌ఎల్‌ఆర్) 50 బేసిస్ పాయింట్లు (0.50 శాతం) తగ్గించింది. ఈ తగ్గింపు అనంతరం ఆర్‌ఎల్‌ఎల్‌ఆర్ రేటు 7.75 శాతానికి దిగొచ్చింది. అలాగే, ఎక్స్‌టర్నల్ బెంచ్‌మార్క్ ఆధారిత రుణ రేటును (ఈబీఎల్‌ఆర్) సైతం 8.65 శాతం నుంచి 8.15 శాతానికి తగ్గించింది. సవరించిన రేట్లు జూన్ 15 నుంచే అమల్లోకి వచ్చాయి. మార్జినల్ కాస్ట్ ఆఫ్ ఫండ్స్ ఆధారిత రుణ (ఎంసీఎల్‌ఆర్) రేట్లలో ఎస్‌బీఐ ఎలాంటి సవరణలు చేయలేదు. దీంతో ఓవర్‌నైట్, ఒక నెల ఎంసీఎల్‌ఆర్ రేటు 8.2 శాతంగా, మూడు నెలల రేటు 8.55 శాతం, ఆరు నెలల రేటు 8.90 శాతం, ఏడాది ఎంసీఎల్‌ఆర్ 9 శాతం, రెండేళ్ల రేటు 9.05 శాతం, మూడేళ్ల ఎంసీఎల్‌ఆర్ రేటు 9.10 శాతం చొప్పున ఉన్నాయి. ఆర్‌బీఐ ఈ నెల ఆరంభంలో రెపో రేటు 50 బేసిస్ పాయింట్లు తగ్గించడంతో ఇప్పటికే పలు ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు రంగ బ్యాంక్‌లు తమ రుణ రేట్లను సైతం వేగంగా సవరించడం గమనార్హం. ఇప్పుడు ఎస్‌బీఐ సైతం ఇదే నిర్ణయాన్ని అమలు చేసింది. రుణ గ్రహీతల క్రెడిట్ స్కోరును బట్టి ఎస్‌బీఐ గృహ రుణ రేటు 7.50 శాతం నుంచి 8.45 శాతం మధ్య ఉండనుంది.

డిపాజిట్ రేట్లకూ కోత

మరోవైపు వివిధ కాల వ్యవధి డిపాజిట్లపై రేటును సైతం ఎస్‌బీఐ తగ్గించింది. రూ.3 కోట్ల వరకు అన్ని కాల వ్యవధుల ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లపై 25 బేసిస్ పాయింట్లు తగ్గించింది. 1–2 ఏళ్ల డిపాజిట్లపై రేటు తగ్గింపు అనంతరం 6.50 శాతానికి దిగొచ్చింది. 2–3 ఏళ్ల డిపాజిట్లపై రేటు 6.70 శాతం నుంచి 6.45 శాతానికి తగ్గింది. 3–5 ఏళ్లలో మెచ్యూరిటీ తీరే డిపాజిట్లపై వడ్డీ రేటు 6.30 శాతం, 5–10 ఏళ్ల డిపాజిట్లపై రేటు 6.05 శాతానికి తగ్గింది. 444 రోజుల అమృత్ వృష్టి డిపాజిట్‌పై రేటు 6.85 శాతం నుంచి 6.60 శాతానికి తగ్గింది. 60 ఏళ్లు నిండిన సీనియర్ సిటిజన్లకు సాధారణ రేట్లపై 50 బేసిస్ పాయింట్లు, 80 ఏళ్లు నిండిన సూపర్ సీనియర్ సిటిజన్లకు 60 బేసిస్ పాయింట్ల అదనపు రేటు డిపాజిట్లపై లభిస్తుంది.

పెద్ద ఊరటే..

రూ.50 లక్షల గృహ రుణం, 8 శాతం రేటుపై 20 ఏళ్ల కాలానికి తీసుకునేట్టు అయితే తాజా 50 బేసిస్ పాయింట్ల తగ్గింపు రూపంలో రుణ గ్రహీతకు రూ.3.70 లక్షలు ఆదా కానుంది. 8 శాతం రేటుపై రేటు సవరణకు ముందు నెలవారీ ఈఎంఐ 41,822 కాగా, సవరణ తర్వాత రూ.40,280కు దిగివస్తుంది. ఈఎంఐ తగ్గించుకోకుండా పూర్వపు మాదిరే చెల్లిస్తూ వెళ్లేట్టు అయితే నిర్ణీత కాల వ్యవధి కంటే ముందుగానే రుణం తీరిపోతుంది.

పీఎఫ్ సేవల కోసం ఏజెంట్ల సాయం తీసుకోవద్దు

- ఆన్‌లైన్ పోర్టల్ సేవలను వినియోగించుకోవాలి
- వ్యక్తిగత డేటా గోప్యతను రిస్క్‌లో పెట్టుకోవద్దు
- సభ్యులకు ఈపీఎఫ్‌వో సూచన

న్యూఢిల్లీ: పీఎఫ్ క్లెయిమ్‌లు, ఆన్‌లైన్ సేవల విషయంలో ఏజెంట్ల సాయం తీసుకోవద్దంటూ ఉద్యోగుల భవిష్యనిధి సంస్థ తన సభ్యులకు కీలక సూచన చేసింది. తమ భవిష్యనిధికి సంబంధించి సేవల కోసం ఆన్‌లైన్ పోర్టల్‌ను వినియోగించుకోవాలని సూచించింది. దీనివల్ల వ్యక్తిగత వివరాలు రిస్క్‌లో పడకుండా ఉంటాయని పేర్కొంది. వేగవంతమైన, పారదర్శకమైన సేవలు, వినియోగ అనుకూలమైన ఎన్నో సంస్కరణ చర్యలను ఈపీఎఫ్‌వో అమలు చేసినట్టు కేంద్ర కార్మిక శాఖ సైతం గుర్తు చేసింది. ఈపీఎఫ్‌వో సభ్యులు ఉచితంగా పొందాల్సిన సేవలపై సైబర్ కేఫ్ ఆపరేటర్లు, ఫిన్‌టెక్ కంపెనీలు పెద్ద మొత్తంలో ఫీజులు వసూలు చేస్తుండడం తమ దృష్టికి వచ్చినట్టు తెలిపింది. సభ్యులు నేరుగా ఉచితంగా వినియోగించుకోతగిన ఈపీఎఫ్‌వో ఆన్‌లైన్ ఫిర్యాదుల పోర్టల్‌ను ఈ ఆపరేటర్లు వినియోగిస్తున్నట్టు పేర్కొంది. మూడో పక్ష కంపెనీలు లేదా ఏజెంట్లను ఆశ్రయించడం వల్ల సభ్యుల సున్నితమైన ఆర్థిక డేటా లీకయ్యే ప్రమాదం ఉంటుందని హెచ్చరించింది. సీపీజీఆర్‌ఏఎంఎస్ లేదా ఈపీఎఫ్‌ఐజీఎంఎస్ పోర్టల్స్‌లో ఫిర్యాదు చేయొచ్చని, సకాలంలో పరిష్కారమయ్యేంత వరకు పర్యవేక్షణ కొనసాగుతుందని తెలిపింది. క్లెయిమ్ దాఖలు, నిధుల బదిలీ, కేవైసీ అప్‌డేషన్, ఇతర ఏ ఫిర్యాదు అయినా ఉచితమేనని.. వీటి కోసం ఎవరికీ ఎలాంటి డబ్బులు చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదని స్పష్టం చేసింది. ఏవైనా సమస్యలు ఉంటే ఈపీఎఫ్‌వో హెల్ప్ డెస్క్‌లు లేదా ప్రాంతీయ కార్యాలయాల్లో పీఆర్‌వోలను సంప్రదించొచ్చని సూచించింది. ఈపీఎఫ్‌వో పరిధిలో 7 కోట్ల మంది సభ్యులుగా ఉన్నారు.

14 నెలల కనిష్టానికి టోకు ద్రవ్యోల్బణం

మే నెలలో 0.39 శాతం

- మరింత తగ్గిన ఆహార, ఇంధన ధరలు

న్యూఢిల్లీ: ఆహారం, కూరగాయలు, ఇంధన ధరల తగ్గుదలతో టోకు ద్రవ్యోల్బణం మరింత కనిష్టానికి దిగొచ్చింది. మే నెలలో టోకు ధరల ఆధారిత సూచీ 0.39 శాతంగా నమోదైంది. ఇది 14 నెలల కనిష్ఠ స్థాయి కావడం గమనార్హం. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ నెలకు టోకు ద్రవ్యోల్బణం 0.85 శాతంగా ఉంటే, గతేడాది మే నెలలో 2.74 శాతంగా ఉంది. ఆహార వస్తువుల విభాగంలో 1.56% ప్రతికూల ద్రవ్యోల్బణం నమోదైంది. ఏప్రిల్ నెలలో ఇది మైనస్ 0.86%గా ఉంది. ముఖ్యంగా కూరగాయలు, ఉల్లిపాయలు, బంగాళాదుంపలు, పప్పుల విభాగంలో ప్రతికూల ద్రవ్యోల్బణం నమోదైంది. కూరగాయల్లో అయితే ఏకంగా మైనస్ 21.6% ద్రవ్యోల్బణం నెలకొంది. ఇంధనం, విద్యుత్ విభాగంలోనూ మైనస్ 2.3% ద్రవ్యోల్బణం నమోదైంది. ఏప్రిల్‌లో ఇదే విభాగంలో 2.18% ద్రవ్యోల్బణం ఉండం గమనార్హం. తయారీ వస్తువుల విభాగంలో 2.04% ద్రవ్యోల్బణం నెలకొంది. మే నెలకు రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం ఆరేళ్ల కనిష్ఠ స్థాయిలో 2.82 శాతానికి దిగిరావడం తెలిసిందే. టోకు ద్రవ్యోల్బణం తగ్గుముఖం పట్టడం అన్ని విభాగాల్లోనూ కనిపించినట్టు ఇక్రా సీనియర్ ఆర్థికవేత్త రాహుల్ అగర్వాల్ తెలిపారు.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..	
దేశీ కంపెనీలకు 'రేర్' తిప్పలు!	ఎగుమతులు రూ.3.29 లక్షల కోట్లు

ఇక 10 సెకన్లలోపే చెల్లింపులు

యూపీఐ లావాదేవీల్లో మరింత వేగం

న్యూఢిల్లీ: దేశీయంగా అన్నివర్గాలు ప్రజలు అత్యంత విరివిగా వినియోగిస్తున్న యూపీఐ చెల్లింపులు తాజాగా మరింత వేగాన్ని సంతరించుకున్నాయి. నేషనల్ పేమెంట్స్ కార్పొరేషన్(ఎన్‌పీసీఐ) సోమవారం(16) నుంచి యూపీఐ చెల్లింపుల రెస్పాన్స్ సమయాన్ని 10 సెకన్లకు తగ్గించేందుకు నిర్ణయించింది. మొబైల్ ఫోన్ల ద్వారా చేపట్టే ఇంటర్‌బ్యాంక్ లావాదేవీలకు యూపీఐ ఇప్పటివరకూ 30 సెకన్ల సమయం తీసుకుంటోంది. అయితే ఇకపై 10–15 సెకన్లలో లావాదేవీ పూర్తికావడాన్ని ఎన్‌పీసీఐ తప్పనిసరి చేసింది. వెరసి సోమవారం నుంచి రివర్సల్స్‌సహా.. సొమ్ము బదిలీ, స్టేటస్ చెక్ 10–15 సెకన్లలో పూర్తికానున్నాయి. అంతేకాకుండా త్వరలో కస్టమర్లు యూపీఐ యాప్‌ల ద్వారా ఖాతాలోని నిల్వను రోజులో 50సార్లు మాత్రమే పరిశీలించుకునేందుకు పరిమితం చేయనుంది. ప్రస్తుతం ఇందుకు ఎలాంటి పరిమితులూ లేవు. కాగా.. గత(మే) నెలలో యూపీఐ లావాదేవీల సంఖ్య 33 శాతం జంప్‌చేసి 1,868 కోట్లను తాకింది. వీటి విలువ రూ. 25.14 లక్షల కోట్లు.

దిగువ స్థాయిలో కొనుగోళ్ల మద్దతు

- కలిసొచ్చిన అంతర్జాతీయ సంకేతాలు
- దిగొచ్చిన బ్రెంట్ క్రూడాయిల్ ధరలు
- ఒకశాతం మేర లాభపడిన సూచీలు
- ఐటీ, మెటల్ షేర్లకు భారీగా డిమాండ్

ముంబై: బ్రెంట్ క్రూడాయిల్ ధరలు దిగిరావడంతో పాటు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలోని సానుకూల సంకేతాల ప్రభావంతో స్టాక్ సూచీలు సోమవారం ఒకశాతం లాభపడ్డాయి. సెన్సెక్స్ 678 పాయింట్లు బలపడి 81,796 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 228 పాయింట్లు ఎగసి 24,947 వద్ద నిలిచింది. దీంతో సూచీల రెండురోజుల నష్టాలకు బ్రేక్ పడినట్లైంది. ఉదయం ఫ్లాటుగా మొదలైన సూచీలు ప్రథమార్థంలోనే భారీ లాభాలు ఆర్జించగలిగాయి. ఒక దశలో సెన్సెక్స్ 747 పాయింట్లు బలపడి 81,866 వద్ద, నిఫ్టీ 250 పాయింట్లు ఎగసి 24,967 వద్ద గరిష్టాలు తాకాయి. ఆసియాలో సింగపూర్, తైవాన్ మినహా అన్ని దేశాల స్టాక్ సూచీల ఒక శాతం, యూరప్ మార్కెట్లు అరశాతం పెరిగాయి. అమెరికా స్టాక్ సూచీలు ఒక శాతం లాభాల్లో ట్రేడవుతున్నాయి.

- దిగువ స్థాయిలో అన్ని రంగాలకు షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించింది. ముఖ్యంగా ఐటీ, మెటల్, రియల్టీ షేర్లకు భారీగా డిమాండ్ నెలకొంది. రంగాల వారీగా బీఎస్‌ఈ ఇండెక్సుల్లో ఐటీ 1.5%, టెక్ 1.3%, ఆయిల్‌అండ్‌గ్యాస్ 1.2% రాణించాయి. మిడ్‌క్యాప్ ఇండెక్సు 1%, స్మాల్‌క్యాప్ సూచీ 0.38% చొప్పున పెరిగాయి.
- సెన్సెక్స్ సూచీలో అ్రల్టాటెక్ సిమెంట్ (2.45%), టెక్ మహీంద్రా(2.12%), టీసీఎస్(1.40%), ఇన్ఫోసిస్(1.39%), కోటక్ మహీంద్రా బ్యాంకు(1.31) షేర్లు అత్యధికంగా లాభపడ్డాయి.
- డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ ఏడు పైసలు బలపడి 86.04 వద్ద స్థిరపడింది. క్రూడ్ ధరలు దిగిరావడం, డాలర్ బలహీనత, దేశీ స్టాక్ మార్కెట్ రాణించడం తదితర అంశాలు కలిసొచ్చాయి.

గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగుల

బదిలీలకు సిద్ధం

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ఉద్యోగుల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంది. ఈ విషయంలో ఏం చేస్తారన్న దానిపై మార్గదర్శకాల్లో స్పష్టత కొరవడింది. కాగా.. ఉద్యోగుల సొంత ఊరితో పాటు సొంత మండలాల్లో ఎట్టి పరిస్థితుల్లో పోస్టింగ్ ఇవ్వకూడదని విధివిధానాల్లో స్పష్టం చేసింది. జూన్ 30వ తేదీలోపు ప్రక్రియ పూర్తి చేయాలని ఆదేశించింది. మరోపక్క గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలను ప్రభుత్వం క్లస్టర్లుగా విభజిస్తోంది. ఇటు సచివాలయాల ఉద్యోగుల రెగ్యులరైజేషన్, అటు బదిలీలు ఒకేసారి జరుగనున్నాయి. గతంలో ఒక సచివాలయంలో 8 నుంచి 11 మంది ఉద్యోగులు ఉండగా.. తాజా మార్గదర్శకాలతో 'ఏ' కేటగిరీ సచివాలయాల్లో 6, బీ కేటగిరీ సచివాలయాల్లో 7, సీ కేటగిరీ సచివాలయాల్లో 8 మంది చొప్పున ఉద్యోగులు ఉంటారు. మిగతా ఉద్యోగులను మిగులు ఉద్యోగులుగా పేర్కొంటూ ఇతర శాఖలలో సర్దుబాటు చేస్తారు.

ఖాళీలు తక్కువ.. ఉద్యోగులు ఎక్కువ

పంచాయతీ కార్యదర్శి, మహిళా పోలీసు, వీఆర్వో, విలేజ్ సర్వేయర్, అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంట్, వార్డు ప్లానింగ్ అండ్ అడ్మిన్ సెక్రటరీ తదితర కేటగిరీల్లో ఐదేళ్ల సర్వీసు పూర్తి చేసుకుని బదిలీఅయ్యే ఉద్యోగుల సంఖ్య కంటే.. రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియ కారణంగా ఆయా కేటగిరీల్లో సచివాలయాల వారీగా పేర్కొనే క్లియర్ వేకెన్సీల సంఖ్య తక్కువగా ఉంది. ఒక్కో గ్రామ, వార్డు సచివాలయంలో ఉద్యోగుల సంఖ్యను 6 నుంచి 8 మందికి మాత్రమే పరిమితం చేస్తూ ప్రభుత్వం ఇటీవల చేపట్టిన రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియతో రాష్ట్రంలో దాదాపు సగం సచివాలయాల్లో వివిధ పోస్టులను భవిష్యత్‌లో కొనసాగిస్తారో, లేదో అనే అంశాన్ని స్పష్టం చేస్తూ 'ఎస్', 'నో'గా గుర్తించారు. దీని ప్రకారం చూస్తే 12 కేటగిరీల్లోని కొన్ని ఉద్యోగాలను మాత్రమే క్లియర్ వేకెన్సీ 'ఎస్'గా చూపిస్తున్నారు. దీనివల్ల క్లియర్ వేకెన్సీ పోస్టులకు విపరీతమైన డిమాండ్ ఏర్పడుతుందని సచివాలయ ఉద్యోగ సంఘ నేతలు చెబుతున్నారు. బదిలీ ప్రక్రియ ఆఫ్‌లైన్ విధానంలో చేపడుతుండటంతో రాజకీయ పైరవీలతోపాటు భారీ అక్రమాలకు తావు ఏర్పడుతుందని.. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం ఉద్యోగులందరికీ సమన్యాయం పాటిస్తూ పారదర్శకంగా బదిలీల ప్రక్రియను ఎలా చేపడుతుందన్న దానిపై స్పష్టత లేదని పేర్కొంటున్నారు.

బదిలీ మార్గదర్శకాలివీ

ఒకే సచివాలయంలో ఐదేళ్లు పూర్తి చేసుకున్న ఉద్యోగుల వివరాలతో ఉమ్మడి జిల్లాల ప్రాతిపదికన జాబితాలు రూపొందిస్తారు. ప్రభుత్వం ఇటీవల జనాభా సంఖ్య ఆధారంగా సచివాలయాలలో పనిచేసే ఉద్యోగుల సంఖ్యను 6 నుంచి 8 మధ్య మాత్రమే పరిమితం చేసింది. రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియ ప్రకారం ఎంపీడీవోలు, మున్సిపల్ కమిషనర్లు క్లియర్ వేకెన్సీ పోస్టులను నిర్ధారిస్తారు.

- ▲ దివ్యాంగ ఉద్యోగులు ఒకేచోట ఐదేళ్లు పూర్తి చేసుకున్నప్పటికీ. వారిని బదిలీల నుంచి మినహాయిస్తారు. ఒకవేళ అలాంటి వారు బదిలీ కోసం వినతి పెట్టుకుంటే వారిని మొదట ప్రాధాన్యతగా క్లియర్ వేకెన్సీ పోస్టులో మాత్రమే నియమిస్తారు.
- ▲ ఒకేచోట ఐదేళ్ల సర్వీసు పూర్తి చేసుకున్న అందరికీ బదిలీ తప్పదు.. బదిలీలు పూర్తయిన అనంతరం రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియలో ఒక్కో సచివాలయంలో మిగులు ఉద్యోగులుగా పేర్కొన్న చోట బదిలీల్లో నియమితులయ్యే వారు ప్రభుత్వం తదుపరి ఉత్తర్వులు ఇచ్చేవరకు అక్కడే కొనసాగుతారు.
- ▲ ఒకేచోట ఐదేళ్లు పూర్తి కాకపోయినా బదిలీ కోరుకునే ఉద్యోగులు ఈ నెల 22–24 తేదీల మధ్య ఆన్‌లైన్ విధానంలో బదిలీకి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.
- ▲ ఈ నెల 25–29 తేదీల మధ్య బదిలీ ప్రక్రియ చేపడతారు. బదిలీలపై ఏవైనా అభ్యంతరాలుంటే ఈ నెల 30వ తేదీలోగా ఆయా జిల్లాల కలెక్టర్లకు వినతుల రూపంలో సమర్పించవచ్చు.

అక్కడా తాత్కాలికమే

రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియలో 12 కేటగిరీల ఉద్యోగులను కొన్ని సచివాలయాల్లో 'నో' (అనంతరం కాలంలో అక్కడ ఆ పోస్టు ఉండదు) అని నిర్ధారించిన చోటకు ఎవరైనా బదిలీ కోరుకుంటే.. వారు అక్కడ ఎంతకాలం కొనసాగుతారన్న దానిపై స్పష్టత లేదని ఉద్యోగ సంఘ నేతలు చెబుతున్నారు. అలాంటి పోస్టులన్నిటినీ రద్దుచేసి మిగులు ఉద్యోగులుగా ప్రభుత్వం పేర్కొంటుందని అంటున్నారు. అలాంటి వారిని ఎప్పుడైనా ప్రభుత్వం ఇతర అవసరాల కోసం బదిలీ చేసే అవకాశం ఉంటుందని చెబుతున్నారు. సోమవారం జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల్లోనూ రేషనలైజేషన్ ప్రక్రియలో ఒక్కో సచివాలయంలో మిగులు ఉద్యోగులుగా పేర్కొన్న చోటకు బదిలీ కోరుకునేవారు ప్రభుత్వం తదుపరి ఉత్తర్వులు ఇచ్చేవరకు అక్కడ కొనసాగుతారని స్పష్టంగా పేర్కొన్నారని చెబుతున్నారు.

ఎంబీబీఎస్ కటాఫ్‌పై ఉత్కంఠ

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

తగ్గింది. పేపర్ ఎంతో కఠినంగా ఉండటంతో గతేడాదికి పూర్తి భిన్నమైన ఫలితాలు వెలువడ్డాయి. తక్కువ మార్కులు వచ్చినప్పటికీ మంచి ర్యాంక్‌లు దక్కాయి. దీంతో ఎంబీబీఎస్ అడ్మిషన్లలో కటాఫ్ మార్కులు బాగా తగ్గుతాయని నిపుణులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. గతేడాది ఏయూ రీజియన్‌లో ఓపెన్ కేటగిరిలో 601 మార్కులతో 75,427 ర్యాంక్ (నేషనల్) సాధించిన విద్యార్థికి ప్రభుత్వ (కన్వీనర్) కోటా చివరి సీటు దక్కింది. బీసీ, మైనార్టీల్లో 482 స్కోర్ వచ్చిన విద్యార్థుల వరకు సీట్లు వచ్చాయి. ఎస్వీయూ రీజియన్‌లో జనరల్ కేటగిరిలో 583 స్కోర్‌తో 93,186 ర్యాంకర్‌కు, బీసీల్లో 502 స్కోర్‌తో 2,01,883 ర్యాంకర్‌కు, ఎస్సీల్లో 500 స్కోర్‌తో 2,05,164, ఎస్టీల్లో 458 స్కోర్‌తో 2,69,020 ర్యాంక్ సాధించిన విద్యార్థులకు మెడిసిన్ సీటు వచ్చింది.

గత ఏడాది ఉన్న సీట్లలోనే..

రాష్ట్రంలో 2025–26 విద్యా సంవత్సరంలో కొత్త వైద్య కళాశాలలను ప్రారంభించడం లేదని కూటమి ప్రభుత్వం ఇప్పటికే స్పష్టం చేసింది. దీంతో ప్రభుత్వ పరిధిలో ఒక్క సీటు పెరిగే అవకాశం లేదు. ఇక ప్రైవేట్‌లో కొత్త కళాశాలలు, సీట్ల పెరుగుదల లేదని తెలుస్తోంది. దీంతో 2024–25 విద్యా సంవత్సరంలో అందుబాటులో ఉన్న 6,510 సీట్లలోనే 2025–26 విద్యా సంవత్సరంలోనూ అడ్మిషన్లు చేపట్టనున్నారు. ప్రస్తుత నీట్ ఫలితాల సరళి, ఆల్ ఇండియా ర్యాంక్‌ల సరళిని ఓసారి గమనిస్తే.. నీట్ 2024లో టాప్ 100లోపు విద్యార్థులు 715–720 మధ్య స్కోర్ చేశారు. ఏకంగా 80,117 మంది విద్యార్థులు దేశ వ్యాప్తంగా 600పైబడి స్కోర్ చేశారు. ఈసారి జాతీయ స్థాయిలో టాప్ స్కోర్ 686 దగ్గరే ఆగిపోయింది. 651 నుంచి 686 మధ్య 73 మంది, 601–650 మధ్య 1259 మంది, 551–600 మధ్య 10,658 మంది చొప్పున విద్యార్థులు నిలిచారు. ఈసారి టాప్ స్కోరర్‌ల సంఖ్య గణనీయంగా పడిపోయింది. 400 నుంచి 500 మధ్య ఎక్కువ మంది స్కోర్ చేశారు. దీంతో 2025–26 ఎంబీబీఎస్ అడ్మిషన్లలో కటాఫ్‌లు 100 మార్కులకు పైబడి దిగిరానున్నాయి. ఇదిలా ఉండగా నీట్ అర్హత సాధించిన రాష్ట్ర విద్యార్థుల సమాచారం ఎన్టీఏ నుంచి ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయానికి ఇంకా అందాల్సి ఉంది. ఎన్టీఏ నుంచి పిలుపు వస్తే విశ్వవిద్యాలయం ప్రతినిధి ఢిల్లీకి వెళ్లి నీట్ అర్హుల సమాచారాన్ని తీసుకురానున్నారు. ఇందుకు వారం రోజులు సమయం పట్టనుంది.

కన్వీనర్ కోటాలో 4,046 సీట్లు

ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 18 ప్రభుత్వ, 18 ప్రైవేట్ వైద్య కళాశాలలు ఉన్నాయి. 2024–25 సీట్ మ్యాట్రిక్స్ ప్రకారం ఈ కళాశాలల్లో 6,510 ఎంబీబీఎస్ సీట్లున్నాయి. ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలల్లో 475 సీట్లు ఆల్ ఇండియా కోటా కింద భర్తీ అవుతాయి. మిగిలిన సీట్లలో 4046 రాష్ట్ర స్థాయిలో కన్వీనర్ కోటాలోకి, 1,989 సీట్లు యాజమాన్య (బీ, సీ) కోటాలోకి వస్తాయి. ఇక బీడీఎస్‌లో ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్‌లో కలిపి 1,540 సీట్లుండగా, ఆల్ ఇండియా కోటాలో 21, రాష్ట్ర కన్వీనర్ కోటాలో 818, యాజమాన్య కోటాలో 700 సీట్లు భర్తీ చేస్తారు.

రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలల్లో ఎంబీబీఎస్ సీట్లు

కళాశాల	సీట్లు
ఆంధ్ర వైద్య కళాశాల, విశాఖ	250
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, గుంటూరు	250
రంగరాయ వైద్య కళాశాల, కాకినాడ	250
రిమ్స్, శ్రీకాకుళం	200
రిమ్స్, ఒంగోలు	120
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, విజయనగరం	150
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, రాజమండ్రి	150
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, ఏలూరు	150
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, మచిలీపట్నం	150
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, పాడేరు	50
సిద్ధార్థ వైద్య కళాశాల, విజయవాడ	175
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, కర్నూలు	250
ఎస్వీ వైద్య కళాశాల, తిరుపతి	240
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, కడప	175
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, అనంతపురం	200
ఏసీఎస్ఆర్, నెల్లూరు	175
ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల, నంద్యాల	150
పద్మావతి వైద్య కళాశాల	175

సముద్రంలో ఇద్దరు మత్స్యకారుల మృతి

అంతర్వేది అన్నాచెల్లెలు గట్టు వద్ద ఘటన

ప్రమాదంలో మరణించిన తమ్ము పోతురాజు, నాగిడి రాము

సఖినేటిపల్లి/నాగాయలంక(అవనిగడ్డ): డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా సఖినేటిపల్లి మండలం అంతర్వేది వద్ద అన్నాచెల్లెలు గట్టు (మొగ) దాటే క్రమంలో అలల ధాటికి బోటు నుంచి జారిపడి ఇద్దరు మత్స్యకారులు మృతిచెందారు. స్థానిక మత్స్యకారుల తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. కృష్ణా జిల్లా నాగాయలంక మండలం గుల్లలమోద, సంగమేశ్వరం గ్రామాలకు చెందిన ఆరుగురు మత్స్యకారులు నాగిడి వెంకటేశ్వరరావు బోటులో సముద్రంపై ఆదివారం వేటకు వెళ్లారు. వాతావరణం బాగోలేదని అంచనాకు వచ్చిన వారంతా సోమవారం అంతర్వేది సమీపంలోని పల్లిపాలెం ఫిషింగ్ హార్బర్‌కు చేరుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. ఈ క్రమంలో అంతర్వేది అన్నాచెల్లెలు గట్టు (మొగ) దాటే క్రమంలో అలల ధాటికి నాగిడి రాము (28), తమ్ము పోతురాజు (50) బోటునుంచి జారి సముద్రంలో పడి గల్లంతయ్యారు. మరొకరు గాయపడ్డారు. మిగిలిన వారు సురక్షితంగా బయటపడ్డారు. గల్లంతయిన ఇద్దరు మత్స్యకారుల్లో నాగిడి రాము మృతదేహం అక్కడకు సమీపంలోనే లభ్యమైంది. తమ్ము పోతురాజు మృతదేహం వశిష్ట ఆశ్రమం సమీపాన లభించింది. సఖినేటిపల్లి ఎస్సై కె.దుర్గా శ్రీనివాసరావు ఘటనాస్థలానికి చేరుకుని మృతదేహాలను పోస్టుమార్టం కోసం రాజోలు ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు.

మత్స్యకారుల ఇంట విషాదం

అంతర్వేది వద్ద చేపల బోటు ప్రమాదం కృష్ణా జిల్లా నాగాయలంక మండలం గుల్లలమోద, సంగమేశ్వరం గ్రామాల్లో విషాదం నింపింది. ఈ ప్రమాదంలో గుల్లలమోదకు చెందిన నాగిడి రాము, సంగమేశ్వరం వాసి తమ్ము పోతురాజు మృతిచెందగా, నాయుడు పోతురాజు (గుల్లలమోద) గాయపడ్డారు. ఈ విషయం తెలిసిన బాధిత కుటుంబాలు శోకసంద్రంలో మునిగిపోయాయి.

సీఎం ఇలాకాలో దారుణం

మహిళను నడిరోడ్డుపై ఈడ్చుకెళ్లి చెట్టుకు కట్టేసిన టీడీపీ కార్యకర్త

శిరీషను చెట్టుకు కట్టేసిన దృశ్యం

కుప్పం రూరల్: ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న చిత్తూరు జిల్లా కుప్పం నియోజకవర్గంలో టీడీపీ కార్యకర్త ఓ మహిళను నడిరోడ్డుపై అసభ్య పదజాలంతో దూషించడమే కాకుండా రోడ్డుపై ఈడ్చుకెళ్లి.. చెట్టుకు తాళ్లతో కట్టేసి చిత్రహింసలకు గురి చేశాడు. సభ్య సమాజం తలదించుకునే ఈ ఘటన కుప్పం మండలం నారాయణపురంలో సోమవారం చోటుచేసుకుంది. వివరాల్లోకి వెళితే.. కుప్పం మండలం నారాయణపురం గ్రామానికి చెందిన తిమ్మరాయప్ప, శిరీష భార్యాభర్తలు. వీరికి ఇద్దరు పిల్లలు. తిమ్మరాయప్ప ఆదే గ్రామానికి చెందిన టీడీపీ కార్యకర్త మునికన్నప్ప వద్ద రెండేళ్ల క్రితం రూ.80 వేలు అప్పు తీసుకున్నాడు. అప్పుల భారం ఎక్కువ కావడంతో తిమ్మరాయప్పఊరొదిలి వెళ్లిపోయాడు. ఆయన భార్య శిరీష ఇద్దరు బిడ్డలతో కలిసి గ్రామంలోనే కూలి పనులు చేసుకుంటూ కుటుంబాన్ని నెట్టుకొస్తోంది. తనకు వచ్చిన కూలి డబ్బుల్లోనే భర్త తిమ్మరాయప్ప చేసిన చిన్నపాటి అప్పులను వీలైనంత వరకు తీరుస్తూ వస్తోంది. పెద్దమొత్తం కావడంతో మునికన్నప్పకు అప్పు తీర్చలేకపోయింది. ఈ నేపథ్యంలో మునికన్నప్ప వేధింపులు ఎక్కువయ్యాయి. సోమవారం శిరీష రోడ్డుపై నడిచి వెళ్తుండగా తక్షణమే అప్పు తీర్చాలంటూ మునికన్నప్ప ఒత్తిడి చేశాడు. గ్రామస్తులు చూస్తుండగా అసభ్య పదజాలంతో శిరీషను దూషిస్తూ అప్పు తీర్చకపోతే చంపేస్తానని బెదిరించాడు. అక్కడితో ఆగకుండా శిరీషను నడిరోడ్డుపై ఈడ్చుకుంటూ వెళ్లి తాడుతో వేపచెట్టుకు కట్టేసి చిత్రహింసలకు గురి చేశాడు. దిక్కుతోచని స్థితిలో శిరీష అలాగే నరకం అనుభవించింది. ఈ విషయం తెలుసుకున్న కుప్పం పోలీసులు గ్రామానికి చేరుకుని శిరీషకు కట్లు విప్పి వివరాలు సేకరించారు. టీడీపీ కార్యకర్త మునికన్నప్పను అదుపులోకి తీసుకుని బీఎన్ఎస్ సెక్షన్లు 341/323/324/506/34 కింద కేసు నమోదు చేశారు.

మహిళను టీడీపీ కార్యకర్త చెట్టుకు కట్టేసిన వీడియో కోసం ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

క్లుప్తంగా...

విజయవాడలో ఆర్‌బీఐ ప్రాంతీయ కార్యాలయం

సాక్షి, అమరావతి: రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ కార్యాలయాన్ని విజయవాడలో ఏర్పాటు చేసింది. ఎంజీ రోడ్డులోని స్టాలిన్ సెంట్రల్‌లో ఏర్పాటు చేసిన ఈ ప్రాంతీయ కార్యాలయాన్ని ఆర్‌బీఐ డిప్యూటీ గవర్నర్ టి. రబిశంకర్ సోమవారం లాంఛనంగా ప్రారంభించారు. ఏపీ ఆర్‌బీఐ ప్రాంతీయ కార్యాలయానికి రీజనల్ డైరెక్టర్‌గా అతహ్ ఒమర్ బషీర్ వ్యవహరించనున్నారు. ఈ కార్యాలయంలో కరెన్సీ మేనేజ్‌మెంట్ ఉండదు. ఈ ప్రక్రియ హైదరాబాద్ ఆర్‌బీఐ ఆఫీసు నుంచే నిర్వహించనున్నట్లు ఆర్‌బీఐ ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది.

ఏపీ నుంచి తెలంగాణకు ఆరుగురు ఉద్యోగులు

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీ సచివాలయంలో పనిచేస్తున్న తెలంగాణకు చెందిన ఆరుగురు నాలుగో తరగతి ఉద్యోగులను తిరిగి ఆ రాష్ట్రానికి పంపేందుకు అనుమతిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆరుగురు ఉద్యోగులను వెనక్కి తీసుకోవడానికి సమ్మతించిన నేపథ్యంలో నాలుగో తరగతి ఉద్యోగులు మహబూబ్ ఖాన్, శ్రీనివాస్, సయ్యద్ ఫరీద్, సంజీవ, పుండరీకాక్షయ్య, గిరిధర్ బాబును రిలీవ్ చేశారు.

ఉద్యోగుల మ్యాపింగ్ కోసం వెబ్ పోర్టల్

- ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన ఆర్థిక శాఖ

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర సచివాలయంలోని శాఖాధిపతులు, జిల్లా, డివిజన్, సబ్ డివిజన్, మండల స్థాయి ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లోని ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరి వివరాల మ్యాపింగ్ కోసం ఆర్థిక శాఖ వెబ్ పోర్టల్ రూపొందించింది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సామర్థ్యం పెంపు లక్ష్యంగా దీనిని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ దృష్ట్యా అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులంతా వారి ఐడీ వివరాలను వెబ్ పోర్టల్‌లో నమోదు చేయాలని, అన్ని కార్యాలయాల ఇ-ఆఫీస్‌లను నవీకరించాలని సోమవారం ఆర్థిక శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి పీయూష్ కుమార్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ మొత్తం ప్రక్రియను జూన్ 23లోగా పూర్తి చేయాలని ఉత్తర్వుల్లో స్పష్టం చేశారు. సెలవులు, ఇంక్రిమెంట్లు, ప్రమోషన్లు, బదిలీలు డిజిటల్ విధానంలో నిర్వహిస్తారు. ప్రభావవంతమైన ఫిర్యాదుల పరిష్కారం, ఉద్యోగులు ఫిర్యాదులను డిజిటల్‌గా నమోదు చేసుకోవడానికి, ట్రాక్ చేయడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

డీఎస్సీ మైనర్ మీడియం లాంగ్వేజెస్ 'కీ' విడుదల

సాక్షి, అమరావతి: డీఎస్సీ పరీక్షల్లో భాగంగా స్కూల్ అసిస్టెంట్(లాంగ్వేజెస్) మైనర్ మీడియంలోని కన్నడ, ఒరియా, తమిళం, ఉర్దూ పేపర్ల ప్రాథమిక కీ మంగళవారం విడుదల చేయనున్నట్టు డీఎస్సీ కన్వీనర్ ఎంవీ కృష్ణారెడ్డి తెలిపారు. https://apdsc.apcfss.in వెబ్‌సైట్‌లో, రెస్పాన్స్ షీట్ అభ్యర్థుల లాగిన్‌లో అందుబాటులో ఉంటాయన్నారు.

ఎస్‌ఈసీ కార్యాలయంలో జేడీగా రామారావు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కార్యాలయంలో అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ పి. రామారావుకు ప్రభుత్వం పదోన్నతి కల్పించింది. ఈ మేరకు పంచాయతీరాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి శశిభూషణ్ కుమార్ సోమవారం ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

జీవీఎంసీ కమిషనర్‌గా కేతన్ గర్గ్

సాక్షి, అమరావతి: రాజమహేంద్రవరం మున్సిపల్ కమిషనర్ కేతన్ గర్గ్‌ను గ్రేటర్ విశాఖపట్నం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (జీవీఎంసీ) కమిషనర్‌గా బదిలీ చేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. తదుపరి ఉత్తర్వులు వెలువడేంత వరకు ఆ పదవికి తూర్పు గోదావరి జిల్లా కలెక్టర్ పూర్తి అదనపు బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తారని పేర్కొన్నారు.

ఆప్కాస్‌ను ప్రభుత్వమే కొనసాగించాలి

- బీసీ సంక్షేమ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు శంకరరావు

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్పొరేషన్ ఫర్ ఔట్‌సోర్స్డ్ సర్వీసెస్(ఆప్కాస్)ను మరింత మెరుగ్గా ప్రభుత్వమే కొనసాగించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ బీసీ సంక్షేమ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కేశన శంకరరావు డిమాండ్ చేశారు. లేదంటే నిరుద్యోగుల పక్షాన పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమిస్తామని సోమవారం ఓ ప్రకటనలో హెచ్చరించారు. రాష్ట్రంలో లక్ష మందికిపైగా చిరుద్యోగులకు అవకాశం కల్పిస్తూ వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వ హయాంలో అప్కాస్ ఏర్పాటు చేశారన్నారు. అప్కాస్‌పై అధ్యయనానికి కూటమి ప్రభుత్వం ముగ్గురు మంత్రుల కమిటీని నియమించడంతో పలు ఉద్యోగ సంఘాలు, రాజకీయ పార్టీలు అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయన్నారు. ఔట్‌సోర్సింగ్ ఉద్యోగుల పొట్టగొట్టి ప్రైవేటు ఏజెన్సీలకు లబ్ధి చేకూర్చడానికే ఇలా చేస్తున్నారని ఆందోళన చెందుతున్నాయన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం అప్కాస్‌ను ఇంకా మెరుగైన సర్వీసు కండీషన్లు, జీతభత్యాలతో కొనసాగించాలని, నిర్దిష్ట కాలపరిమితితో వారిని పర్మినెంట్ చేసేలా మంత్రుల కమిటీ సిఫారసు ఉండాలని కేసన ఆకాంక్షించారు.

అటు సుందర 'కొల్లేరు'..

ఇటు కాలుష్యంతో కన్నీరు

- 'సుప్రీం' ఆదేశాలను ఉల్లంఘిస్తున్నారంటూ కోర్టుకెక్కిన కాకినాడకు చెందిన పర్యావరణవేత్త
- ఆక్రమణలు తొలగించి మూడునెలల్లో హద్దులు నిర్ణయించాలని 'సుప్రీం' ఆదేశం
- దీంతో కేంద్ర సాధికార కమిటీ నేడు, రేపు కొల్లేరులో పర్యటన
- ఇప్పటికే అనేక కమిటీలు పలు సిఫార్సులు చేసినా మారని పరిస్థితి

సుందర కొల్లేరుకు ఈ మురుగు నుంచి మోక్షం ఎప్పుడో?

సాక్షి, అమరావతి: దేశంలోనే అతిపెద్ద మంచినీటి సరస్సు కొల్లేరు సమస్యను లోతుగా అధ్యయనం చేస్తే ఓ వైపు సుందర కొల్లేరు.. మరోవైపు కలుషిత కన్నీరు సాక్షాత్కరిస్తాయి. పర్యావరణపరంగా చిత్తడి నేల వ్యవస్థగా, వలస పక్షుల కేంద్రంగా, జీవ వైవిధ్యానికి నిలయంగా అంతర్జాతీయ గుర్తింపు కలిగిన కొల్లేరు పశ్చిమ గోదావరి, ఏలూరు జిల్లాల నడుమ విస్తరించింది. ఒకనాడు కొల్లేరు ప్రజల బతుకుదెరువు కోసమే ప్రభుత్వం బలవంతంగా చెరువులు తవ్వించి చేపలు సాగుచేయిస్తే.. అవే ఇప్పుడు కొల్లేరుకు ముప్పుగా పరిణమించాయి. నేడు చేపల చెరువులను నిర్మూలించే స్థాయికి పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందుకంటే.. కొల్లేరులో దాదాపు 60 శాతం చేపల చెరువులే ఉండడంతో పర్యావరణ సమస్య తలెత్తిందని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇదే విషయమై అనేకమార్లు పర్యావరణవేత్తలు కోర్టు తలుపులు తట్టడంతో కొల్లేరు పరిరక్షణ అనేది ప్రధాన అజెండాగా తెరమీదకు వస్తోంది. దీంతో అక్కడి ప్రజల మనుగడ కోసం మళ్లీ రోడ్డెక్కి పోరాటాలకు సిద్ధమయ్యే పరిస్థితికి దారితీస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలోనే ఇప్పటివరకు దాదాపు ఏడు కమిటీలు కొల్లేరు సమస్యపై అధ్యయనం చేసి నివేదికలు ఇచ్చినా పరిస్థితి ఏమాత్రం మారలేదు. కొల్లేరు అభయారణ్యంపై సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘిస్తున్నారంటూ కాకినాడకు చెందిన పర్యావరణవేత్త మృత్యుంజయరావు తాజాగా సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించడంతో ఆక్రమణలు తొలగించి మూడునెలల్లో హద్దులు నిర్ణయించాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించింది. 'సుప్రీం' ఆదేశాలతో ఐదుగురు సభ్యులతో కూడిన కేంద్ర సాధికార కమిటీ (సీఈసీ) మంగళ, బుధ వారాల్లో రెండ్రోజులపాటు కొల్లేరులో పర్యటించి అక్కడి స్థితిగతులను అధ్యయనం చేయనుంది.

ఇప్పటివరకు కమిటీలు ఏం చెప్పాయంటే..

కొల్లేరు సరస్సు సంరక్షణ, పర్యావరణం, జీవవైవిధ్యం, స్థానిక సమాజాల జీవనోపాధులకు సంబంధించిన అనేక సమస్యలను పరిష్కరించడానికి సుప్రీం కోర్టు, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గతంలో అనేక కమిటీలను ఏర్పాటుచేశాయి. ఈ కమిటీలు పలు సిఫార్సులు చేశాయి. బొంబాయి నేచురల్ హిస్టరీ సొసైటీ (బీఎన్‌హెచ్ఎస్) కమిటీ, సుప్రీంకోర్టు నియమించిన సాధికార కమిటీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నియమించిన కమిటీలు కీలక అంశాలపై నివేదికలు ఇచ్చాయి. అవేమిటంటే..

- కొల్లేరు సరస్సులో చుట్టూ అక్రమ చెరువులను (ఆక్వాకల్చర్) నియంత్రించాలి..
- సరస్సు సహజ నీటి ప్రవాహాన్ని పునరుద్ధరించాలి..
- పక్షుల సంరక్షణకు కొల్లేరు వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం సామర్థ్యాన్ని పెంచాలి..
- స్థానిక మత్స్యకారులకు ప్రత్యామ్నాయ జీవనోపాధి మార్గాలను అందించాలి.

ఇక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1982లో కొల్లేరు సరస్సు అభివృద్ధి కమిటీ ఏర్పాటుచేసినప్పటికీ కాలుష్య నియంత్రణలో ఇప్పటికీ ఫలితాలు రాబట్టలేకపోయింది. ఈ నేపథ్యంలో.. తాజాగా మంగళ, బుధవారాల్లో కేంద్ర సాధికార కమిటీ పర్యటనపై స్థానికంగా ఆసక్తి నెలకొంది.

షార్‌కు బెదిరింపు కాల్

- అప్రమత్తమైన పోలీసులు, సీఐఎస్ఎఫ్ భద్రతాదళాలు
- ఫేక్ కాల్‌గా నిర్ధారణ
- ఊపిరి పీల్చుకున్న యంత్రాంగం

లేబర్ కాలనీవాసుల నుంచి వివరాలను సేకరిస్తున్న నాయుడుపేట డీఎస్పీ చెంచుబాబు

సూళ్లూరుపేట: భారత అంతరిక్ష ప్రయోగ కేంద్రమైన సతీష్ ధావన్ అంతరిక్ష కేంద్రం (షార్)కు ఆదివారం అర్ధరాత్రి దాటాక గుర్తు తెలియని వ్యక్తి నుంచి బెదిరింపు ఫోన్‌కాల్ వచ్చింది. శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రం లోపలకు తీవ్రవాదులు చొరబడ్డారని వారి నుంచి ప్రమాదం పొంచి ఉందని చెన్నైలోని సీఐఎస్ఎఫ్ బేస్ క్యాంప్‌నకు కాల్ వచ్చింది. దీంతో చెన్నై సీఐఎస్ఎఫ్ అధికారులు షార్ డైరెక్టర్ ఆర్ముగం రాజరాజన్‌కు సమాచారం అందించారు. ఆయన స్థానిక పోలీసు అధికారులకు ఈ విషయాన్ని తెలియ జేశారు. నాయుడుపేట డీఎస్పీ చెంచుబాబు, సూళ్లూరుపేట సీఐ మురళీకృష్ణ ఆధ్వర్యంలో సూళ్లూరుపేట, తడ, శ్రీహరికోట ఎస్ఐల పర్యవేక్షణలో పోలీసులు, సీఐఎస్ఎఫ్ భద్రతా సిబ్బంది బృందాలుగా ఏర్పడి ముమ్మరంగా తనిఖీలు చేశారు. షార్ కేంద్రం అటవీ ప్రాంతంలో ఉండడంతో ఆ ప్రాంతంలో కూంబింగ్ నిర్వహించి జల్లెడ పట్టారు. మరో వైపు సముద్ర ప్రాంతం నుంచి నేవీ అధికారులు, మెరైన్ సిబ్బంది తనిఖీలు నిర్వహించారు. షార్ మొదటి గేట్ నుంచి లేబర్ కాలనీలు, అటవీ ప్రాంతమంతా క్షుణ్ణంగా పరిశీలించారు. అయితే ఎక్కడా ఆనవాళ్లు దొరక్క పోవడంతో ఫేక్ కాల్‌గా పోలీస్ అధికారులు నిర్ధారించారు.

లేబర్ కాలనీల్లోనే ముమ్మర తనిఖీలు

షార్ కేంద్రం లోపల వున్న లేబర్ కాలనీలు, గిరిజన కాలనీల్లో ముమ్మర తనిఖీలు నిర్వహించారు. అనుమానాస్పదంగా ఎవరైనా కనిపించారా! అలా కనిపించి వుంటే వివరాలను తెలియజేయాలని కాలనీ వాసులను కోరారు. ఇటీవల భారత్-పాక్ మధ్య తీవ్ర ఉద్రిక్తతల నేపథ్యంలో షార్ కేంద్రానికి భద్రతను పటిష్టం చేశారు.

ముగిసిన టీచర్ల బదిలీ

- 67,732 మందికి స్థాన చలనం
- 4,477 మందికి పదోన్నతులు
- అభ్యంతరాలపై జిల్లా, జోనల్ స్థాయిలో కమిటీల ఏర్పాటు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఉపాధ్యాయుల బదిలీలు పూర్తయినట్టు పాఠశాల విద్యాశాఖ ప్రకటించింది. ప్రభుత్వ, జిల్లా పరిషత్, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, మున్సిపల్ పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న హెచ్ఎంలు, స్కూల్ అసిస్టెంట్లు, భాషా పండితులు, వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు, ఎస్జీటీలకు స్థాన చలనం కల్పించినట్టు తెలిపింది. ఉపాధ్యాయుల బదిలీలకు ఈ ఏడాది కొత్త చట్టాన్ని తీసుకొచ్చి దాని ప్రకారం ప్రక్రియను చేపట్టారు. గత నెల 21న చేపట్టిన బదిలీల ప్రక్రియ ఈ నెల 11వ తేదీ నాటికి ముగుస్తుందని ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. అయితే, ఎస్జీటీలకు మాన్యువల్‌గా కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించాలని ఈ నెల 8న ప్రక్రియను బహిష్కరించడంతో గందరగోళ పరిస్థితులు తలెత్తాయి. విద్యాశాఖ మంత్రి లోకేశ్ సైతం మాన్యువల్ కౌన్సెలింగ్ సాధ్యం కాదని ప్రకటించారు. దీంతో విద్యా శాఖ డైరెక్టరేట్ ముట్టడికి ఉపాధ్యాయ సంఘాలు పిలుపునిచ్చాయి. తీవ్ర ఒత్తిడి నేపథ్యంలో గంటల వ్యవధిలోనే మంత్రి తన ప్రకటనను మార్చుకున్నారు. ఎమ్మెల్సీల విజ్ఞప్తి మేరకు మాన్యువల్ కౌన్సెలింగ్‌కు అవకాశం కల్పించారు. దాంతో ఈనెల 11న ముగియాల్సిన బదిలీల ప్రక్రియ సోమవారం కొనసాగింది.

4.477 మందికి పదోన్నతి

ప్రస్తుత బదిలీల్లో 67,732 మందికి స్థాన చలనం కల్పించినట్టు విద్యాశాఖ డైరెక్టర్ విజయ రామరాజు తెలిపారు. వీరిలో 4,477 మంది టీచర్లకు పదోన్నతులు కల్పించినట్టు వివరించారు. గ్రేడ్-2 హెచ్ఎంలు 1,494 మంది, ఎంపీఎస్ హెచ్ఎంలు 5,717 మంది, స్కూల్ అసిస్టెంట్లు 27,804, ఎస్జీటీలు 31,174 మంది, భాషా పండితులు 1,199, వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు 344 మంది ఉన్నారు. గ్రేడ్-2 హెచ్ఎంలు 1,375 మంది, ఎంపీఎస్ హెచ్ఎంలు 1,592, స్కూల్ అసిస్టెంట్లు 1,510 మందికి పదోన్నతి లభించినట్టు డైరెక్టర్ తెలిపారు. బదిలీలు, పదోన్నతులపై అభ్యంతరాలు ఉంటే.. జిల్లా లేదా జోనల్ స్థాయిలో ఏర్పాటు చేసిన సమస్యల పరిష్కార కమిటీని సంప్రదించాలని ఉపాధ్యాయులకు సూచించారు.

'సమగ్ర శిక్ష'లోనూ బదిలీలు

సాక్షి, అమరావతి: 'సమగ్ర శిక్ష' రాష్ట్ర విభాగంలో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్టు, అవుట్ సోర్సింగ్ సిబ్బంది బదిలీలకు చర్యలు చేపట్టారు. ఈ నెల 19 నుంచి 21 వరకు దరఖాస్తులు స్వీకరించి.. జూలై 5 నాటికి మొత్తం ప్రక్రియ పూర్తి చేయాలని సమగ్ర శిక్ష ఎస్పీడీ బి.శ్రీనివాసరావు ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

దేవుడి భూముల లీజుపై తీవ్ర అభ్యంతరాలు!

సాక్షి, అమరావతి: పట్టణాల్లో అత్యంత విలువైన దేవదాయ శాఖ వ్యవసాయేతర భూములను వేలం నిర్వహించకుండా కేవలం అధికార ఉత్తర్వులతోనే 33 ఏళ్ల పాటు లీజుకిచ్చేలా ప్రభుత్వం నిబంధనల సవరణలకు పాల్పడటం తీవ్ర విమర్శలకు దారి తీసింది. గత మే 2న ప్రభుత్వం జారీ చేసిన జీవో 139పై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వందకు పైగా అభ్యంతరాలు రావడంతో వాటిని దేవదాయశాఖ పరిశీలించి ప్రభుత్వానికి పంపినట్టు అధికార వర్గాలు వెల్లడించాయి. ఈ జీవోను వ్యతిరేకిస్తూ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి ఐవైఆర్ కృష్ణారావుసహా మేధావులు, సామాజిక కార్యకర్తలు గళమెత్తారు. సాక్షి పత్రిక మే 30న 'దేవుడా నీ భూములకు నీవే దిక్కు!' శీర్షికతో కథనం ప్రచురించింది.

కడుపు మండిన మామిడి రైతులు

- గుజ్జు ఫ్యాక్టరీల వద్ద టోకెన్ల కోసం క్యూకట్టినా దక్కని ఫలితం
- మామిడి కొనలేమంటూ చేతులెత్తేసిన కంపెనీలు
- నిరసనలకు దిగిన కర్షకులు

గంగసాగర్ ఫ్యాక్టరీ వద్ద రైతులు

కాణిపాకం: కడుపు మండిన తోతాపురి మామిడి రైతులు సోమవారం కూటమి ప్రభుత్వ తీరుపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. మామిడి కొనలేమంటూ కంపెనీలు చేతులెత్తేయడంతో చిత్తూరు జిల్లాలో జాతీయ రహదారులపై నిరసన తెలిపారు. చిత్తూరు, జీడీనెల్లూరు, బంగారుపాళ్యం, తవణంపల్లి మండలాల్లోనూ రైతులు ఆందోళనలు చేశారు. చిత్తూరు గంగసాగరం ఫ్యాక్టరీలో మామిడి కొనుగోలుకు టోకెన్లు జారీ చేస్తున్నారని ప్రకటించడంతో మామిడి రైతులు ఆదివారం అర్ధరాత్రి నుంచే అక్కడ పడిగాపులు పడ్డారు. సోమవారం ఉదయం 5 గంటల సమయానికి వందలాది రైతులు టోకెన్ల కోసం గుమిగూడారు. టోకెన్లు పంపిణీ చేయకపోగా గేట్లు మూసివేయడంతో రైతులు కర్మాగారాన్ని చుట్టుముట్టారు. ఈ సమయంలో తోపులాట జరిగింది. ఇద్దరు మహిళా రైతులు స్పృహతప్పేలా ఉండడంతో రైతులంతా హాహాకారాలు చేశారు. దీంతో ఫ్యాక్టరీ సిబ్బంది మహిళా రైతులను లోపలకు అనుమతించారు. పోలీసులు రైతులను అదుపు చేసే యత్నం చేసినా ఫలితం లేకుండా పోయింది. చివరకు అరకొరగా టోకెన్లు పంపిణీ చేసి మళ్లీ వచ్చేనెల 5న ఇస్తామంటూ ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం బోర్డు పెట్టింది. దీంతో రైతులు ఉసూరు మన్నారు. గంగాధర నెల్లూరు మండలంలోని ఫ్యాక్టరీ వద్ద కూడా టోకెన్లు ఇస్తారంటూ ప్రచారం చేయడంతో రెండు, మూడు రోజులుగా రైతులు మామిడి కాయలతో పడిగాపులు పడ్డారు. సోమవారం ఉదయానికీ ఫ్యాక్టరీ నుంచి ఎలాంటి సమాధానం లేకపోవడంతో రైతులు ఆందోళన బాటపట్టారు. బంగారుపాళ్యం మండలంలోనూ ఫ్యాక్టరీ టోకెన్లు ఇవ్వలేదని తిరుపతి- బెంగళూరు జాతీయ రహదారిపై రైతులు నిరసనకు దిగారు. తవణంపల్లి మండలంలోనూ ఫ్యాక్టరీ నిర్వాహకులు మామిడి కొనలేమని బోర్డు పెట్టేసింది. ఇదిలా ఉంటే రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు ప్రకటించినట్టు రూ.8కి మామిడి కాయలు కొనలేమని, రూ.5కూ కష్టమేనని ఫ్యాక్టరీలు చేతులెత్తేశాయి.

విశాఖ డిక్లరేషన్ ప్రకటిస్తాం: సీఎం చంద్రబాబు

సాక్షి ప్రతినిధి, విశాఖపట్నం: 'ఈనెల 21న అంతర్జాతీయ యోగా డే సందర్భంగా విశాఖపట్నంలో మొత్తం ఐదు లక్షల మంది యోగా చేయబోతున్నారు. ఇందులో పాల్గొనేందుకు వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరికీ క్యూఆర్ కోడ్ ఇస్తున్నాం. ఈ కార్యక్రమం గిన్నిస్ రికార్డుకు ఎక్కబోతోంది. నేను చేసిన అన్ని ఈవెంట్ల కంటే ఇదే అతి పెద్దది. దీని తర్వాత కూడా ఈ కార్యక్రమం ఎలా కొనసాగించాలనే విషయంపై ప్రధాని నరేంద్ర మోదీతో చర్చించి యోగా డే రోజున విశాఖ డిక్లరేషన్‌ను ప్రకటిస్తాం'.. అని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు వెల్లడించారు. దేశవ్యాప్తంగా లక్ష ప్రాంతాల్లో యోగా చేయాలని ప్రధాని పిలుపునిస్తే.. కేవలం ఒక్క రాష్ట్రంలోనే లక్ష ప్రాంతాల్లో ఈనెల 21న యోగా చేయబోతున్నామన్నారు. ఈనెల 21న విశాఖలో జరగనున్న యోగా డే కార్యక్రమ ఏర్పాట్లను సీఎం చంద్రబాబు సోమవారం పరిశీలించారు. బీచ్ రోడ్డుతో పాటు ఆంధ్రా యూనివర్శిటీలో ఏర్పాట్లను పరిశీలించి సమీక్ష నిర్వహించారు. అనంతరం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ఆర్కే బీచ్ నుంచి భీమిలి వరకు యోగా డే నిర్వహిస్తున్నాం. మొత్తం 5 లక్షల మంది పాల్గొనేలా చేస్తున్నాం. ఆంధ్రా యూనివర్శిటీలో 25 వేల మంది గిరిజన విద్యార్థులతో సూర్య నమస్కారాల కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి... గిన్నిస్‌బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్‌లో నమోదు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నామన్నారు. ఈ సందర్భంగా.. 'ప్రాక్టీస్ లేకపోతే మీరు రాకపోవడం బెటర్' అని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడుకు చంద్రబాబు చురకలంటించారు.

మీడియా ప్రతినిధులపై దాడికి టీడీపీ శ్రేణుల యత్నం

మధురవాడ: విశాఖ సీఎం పర్యటనలో మీడియా ప్రతినిధులపై టీడీపీ కార్యకర్తలు దాడికి యత్నించారు. ఫొటోలు, వీడియోలు ఎందుకు తీస్తున్నారని గొడవకు దిగారు. విలేకరుల చేతిలో ఉన్న ఫోన్లలో వీడియోలు బలవంతంగా డిలీట్ చేయించి దౌర్జన్యం చేశారు. మధురవాడ వీ కన్వెన్షన్ సెంటర్‌లో సీఎం చంద్రబాబు సోమవారం కార్యకర్తలతో సమావేశం తలపెట్టారు. సా.4 గంటలకు వస్తున్నట్లు ప్రకటించి 6.30 తర్వాత వచ్చారు. దీంతో కార్యకర్తలు లోపల ఉండలేక తీవ్ర ఇబ్బందులుపడ్డారు. హాలులోకి వెళ్లిన అరగంట తర్వాత నుంచి కార్యకర్తలు వెనుదిరగడం ప్రారంభించారు. సీఎం సమావేశ ప్రదేశంలోకి వెళ్లిన తర్వాత కూడా ఇదే పరిస్థితి కనిపించింది. 5 నిమిషాలు కూడా కాకుండానే అనకాపల్లి, ఇతర ప్రాంతాలకు చెందిన కార్యకర్తలు ఒక్కసారిగా బయటకు వచ్చారు. దీంతో.. మీడియా ప్రతినిధులు ఫొటోలు, వీడియోలు తీస్తుండగా మీరు సాక్షి విలేకరులా అంటూ చుట్టుముట్టి దాడికి యత్నించారు. విలేకరులపై దౌర్జన్యం చేస్తూ చేతిలో ఉన్న ఫోన్లలో వీడియోలు బలవంతంగా డిలీట్ చేయించారు.

కేబుల్ నెట్‌వర్క్ ఆగిపోతే చెప్పుకునే దిక్కులేదు

''రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా నాలుగు రోజులుగా ఏపీ ఫైబర్ నెట్‌వర్క్ సేవలు నిలిచిపోయాయి. వినియోగదారులు ఇష్టానుసారంగా తిడుతున్నారు..ఒకరిద్దరు ఆపరేటర్లు ఇబ్బందులు భరించలేక చనిపోయారు..సమస్యలు వినే నాథుడే కరువయ్యాడు'' అని ఏపీ కేబుల్ ఆపరేటర్ల జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు నారాయణరావు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. మధురవాడలోని వీ కన్వెన్షన్ సెంటర్‌కి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు వస్తుండడంతో ఆయనకు సమస్యలు చెప్పుకోవడానికి జేఏసీ రాష్ట్ర ప్రతినిధి వర్గం మధురవాడ చేరుకుంది. సీఎం సమావేశం నిర్వహించే హాలులోకి వెళ్లే ప్రయత్నం చేయగా పోలీసులు అనుమతించలేదు. దీంతో వారు తీవ్ర నిరాశకు లోనయ్యారు.

మాపై నాలుగు శాఖల పెత్తనం

- పనిభారంతో తీవ్ర ఒత్తిడికి గురవుతున్నాం
- ఉద్యోగ భారాన్ని తగ్గించండి
- ఉన్నత చదువులు చదివి పదో తరగతి అర్హత కలిగిన కేడర్‌లో పనిచేస్తున్నాం
- ఏపీ సచివాలయ ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్ల అసోసియేషన్

జనసేన పార్టీ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నాచేస్తున్న ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్)/మంగళగిరి టౌన్: పంచాయతీరాజ్ శాఖ ద్వారా నియమితులైన తమపై నాలుగు శాఖలు పెత్తనం చేస్తున్నాయని, ఆ శాఖల పనులు ఏకకాలంలో చేయాల్సి రావడంతో పనిభారంతో తీవ్ర ఒత్తిడికి గురవుతున్నామని ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివాలయ ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు వాపోయారు. సోమవారం విజయవాడ అలంకార్ సెంటర్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ సచివాలయ ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్ల అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో ధర్నా జరిగింది. ఈ ధర్నాకు పెద్ద సంఖ్యలో ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు తరలివచ్చారు. ప్రమోషన్ చానల్ కల్పించాలని, పనిభారం తగ్గించాలని నినాదాలు చేశారు. ధర్నాలో పాల్గొన్న అసోసియేషన్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి బి.శంకరరావు మాట్లాడుతూ గ్రామ సచివాలయ వ్యవస్థలోని మిగిలిన ఉద్యోగులందరూ ఒక శాఖకు బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారని, ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు నాలుగు శాఖల పరిధిలో పనిచేయాల్సి వస్తోందన్నారు. డిప్లొమా, బీటెక్ విద్యార్హతతో ఉద్యోగం సాధించిన తమను పదో తరగతి విద్యార్హత కన్నా తక్కువ కేడర్‌లో పనిచేయించడం దారుణమన్నారు. కేటగిరి సవరణ చేసి తమను కేటగిరి-5లో చేర్చాలన్నారు. తాము ఏయే శాఖల పరిధిలో పనిచేస్తున్నామో ఆయా శాఖల్లో ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లను విలీనం చేసి ప్రమోషన్ ఛానల్ కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. కొన్ని శాఖలు మౌఖిక ఆదేశాలతో పనులు చేయిస్తూ ఏదైనా సమస్య తలెత్తిన వెంటనే తమను బాధ్యులను చేస్తూ క్రమశిక్షణ చర్యలు తీసుకుంటున్నాయని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం స్పందించి తమకు ప్రమోషన్ చానల్ ఏర్పాటు చేయాలని, సమస్యలు పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేశారు. అసోసియేషన్ ఆఫ్ సెక్రటేరియట్ ఇంజనీర్స్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు బి.యువషణ్ముఖ, అసోసియేట్ ప్రెసిడెంట్ కె విష్ణువర్ధన తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉద్యోగ భారాన్ని తగ్గించండి

రాష్ట్రంలోని గ్రామ సచివాయాల్లో పనిచేస్తున్న ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లకు ప్రమోషన్ చానల్ కల్పించాలని, ఉద్యోగ భారాన్ని తగ్గించాలంటూ ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామ సచివాలయాల ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్ల అసోసియేషన్ డిమాండ్ చేసింది. గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరిలో సోమవారం జోన్-3, 4 జిల్లాల ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు ధర్నా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా పలువురు ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో తొమ్మిదివేల మంది ఉన్నా ప్రమోషన్ చానల్ లేకుండా పోయిందని వాపోయారు. విద్యార్హతకు తగ్గట్లుగా గ్రేడ్-3 కేడర్‌గా గుర్తించి సంబంధిత పే స్కేల్ వర్తింపజేసేలా అమెండ్‌మెంట్ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. న్యాయబద్ధమైన డిమాండ్లను పరిష్కరించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని లేని పక్షంలో ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా ఆందోళన చేపట్టి తదుపరి కార్యాచరణను త్వరలోనే ప్రకటిస్తామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో జోన్ 3,4 జిల్లాల అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్లు, కార్యదర్శులు, ఉమెన్ సెక్రటరీలతో పాటు 700 మందికి పైగా ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లు పాల్గొన్నారు.

అర్హతకు తగ్గ పదోన్నతి ఇవ్వండి

గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో మా అర్హతకు తగ్గట్టు ఉద్యోగాలు పొందాం. కానీ నేడు మా ఉద్యోగానికి ప్రమోషన్ చానల్ లేదని అధికారులు చెబుతున్నారు. తొమ్మిదివేల మంది ఇంజనీరింగ్ అసిస్టెంట్లకు ప్రమోషన్ చానల్ కల్పించి వారి కడుపు కోత తీర్చాలి.

– శ్రీతేజ, బాపట్ల జిల్లా అసోసియేషన్ ఉమెన్ సెక్రటరీ

ఆరేళ్లుగా ఉద్యోగం చేస్తున్నాం

సచివాలయ పరిధిలో 17 రకాల ఉద్యోగులు ఉన్నారు. వారికి ప్రమోషన్ చానల్ మీద ఒక స్పష్టత ఉంది. ఒక్క ఇంజినీరింగ్ అసిస్టెంట్లకే ప్రమోషన్ చానల్ లేకుండా పోయింది. మా విద్యార్హతకు తగ్గట్టుగా ప్రమోషన్లు ఇవ్వాలి.

– కె.విజయ భాస్కర్, అన్నమయ్య జిల్లా అధ్యక్షుడు

ఒత్తిడికి గురవుతున్నాం

పంచాయతీరాజ్ ఇంజినీరింగ్ డిపార్ట్‌మెంటే కాక హౌసింగ్ ,ఆర్ అండ్ బీ, ఇరిగేషన్, రూరల్ వాటర్ సప్లయ్ శాఖల్లో కూడా మాచేత పనిచేయించుకుంటున్నారు. దీంతో మానసిక ఒత్తిడికి గురి అవుతున్నాం.

– బండారు జయలలిత, అనంతపురం జిల్లా అసోసియేషన్ ఉమెన్ సెక్రటరీ

Published and Printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

రింగ్‌టైల్డ్ లెమూర్స్

అరుదైన ప్రాణులకు ఊపిరి

అంతరించిపోతున్న జాతుల పునరుత్పత్తి

జూలో 46 ప్రాణులకు జన్మనిచ్చిన వన్యప్రాణులు

ఆరిలోవ: వాతావరణ కాలుష్యం, వేటగాళ్ల ఉచ్చులు, క్రూర మృగాల దాడి, మారుతున్న పర్యావరణ పరిస్థితుల కారణంగా ఎన్నో వన్యప్రాణి జాతులు అంతరించిపోయే దశకు చేరుకున్నాయి. ఒకప్పుడు సజీవంగా ఉన్న జాతులు నేటి తరానికి టీవీల్లో, పుస్తకాల్లో మాత్రమే కనిపించే పరిస్థితి నెలకొంది. వాటి ఉనికే ప్రశ్నార్థకమవుతున్న ఈ తరుణంలో విశాఖ నగరంలోని ఇందిరా గాంధీ జూలాజికల్ పార్కు ఒక ఆశాకిరణంగా నిలుస్తోంది. అంతరించిపోతున్న అరుదైన వన్యప్రాణులకు పునరుత్పత్తి కేంద్రంగా మారి, వాటి వంశాన్ని నిలబెట్టడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. ఇక్కడి సంరక్షకుల కృషితో గత ఎనిమిది నెలల్లోనే 12 అంతరించిపోతున్న జాతులకు చెందిన 46 పిల్లలు ఊపిరిపోసుకున్నాయి. వన్యప్రాణి సంరక్షణలో సరికొత్త అధ్యాయాన్ని లిఖించాయి.

చుక్కల జింక పిల్ల

అడవి కుక్క పిల్లలు

తల్లితో కనుజు పిల్ల

అరుదైన జీవులకు అభయం

తల్లి పాలు తాగుతున్న బార్కింగ్ డీర్ పిల్ల

విశాఖ జూ పార్కు ఇప్పుడు కేవలం జంతు ప్రదర్శనశాల మాత్రమే కాదు.. అంతరించిపోతున్న జీవజాతులకు ఒక సురక్షితమైన ఆవాసం, పునరుత్పత్తి కేంద్రం. వన్యప్రాణి సంరక్షణ చట్టం-1972 ప్రకారం షెడ్యూల్-1 జాబితాలోని అనేక జీవులు ఇక్కడ విజయవంతంగా తమ సంతతిని పెంచుకుంటున్నాయి. జింక పిల్లలు, అడవి దున్నలు, అడవి కుక్కల పిల్లలు, నీల్‌గై, రెడ్‌నెక్డ్ వాలబీ, బెంగాల్ ఫాక్స్, ఇండియన్ గ్రే వోల్ఫ్, రింగ్‌టైల్డ్ లెమూర్స్ వంటి జాతులకు చెందిన చిట్టి ప్రాణులు తమ ఎన్‌క్లోజర్లలో తల్లుల వెంట ఉత్సాహంగా తిరుగుతూ సందర్శకులను అలరిస్తున్నాయి. ఈ అద్భుతమైన దృశ్యాలు జూకి వచ్చే వారికి కనువిందు చేయడమే కాకుండా, అంతరించిపోతున్న జాతులను పరిరక్షించడం ఎంత అవసరమో తెలియజేస్తున్నాయి. వెటర్నరీ వైద్యులు, యానిమల్ కీపర్ల నిరంతర పర్యవేక్షణలో ఈ ఘనత సాధ్యమైంది.

8 నెలలు.. 46 బుల్లి ప్రాణులు

గడిచిన ఎనిమిది నెలల కాలంలో ఇందిరా గాంధీ జూ పార్కులో 12 రకాల వన్యప్రాణులకు 46 పిల్లలు పుట్టాయి. ఇందులో అడవి కుక్కలు-14, కృష్ణ జింక (రాష్ట్ర జంతువు) -9, చుక్కల జింక-7, కనుజు-5, నీల్ గై-3, బార్కింగ్ డీర్-2, మౌస్ డీర్-1, బెంగాల్ ఫాక్స్-1, ఇండియన్ గ్రే వోల్ఫ్-1, అడవి దున్న (బైసన్)-1, రెడ్-నెక్డ్ వాలబీ-1, రింగ్‌టైల్డ్ లెమూర్-1 ఉన్నాయి.

తల్లితో నీల్‌గై పిల్ల

తల్లి పాలు తాగుతున్న బైసన్ దూడ

రాయిపై కూర్చున్న వోల్ఫ్

తల్లి పాలు తాగుతున్న కృష్ణ జింక పిల్ల

అంతరించిపోతున్న జాతుల విశేషాలివి..

ఈ జూలో పునరుత్పత్తి అవుతున్న కొన్ని ముఖ్యమైన అంతరించిపోతున్న జాతులు, వాటి ప్రత్యేకతలు ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం..

- **అడవి కుక్కలు(ఆసియాటిక్ వైల్డ్ డాగ్స్):** ఇవి వన్యప్రాణి సంరక్షణ చట్టం 1972లోని షెడ్యూల్-1 కిందకు వస్తాయి. ఇందిరా గాంధీ జూ పార్కులో వీటి పునరుత్పత్తి కేంద్రం ఉంది. వీటి ఎత్తు సుమారు 50 సెం.మీ., శరీరం పొడవు 90 సెం.మీ., తోక పొడవు 40-45 సెం.మీ. ఉంటుంది.
- **కృష్ణ జింక(బ్లాక్‌బక్):** ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర జంతువుగా గుర్తింపు పొందిన ఈ జింకలు, తమ మెలితిరిగిన కొమ్ములతో ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తాయి. కృష్ణ జింక షెడ్యూల్-1 జాబితాలో ఉంది
- **మూషిక జింక(మౌస్ డీర్):** షెడ్యూల్-1 జాబితాలోని ఈ జింక శరీరం పొడవు 50-60 సెం.మీ., బరువు 3-4 కిలోలు ఉంటుంది. ప్రపంచంలోని అతి చిన్న జింక జాతులలో ఇది ఒకటి. చూడటానికి చిన్నగా, సున్నితంగా ఉండే ఈ జీవి కూడా షెడ్యూల్-1 జాబితాలో ఉంది.
- **కనుజు :** ఇది కూడా షెడ్యూల్-1 జాబితాలో ఉంది. మగ కనుజులకు చెట్ల కొమ్మల మాదిరిగా ఉండే కొమ్ములు 3.5 అడుగుల పొడవు వరకు పెరుగుతాయి.
- **నీలి ఎద్దు(నీల్‌గై):** ఆసియా జింక జాతులలో అతి పెద్దదైన నీల్‌గై షెడ్యూల్-2 జాబితాలో ఉంది. దీని గొంతు భాగం తెల్లగా ఉంటుంది. మగ నీల్‌గైకి 13 సెం.మీ. జుట్టు ఉంటుంది. ఆడవి 200 కిలోలు, మగవి 250 కిలోల వరకు బరువు వరకు పెరుగుతాయి.
- **రెడ్ నెక్డ్ వాలబీ:** ఈ జాతి జీవుల పునరుత్పత్తి ఎంతో ఆసక్తికరం. రెడ్‌నెక్డ్ వాలబీ గర్భం దాల్చిన 30 రోజుల్లో పిల్లకు జన్మిస్తుంది. తర్వాత ఆ పిల్ల తల్లి పొట్ట కింద సంచిలో సుమారు 7 నెలల పాటు పెరిగి, తల్లి పాలు తాగుతుంది. 12 నెలల తర్వాత స్వతంత్రంగా జీవించడం మొదలుపెడుతుంది.

వన్యప్రాణుల సంరక్షణకు చర్యలు

జూ పార్కులో వన్య ప్రాణుల సంరక్షణకు అత్యధిక ప్రాధాన్యమిస్తున్నాం. ఇటీవల పునరుత్పత్తి అయిన పలు రకాల జాతుల పిల్లలను ఇక్కడ సంరక్షకులు, జూ వెటర్నరీ వైద్యులు, సిబ్బంది, యానిమల్ కీపర్లు ప్రత్యేక శ్రద్ధతో సంరక్షిస్తున్నారు. అంతరించిపోతున్న జాతుల సంతతి జూలో గణనీయంగా పెరుగుతోంది. వన్యప్రాణి సంరక్షణ చట్టం ప్రకారం వీటికి ఎలాంటి హాని కలిగించినా చట్టరీత్యా నేరమవుతుంది.

– జి.మంగమ్మ, జూ క్యూరేటర్

చంద్రబాబును సపోర్ట్ చేయడం లేదనే కొమ్మినేని అరెస్ట్

మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు

నగరంపాలెం (గుంటూరు వెస్ట్): సీనియర్ జర్నలిస్ట్ కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావు అరెస్ట్ చాలా దురదృష్టకరమని మాజీ మంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు అంబటి రాంబాబు అన్నారు. జిల్లా జైలు నుంచి సోమవారం రాత్రి విడుదలైన సీనియర్ జర్నలిస్ట్ కొమ్మినేని శ్రీనివాసరావును అంబటి పరామర్శించారు. అనంతరం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. ఒక మాట మాట్లాడాలన్నా పదిసార్లు ఆలోచించే వ్యక్తి కొమ్మినేని అని పేర్కొన్నారు. చంద్రబాబుకు సపోర్ట్ చేయడం లేదనే కొమ్మినేనిని అరెస్ట్ చేయించారన్నారు. చంద్రబాబుపై విమర్శలు చేస్తున్నారని ఎప్పటి నుంచో ఆయనపై కక్ష పెంచుకున్నారని ఆరోపించారు. ఎన్టీవీ నుంచి ఆయనను తొలగించేందుకు ఎంతో ఒత్తిడి తీసుకొచ్చారని మండిపడ్డారు. చివరకు చంద్రబాబు, లోకేశ్ కలిసి కొమ్మినేనిపై తప్పుడు కేసులు పెట్టించారన్నారు. పోలీస్ కస్టడీలో ఉన్నప్పుడు సైతం అతనిపై అమరావతిలో మహిళలతో దాడులు చేయించడం దారుణమన్నారు.

సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళ్లండి : ఏపీఎన్‌ఆర్టీఎస్

ఇరాన్, ఇజ్రాయెల్‌లో ప్రవాసాంధ్రులకు సూచన

సాక్షి, అమరావతి: ఇరాన్, ఇజ్రాయెల్ మధ్య రోజురోజుకూ ఉద్రిక్త పరిస్థితులు పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో ఆ దేశాల్లో ఉంటున్న ప్రవాసాంధ్రులు సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలి వెళ్లాల్సిందిగా ఏపీ ఎన్‌ఆర్టీఎస్ కోరింది. భారత విదేశాంగ శాఖ జారీ చేసిన అడ్వైజరీ నోటీసులను పాటిస్తూ బహిరంగ ప్రదేశాల్లో తిరగవద్దని సూచించింది. సహాయం అవసరమైన వారు ఏపీఎన్‌ఆర్టీఎస్, భారతీయ రాయబార కార్యాలయాన్ని సంప్రదించాల్సిందిగా కోరింది. కాగా అడ్వైజరీ నోటీసు జారీ చేసి రెండు రోజులైనా ఇంత వరకు ఏ ఒక్కరూ సాయం కోరుతూ సంప్రదించలేదని, ఏపీఎన్‌ఆర్టీఎస్ సంస్థ సీఈవో పి.హేమలతా రాణి తెలిపారు.

కనపర్తిపై సుమోటోగా కేసు నమోదు చేయాలి

- సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి న్యాయవాది గౌతం లేఖ
- ఏబీఎన్‌పైనా చర్యలు తీసుకోవాలని వినతి

అవనిగడ్డ: న్యాయమూర్తులు, కోర్టులను కించపరిచే విధంగా మాట్లాడిన టీడీపీ అవనిగడ్డ నియోజకవర్గ పరిశీలకుడు కనపర్తి శ్రీనివాసరావు, ఏబీఎన్ చానల్‌పై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ కృష్ణాజిల్లా అవనిగడ్డకు చెందిన యువ న్యాయవాది బడే గౌతం సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి లేఖ రాశారు. సోమవారం ఆయన స్థానిక విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. శ్రీనివాసరావు ఈ నెల ఏడో తేదీన ఏబీఎన్ ఆంధ్రజ్యోతి చానల్‌లో జరిగిన ఓ కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతూ.. పదవీ విరమణ చేసిన తరువాత వచ్చే పదవుల కోసం ఆశపడి కొంత మంది న్యాయమూర్తులు తీర్పులిస్తున్నట్లు వ్యాఖ్యానించారని పేర్కొన్నారు. న్యాయమూర్తులు, కోర్టులను అవమానపరిచే విధంగా మాట్లాడిన కనపర్తిపై సుమోటోగా కేసు నమోదు చేసి చట్టపరంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు.

నగరాల్లో కొబ్బరి, అరటి, చెరకు వంటి ఉత్పత్తులతో తయారు చేసిన స్వాగత ద్వారాలు

నయనానందం

- కొబ్బరాకుతో సెట్టింగ్‌లు
- పెళ్లి మండపాల డెకరేషన్‌లో ప్రాధాన్యం
- విభిన్న ఆకృతులతో ఆకట్టుకుంటున్న వైనం
- వాటితో పాటు పలు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకూ స్థానం

సాక్షి, అమలాపురం: ''కుక్కపిల్ల.. అగ్గిపుల్ల.. సబ్బు బిళ్ల.. కాదేదీ కవితకు అనర్హం'' అన్నట్టు కొబ్బరాకు.. కొబ్బరి కాయలు.. ధాన్యం కుచ్చులు.. చెరకు గెడలు.. అరటి చెట్లు.. అరటి ఆకులు.. పోక చెట్లు... ఆర్కిడ్‌లు.. ఇలా చెప్పుకొంటూ పోతే పెళ్లి మండపం... పెళ్లి స్వాగత ద్వారం ముస్తాబు చేయడానికి ఎటువంటి వ్యవసాయ ఉత్పత్తి అయినా కాదేదీ అనర్హం అంటున్నారు మండపాల తయారీదారులు. కొబ్బరాకులతో పెళ్లి మండపాల ముస్తాబు గోదావరి జిల్లాల్లో పెద్ద విషయం కాదు. అదిప్పుడు గోదావరి జిల్లాలు దాటుతోంది. ఇప్పుడు కొబ్బరాకుల ముస్తాబు కొత్త పుంతలు తొక్కుతోంది. ఆధునిక హంగులు అద్దుకుంటోంది. పెళ్లిళ్ల డెకరేషన్‌లో పెరుగుతున్న హంగూ ఆర్భాటాల్లో సంప్రదాయానికి సైతం పెద్దపీట వేస్తున్నారు.

కొబ్బరాకులతో పెళ్లి పందిళ్లు వేయడం..

పందిళ్లకు వేసే రాటలను కొబ్బరాకులతో ముస్తాబు చేయడం గతం నుంచీ ఉన్నదే. పెళ్లిళ్లే కాదు.. గ్రామాల్లో జరిగే ఇతర శుభ కార్యక్రమాల్లోను, ఆలయాల వద్ద జరిగే కల్యాణాలు, యాగాలు వంటి వాటిల్లోను కొబ్బరాకు ముస్తాబు సర్వసాధారణమైంది. ఇప్పుడు అదే కొబ్బరాకుతో కొత్త కొత్త కళాకృతులు తయారు చేయడం ట్రెండ్‌గా మారింది. పెద్ద పెద్ద పెళ్లి మండపాల్లో కొబ్బరి ఆకులతో ముస్తాబు చేసేవారి సంఖ్య పెరుగుతోంది. పెళ్లి మండపాలు ఒక్కటే కాకుండా పెళ్లింటి వద్ద, కల్యాణ మండపాల వద్ద ఏర్పాటు చేసే స్వాగత ద్వారాలను సైతం ఈ ఆకులతో అందంగా తయారు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వీటికి అదనంగా ఇతర వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను జోడిస్తున్నారు. కొబ్బరి ఆకుల స్వాగత స్తంభాలను నెలకొల్పడంతో పాటు వాటికి చిన్న అరటి చెట్లను తగిలిస్తున్నారు. వీటికి అదనంగా కొబ్బరి కాయలు వేలాడదీస్తున్నారు. అక్కడక్కడ ధాన్యం కుచ్చులూ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. చెరకు గెడలతో ముస్తాబు చేయడమూ పెరిగింది. ఆర్కిడ్‌లు, చిలుక పువ్వులతో కొత్త అందాలు తీసుకువస్తున్నారు. కొబ్బరి వ్యాపార కేంద్రమైన అంబాజీపేటలో ఇటీవల జరిగిన ఒక పెళ్లిలో కొబ్బరి కాయలకు అందమైన రంగులద్ది స్వాగత ద్వారాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఇటువంటి డెకరేషన్‌లు పెళ్లికి కొత్త జోష్ తీసుకు వస్తున్నాయి. చివరకు వధూవరులను అలంకరించే చోట కూడా వీటితోనే చిన్న చిన్న వేదికలు తయారు చేస్తుండటం విశేషం. కొబ్బరితో పాటు అరటి ఆకులతో సైతం వీటిని ముస్తాబు చేస్తున్నారు.

ఇతర ప్రాంతాలకు సైతం..

కొబ్బరి అధికంగా సాగయ్యే గోదావరి జిల్లాల్లోనే కాదు.. హైదరాబాద్, విజయవాడ, తిరుపతి, విశాఖపట్నం వంటి ప్రాంతాల్లో సైతం పెళ్లిళ్లకు కొబ్బరాకు స్వాగత ద్వారాలకు, పెళ్లి మండపాల ఆర్డర్లు వస్తున్నాయి. ఉమ్మడి తూర్పు గోదావరి జిల్లా పరిధిలో కోనసీమ జిల్లాలో అమలాపురం, కొత్తపేట, ఆత్రేయపురం, అంబాజీపేట, రావులపాలెం, రాజమహేంద్రవరం, కడియం, కడియపులంక, పెరవలి, కాకరపర్రు వంటి ప్రాంతాల్లో కొబ్బరి ఆకులతో ప్రత్యేక ఆకృతులు తయారు చేసేవారి సంఖ్య రానురానూ పెరుగుతోంది. ఇక్కడ వీటిని తయారు చేయించి నగరాలలో జరిగే పెళ్లిళ్లకు తీసుకు వెళుతున్నారు. వీటితో పాటు పెళ్లిళ్ల డెకరేషన్‌లో వినియోగించే ఆర్కిడ్‌లు, చిలకపువ్వు, డయనల్ గ్రాస్, చిన్నచిన్న అరటి మొక్కలను రైతులు స్థానికంగానే పండిస్తున్నారు. కోనసీమ జిల్లాలో రావులపాలెం, కొత్తపేట, ఆత్రేయపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కొవ్వూరు, పెరవలి, చాగల్లు, కడియం వంటి ప్రాంతాల్లో కొబ్బరి తోటల్లో అంతర పంటగా సాగు చేసి రైతులు అదనపు ఆదాయం పొందుతున్నారు. పెళ్లిళ్లలో వస్తున్న ఈ కొత్త ట్రెండ్ ఇటు రైతులకు.. అటు డెకరేషన్ చేసేవారికి ఆదాయ వనరుగా మారుతోంది.

అభిరుచి మారుతోంది

పెళ్లిళ్లు చేసేవారి అభిరుచి మారుతోంది. బాహుబలి వంటి సెట్టింగ్‌లే కాదు.. ఒకప్పటి సంప్రదాయాన్ని తలపించేలా కొబ్బరి, అరటి, ఇతర వ్యవసాయ ఉత్పత్తులతో సెట్టింగ్‌లు కావాలంటున్నారు. పెళ్లిళ్లలో అచ్చమైన పల్లె వాతావరణం కనిపించాలని కోరుకుంటున్నారు. వారి కోరికలకు అనువుగా కొబ్బరి, అరటి వంటి ఆకులతో సైతం కొత్తకొత్త మోడల్స్‌లో డెకరేషన్లు చేస్తున్నాం.

– బృందావనం నూకరాజు, ర్యాలి, ఆత్రేయపురం మండలం, డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా

ప్రత్యేకంగా డెకరేషన్

కొబ్బరాకులతో తయారు చేసే కల్యాణ వేదికలు, స్వాగత ద్వారాలు హైదరాబాద్, విజయవాడ వంటి నగరాల నుంచి కూడా కావాలని కోరుతున్నారు. షాపింగ్ మాల్స్ వంటి ప్రారంభోత్సవాల్లో వీటితో ప్రత్యేకంగా డెకరేషన్ చేయించుకుంటున్నారు. చివరకు పెళ్లి కొడుకు, పెళ్లి కూతురు తయారు చేసే చిన్న వేదికల వద్ద కూడా వీటిని ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించుకుంటున్నారు.

– మన్నెం సత్యనారాయణ, కాకరపర్రు, పెరవలి మండలం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

హుకుంపేట మండలం శోభకోట పంచాయతీ ఈదులగొంది మండల పరిషత్ పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడు ఎల్లేటి శ్రీనివాసరావు సాటి ఉపాధ్యాయులకు ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నారు. ఆయన పనిచేస్తున్న పాఠశాలకు పక్కా భవనం లేక విద్యార్థులు పడుతున్న ఇబ్బందులను గుర్తించిన ఆయన సమస్య పరిష్కారానికి సంకల్పించారు. ఆయన సొంత నిధులతో పాటు స్నేహితుల సహకారంతో రూ.లక్ష సమకూర్చారు. ఈ నిధులకు గ్రామస్తుల శ్రమదానం జోడించి పాఠశాలకు సొంత భవనం సమకూర్చారు.

విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులతో ఉపాధ్యాయుడు ఎల్లేటి శ్రీనివాసరావు

బడి బాగుకోసం..

ఓ ఉపాధ్యాయుడి తపన

- భవన నిర్మాణానికి సొంత నిధులు
- స్నేహితుల సహకారంతో రూ.లక్ష సమకూర్చిన టీచర్
- శ్రమదానం జోడించిన ఈదులగొంది గిరిజనులు
- సమష్టి కృషితో సమస్య పరిష్కారం

హుకుంపేట: పాఠశాలకు వసతి సమస్య పరిష్కరించేందుకు ఓ ఉపాధ్యాయుడు సొంత నిధులు వెచ్చించారు. దీనికి గ్రామస్తులు శ్రమదానం జోడించి భవన నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేసి స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచారు. వసతి సమస్యను తాత్కాలికంగా పరిష్కరించుకున్నారు. అల్లూరి జిల్లా హుకుంపేట మండలంలోని శోభకోట పంచాయతీ ఈదులగొంది చిన్న గ్రామం. ఇక్కడ పీవీటీజీ సామాజిక వర్గానికి చెందిన గిరిజనులు జీవిస్తున్నారు. ఇక్కడి పాఠశాలలో 18 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. పక్కా భవనం లేకపోవడంతో వారు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. సమస్య పరిష్కరించాలని గ్రామస్తులు పలుసార్లు ఉన్నతాధికారులను కోరినా ఫలితం లేకపోయింది. గ్రామస్తులంతా శ్రమదానంతో మట్టిగోడలు నిర్మించి రేకులతో షెడ్డు ఏర్పాటుచేసుకుని తాత్కాలికంగా వసతి సమస్య కల్పించారు. ఈ నేపథ్యంలో ఇదే పాఠశాలకు రెండేళ్ల క్రితం వచ్చిన ఉపాధ్యాయుడు ఎల్లేటి శ్రీనివాసరావు విద్యార్థులు ఎదుర్కొంటున్న వసతి సమస్యను గుర్తించారు. సమస్య పరిష్కరించేందుకు ఆయన సంకల్పించారు. ఇందుకు ఆయన స్నేహితులైన ఉపాధ్యాయుడు రాజేంద్ర తదితరులు ఆర్థిక సహకారం అందించారు. మొత్తంమీద భవన నిర్మాణానికి ఉపాధ్యాయుడు రూ.లక్ష వరకు నిధులు సమకూర్చారు. దీనికి గ్రామస్తులు శ్రమదానం జోడించారు. పాఠశాల భవనాన్ని నిర్మించి వసతులు కల్పించారు.

ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి

ఈదులగొంది గ్రామంలో పాఠశాల సమస్య తెలుసుకున్న ఉపాధ్యాయుడు సొంత డబ్బులతో పాఠశాల నిర్మించడం గొప్ప విషయం. అనేక ప్రాంతాల్లో ఈ సమస్య వెంటాడుతుంది. మిగతా ఉపాధ్యాయులు ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి.

– ఈశ్వరరావు, ఎంఈవో-2

ఉపాధ్యాయుడు సొంత నిధులు, గిరిజనుల శ్రమదానంతో నిర్మించిన పాఠశాల భవనం

ఉచిత సలహాలు మాని.. పొగాకు కొనుగోళ్లు చేపట్టండి

ఏపీ రైతు సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు వి.కృష్ణయ్య

సాక్షి, అమరావతి: పొగాకు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న గిట్టుబాటు ధరలు, కొనుగోలు సమస్యలపై రాష్ట్ర పర్యటనకు వచ్చిన కేంద్ర వాణిజ్య శాఖ మంత్రి పీయూష్ గోయల్ చేసిన ప్రకటన వాస్తవ పరిస్థితులకు విరుద్ధంగా ఉందని ఏపీ రైతు సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు వి.కృష్ణయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శి కె. ప్రభాకర రెడ్డి విమర్శించారు. పొగాకు ఉత్పత్తి తగ్గించాలని రైతులకు మంత్రి సలహాలు ఇవ్వడాన్ని తీవ్రంగా ఖండించారు. ఉచిత సలహాలు మాని వెంటనే పొగాకు కొనుగోళ్లు చేపట్టాలని సోమవారం ఒక ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు. మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా పొగాకును చివరి కాడ వరకు కొనుగోలు చేస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ నెల 5వ తేదీన ప్రకటించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు ప్రకటన చేసి రెండు వారాలు కావొస్తున్నా కొనుగోళ్లు ఇంకా ప్రారంభించలేదన్నారు. పొగాకు ఉత్పత్తుల ద్వారా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు పన్నుల రూపంలో పెద్ద మొత్తంలో ఆదాయం సమకూరుతుందని పేర్కొన్నారు. కానీ రైతులను ఆదుకునే విషయంలో మీనమేషాలు లెక్కిస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

చేనేత ఆధునికతకు డిజైన్ పోటీలు

పోస్టర్ ఆవిష్కరించిన ఆప్కో, లేపాక్షి ఎండీ విశ్వ మనోహరన్

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని సంప్రదాయ హస్త, చేనేత కళలకు ఆధునిక రూపమిచ్చేందుకు రాష్ట్రవ్యాప్త డిజైన్ పోటీలను నిర్వహిస్తున్నట్టు ఆప్కో, లేపాక్షి సంస్థల మేనేజింగ్ డైరెక్టర్(ఎండీ) విశ్వ మనోహరన్ తెలిపారు. పోటీల వాల్‌పోస్టర్‌ను విజయవాడలో సోమవారం ఆవిష్కరించారు. ఆప్కో, లేపాక్షి సంస్థల ఆధ్వర్యంలో నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డిజైన్ భాగస్వామిగా ఈ నెల 17 నుంచి 30 రోజులపాటు ఈ పోటీలను నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. రాష్ట్రంలోని ప్రముఖ హస్తకళలుగా గుర్తింపు పొందిన కొండపల్లి, ఏటికొప్పాక బొమ్మలు, కలంకారి ప్రింట్లు, లెదర్ పప్పెట్రీ, వుడ్ కార్వింగ్‌తోపాటు నేత కళలుగా ప్రసిద్ధి చెందిన ధర్మవరం, ఉప్పాడ, మంగళగిరి, బందరు ప్రత్యేకతలకు డిజైన్ల పోటీలు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. నూతనంగా రూపొందించిన వస్త్రాలు, సూక్ష్మ జ్ఞాపికల విభాగంలో కొత్త డిజైన్లను ఆహ్వానిస్తున్నారు. ఈ పోటీలకు 18 సంవత్సరాల పైబడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి చెందిన కళాకారులు, నేతన్నలు, డిజైనర్లు, విద్యార్థులు పాల్గొనవచ్చన్నారు. సృజనాత్మకత, సంప్రదాయ నైపుణ్యం వంటి ప్రమాణాల ఆధారంగా విజేతలను నిపుణుల కమిటీ ఎంపిక చేస్తుంది. ప్రతి విభాగంలో మొదటి బహుమతి రూ.25వేలు, రెండవ బహుమతి రూ.15వేలు, మూడవ బహుమతి రూ.10వేలు చొప్పున అందిస్తామన్నారు. పలు విభాగాల్లో మొత్తం 30 బహుమతులకు రూ.5లక్షలు అందిస్తామని విశ్వ మనోహరన్ తెలిపారు.

15వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు విడుదల చేయాలి

సాక్షి, అమరావతి: 2024-25 సంవత్సరానికి సంబంధించి రెండవ విడత 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు రూ.1,121 కోట్లను కేంద్రం ఐదు నెలల క్రితమే రాష్ట్రానికి విడుదల చేసినప్పటికీ వాటిని ఇప్పటి వరకు గ్రామ పంచాయతీలకు జమ చేయలేదని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు పేర్కొన్నారు. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు రాసిన లేఖను సోమవారం ఆయన మీడియాకు విడుదల చేశారు.

రాయికల్‌లోని చెన్నకేశవనాథ ఆలయం

ఆలయంలోని పంచముఖ లింగం

పంచముఖుడు.. ఈ చెన్నకేశవుడు

కాకతీయుల కళావైభవానికి చిహ్నం • దేశంలోనే రెండవ పంచముఖ లింగం

రాయికల్‌: జగిత్యాల జిల్లా రాయికల్‌ పట్టణంలోని కాకతీయుల కళావైభవానికి అపురూప చిహ్నంగా వెలుగొందుతోంది చెన్నకేశవనాథ దేవాలయం. జగిత్యాల జిల్లా కేంద్రం నుంచి 25 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఈ ఆలయం ఉంది. ఈ ఆలయం నాడు రాయికంటి పేరుకలిగిన నేటి రాయికల్‌కు చెన్నకేశవనాథ ఆలయం చరిత్రతో ముడిపడి ఉంది. రాయికల్‌లోని శ్రీ చెన్నకేశవనాథ ఆలయం దేశంలోనే రెండవ పంచముఖ లింగంగా పేరుగాంచింది. కాశీ లో మాత్రమే ఉన్నటువంటి పంచముఖ లింగం ఈ దేవాలయంలో ఉంది. ఈ ఆలయం నుంచి బయటపడ్డ శిలాశాసనాలు, ప్రాచీన అవశేషాలు, దేవనాగరిలిపులతో లభించిన శాసనాల వల్ల రావికంటి (రాయికల్‌) చరిత్ర తెలుస్తుంది. ప్రభాకర్‌రావుపేట, గోవిందురాజుపేట, ఒడ్డులాపురం, పద్మపురం, నందిపేట, రాయికంటి (రాయికల్‌), కొండాపూర్‌ అనే ఏడు గ్రామాలు కలిపి రావికంటిగా ఏర్పడినట్లు తెలుస్తుంది. మరోశాసనం ద్వారా క్రీ.శ. 1305 ఆగస్టు 15న రాయికల్‌ ఏర్పడినట్లు తెలుపుతుంది.

దేవాలయ చరిత్ర: జైన మతాభిమానులైన వేములవాడ చాళుక్యులు దానంగా గ్రహించినటువంటి భూమిలో 700 సంవత్సరాల క్రితం ఈ దేవాలయం నిర్మించినట్లు మరొక శాసనం ద్వారా తెలుస్తోంది. ఈ ఆలయంలో పంచముఖ లింగం విశిష్టమైంది. ఇలాంటిది కాశీలో మాత్రమే ఉంది. జైన మతస్థులైన ఆర్యవైశ్య కులానికి చెందిన లకుమాదేవి అనే ఇల్లాలు తాను తీరిగ్గా కూర్చుని తన బిడ్డకు పాలు ఇస్తుండగా ఆమె మామ ఇంట్లోకి రావడాన్ని ఆమె గ్రహించలేదు. తనకు కనీస గౌరవం ఇవ్వలేదని, తాను వస్తుంటే లేచి నిలబడలేదని ఆగ్రహించిన ఆమె మామ 'పంపున చెరువు మిట్టన గుళ్లు' నిర్మించిన మహాసాధ్వీలా కూర్చున్నావని ఆగ్రహించాడు. ఈ అవమానాన్ని తట్టుకోలేని లకుమాదేవి తన తల్లిదండ్రుల వద్దకు వెళ్లి వారి ధనంతో చెరువును, దేవాలయం నిర్మించినట్లు ఇక్కడ కథ ప్రచారంలో ఉంది. నేడు లకుమాదేవి చెరువు కింద 1,500 ఎకరాల భూమి సాగులో ఉంది. లకుమాదేవి తన ప్రతిజ్ఞ నెరవేరిన తర్వాత తాను నిర్మించిన చెరువులోనే మునిగి ఒక పెద్దగుండంలో కలిసిపోయిందనే కథ ప్రచారంలో ఉంది. ఈ ఆలయంలో నమస్కరిస్తున్న భంగిమలో చెక్కిన స్త్రీమూర్తి విగ్రహం ఈ దేవాలయాన్ని నిర్మించిన లకుమాదేవిదే అయి ఉండవచ్చునని భావిస్తున్నారు.

ఆలయంలో భక్తుల తాకిడి

ఈ ఆలయంలో ప్రతి సోమవారం ప్రత్యేక పూజలు చేయించుకోవడం కోసం తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌ రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల నుంచి భక్తులు పెద్దసంఖ్యలో వస్తుంటారు.

ఆలయ చరిత్ర తెలుసుకొని వస్తున్నారు

రాయికల్‌ చెన్నకేశవనాథ ఆలయ చరిత్రను సోషల్‌ మీడియా ద్వారా తెలుసుకుని పర్యాటకులు వచ్చి ఆలయాన్ని సందర్శిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఆలయ చరిత్రపై యూట్యూబ్‌ల ద్వారా వీడియోలు చిత్రీకరిస్తూ పబ్లిసిటీ చేస్తున్నారు. మా ఆలయ చరిత్ర ఎంతో గొప్పది.

– ఏనుగు మల్లారెడ్డి, సింగిల్‌ విండో చైర్మన్‌

పర్యాటక శాఖ మరింతగా దృష్టి సాధించాలి

రాష్ట్ర పర్యాటకశాఖ చెన్నకేశవనాథ ఆలయ అభివృద్ధిపై దృష్టి సారిస్తే మరింతగా అభివద్ధి చెందుతుంది. దేశంలోనే రెండో పంచముఖ లింగం ఈ ఆలయంలో ఉంది. కాకతీయుల కళావైభవానికి ఈ ఆలయం ప్రతిరూపంగా భాసిల్లుతోంది. ఇటీవల కోటి రూపాయల నిధులతో అభివృద్ధి పనులు చేశారు. ప్రభుత్వం స్పందించి మరిన్ని నిధులు మంజూరు చేయాలి.

– మచ్చ శ్రీధర్‌, ఆలయ కమిటీ చైర్మన్‌

ఆలయంలో ప్రత్యేక పూజలు

రాయికల్‌ చెన్నకేశవనాథ ఆలయానికి భక్తుల తాకిడి ప్రతి సోమవారం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఉదయం నుంచే అభిషేకాలతో పాటు వీఐపీల దర్శనం ఉండడంతో ప్రత్యేక పూజలు చేస్తున్నాం. వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి వీవీఐపీలు ఆలయానికి వస్తున్నారు. అభిషేకాలు చేయించుకుంటున్నారు.

– సతీష్‌శర్మ, అర్చకుడు

వీహెచ్‌కు సీఎం జన్మదిన శుభాకాంక్షలు

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: కాంగ్రెస్‌ సీనియర్‌ నేత, మాజీ ఎంపీ వి.హనుమంతరావుకు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. వీహెచ్‌తో పాటు సోమవారం పుట్టినరోజు జరుపుకున్న ఖానా పూర్‌ ఎమ్మెల్యే వెడ్మ బొజ్జు ఉదయం జూబ్లీహిల్స్‌లోని సీఎం నివాసంలో రేవంత్‌ను మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు, ఈ సందర్భంగా వారిని శాలువాలతో సన్మానించిన సీఎం, జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. మరోవైపు వీహెచ్‌ జన్మదిన వేడుకలు హైదరాబాద్‌లోని అంబర్‌పేటలో ఆయన నివాసం వద్ద ఘనంగా జరిగాయి. టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు, ఎమ్మెల్సీ బి.మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్‌, మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్‌, టీపీసీసీ వర్కింగ్‌ ప్రెసిడెంట్‌ జగ్గారెడ్డి, మాజీ మంత్రి దానం నాగేందర్‌, రైతు కమిషన్‌ చైర్మన్‌ ఎం.కోదండరెడ్డి, ఎంపీ అనిల్‌కుమార్‌ యాదవ్‌, ఎమ్మెల్సీ ఆమేర్‌అలీ ఖాన్‌, జీహెచ్‌ఎంసీ మేయర్‌ గద్వాల విజయలక్ష్మిలతో పాటు పలువురు కార్పొరేషన్‌ చైర్మన్లు, కాంగ్రెస్‌ నేతలు, వీహెచ్‌ అభిమానులు పెద్దఎత్తున హాజరై శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు.

తెలంగాణ వాసులకు అండగా ఉండండి

అమెరికా న్యాయ నిపుణులకు చిన్నారెడ్డి సూచన

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్‌ నిర్ణయాలతో తెలంగాణ విద్యార్థులు, ఎన్‌ఆర్‌ఐలు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారని, వారికి ఇమ్మిగ్రేషన్‌, వీసాలు, ఉద్యోగ భద్రత, కార్పొరేట్‌ లీగల్‌ సపోర్టు అందించాలని తెలుగు అమెరికా న్యాయ నిపుణులకు రాష్ట్ర ప్రణాళికాసంఘం వైస్‌ చైర్మన్‌ డాక్టర్‌ జి.చిన్నారెడ్డి సూచించారు. సోమవారం ప్రజా భవన్‌లో టీపీసీసీ ప్రవాసీ విభాగం కన్వీనర్‌ బొజ్జ అమరేందర్‌రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో అమెరికా న్యాయ శాఖ అటార్నీలు జోషువా డాల్రింపుల్‌, యహ్వా తాబిట్‌, సోమిరెడ్డి సంతోష్‌రెడ్డి, విజయ్‌ ఎల్లారెడ్డితో కూడిన న్యాయ నిపుణుల బృందం చిన్నారెడ్డితో మర్యాదపూర్వకంగా భేటీ అయింది. ఈ సందర్భంగా చిన్నారెడ్డి మాట్లాడుతూ, అమెరికాలో నివాసం ఉంటున్న వారితోపాటు ఉన్నత విద్యాభ్యాసం కోసం వెళ్లిన విద్యార్థులు కూడా తీవ్ర భయాందోళనలతో ఉన్నారని అన్నారు. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో న్యాయ సేవలు అందించే అమెరికా సంస్థ తెలంగాణలో తమ సేవలను ప్రారంభించడం రాష్ట్ర వాసులకు భరోసానిస్తుందని వెల్లడించారు. ప్రవాస భారతీయుల వీసా సమస్యలపై, అమెరికాలో వ్యాపారం చేయదలచిన సంస్థలకు న్యాయ సహాయం, లిటిగేషన్‌ సేవలు, విద్యార్థులకు యూఎస్‌ శిక్షణ అవకాశాలు హైదరాబాద్‌ నుంచే నిర్వహించేందుకు సోమిరెడ్డి లా గ్రూప్‌ సీఈవో సంతోష్‌రెడ్డి ముందుకు రావడం హర్షణీయమని చిన్నారెడ్డి కొనియాడారు.

రిజర్వేషన్ల అమలు తర్వాతే.. పంచాయతీ నోటిఫికేషన్‌ ఇవ్వాలి: జాజుల శ్రీనివాస్‌గౌడ్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: ఇచ్చిన మాట ప్రకారం 42 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలు చేసిన తర్వాతే పంచాయతీ ఎన్నికలకు వెళ్లాలని, రిజర్వేషన్ల అమలు కోసం సీఎం నేతృత్వంలో అఖిలపక్షాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకెళ్లాలని బీసీ సంక్షేమ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు జాజుల శ్రీనివాస్‌గౌడ్‌ కోరారు. సోమవారం తెలంగాణ సచివాలయం మీడియా పాయింట్‌ బయట ఆయన బీసీ మేధావుల ఫోరం చైర్మన్‌ టి.చిరంజీవులుతో కలిసి మీడియాతో మాట్లాడారు. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలపై ప్రభుత్వం తొందరపాటు నిర్ణయాలు తీసుకోవద్దని హితవు పలికారు. రిజర్వేషన్లపై ప్రభుత్వం ఎలాంటి స్పష్టత ఇవ్వకుండానే వారం రోజుల్లో స్థానిక ఎన్నికల నోటిఫికేషన్‌ విడుదల చేస్తామని మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి ప్రకటించడాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నామన్నారు. ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోకుండా పంచాయతీ ఎన్నికలకు వెళ్తే కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వం చేతులు కాల్చుకోక తప్పదని హెచ్చరించారు. ప్రభుత్వం తక్షణమే బీసీ రిజర్వేషన్లపై బీసీ సంఘాలు, మేధావులు, న్యాయనిపుణులు, అఖిలపక్ష పార్టీలతో సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. దీనిపై నేడు హైదరాబాద్‌లో మేధావులతో అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఉద్యమ కార్యాచరణ ప్రకటిస్తామని ఆయన తెలిపారు.

బాధ్యతలు స్వీకరించిన డీఐజీ తఫ్సీర్‌ ఇక్బాల్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: చార్మినార్‌ జోన్‌ డీఐజీగా ఇటీవల నియమితులైన ఐపీఎస్‌ అధికారి తఫ్సీర్‌ ఇక్బాల్‌ సోమవారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఈ సందర్భంగా తఫ్సీర్‌ ఇక్బాల్‌ డీజీపీ జితేందర్‌ను ఆయన కార్యాలయంలో మర్యాదపూర్వకంగా కలిసి పుష్పగుచ్ఛం అందించారు.

కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వానికి పాలనపై పట్టింపు లేదు

మాజీ మంత్రి శ్రీనివాస్‌గౌడ్‌

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వానికి పాలన గురించి పట్టింపు లేదని, విపక్ష నేతలపై కక్ష సాధింపుల పైనే దృష్టి పెట్టిందని మాజీ మంత్రి శ్రీనివాస్‌గౌడ్‌ ఆరోపించారు. సోమవారం ఆయన తెలంగాణ భవన్‌లో మీడియాతో మాట్లాడుతూ, ఫార్ములా– ఈ రేసింగ్‌లో ఎలాంటి అవినీతి జరగకున్నా కేటీఆర్‌ను విచారణకు పిలిస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఈ కేసులో అవినీతి జరగలేదని, పారదర్శకంగానే డబ్బు బదిలీ ప్రక్రియ జరిగిందని పేర్కొన్నారు.

ఫార్ములా –ఈ రేసింగ్‌తో అమరరాజా బ్యాటరీ సంస్థతో పాటు ఏడెనిమిది కంపెనీల పెట్టుబడులు వచ్చాయని తెలిపారు. ఎలక్ట్రిక్‌ కార్ల వినియోగం పెరగడానికి ఈ రేసింగ్‌ తోడ్పడిందని, దేశంలో ఎందరో ప్రయత్నం చేసినా ఫార్ములా – ఈ రేసింగ్‌ ఘనత తెలంగాణకే దక్కిందన్నారు. పెట్టుబడులు తెచ్చిన కేటీఆర్‌ పైనే కేసు పెడతారా అని ప్రశ్నించారు. కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వం కేసీఆర్‌ కుటుంబాన్ని వేధించడానికి పాలనను పూర్తిగా పక్కన పెట్టిందని ఆయన విమర్శించారు.

గుండెల్లో పెట్టుకుని సాదుకుంటాం

కోడెలు అందుకున్న రైతుల సంతోషం

వేములవాడలో ఉచితంగా జోడు కోడెలు పంపిణీ

32 మంది రైతుల కుటుంబాలకు చేరిన 64 రాజన్న కోడెలు

సంబరంగా సొంతూళ్లకు.. రైతుల ముఖాల్లో చిరునవ్వులు

తమకు అందజేసిన కోడెలను తీసుకెళ్తున్న రైతులు

వేములవాడ: వేములవాడ రాజన్న గోశాలలో రైతులకు ఉచితంగా జోడు కోడెల పంపిణీ సంతోషాల మధ్య సాగింది. రైతుల ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడే ఉద్దేశంతో నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో మొదటిదఫాలో 64 కోడెలు 32 మంది రైతులకు పంపిణీ చేశారు. రెండు, మూడో దఫాలోనూ దాదాపు 150 కోడెలను అధికారులు పంపిణీ చేశారు. కోడెలు అందుకున్న రైతులు కుటుంబ సభ్యులతో హర్షాతిరేకాలతో గోశాల నుంచి స్వగ్రామాలకు వాటిని తీసుకెళ్లారు. రైతులకు ప్రభుత్వం తరపున ఆదరణ లభించడంతో గతంలో దరఖాస్తు చేసుకున్న రైతుల కుటుంబాల్లో సంతోషాలు కనిపించాయి. ఈ కార్యక్రమానికి కలెక్టర్‌ సందీప్‌కుమార్‌ ఝా, పశుసంవర్ధకశాఖ అధికారులు, గోశాల ఫెడరేషన్‌ ప్రతినిధులు, ఆలయ అధికారులు, గ్రామాల పెద్దలు, రైతులు హాజరయ్యారు. ఇది మా జీవనోపాధికి ఒక పెద్ద అండగా నిలుస్తుందని, నేల దున్నేందుకు, పశుపాలన కోసం ఉపయోగపడతాయని రైతులు చెబుతున్నారు. రైతులు ఆధారపడే వ్యవసాయం, పశుపాలనపై ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపడం, ఈ కోడెల పంపిణీ ద్వారా రైతుల ఆదాయం పెరిగేలా చూస్తున్నామని అధికారులు పేర్కొన్నారు. వీటిని పక్కదారి పట్టకుండా చూసుకోవాలని సూచించారు. గుండెల్లో పెట్టుకుని సాదుకుంటామని చెబుతున్న రైతుల అభిప్రాయం వారి మాటల్లోనే...

రాజన్న ప్రసాదమిది.... గుండెల్లో పెట్టుకుని సాదుకుంటా

మేము గతంలో రాజన్న కోడెల కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నాం. మీరొచ్చి కోడెలు తీసుకెళ్లండి అని ఫోన్‌ చేయడంతో మాకు ఎంతో సంతోషం కలిగింది. ఇది రాజ న్న ప్రసాదంగా భావించి గుండెల్లో పెట్టుకుని సాదుకుంటాం. రాజన్న దయతో మా వ్యవసాయం బాగుండాలని మొక్కుకుంటాం. రాజన్నకు మొక్కులు కూడా చెల్లించుకుంటాం.

– పద్మ, మహిళా రైతు, వేములవాడ

ఇంటిల్లిపాదీ సంబరపడ్డాం..

రాజన్న కోడెలను రైతులకు ఇస్తున్నారని తెలిసి గతంలో దరఖాస్తు చేసుకున్నాను. నిన్న నాకు అధికారులు ఫోన్‌ చేసి జోడు కోడెలు తీసుకెళ్లాలని చెప్పడంతో మేమంతా కుటుంబ సభ్యులతో కలసి వచ్చి రెండు కోడెలను తీసుకెళుతున్నాం. రాజన్న కోడెలు మా ఇంటికి రావడం రాజన్న వచ్చినట్లే భావిస్తున్నాం. మా ఇంటిల్లిపాదీ సంతోషంగా ఉన్నాం.

– కె.తిరుపతినాయక్‌, దేవునితండా, సనుగుల, చందుర్తి మండలం

ప్రొఫెసర్ల రిటైర్మెంట్‌ వయసు పెంచొద్దు

సీఎంకు అగ్రి, హార్టీ, వెటర్నరీ స్కాలర్‌ జేఏసీ వినతి

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: వ్యవసాయ యూనివర్సిటీలో విధులు నిర్వర్తించే ప్రొఫెసర్ల రిటైర్మెంట్‌ వయసు పెంచొద్దని, వెంటనే ఖాళీగా ఉన్న ప్రొఫెసర్‌ పోస్టులను భర్తీ చేయాలని అగ్రి, హార్టి, వెటర్నరీ స్కాలర్స్‌ జేఏసీ కోరింది. సోమవారం రాజేంద్రనగర్‌లోని వ్యవసాయ యూనివర్సిటీ ఆడిటోరియంలో జరిగిన రైతు నేస్తం కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న సీఎం రేవంత్‌రెడ్డిని కలిసి.. జేఏసీ ప్రతినిధులు కాటం శ్రీధర్‌, కవిరాజు, మునీర్‌ వినతి పత్రం అందజేశారు. ప్రొఫెసర్ల రిటైర్మెంట్‌ వయసు పెంచడంవల్ల విద్యారంగంలోకి వచ్చే అభ్యర్థులు నష్టపోయే అవకాశం ఉందన్నారు. విద్యాప్రమాణాలు పెంచాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్న ఈ సమయంలో కొత్తవారికి అవకాశం ఇవ్వాలని, దానికి అనుగుణంగా నియామకాలు చేపట్టాలని కోరారు.

దొంగనని తెలిసి కూడా హీరోలా పోజులు కొడుతున్నారు

కేటీఆర్‌పై అద్దంకి దయాకర్‌ విమర్శ

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: బీఆర్‌ఎస్‌ వర్కింగ్‌ ప్రెసిడెంట్‌ కేటీఆర్‌కు ఇంగితజ్ఞానం లేదని, ఆయన చర్యలతో తెలంగాణ పరువు తీస్తున్నారని కాంగ్రెస్‌ ఎమ్మెల్సీ అద్దంకి దయాకర్‌ వ్యాఖ్యానించారు. దొంగనని తెలిసి కూడా హీరోలా పోజులు కొడుతున్నాడని, ఆయన మాటలు వింటుంటేనే భయపడుతున్నాడని అర్థమవుతోందని అన్నారు. సోమవారం అద్దంకి మీడియాతో మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రిని ఉద్దేశించి కేటీఆర్‌ భాష చూసి తెలంగాణ సమాజం ముక్కున వేలేసుకుంటోందని, ఇలాంటోడు మంత్రిగా పనిచేశాడా అని ప్రజలు అనుకుంటున్నారని అన్నారు. తెలంగాణ రాజకీయాల్లో కేటీఆర్‌ ఓ అపకృతి అని, సిగ్గుపోయే దాకా సిగమూగినట్టుగా ఆయన పరిస్థితి ఉందని తెలిపారు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో కేటీఆర్‌ ఎప్పుడు జైలుకెళ్లాడని అద్దంకి ప్రశ్నించారు. 'కేటీఆర్‌.. ఇప్పుడే నీ ఆట మొదలైంది. నీ పిచ్చి ప్రేలాపనలు మానుకోకపోతే తగిన బుద్ధి చెప్పేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాం'అని హెచ్చరించారు.

మరిన్ని అంతర్జాతీయ స్థాయి సంస్థలు రావాలి

మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: న్యాయ సేవలు అందించేందుకు మరిన్ని లా చాంబర్‌లు హైదరాబాద్‌లో అడుగుపెట్టాలని మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. సోమిరెడ్డి లా గ్రూప్‌ కోకాపేట్‌లోని నూతన కార్యాలయాన్ని ఆయన ప్రారంభించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ.. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో లీగల్‌ సలహాలు, సూచనలు ఇక్కడి ప్రజలకు అందుబాటులోకి రావాలని అభిప్రాయపడ్డారు. ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యల ఫలితంగా విదేశీ సంస్థలు హైదరాబాద్‌లో పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు ముందుకు వస్తున్నాయన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో సోమిరెడ్డి లా గ్రూప్‌ వ్యవస్థాపకుడు సోమిరెడ్డి సంతోష్‌ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గ్రామీణాభివృద్ధిపై ఎన్‌ఐఆర్‌డీలో వారం పాటు శిక్షణ

సాక్షి, హైదరాబాద్‌: గ్రామీణాభివృద్ధిలో సరికొత్త ఆవిష్కరణల కోసం రాజేంద్రనగర్‌లోని నేషనల్‌ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌ ఆఫ్‌ రూరల్‌ డెవలప్‌మెంట్‌(ఎన్‌ఐఆర్‌డీ)లో శిక్షణ కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో వారం పాటు జరిగే ఈ శిక్షణ కార్యక్రమాల్లో సెంటర్‌ ఆన్‌ ఇంటిగ్రేటెడ్‌ రూరల్‌ డెవలప్‌మెంట్‌ ఇన్‌ ఆసియా అండ్‌ ది పసిఫిక్‌ (సీఐఆర్‌డీఏపీ) సభ్య దేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొంటున్నారు. ఈ నెల 22వరకు జరిగే శిక్షణ కార్యక్రమాలను సీఐఆర్‌డీఏపీ డైరెక్టర్‌ జనరల్‌ డాక్టర్‌ పి.చంద్రశేఖర్‌ సోమవారం ప్రారంభించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ గ్రామీణాభివృద్ధి వ్యూహాలకు సంబంధించిన చర్చలను విస్తృతం చేయాలని, వాటిని ప్రోత్సహించడంతో పాటు నిపుణుల అనుభవాలను పంచుకోవాలన్నారు. ఎన్‌ఐఆర్‌డీ డైరెక్టర్‌ జనరల్‌ డాక్టర్‌ జి.నరేంద్రకుమార్‌ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఇంటర్‌ అడ్వాన్స్‌డ్‌లో గ్రూపుల వారీగా ఉత్తీర్ణుల వివరాలు

గ్రూపులవారీగా ఉత్తీర్ణులు ఇలా....

గ్రూపు	మొదటి సంవత్సరం			రెండో సంవత్సరం		
	హాజరైనవారు	ఉత్తీర్ణులు	శాతం	హాజరైనవారు	ఉత్తీర్ణులు	శాతం
ఎంపీసీ	1,34,326	1,05,123	78.26	59,684	35,248	59.06
ఎంఈసీ	7,768	4,458	57.39	5,978	2,966	49.62
బైపీసీ	53,266	37,923	71.2	23,175	12,527	54.05
సీఈసీ	49,156	18,543	37.72	42,696	16,232	38.02
హెఈసీ	4,762	1,984	41.66	3,479	1,662	47.77
ఇతరులు	80	48	60	95	30	31.58
మొత్తం	2,49,358	1,68,079	67.4	1,35,107	68,665	50.82

మూడేళ్ల ఫలితాలు ఇలా... (జనరల్‌)

సంవత్సరం	మొదటి సంవత్సరం			రెండో సంవత్సరం		
	రాసిన వారు	ఉత్తీర్ణులు	శాతం	రాసిన వారు	ఉత్తీర్ణులు	శాతం
2025	2,49,358	1,68,079	67.4	1,35,107	68,665	50.82
2024	2,54,498	1,62,520	63.86	1,38,477	60,615	43.77
2023	2,52,055	1,57,741	62.58	1,29,536	59,669	46.06

విద్యార్థులు తగ్గుతున్నారు

పలు జిల్లాల్లో మూడేళ్లలో ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో తగ్గిపోయిన విద్యార్థులు

జిల్లా	2022-23	2024-25	తగ్గుదల
నల్లగొండ	87,769	61,073	26,696
సూర్యాపేట	78,505	66,260	12,245
యాదాద్రి	24,634	17,755	6,879
మంచిర్యాల	68,242	59,756	8,486
కరీంనగర్‌	46,415	39,219	7,196
రాజన్న సిరిసిల్ల	50,285	44,674	5,611
జగిత్యాల	77,160	66,322	10,838
పెద్దపల్లి	36,452	30,458	5,994
ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో...			
మహబూబ్‌నగర్‌	19,261	16,745	2,516
వనపర్తి	41,549	33,747	7,802
గద్వాల	75,067	70,786	4,281
నారాయణపేట	22,810	18,111	4,699
నాగర్‌కర్నూల్‌	35,770	24,242	11,528
హనుమకొండ	18,055	11,745	6,310
వరంగల్‌	20,568	13,522	7,046
ఆసిఫాబాద్‌	2,762	2,502	260

పలు జిల్లాల్లో మూడేళ్లలో ప్రైవేటు స్కూళ్లలో పెరిగిన విద్యార్థులు..

జిల్లా	2022-23	2024-25	పెరుగుదల
నల్లగొండ	1,03,027	12,5572	22,545
సూర్యాపేట	60,134	74,690	14,556
యాదాద్రి	24,500	27,685	3,185
మంచిర్యాల	59,173	65,656	6,483
కరీంనగర్‌	31,303	36,417	5,114
రాజన్న సిరిసిల్ల	23,780	31,338	7,558
జగిత్యాల	67,878	86,446	18,568
పెద్దపల్లి	62,858	66,584	3,726
ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో మూడేళ్లలో పరిస్థితి..			
మహబూబ్‌నగర్‌	32,122	35,258	3,136
వనపర్తి	27,935	32,623	4,688
గద్వాల	40,091	46,834	6,743
నారాయణపేట	16,367	25,187	8,820
నాగర్‌కర్నూల్‌	24,138	26,481	2,343
హనుమకొండ	41,867	56,668	14,801
వరంగల్‌	42,408	51,486	9,078
ఆసిఫాబాద్‌	3,200	3,982	782

వయసు పైబడిన వయోవృద్ధులను చాలామంది ఓ భారంగా చూస్తుంటారు.
ఓ రోజుకు మనమూ ఆ వయసుకు వస్తాం.
అప్పటి మన ఆరోగ్య సమస్యలనూ,
మన వెతలనూ ఇవ్వాళ్లే వాళ్ల పాదరక్షల్లో కాళ్లు పెట్టి ఆలోచించాలి.
నిజానికి వాళ్ల అనుభవం మనందరికీ అవసరమైన అంశం.
వాళ్ల వల్ల చాలా సమస్యలు తేలిగ్గా విడిపోతాయి.
ఇవేవీ అవసరం లేకపోయినా...
వాళ్లు అలా కుర్చీలో కూర్చుని మనల్ని పర్యవేక్షిస్తుంటే చాలు...
బోలెడంత నిశ్చింత. అందుకే... మనమే ఇంకా సంపాదిస్తూ ఉన్నట్లయితే...
స్త్రీ పురుషులు 50 దాటాక
కొన్ని వైద్య పరీక్షలు చేయించుకుంటూ ఉండాలి.
ఒకవేళ ఆ పురుషుడు మన తండ్రీ లేదా మన తాతగారో,
అమ్మ లేదా అమ్మమ్మో అయి... మనమే సంపాదిస్తూ ఉన్నట్లయితే
మనమే మన తండ్రి, తాత లేదా మీకు బాగా కావాల్సినవారికి
వైద్య పరీక్షలు చేయిస్తుంటే ఇంకా ఆ ఫీలింగ్ ఇంకా బాగుంటుంది.
అదీ వాళ్లకూ, మనకూ ఆనందాన్ని, నిర్భీతిని పంచుతూ
కుటుంబ సంబంధాలను ఇంకా బలంగా చేస్తుంది.
అందుకే మీ ఇంట్లో 50 దాటిన స్త్రీ, పురుషులకు చేయించాల్సిన
కొన్ని సాధారణ వైద్య పరీక్షలివి...

+ 'టెస్ట్' టైమ్
ఐదు పదులా? పదండి పరీక్షకు!

కుటుంబ సభ్యుల్లో ఐదు పదులు నిండాక చేయించాల్సిన కొన్ని సాధారణ (కామన్) వైద్య పరీక్షలివి...

50

డయాబెటిస్ (చక్కెర వ్యాధి) కోసం...

సాధారణంగా ఈ పరీక్షను రెండంచెల్లో చేస్తారు. ఉదయాన్నే పరగడుపున ఫాస్టింగ్ బ్లడ్ షుగర్ చేయించాలి. ఇందులో పరగడుపున ఉన్నప్పుడు చక్కెర మోతాదులు తెలుస్తాయి. ఇక ఆ తర్వాత భోజనం చేసిన రెండు గంటల్లోపు చేయించే మరో పరీక్ష చేస్తారు. దీన్ని పోస్ట్ లంచ్ / పోస్ట్ ప్రాండియల్ బ్లడ్ షుగర్ గా చెబుతారు. వీటితో పాటు సీరమ్ క్రియాటినిన్, సీయూఈ అనే పరీక్షలూ అవసరం ● ఇక కొందరికి మూడు నెలల సగటు చక్కెర మోతాదులను తెలుసుకోడానికి 'హెచ్‌బీఏ1సీ' అనే పరీక్ష చేస్తారు ● ప్రతి అరగంటకోమారు గ్లూకోజ్ ఇస్తూ చేసే పరీక్షను జీటీటీ (గ్లూకోజ్ టాలరెన్స్ టెస్ట్) అంటారు. సందర్భాన్నీ, అవసరాన్ని బట్టి డాక్టర్లు ఈ పరీక్షలు చేయిస్తుంటారు. అయితే సాధారణంగా 'ఫాస్టింగ్ బ్లడ్ షుగర్', 'పోస్ట్ లంచ్ బ్లడ్ షుగర్' పరీక్షలు 50 ఏళ్లు దాటిన వారికి ఎక్కువగా చేయిస్తుంటారు. మిగతా పరీక్షలను అవసరాన్ని బట్టి డాక్టర్లు సూచిస్తుంటారు.

గుండె జబ్బుల నిర్ధారణ కోసం...

ఇటీవల గుండెజబ్బులు చాలామందిలో ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నందున ఇందుకోసం చేయించాల్సిన సాధారణ పరీక్షలు... ● ఈసీజీ, ● లిపిడ్ ప్రొఫైల్. అలాగే కొంత అడ్వాన్స్‌డ్ పరీక్షలైన ● 2డి ఎకో, ● టీఎమ్‌టీ, ● సీటీ, ● కరోనరీ యాంజియో.

ఈసీజీ ఎందుకంటే: గుండెజబ్బును నిర్ధారణ చేసేందుకు అవసరమైన సాధారణ తొలి పరీక్ష ఇది. ఒకవేళ ఛాతీ నొప్పి అనిపిస్తే తప్పనిసరిగా చేయించుకోవాల్సిన పరీక్ష ఇది. ఒకవేళ అది గుండె సమస్య లేదా గుండెపోటు అయితే 80, 90 శాతం కేసుల్లో ఆ విషయం ఈ పరీక్షతోనే నిర్ధారణ అవుతుంది. లేదా గతంలో వారికి గుండెపోటు వచ్చి ఉండి, ఆ విషయం బాధితులకు తెలియకున్నా ఈ పరీక్షతో గతంలో వచ్చిన గుండెపోటు సమాచారమూ తెలిసిపోతుంది.

అయితే కొన్నిసార్లు చాలా చిన్న చిన్న గుండెపోటు సమాచారాల్ని ఈసీజీ గుర్తించలేకపోవచ్చు. కాకపోతే ఈసీజీ మెషిన్లోని కంప్యూటరు గతంలోని గుండెజబ్బుల విషయంలో కొన్ని క్లూస్ ఇస్తుంది. అయితే ఆ క్లూస్ అన్నీ నూరు శాతం ఖచ్చితంగా నిజం కాకపోవచ్చు. అయినప్పటికీ వాటిని నిర్లక్ష్యం చేయకుండా, వాటికి తగిన ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. అయితే గుండెపోటు వచ్చినప్పుడు తక్షణమే ఈసీజీ తీయించినా గుండెపోటు వల్ల కలిగే మార్పులను ఈ పరీక్ష వెంటనే నమోదు చేయలేకపోవచ్చు. అందుకే గుండెనొప్పి / ఛాతీ నొప్పి వచ్చాక 45 నిమిషాల తర్వాత కనీసం 2 లేదా 3 ఈసీజీలను తీశాక కూడా అందులో మార్పులు లేవంటే అప్పుడు గుండెపోటు రాలేదని 99 శాతం కచ్చితత్వంతో చెప్పవచ్చు.

లిపిడ్ ప్రొఫైల్ : ఈ పరీక్షలో దేహంలోని అనేక రకాల కొవ్వు పదార్థాల వివరాలను తెలుసుకుని, అవి ఉండాల్సిన పరిమితుల్లో ఉన్నాయా లేదా అని చూస్తారు. ఒకవేళ పరిమితులకు మించి కొవ్వులు ఉంటే దాన్ని బట్టి డాక్టర్లు వాటిని అదుపులో ఉంచేందుకు అటర్వోస్టాటిన్స్ వంటి మందులను సూచిస్తారు.

2 డి ఎకో పరీక్ష ఎందుకు: టూ డీ ఎకో పరీక్ష గుండెస్పందనల్లోని మార్పులు, గుండె కండరంలో వచ్చిన మార్పులను తెలిపే పరీక్ష. గుండెపోటు వచ్చినప్పుడు గుండెస్పందనల్లో మార్పులు రావచ్చు కాబట్టి గుండెపోటు నిర్ధారణ కోసం ఎకో చేస్తారు. గుండెజబ్బు కారణంగానే ఛాతీ నొప్పి వస్తే... ఆ విషయం తెలుసుకునేందుకు అవకాశాలు 2 డీ ఎకో పరీక్షలో 95 శాతం కంటే ఎక్కువ. కాకపోతే ఈ పరీక్ష ఈసీజీ కంటే కాస్తంత ఎక్కువ ఖర్చుతో కూడుకున్నది.

టీఎమ్‌టీ పరీక్ష : దీన్నే ఎక్సర్‌సైజ్ స్ట్రెస్ టెస్ట్ అని కూడా అంటారు. ఇది ట్రెడ్ మిల్‌పై పేషెంట్‌ను నడిపిస్తూ... నడిచినప్పుడు లేదా ఏదైనా పని చేస్తున్నప్పుడు గుండెపై పడే ఒత్తిడీ... అలా ఒత్తిడి పడుతున్నప్పుడు గుండె పనితీరును అంటే... గుండెవేగం, గుండె లయ (రిథమ్), గుండె అలా పనిచేస్తున్నప్పుడు పెరుగుతున్న రక్తపోటు వంటి అంశాలను ఈ పరీక్షలో తెలుస్తాయి.

యాంజియోగ్రామ్ : గుండెపోటు అని సందేహం కలిగినప్పుడు వ్యాధి నిర్ధారణ కచ్చితంగా చేయగలిగే మరో పరీక్ష యాంజియోగ్రామ్. కొన్నిసార్లు ఈసీజీ మార్పులు స్పష్టంగా లేకపోయినా, ఎకో పరీక్ష మనకు సరైన క్లూస్ ఇవ్వలేకపోయినా ఈ పరీక్షలో ఆ వివరాలు తెలుస్తాయి. అంతేకాదు... గుండె రక్తనాళాల స్థితి, అందులోని అడ్డంకుల వంటివి ఖచ్చితంగా తెలుస్తాయి. యాంజియోగ్రామ్‌లో వచ్చే ఫలితాలు 99 శాతం కంటే ఎక్కువగా నమ్మదగినవి.

హైసెన్సిటివిటీ ట్రోపోనిన్‌లు : గుండెపోటు వచ్చిన నాలుగు గంటల లోపే రక్తంలో హైసెన్సిటివిటీ ట్రోపోనిన్ అనే రసాయనాల మోతాదులు పెరుగుతాయి. ఈ పరీక్ష ద్వారా ఆ విషయం నిర్ధారణ అయితే... ఎంత చిన్న గుండెపోటు అయినప్పటికీ అది తప్పనిసరిగా గుండెపోటే అన్న విషయం పూర్తిగా నిర్ధారణ అవుతుంది.

కొన్ని ప్రత్యేక పరీక్షలు...

● బోన్‌స్కాన్ పరీక్ష ● పెట్ స్కాన్ పరీక్ష. (ఇవి క్యాన్సర్ నిర్ధారణలో తొలుత చేసే ప్రాథమిక పరీక్షలు, వీటిలో ఏదైనా తేడా ఉన్నట్లు తెలిస్తే మరి కాస్త అడ్వాన్స్‌డ్ పరీక్షలు చేయించాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఇక క్యాన్సర్ కోసం చేసే ప్రాథమిక పరీక్షల్లో ఏమీ లేదని తెలిస్తే క్యాన్సర్ ముప్పు లేదని నిశ్చింతగా ఉండవచ్చు)

పళ్లకు సంబంధించిన పరీక్షలు...

దీనికోసం ప్రతి ఆర్నెల్లకు ఒకమారు డెంటిస్ట్‌ను సంప్రదించి అవసరాన్ని బట్టి పళ్లు క్లీన్ చేయించుకోవాలి. చిగుర్లకు సంబంధించిన సమస్యలూ, వ్యాధులూ ఏవీ లేవని నిర్ధారణ చేసుకుని నిశ్చింతగా ఉండాలి.

కంటి పరీక్షలు...

ప్రతి ఏడాదికి ఒకసారి కంటి నిపుణులకు చూపించుకోవాలి. కళ్లలో ప్రెషర్ చెక్ చేయించుకుని గ్లకోమా అవకాశాలు ఏవీ లేవని తెలుసుకుని నిర్భయంగా ఉండవచ్చు. గ్లకోమా అనేది చాపకింద నీరులా క్రమంగా కంటిచూపును తగ్గిస్తూ పోయే వ్యాధి. దాదాపుగా చాలావరకు చూపు కోల్పోయే వరకు ఆ విషయం తెలియదు కాబట్టి పెద్దవయసు వచ్చాక తప్పనిసరిగా కంటి పరీక్షలు ప్రతి ఏడాదీ లేదా మీ డాక్టర్ / ఫిజీషియన్ సూచించిన విధంగా చేయిస్తూ ఉండాలి.

● ఇక కొంతవయసు దాటాక వచ్చే కంటి సమస్యల్లో క్యాటరాక్ట్ (తెల్లముత్యం) చాలా సాధారణంగా కనిపించే సమస్య. కళ్లు మసగ్గా కనిపిస్తున్నా లేదా అక్షరాలు, అంకెలు రెండుగా కనిపిస్తున్నా కంటి డాక్టర్‌ను సంప్రదించి క్యాటరాక్ట్ నిర్ధారణ చేసుకోవాలి. ఒకవేళ అది క్యాటరాక్ట్ అయితే చిన్న శస్త్రచికిత్సతో డాక్టర్లు ఆ సమస్యను పూర్తిగా చక్కబరుస్తారు.

ఏవైనా అసాధారణతలు ఉంటే...

అసాధారణతలు అంటే మామూలు సగటు వ్యక్తులకు అని అర్థం. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తులకు పొగతాగడం, మద్యం, స్థూలకాయం, ఇతరత్రా ఆరోగ్య సమస్యలుంటే డాక్టర్లు సూచించిన విధంగా మరికొన్ని అదనపు పరీక్షలు అవసరం కావచ్చు. ఉదాహరణకు... ● **పొగతాగేవారైతే...** గుండె పరీక్షలతో పాటు... ఊపిరితిత్తుల సామర్థ్యాన్ని తెలుసుకునే పీఎఫ్‌టీ పరీక్ష చేయించుకోవాలి ● **ఆల్కహాల్ అలవాటు ఉన్నవారైతే...** కాలేయ సామర్థ్యాన్ని తెలుసుకుని ఎల్‌ఎఫ్‌టీ పరీక్ష, గుండె పరీక్షలతో పాటు అల్ట్రాసౌండ్ అబ్డామిన్ పరీక్షలు చేయించుకోవాలి ● **స్థూలకాయం ఉంటే...** బీఎమ్ఐ, టీఎస్‌హెచ్, ఎఫ్‌బీఎస్, లిపిడ్ ప్రొఫైల్స్ వంటి పరీక్షలు చేయించుకోవడం మంచిది ● **ఇతరత్రా ఏవైనా ఆరోగ్య సమస్యలు ఉంటే...** వాటిని బట్టి మీ ఫిజీషియన్ లేదా డాక్టర్ సలహా మేరకు అవసరమైన పరీక్షలు చేయించుకోవాలి.

డాక్టర్ కృపన్ కుమార్ బి
సీనియర్ ఫిజీషియన్

60

అరవైలలో ఆరోగ్య పరీక్షలివే...

సాధారణంగా మధ్యవయసుకు చేరాక చేయించుకునే పరీక్షలతో పాటు వయసు 60 దాటాక పైన పేర్కొన్న పరీక్షలతో పాటు మరికొన్ని పరీక్షలు అదనంగా చేయించుకోవడం మంచిది. అవి...

● **బీపీ స్క్రీనింగ్ :** ఒక వయసు దాటాక ఇక తరచూ బీపీ చెక్ చెయించుకోవడం అవసరం. ఒకవేళ డయాబెటిస్, గుండెజబ్బులు, కిడ్నీ సమస్యలు, ఇతరత్రా ఏవైనా జబ్బులు ఉంటే దానికి సంబంధించి డాక్టర్ పేర్కొన్న పరీక్షలను క్రమం తప్పకుండా చేయించాలి ● **కొలెస్ట్రాల్ స్క్రీనింగ్ :** యాభై దాటాక ఒకసారి కొలెస్ట్రాల్ పరీక్ష చేయించి, అది నార్మల్ గనక వస్తే ఇక అప్పట్నుంచి ప్రతి ఐదేళ్లకోమారు కొలెస్ట్రాల్ స్థాయులు తెలుసుకుంటూ ఉండటం మంచిది ● గుండెకు సంబంధించిన ఈసీజీ, టూ డి ఎకో, టీఎమ్‌టీ, అవసరాన్ని బట్టి యాంజియోగ్రామ్ లేదా సీటీ యాంజియో వంటి పరీక్షలు ● ఒకవేళ డయాబెటిస్, గుండెజబ్బులు, కిడ్నీ సమస్యలు, ఇతరత్రా ఆరోగ్య సమస్యలు ఉంటే మాత్రం డాక్టర్ పేర్కొన్న వ్యవధిలో క్రమం తప్పకుండా కొలెస్ట్రాల్ స్క్రీనింగ్ పరీక్ష తప్పక చేయిస్తూ ఉండాలి.

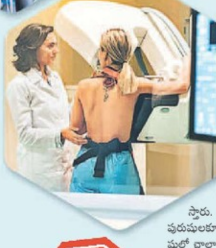
డయాబెటిస్ కోసం: చక్కెర వ్యాధి గురించి తెలుసుకోవడం కోసం క్రమం తప్పకుండా పరీక్షలు చేయిస్తూనే ఉండాలి. ఒకవేళ అది ఉన్నట్లు తేలితే డాక్టర్ పేర్కొన్న వ్యవధిలో క్రమం తప్పకుండా చక్కెర నిర్ధారణ పరీక్షలు చేయించాలి.

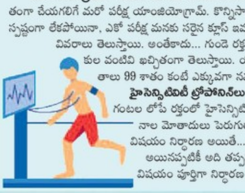
పెద్ద పేగు క్యాన్సర్ పరీక్షలు : పెద్ద వయసులో పెద్దపేగు క్యాన్సర్ లేదని తెలుసుకుని నిశ్చింతగా ఉండటం కోసం... ● ఏడాదిలో ఒకసారి మల పరీక్షతో పాటు ప్రతి ఐదేళ్లకోసారి ఫ్లెక్సిబుల్ సిగ్మాయిడోస్కోపీ. దీనితో పాటు స్టూల్ అక్కల్ట్ బ్లడ్ టెస్ట్ కొలనోస్కోపీ అనే పరీక్ష యాభై దాటిన నాటి నుంచి ప్రతి పదేళ్లకోమారు చేయించుకోవడం మంచిది ● కొలనోస్కోపీ అనే పరీక్షను ప్రతి పదేళ్లకోమారు చేయించుకోవడం మంచిది ● **అబ్డామినల్ అయోర్టిక్ అన్యురిజమ్ స్క్రీనింగ్ :** పురుషుల వయసు 65–75 మధ్య ఉన్నవాళ్లు... గతంలో వాళ్లకు పొగతాగిన అలవాటు ఉంటే... అయోర్టిక్ అన్యురిజమ్ అనే కండిషన్ కోసం ఒకసారి అల్ట్రాసౌండ్ అబ్డామిన్ పరీక్ష చేయించుకోవడం మంచిది ● ఇక వ్యక్తిగతంగా ఉన్న లక్షణాలను, కుటుంబ చరిత్రను, రిస్క్ ఫ్యాక్టర్స్‌ను బట్టి డాక్టర్ సూచించిన ఇతర పరీక్షలు చేయించుకోవాలి.

క్యాన్సర్ స్క్రీనింగ్ పరీక్షలు...

సాధారణమైనవి...
● ఛాతీ ఎక్స్-రే (ఇది అనేక వ్యాధుల నిర్ధారణ చేస్తుంది), ● అల్ట్రాస్కాన్ అబ్డామిన్, ● ఒకవేళ పరీక్షలు చేసే వ్యక్తి పురుషుడు అయితే పీఎస్ఏ మోతాదులు తెలుసుకుంటారు. ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ నిర్ధారణ కోసం చేసే పరీక్ష కావడంతో కేవలం పురుషులకు మాత్రమే చేసే పరీక్ష ఇది. అదే ఒకవేళ స్త్రీలకే పరిమితమైన కొన్ని క్యాన్సర్ పరీక్షలు చేయించాల్సి వస్తే రొమ్ము క్యాన్సర్ పరీక్షల కోసం మ్యామోగ్రామ్, సర్విక్స్ క్యాన్సర్ కోసం హెచ్‌పీవీ టెస్ట్, ఒవేరియన్ క్యాన్సర్‌ను కనుగొనేందుకు సీఏ-125 అనే పరీక్షలు చేస్తారు. కాకపోతే మామోగ్రామ్, హెచ్‌పీవీ వంటి పరీక్షలు తరచూ చేయించినప్పటికీ... కేవలం కొన్ని కొన్ని లక్షణాలు కనిపిస్తుంటేనే మిగతా పరీక్షలను డాక్టర్లు సూచిస్తారు. అయితే ఇందులో రొమ్ము క్యాన్సర్ అనేది పురుషులకూ వచ్చే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ అది పురుషుల్లో చాలా అరుదుగానే కనిపిస్తుంది.

వయసు పైబడ్డాక తీసుకోవాల్సిన వ్యాక్సిన్లు

60+

స్త్రీ పురుషులెవరైనప్పటికీ వారికి 65 ఏళ్లు దాటాక అంతకు ముందు ఎప్పుడూ తీసుకుని ఉండకపోతే 'న్యూమోకోకల్ వ్యాక్సిన్' తీసుకోవాలి. ఒకవేళ గతంలో తీసుకుని ఉండి, ఐదేళ్లు దాటినా ఈ వ్యాక్సిన్ తీసుకోవడం మంచిది.

● ప్రతి ఏడాదీ ఫ్లూ వ్యాధి నుంచి రక్షణకోసం ఫ్లూ వ్యాక్సిన్ తీసుకోవడం మంచిది.

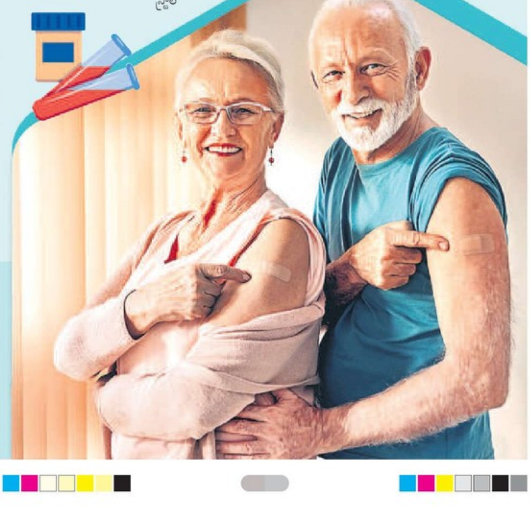
● ప్రతి పదేళ్లకోమారు టెటనస్-డిఫ్తీరియా బూస్టర్ డోస్ తీసుకుంటూ ఉండాలి.

● గతంలో ఎప్పుడూ తీసుకోకపోతే 65 ఏళ్లు దాటక టీ-డాప్ వ్యాక్సిన్ తీసుకోవాలి. (ఇది డిఫ్తీరియా, టెటనస్, పెర్టుసిస్ వ్యాధుల నుంచి రక్షణ కల్పిస్తుంది).

● అరవై దాటక షింగిల్స్ లేదా హెర్పిస్ జోస్టర్ వ్యాక్సిన్ తీసుకోవాలి. గతంలో తీసుకుని ఉండకపోతే ఇది వెంటనే తీసుకోవడం మేలు.

ఇక సాధారణంగా చూసుకునే పరీక్షలైన బరువు చెక్ చేయించుకోవడం, బాత్‌రూమ్‌లో లేదా ఇతరత్రా కింద జారి పడకుండా చూసుకోవడం, చెవులు చక్కగా వినిపిస్తున్నాయేమో చూసుకోవడం, ఉల్లాసంగా ఆహ్లాదంగా లేకపోతే డిప్రెషన్‌కు గురికాకుండా జాగ్రత్త పడటం వంటి ఎవరికి వారు చేసుకునే పరీక్షలూ, తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు.

వీటితో పాటు పొగతాగడం, ఆల్కహాల్ వంటి అలవాట్లకు దూరంగా ఉండటం, క్రమం తప్పకుండా వాకింగ్ వంటి వ్యాయామాలు చేయడం, మంచి పుష్టికరమైన ఆహారం తీసుకోవడం వంటివి చేస్తుంటే నాన్నలూ, తాతలూ... లేదా అమ్మలూ అమ్మమ్మలూ, నానమ్మల వయసులో ఉన్నప్పటికీ ఎలాంటి ఆరోగ్య సమస్యలూ లేకుండా... హాయిగా, ఆరోగ్యంగా, ఉల్లాసంగా, ఉత్సాహంగా ఉండటమన్నది తేలిగ్గానే సాధ్యమవుతుంది.

దేశీ కంపెనీలకు రేర్ తిప్పలు!

బిజినెస్ రీల్

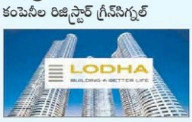
27న పీఎస్‌బీ చీఫ్‌లతో ఆర్థిక మంత్రి భేటీ

న్యూఢిల్లీ: ప్రభుత్వరంగ బ్యాంక్‌ల చీఫ్‌లతో ఈ నెల 27న ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ భేటీ కానున్నారు. బ్యాంకుల పనితీరుతోపాటు పలు ప్రభుత్వ పథకాల అమలును సమీక్షించనున్నారు. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి బ్యాంకుల లక్ష్యాలపైనా చర్చ జరుగుతుందని విశ్వసనీయ వర్గాలు తెలిపాయి. ఆర్‌బీఐ ఈ నెల మొదట్లో రెపో రేటును అర శాతం తగ్గించిన తర్వాత ఆర్థిక మంత్రి బ్యాంక్‌లతో నిర్వహిస్తున్న మొదటి సమీక్ష కావడంతో దీనికి ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది. జీడీపీ వృద్ధి నాలుగేళ్ల కనిష్ట స్థాయి 6.5 శాతానికి తగ్గడంతో ఆర్థిక వృద్ధికి మద్దతుగా ఉత్పాదక రంగాలకు రుణ వితరణ పెంచాలని ఆర్థిక మంత్రి ఈ సమావేశంలో బ్యాంక్‌లను కోరే అవకాశాలున్నట్టు తెలిపాయి. కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్, పీఎం ముద్రా, పీఎం జీవన్ జ్యోతి బీమా యోజన, పీఎం సురక్షా బీమా యోజన, అటల్ పెన్షన్ యోజన పథకాల పరంగా పురోగతిని మంత్రి సమీక్షించనున్నట్టు వెల్లడించాయి. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 12 ప్రభుత్వరంగ బ్యాంక్‌ల లాభం అంతకుముందు ఆర్థిక సంవత్సరంతో పోల్చితే 26 శాతం పెరిగి రూ.1.78 లక్షల కోట్లకు చేరడం గమనార్హం.

లోధా డెవలపర్స్‌గా మాక్రోటెక్

కంపెనీల రిజిస్ట్రార్ గ్రీన్‌సిగ్నల్

ముంబై: అభిషేక్ లోధా ఆధ్వర్యంలోని రియల్టీ దిగ్గజం మాక్రోటెక్ డెవలపర్స్ పేరు లోధా డెవలపర్స్‌గా మారనుంది. ఇందుకు రెండు నెలల తదుపరి కంపెనీల రిజిస్ట్రార్ నుంచి అనుమతి లభించింది. సోదరుడి సంస్థ హౌస్ ఆఫ్ అభినందన్ లోధాతో ట్రేడ్‌మార్క్ వివాదం సెటిల్‌కావడంతో పేరు మార్పునకు గ్రీన్‌సిగ్నల్ లభించింది. ఈ నెల 16 నుంచి కంపెనీ పేరును లోధా డెవలపర్స్‌గా మార్పు చేసేందుకు కంపెనీల రిజిస్ట్రార్, కార్పొరేట్ వ్యవహారాల శాఖ అనుమతించినట్లు మాక్రోటెక్ డెవలపర్స్ తాజాగా వెల్లడించింది. లోధా బ్రాండుతో రియల్టీ ఆస్తులను విక్రయించే మాక్రోటెక్ డెవలపర్స్‌కు హౌస్ ఆఫ్ అభినందన్ లోధాతో వివాదం కారణంగా పేరు మార్పునకు రెండు నెలల సమయం పట్టినట్లు పరిశ్రమ వర్గాలు పేర్కొన్నాయి. ఏప్రిల్ 14న రెండు సంస్థల మధ్య ట్రేడ్‌మార్క్ వివాదానికి సెటిల్‌మెంట్ కుదిరింది. దీనిలో భాగంగా లోధా బ్రాండు వినియోగాన్ని మాక్రోటెక్ డెవలపర్స్ కొనసాగించనుంది. మరోవైపు హౌస్ ఆఫ్ అభినందన్ లోధా బ్రాండుతో సోదరుడి సంస్థ కార్యకలాపాలు కొనసాగించనుంది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

17-6-2025

విశాఖ	550-00
చిత్తూరు	583-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	500-00
విజయవాడ	515-00
రిటైల్ ధర (డజను)	78.00
హైదరాబాద్	510-00
వరంగల్	512-00
రిటైల్ ధర	5.70

నిఫ్టీ 50

టాప్ 5 గెయినర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
BEL	404	2.49
HDFCLIFE	770.5	2.34
SBILIFE	1,795.00	2.27
ULTRACEMCO	11,471.00	2.2
TECHM	1,693.30	2.07

నిఫ్టీ 50

టాప్ 5 లూజర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
JIOFIN	294	-0.02
TATAMOTORS	685.3	-3.76
DRREDDY	1,350.00	-0.92
SUNPHARMA	1,679.00	-0.52
ADANIPORTS	1,400.20	-0.34

స్టాక్ మార్కెట్ డేటా

	టర్నోవర్ (రూ. కోట్లలో)
బీఎస్‌ఈ	6,744
ఎన్‌ఎస్‌ఈ	91,121
ఎన్‌ఎస్‌ఈ(డెరివేటివ్స్)	1,51,447
ఎఫ్‌ఐఐ	- 2,539
డీఐఐ	+ 5,781

ముడిచమురు... (బ్యారల్)

	రాత్రి 11.30కు		క్రితం ముగింపు
నైమెక్స్ లైట్ స్వీట్	69.99	$	71.29
బ్రెంట్	72.89	$	74.23

చైనా రేర్ ఎర్త్ మాగ్నెట్స్ కోసం క్యూ...

రెండు వారాల్లో రెట్టింపైన దరఖాస్తులు

న్యూఢిల్లీ: రేర్ ఎర్త్ మాగ్నెట్స్ ఎగుమతులపై చైనా నియంత్రణలను కఠినతరం చేయడంతో భారతీయ కంపెనీలు విలవిల్లాడుతున్నాయి. ప్రధానంగా వాహన విడిభాగాల పరిశ్రమను ఈ అనిశ్చితి వెంటాడుతోంది. నేరుగా చైనా నుంచి రేర్ ఎర్త్ మ్యాగ్నెట్ల దిగుమతి కోసం లైసెన్స్‌లకు దరఖాస్తులు భారీగా పెరుగుతున్నాయి. గడిచిన రెండు వారాల్లో దేశీ కంపెనీల దరఖాస్తుల సంఖ్య రెట్టింపైనట్లు పరిశ్రమ వర్గాల సమాచారం. జూన్ మధ్య నాటికి సుమారు 21 కంపెనీలు మీడియం, హెవీ రేర్ ఎర్త్ మ్యాగ్నెట్స్ దిగుమతి పర్మిట్ల కోసం చైనా వాణిజ్య శాఖకు దరఖాస్తు చేసుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఎగుమతిదారులు కొనుగోలుదారు నుంచి ఎండ్-యూజర్ సర్టిఫికెట్‌ను తీసుకోవడం సహా అధికారిక అనుమతి తీసుకోవడం తప్పనిసరి చేస్తూ చైనా ఏప్రిల్ 4న ఆదేశాలు చేసిన నేపథ్యంలో వీటి ఎగుమతులకు తీవ్ర అడ్డంకులు నెలకొన్నాయి. ఈ రేర్ ఎర్త్ మాగ్నెట్ మెటీరియల్స్‌ను ఎలాంటి ఆయుధాల ఉత్పత్తిలోనూ ఉపయోగించబోమని హామీ ఇవ్వడంతో పాటు నిర్దిష్ట డిక్లరేషన్లు ఈ సర్టిఫికెట్లో ఉంటాయి. చైనాకు దరఖాస్తు చేసిన కంపెనీల్లో బాష్ ఇండియా, మారెల్లి పవర్‌ట్రెయిన్ ఇండియా, మాహల్ ఎలక్ట్రిక్ డ్రైవ్స్ ఇండియా, టీవీఎస్ మోటార్స్, యూనో ఇండియా తదితర దిగ్గజాలు ఉన్నాయి. విధానపరమైన కారణాలతో గతంలో తిరస్కరణకు గురైన సోనా కామ్‌స్టర్ తిరిగి దరఖాస్తు చేసుకుంది. చైనా ఆమోదం కోసం వేచి చూస్తోంది.

52 కంపెనీలు...

భారతీయ వాహన తయారీ సంస్థల సంఘం (సియామ్) వివరాల ప్రకారం భారతీయ ఆటోమొబైల్ కంపెనీలకు సరఫరా చేయడం కోసం దాదాపు 52 కంపెనీలు పూర్తిగా చైనా మాగ్నెట్లపైనే ఆధారపడుతున్నాయి. వీటిలో చాలా వరకు తమ తాజా పర్మిట్ల కోసం అన్ని లాంఛనాలను పూర్తి చేసి చైనా సరఫరాదారులకు డాక్యుమెంట్లను పంపించాయి. అయితే, చైనా వాణిజ్య మంత్రిత్వ శాఖ నుంచి వాటికి ఇంకా తప్పనిసరి ఎగుమతి లైసెన్స్ రాకపోవడంతో ఎదురుచూడాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది. మరోపక్క, భారతీయ అధికారులు కూడా చైనాతో చర్చల కోసం దౌత్యపరమైన ప్రయత్నాలు చేస్తున్నప్పటికీ, పెద్దగా పురోగతి కనిపించడం లేదని సంబంధిత వర్గాలు చెబుతున్నాయి. అమెరికా, యూరోపియన్ సంస్థలు మాత్రం ఈ విషయంలో వేగంగా చర్యలు తీసుకున్నాయి. వాస్తవానికి యూఎస్ సుంకాలకు ప్రతిగా చైనా రేర్ ఎర్త్ మాగ్నెట్లపై నిబంధనలను కఠినతరం చేయగా.. అమెరికా ప్రభుత్వం వాటి సరఫరా విషయంలో ఇప్పటికే ద్వైపాక్షిక ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం విశేషం. యూరప్ వాహన విడిభాగాల తయారీ సంస్థలకు కూడా అనుమతులు లభించాయి. భారతీయ కంపెనీలు మాత్రం అనుమతుల కోసం నానాతిప్పలు పడుతున్నాయి.

ఉత్పత్తికి విఘాతం...

వీలైనంత త్వరగా లైసెన్స్‌లు దక్కకపోతే తయారీకి తీవ్ర విఘాతం కలుగుతుందని పరిశ్రమ వర్గాలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. మన పరిశ్రమ స్థాయితో పోలిస్తే రేర్ ఎర్త్ మాగ్నెట్ల దిగుమతుల విలువ తక్కువే అయినప్పటికీ.. వాటిని ఉపయోగించి తయారు చేసే ఒక్క విడిభాగం లేకపోయినా వాహనాల తయారీ నిలిచిపోతుందని ఆటోమొబైల్ కంపెనీకి చెందిన ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ పేర్కొన్నారు. 2024-25లో భారత్ రూ.306 కోట్ల విలువైన 870 టన్నులు రేర్ ఎర్త్ మాగ్నెట్లను దిగుమతి చేసుకుంది. ప్రస్తుతం కంపెనీల వద్దనున్న నిల్వలు జూన్ మొదటి నాటికి పూర్తిగా అయిపోతాయని కంపెనీలు హెచ్చరిస్తున్నాయి.

జీ20 షెర్పాగా తప్పుకున్న అమితాబ్ కాంత్

45 ఏళ్ల పాటు వివిధ హోదాల్లో సేవలు

న్యూఢిల్లీ: జీ20 షెర్పా పదవికి అమితాబ్ కాంత్ రాజీనామా సమర్పించారు. 1980వ బ్యాచ్ కేరళ కేడర్ ఐఏఎస్ అధికారి అయిన అమితాబ్ కాంత్ 45 ఏళ్లపాటు వివిధ హోదాల్లో సుదీర్ఘకాలంపాటు సేవలు అందించిన అనంతరం చివరికి ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కీలకమైన జీ20 అధ్యక్ష బాధ్యతలను భారత్ చేపట్టడానికి ముందు.. 2022 జూలైలో ఆయనను జీ20 షెర్పాగా కేంద్రం నియమించింది. 'నా కొత్త ప్రయాణం' అంటూ లింక్డెన్‌లో అమితాబ్ కాంత్ తాజాగా ఒక పోస్ట్ చేశారు. ''45 ఏళ్లపాటు ప్రభుత్వ సేవల తర్వాత కొత్త అవకాశాలను స్వీకరించి, జీవితంలో ముందుకు వెళ్లాలని నిర్ణయించుకున్నాను. భారత వృద్ధికి, పురోగతికి ఎన్నో అభివృద్ధి చర్యల దిశగా నాకు అవకాశం కల్పించడమే కాకుండా.. జీ20 షెర్పా పదవికి నేను సమర్పించిన రాజీనామాకు ఆమోదం తెలిపినందుకు భారత ప్రధానమంత్రికి ఎంతో కృతజ్ఞతలు''అని పోస్ట్‌లో రాసుకొచ్చారు. భారత జీ20 షెర్పాగా ఎన్నో బహుపాక్షిక చర్చలకు నాయకత్వం వహించడం తన కెరీర్‌లో ఒకానొక పెద్ద మైలురాయిగా నిలిచిపోతుందన్నారు. జీ20 షెర్పా బాధ్యతలకు ముందు 2016 నుంచి 2022 మధ్య నీతి ఆయోగ్ సీఈవోగా అమితాబ్ కాంత్ పని చేయడం గమనార్హం. ఆ కాలంలో 115 వెనుకబడిన జిల్లాలను ప్రగతి పథకంలోకి తీసుకువచ్చినట్టు చెప్పారు. అంతకుముందు పారిశ్రామిక విధానం, ప్రోత్సాహక విభాగం సెక్రటరీగానూ కాంత్ సేవలు అందించారు. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్, విదేశాంగ మంత్రి జైశంకర్ చూపించిన మార్గదర్శనం, ప్రోత్సాహానికి కాంత్ ఈ సందర్భంగా కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

ఇంధన డిమాండ్ డౌన్

జూన్‌లో ముందస్తు వర్షాల ప్రభావం

న్యూఢిల్లీ: దేశీయంగా వివిధ ప్రాంతాలలో ముందుగా వర్షాలు పడుతుండటంతో ఈ నెల(జూన్) తొలి రెండు వారాల్లో ఇంధన వినియోగం మందగించింది. ప్రొవిజనల్ పారిశ్రామిక గణాంకాల ప్రకారం రెండు నెలల పురోగతి తదుపరి డీజిల్ వినియోగం క్షీణించింది. ఈ బాటలో రెండు నెలల వినియోగ వృద్ధి తదుపరి పెట్రోల్‌కు సైతం డిమాండ్ నీరసించింది. జూన్ 1-15 మధ్య పెట్రోల్ డిమాండ్‌లో వృద్ధి 2.3 శాతానికి పరిమితమై 1.4 మిలియన్ టన్నులను తాకింది. దేశీయంగా 90 శాతం మార్కెట్ వాటా కలిగిన మూడు ప్రభుత్వ రంగ ఇంధన రిటైల్ సంస్థల గణాంకాలివి. మే నెలలో పెట్రోల్ డిమాండ్ 9 శాతం పుంజుకున్న సంగతి తెలిసిందే. జూన్ తొలి అర్ధభాగంలో డీజిల్ వినియోగం 4.8 శాతం క్షీణించింది. 3.26 మిలియన్ టన్నులకు పరిమితమైంది. దేశీయంగా అత్యధిక వినియోగమున్న డీజిల్ ఏప్రిల్‌లో 4 శాతం బలపడగా.. మే నెలలో 2 శాతం వృద్ధి నమోదైంది. ఈ నెల తొలి రెండు వారాల్లో పెట్రోల్ అమ్మకాలు 7 శాతం తగ్గాయి. మే నెల 1-15 మధ్య 1.5 మిలియన్ టన్నుల పెట్రోల్ వినియోగం నమోదైంది. అయితే 2023 జూన్ 1-15తో చూస్తే వినియోగం 7 శాతం ఎగసింది. మరోపక్క ఇదే కాలంలో డీజిల్ డిమాండ్ 5.2 శాతం క్షీణించగా.. వినియోగం మే నెలతో పోలిస్తే 3.1 శాతం తగ్గింది. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్, మే నెలల్లో పెట్రోల్, డీజిల్ అమ్మకాలు పెరగడానికి వినియోగం ఊతమిచ్చింది.

ఏషియన్ పెయింట్స్ షేర్ల విక్రయం

లావాదేవీల విలువ రూ. 1,876 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: ప్రయివేట్ రంగ దిగ్గజం ఏషియన్ పెయింట్స్‌కు చెందిన 85 లక్షల షేర్లను డైవర్సిఫైడ్ దిగ్గజం రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ విక్రయించింది. ఎన్ఎస్ఈ గణాంకాల ప్రకారం ఓపెన్ మార్కెట్ లావాదేవీల ద్వారా షేరుకి రూ. 2,207 సగటు ధరలో 0.88 శాతం వాటాకు సమానమైన 85 లక్షల ఏషియన్ పెయింట్స్ షేర్లను ఆర్ఐఎల్ అమ్మివేసింది. వీటి విలువ రూ. 1,876 కోట్లుకాగా.. ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ ఎంఎఫ్ వీటిని కొనుగోలు చేసింది. ఈ డీల్ తదుపరి ఏషియన్ పెయింట్స్‌లో ఐసీఐసీఐ ప్రుడెన్షియల్ ఎంఎఫ్ వాటా 1.24 శాతం నుంచి 2.12 శాతానికి బలపడింది. కాగా.. గత గురువారం సైతం ఆర్ఐఎల్.. 3.64 శాతం వాటాకు సమానమైన 3.5 కోట్ల ఏషియన్ పెయింట్స్ షేర్లను విక్రయించిన సంగతి తెలిసిందే.

ఎన్ఎస్ఈలో ఏషియన్ పెయింట్స్ షేరు 1.2 శాతం లాభపడి రూ. 2,241 వద్ద ముగిసింది.

కార్డీలియా క్రూయిజెస్ ఐపీవో బాట...

సెబీకి ప్రాస్పెక్టస్ దాఖలు

- త్వరలో ఆగ్నేయాసియాకు సర్వీసులు
- మరో రెండు షిప్పులు జత..

న్యూఢిల్లీ: లగ్జరీ క్రూయిజ్‌ల నిర్వాహక కంపెనీ వాటర్‌వేస్ లీజర్ టూరిజం పబ్లిక్ ఇష్యూకి వస్తోంది. ఇందుకు అనుగుణంగా క్యాపిటల్ మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీకి ముసాయిదా ప్రాస్పెక్టస్ దాఖలు చేసింది. ఐపీవోలో భాగంగా రూ. 727 కోట్ల విలువైన ఈక్విటీ షేర్లను కొత్తగా జారీ చేయనుంది. ఇష్యూ నిధులలో దాదాపు రూ. 553 కోట్లను డిపాజిట్ లేదా అడ్వాన్స్‌డ్ లీజ్ రెంటల్‌కు చెల్లించనుంది. అనుబంధ సంస్థ బే‌క్రూయిజ్ షిప్పింగ్ అండ్ లీజింగ్(ఐఎఫ్ఎస్‌సీ) ప్రయివేట్ లిమిటెడ్‌కు నెలవారీ లీజు చెల్లింపులకు సైతం వెచ్చించనుంది. మరికొన్ని నిధులను సాధారణ కార్పొరేట్ అవసరాలకు వినియోగించనుంది. కార్డీలియా క్రూయిజెస్ బ్రాండుతో ప్రస్తుతం వాటర్‌వేస్ లీజర్ ఎంవీ ఎంప్రెస్ క్రూయిజ్ వెస్సల్‌ను నిర్వహిస్తోంది. నార్వేజియన్ స్కై, నార్వేజియన్ సన్ అనే మరో రెండు క్రూయిజ్‌ల నిర్వహణకు కంపెనీ ప్రణాళికలు వేసింది. ఒక్కో క్రూయిజ్ షిప్ ద్వారా సుమారు 2,000 మంది అతిథులకు సేవలు అందించనుంది. ప్రస్తుతం కంపెనీ నిర్వహిస్తున్న ఎంప్రెస్ క్రూయిజ్ ప్రధానంగా ముంబై, గోవా, కొచ్చి, చెన్నై, లక్షద్వీప్, విశాఖపట్టణం, పుదుచ్చేరిలకు సేవలందిస్తోంది. శ్రీలంకలోని ట్రింకోమలి, జాఫ్నాకు సైతం సర్వీసులు నిర్వహించడంతోపాటు.. ఇటీవలే ఆగ్నేయాసియాకు కూడా సేవలు విస్తరించింది. తొలిసారి ఫుకెట్ (థాయ్‌లాండ్), సింగపూర్, కౌలాలంపూర్ (మలేసియా) తదితర ప్రాంతాలకూ జూలైలో సర్వీసులను మొదలు పెడుతోంది. 2024 డిసెంబర్31తో ముగిసిన తొలి 9 నెలల్లో రూ. 409 కోట్ల ఆదాయం, రూ. 139 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది.

మేలో 5.6 శాతానికి నిరుద్యోగం

5.8 శాతానికి మహిళా నిరుద్యోగ రేటు

న్యూఢిల్లీ: నిరుద్యోగ రేటు గత నెల(మే)లో 5.6 శాతానికి పెరిగింది. ఏప్రిల్‌లో ఇది 5.1 శాతంగా నమోదైంది. ప్రధానంగా ఇందుకు కాలానుగుణ వైరుధ్యాలు కారణమైనట్లు ప్రభుత్వ గణాంకాలు పేర్కొన్నాయి. ఈ నెల(జూన్) మొదట్లో గణాంకాలు, పథకాల అమలు శాఖ తొలి నెలవారీ కాలానుగుణ శ్రామిక శక్తి సర్వే(పీఎల్ఎఫ్ఎస్) వివరాలు ప్రకటించింది. రియల్‌టైమ్ ప్రాతిపదికన దేశంలో ఉద్యోగ అర్హతగల నిరుద్యోగుల పర్యవేక్షణలో భాగంగా సర్వేకు తెరతీసింది. తాజాగా వారానికి నమోదు చేసిన(సీడబ్ల్యూఎస్) గణాంకాల ప్రకారం అన్ని వయసుల ప్రజా నిరుద్యోగ రేటు(యూఆర్) 2025 మే నెలలో 5.6 శాతానికి చేరింది. 2025 ఏప్రిల్‌లో ఇది 5.1 శాతంకాగా.. మహిళల్లోనూ నిరుద్యోగిత రేటు 5.8 శాతానికి పెరిగింది. 2025 ఏప్రిల్‌లో ఇది 5.6 శాతంగా నమోదైంది. దేశవ్యాప్తంగా 15-29 వయసువారిలో నిరుద్యోగిత ఏప్రిల్‌లో నమోదైన 13.8 శాతం నుంచి మే నెలలో 15 శాతానికి పెరిగింది. పట్టణ ప్రాంతాలలో నిరుద్యోగిత 17.2 శాతం నుంచి 17.9 శాతానికి పెరిగింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అయితే నిరుద్యోగిత 12.3 శాతం నుంచి మే నెలలో 13.7 శాతానికి చేరింది.

ఎగుమతులు రూ.3.29 లక్షల కోట్లు

మే నెలలో 2 శాతం క్షీణత • ఇంతే మేర తగ్గిన దిగుమతులు

రూ.5.15 లక్షల కోట్లుగా నమోదు • సేవల ఎగుమతులు సానుకూలం

న్యూఢిల్లీ: వరుసగా రెండు నెలల పాటు సానుకూల వృద్ధిని నమోదు చేసిన వస్తు ఎగుమతులు మే నెలలో స్వల్పంగా క్షీణించాయి. మొత్తం 38.73 బిలియన్ డాలర్ల ఎగుమతులు (రూ.3.29 లక్షల కోట్లు) నమోదయ్యాయి. అంతర్జాతీయంగా పెట్రోలియం ధరలు తగ్గడమే ఎగుమతుల విలువ తగ్గడానికి దారితీసినట్టు తెలుస్తోంది. మే నెలలో వాణిజ్య లోటు 21.88 బిలియన్ డాలర్లకు (రూ.1.86 లక్షల కోట్లు) పరిమితమైంది. ఇక మే నెలలో వస్తు దిగుమతులు సైతం క్రితం ఏడాది ఇదే నెలతో పోల్చి చూస్తే 1.7 శాతం తగ్గి 60.61 బిలియన్ డాలర్లుగా (రూ.5.15 లక్షల కోట్లు) ఉన్నట్టు ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన డేటా స్పష్టం చేసింది. బంగారం, ముడి చమురు దిగుమతులు క్షీణించడం మొత్తం మీద దిగుమతులు తగ్గేందుకు సానుకూలించింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం మొదటి రెండు నెలలు (ఏప్రిల్-మే) కలిపి చూస్తే వస్తు ఎగుమతులు క్రితం ఆర్థిక సంవత్సరం మొదటి రెండు నెలల కంటే 3.11 శాతం అధికంగా 77.19 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్నాయి. ఇదే కాలంలో దిగుమతులు సైతం 8 శాతం పెరిగి 125.52 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్నాయి. వాణిజ్య లోటు 48.33 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంది. అంతర్జాతీయంగా అనిశ్చితులు పెరగడం, ఇరాన్-ఇజ్రాయెల్ మధ్య ఘర్షణలు ఎగుమతులు తగ్గడానికి కారణమని తెలుస్తోంది. తాజాగా ఇరాన్-ఇజ్రాయెల్ మధ్య యుద్ధం ఎగుమతుల పరంగా ఎలాంటి పరిణామాలకు దారితీస్తుందన్న దానిపై కేంద్ర వాణిజ్య శాఖ ఈ వారంలోనే అంతర్ మంత్రిత్వ శాఖ సమావేశం నిర్వహించనుంది.

సేవల ఎగుమతులు జూమ్

మే నెలో సేవల ఎగుమతులు 33 బిలియన్ డాలర్లకు పెరిగాయి. 2024 మే నెలలో ఇవి 29.61 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్నాయి. సేవల దిగుతులు సైతం మే నెలలో 17.14 బిలియన్ డాలర్లకు పెరిగాయి. క్రితం ఏడాది ఇదే నెలలో ఇవి 16.88 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్నాయి.

సవాళ్ల మధ్య మెరుగైన పనితీరు

అంతర్జాతీయంగా ఎన్నో అనిశ్చితులు నెలకొన్న తరుణంలోనూ ఏప్రిల్, మే నెలల్లో ఎగుమతుల పరంగా భారత్ మెరుగైన పనితీరు చూపించినట్టు కేంద్ర వాణిజ్య శాఖ కార్యదర్శి సునీల్ భర్త్వాల్ తెలిపారు. వాణిజ్యానికి సంబంధించి విధానపరమైన అనిశ్చితులు, పలు దేశాల మధ్య ఘర్షణలను ప్రస్తావించారు. బ్రిటన్, ఈయూ, యూఎస్‌లతో స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాల దిశగా వాణిజ్య శాఖ చురుగ్గా పనిచేస్తున్నట్టు తెలిపారు. అంతర్జాతీయంగా నెలకొన్న పరిస్థితులను ఎగుమతిదారులు సర్దుబాటు చేసుకుంటున్నట్టు భారత ఎగుమతిదారుల సంస్థల సమాఖ్య (ఎఫ్ఐఈవో) ప్రెసిడెంట్ ఎస్‌సీ రల్హాన్ పేర్కొన్నారు.

ఎలక్ట్రానిక్స్ ఎగుమతులు రయ్..

- బియ్యం, ఐరన్‌ఓర్, రత్నాభరణాలు, ఇంజనీరింగ్, టెక్స్‌టైల్ ఉత్పత్తులు దిగుమతులు క్షీణించడానికి దారితీశాయి.
- ముఖ్యంగా పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు మే నెలలో 30 శాతం తగ్గి 5.6 బిలియన్ డాలర్లకు పరిమితమయ్యాయి.
- ముడి చమురు దిగుమతులు 26 శాతం తగ్గి 14.75 బిలియన్ డాలర్లు, బంగారం దిగుమతులు 12.6 శాతం తగ్గి 2.5 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉన్నాయి.
- తేయాకు, కాఫీ, దినుసులు, రెడీమేడ్ వస్త్రాలు, కెమికల్స్, సముద్ర ఉత్పత్తులు, ఫార్మా ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు సానుకూలంగా నమోదయ్యాయి.
- ఎలక్ట్రానిక్ ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు 54 శాతం పెరిగి 45.7 బిలియన్ డాలర్లకు చేరాయి.

చెన్నై ఓపెన్ పునరాగమనం

ఈ ఏడాది అక్టోబర్‌లో నిర్వహణ

2022 చెన్నై ఓపెన్ విజేత లిండా (ఫైల్)

చెన్నై: తమిళనాడు టెన్నిస్ అసోసియేషన్ (టీఎన్‌టీఏ) అధ్యక్షుడు, భారత మేటి ప్లేయర్ విజయ్ అమృత్‌రాజ్ కృషి ఫలించింది. మూడేళ్ల తర్వాత చెన్నై ఓపెన్ భారత టెన్నిస్‌లో పునరాగమనం చేయనుంది. ఈ అక్టోబర్‌లో టోర్నీ నిర్వహణకు మహిళల టెన్నిస్ సంఘం (డబ్ల్యూటీఏ) ఆమోదం తెలిపింది. అక్టోబర్ 27 నుంచి మెయిన్ డ్రా పోటీలు జరుగుతాయని టీఎన్‌టీఏ అధ్యక్షుడు విజయ్ అమృత్‌రాజ్ తెలిపారు. 'మొత్తానికి మా ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. చెన్నైలో మేటి అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ టోర్నీకి మార్గం సుగమమైంది. ఈ టోర్నీని తిరిగి నగరంలో నిర్వహించాలనే మా ప్రయత్నాలకు మొదటి నుంచి వెన్నంటే ఉండి సహకరించిన తమిళనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, తమిళనాడు స్పోర్ట్స్ అథారిటీకి కృతజ్ఞతలు' అని విజయ్ అన్నారు. ప్రముఖ స్పోర్ట్స్ చానెల్ నెట్‌వర్క్ ఈ టోర్నీ మ్యాచ్‌లను ప్రసారం చేస్తుందన్నారు. చెన్నై అభిమానులు, భారత టెన్నిస్ ప్రియులు ఈ ఈవెంట్‌ను విజయవంతం చేసేందుకు సిద్ధంగా ఉండాలన్నారు. చివరి సారిగా చెన్నై ఓపెన్ డబ్ల్యూటీఏ-250 టోర్నమెంట్‌ను 2022లో నిర్వహించారు. చెక్ రిపబ్లిక్ ప్లేయర్ లిండా ఫ్రువిర్తొవా సింగిల్స్ చాంపియన్‌గా నిలిచింది.

లండన్‌లో జరిగిన ప్రపంచ ర్యాపిడ్ చెస్ చాంపియన్‌షిప్‌లో విజేతగా నిలిచిన ఎంజీడీ-1 జట్టు. ఎంజీడీ-1 జట్టులో తెలంగాణ గ్రాండ్‌మాస్టర్, భారత నంబర్‌వన్ ఇరిగేశి అర్జున్, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రాండ్‌మాస్టర్ పెంటేల హరికృష్ణ, తమిళనాడు గ్రాండ్‌మాస్టర్ ప్రణవ్, డేవిడ్ గుజారో, లియోన్ ల్యూక్ మెండోకా, స్టావ్‌రూలా, అథర్వ త్రైడే సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఇదే టోర్నీ బ్లిట్జ్ విభాగంలో ఎంజీడీ-1 జట్టు ఐదో స్థానంలో నిలిచింది.

ప్రపంచ రికార్డు నంబర్ 12

12వసారి ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పిన స్వీడన్ పోల్ వాల్టర్ మోండో డుప్లాంటిస్

స్టాక్‌హోమ్ డైమండ్ లీగ్ మీట్‌లో 6.28 మీటర్ల ఎత్తును అధిగమించిన ఒలింపిక్ చాంపియన్

స్టాక్‌హోమ్: అథ్లెటిక్స్ కెరీర్‌లో ఎలాంటి రికార్డులు నమోదు చేయకుండానే కెరీర్‌ను ముగించిన క్రీడాకారులు ఎంతోమంది ఉన్నారు. ఒకట్రెండుసార్లు ప్రపంచ రికార్డులు నమోదు చేసిన వారు కొందరున్నారు. అయితే ప్రపంచ రికార్డులు సృష్టించడం... వాటిని బద్దలు కొట్టడం అలవాటుగా మార్చుకున్న వారు అతికొద్ది మందే ఉన్నారు. ఈ జాబితాలో అగ్రభాగాన చేరే దిశగా స్వీడన్ పోల్‌వాల్టర్ మోండో డుప్లాంటిస్ మరో అడుగు వేశాడు. భారత కాలమానం ప్రకారం ఆదివారం అర్ధరాత్రి దాటాక ముగిసిన స్టాక్‌హోమ్ డైమండ్ లీగ్ అథ్లెటిక్స్ మీట్‌లో 25 ఏళ్ల మోండో డుప్లాంటిస్ 'మ్యాజిక్' చేశాడు. అందరూ అబ్బురపడే విధంగా ఏకంగా 12వసారి పురుషుల పోల్ వాల్ట్ ఈవెంట్‌లో ప్రపంచ రికార్డు సృష్టించాడు. ఎనిమిది మంది పోటీపడ్డ పోల్ వాల్ట్ ఈవెంట్‌లో డుప్లాంటిస్ ఏడో ప్రయత్నంలో 6.28 మీటర్ల ఎత్తుకు ఎగిరి కొత్త ప్రపంచ రికార్డును లిఖించాడు. ఈ క్రమంలో ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరిలో ఫ్రాన్స్‌లో జరిగిన మీట్ సందర్భంగా 6.27 మీటర్లతో తానే నెలకొల్పిన ప్రపంచ రికార్డును డుప్లాంటిస్ బద్దలు కొట్టాడు. మార్షల్ కుర్టిస్ (ఆస్ట్రేలియా; 5.90 మీటర్లు) రెండో స్థానంలో... మెనో వ్లూన్ (నెదర్లాండ్స్; 5.80 మీటర్లు) మూడో స్థానంలో నిలిచారు.

2020లో మొదలై...

ఐదేళ్ల క్రితం పోలాండ్‌లో జరిగిన మీట్‌లో డుప్లాంటిస్ 6.17 మీటర్ల ఎత్తుకు ఎగిరి తొలిసారి ప్రపంచ రికార్డు సృష్టించాడు. 6.16 మీటర్లతో రెనాడ్ లావిలెని (ఫ్రాన్స్) పేరిట ఉన్న వరల్డ్ రికార్డును డుప్లాంటిస్ తిరగరాశాడు. అప్పటి నుంచి డుప్లాంటిస్ వెనుదిరిగి చూడలేదు. 2020లో రెండోసారి... 2022లో మూడుసార్లు... 2023లో రెండుసార్లు... 2024లో మూడుసార్లు... 2025లో రెండుసార్లు అతను ప్రపంచ రికార్డులు నెలకొల్పాడు. 2020 టోక్యో ఒలింపిక్స్... 2024 పారిస్ ఒలింపిక్స్...2022 ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్, 2023 ప్రపంచ చాంపియన్‌షిప్‌లలో స్వర్ణ పతకాలు నెగ్గిన డుప్లాంటిస్ గత నాలుగేళ్లుగా డైమండ్ లీగ్‌లో విజేతగా నిలుస్తున్నాడు. 2022, 2024, 2025లలో జరిగిన ప్రపంచ ఇండోర్ చాంపియన్‌షిప్ పోటీల్లోనూ ఈ స్వీడన్ స్టార్ స్వర్ణాలు గెలిచాడు.

17 పురుషుల, మహిళల పోల్ వాల్ట్ విభాగాల్లో అత్యధిక సార్లు ప్రపంచ రికార్డులు సృష్టించిన ఘనత సెర్గీ బుబ్కా (ఉక్రెయిన్), ఎలీనా ఇసిన్‌బయేవా (రష్యా)ల పేరిట ఉంది. వీరిద్దరూ 17 సార్లు చొప్పున ప్రపంచ రికార్డులు సృష్టించారు. డుప్లాంటిస్ ఇదే జోరు కొనసాగిస్తే భవిష్యత్‌లో అగ్రస్థానంలోకి వచ్చే అవకాశాలున్నాయి.

రఫ్ఫాడించిన రసెల్

కెనడా గ్రాండ్‌ప్రిలో విజేతగా నిలిచిన మెర్సిడెస్ డ్రైవర్

- ఆద్యంతం ఆధిపత్యం చలాయించి సీజన్‌లో తొలి విజయం నమోదు
- రెండో స్థానంతో సరిపెట్టుకున్న వెర్‌స్టాపెన్
- సహచరుడు లాండో నోరిస్‌ను 'ఢీ'కొట్టిన మెక్‌లారెన్ డ్రైవర్ పియాస్ట్రి

మాంట్రియల్: 'పోల్ పొజిషన్'తో రేసును ఆరంభించి మొదట్లోనే ఆధిక్యంలోకి దూసుకెళ్లిన మెర్సిడెస్ జట్టు డ్రైవర్ జార్జి రసెల్ చివరి ల్యాప్ వరకు అదే జోరును కనబరిచాడు. వెరసి ఈ సీజన్‌లో తొలి విజయాన్ని అందుకున్నాడు. భారత కాలమానం ప్రకారం ఆదివారం అర్ధరాత్రి దాటాక ముగిసిన కెనడా గ్రాండ్‌ప్రిలో బ్రిటన్‌కు చెందిన 27 ఏళ్ల రసెల్ విజేతగా అవతరించాడు. నిర్ణీత 70 ల్యాప్‌లను రసెల్ అందరికంటే వేగంగా, అందరికంటే ముందుగా ఒక గంట 31 నిమిషాల 52.688 సెకన్లలో ముగించి అగ్రస్థానాన్ని దక్కించుకున్నాడు. ఓవరాల్‌గా రసెల్ కెరీర్‌లో ఇది నాలుగో విజయం. ప్రస్తుత ప్రపంచ చాంపియన్, రెడ్‌బుల్ జట్టు డ్రైవర్ మాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ రెండో స్థానంతో సరిపెట్టుకున్నాడు. గత స్పానిష్ గ్రాండ్‌ప్రి రేసు సందర్భంగా రసెల్ కారును ఢీకొట్టిన ఉదంతంలో వెర్‌స్టాపెన్‌పై అందరి దృష్టి నిలిచింది. కెనడా గ్రాండ్‌ప్రిలో వెర్‌స్టాపెన్ సాఫీగా ముందుకుసాగడంతో ఎలాంటి సమస్య ఎదురుకాలేదు. తదుపరి ఆస్ట్రియా గ్రాండ్‌ప్రిలోనూ వెర్‌స్టాపెన్ దూకుడుగా వ్యవహరిస్తే అతనిపై ఒక రేసు సస్పెన్షన్ పడే అవకాశముంది. ఈ సీజన్‌లో అదరగొడుతున్న మెక్‌లారెన్ జట్టు డ్రైవర్లు ఆస్కార్ పియాస్ట్రి, లాండో నోరిస్‌లకు మిశ్రమ ఫలితాలు ఎదురయ్యాయి. 66వ ల్యాప్‌లో పియాస్ట్రి, నోరిస్ కార్లు పరస్పరం ఢీకొట్టుకున్నాయి. దాంతో నోరిస్ రేసు పూర్తి చేయకుండానే వైదొలిగాడు. మరోవైపు పియాస్ట్రి నాలుగో స్థానంతో సంతృప్తి పడ్డాడు. లియామ్ లాసన్ (వీసా క్యాష్ యాప్ రేసింగ్ బుల్స్), అలెగ్జాండర్ ఆల్బోన్ (విలియమ్స్) కూడా రేసును పూర్తి చేయలేకపోయారు. 24 రేసుల తాజా సీజన్‌లో ఇప్పటికి 10 రేసులు ముగిశాయి. డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో 198 పాయింట్లతో పియాస్ట్రి అగ్రస్థానంలో కొనసాగుతుండగా... 176 పాయింట్లతో లాండో నోరిస్ రెండో స్థానంలో, 155 పాయింట్లతో వెర్‌స్టాపెన్ మూడో స్థానంలో ఉన్నారు. కన్‌స్ట్రక్టర్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో మెక్‌లారెన్ 374 పాయింట్లతో టాప్ ర్యాంక్‌లో కొనసాగుతోంది. సీజన్‌లోని తదుపరి రేసు ఆస్ట్రియా గ్రాండ్‌ప్రి ఈనెల 29న జరుగుతుంది.

కెనడా గ్రాండ్‌ప్రి రేసు ఫలితాలు (టాప్-10)

స్థానం	డ్రైవర్	జట్టు	ల్యాప్‌లు	సమయం	వ్యత్యాసం	పాయింట్లు
1	జార్జి రసెల్	మెర్సిడెస్	70	1:31:52.688 సెకన్లు	-	25
2	వెర్‌స్టాపెన్	రెడ్‌బుల్	70	1:31:52.916 సెకన్లు	0.228 సెకన్లు	18
3	ఆంటోనెలి	మెర్సిడెస్	70	1:31:53.702 సెకన్లు	1.014 సెకన్లు	15
4	పియాస్ట్రి	మెక్‌లారెన్	70	1:31:54.797 సెకన్లు	2.109 సెకన్లు	12
5	లెక్‌లెర్క్	ఫెరారీ	70	1:31:56.130 సెకన్లు	3.442 సెకన్లు	10
6	హామిల్టన్	ఫెరారీ	70	1:32:03.401 సెకన్లు	10.713 సెకన్లు	8
7	అలోన్సో	ఆస్టన్ మార్టిన్	70	1:32:03.660 సెకన్లు	10.972 సెకన్లు	6
8	హుల్కెన్‌బర్గ్	స్టేక్ కిక్ సాబెర్	70	1:32:08.502 సెకన్లు	15.364 సెకన్లు	4
9	ఒకాన్	మనీగ్రామ్ హాస్	69	1:31:54.161 సెకన్లు	1 ల్యాప్	2
10	సెయింజ్	విలియమ్స్	69	1:31:54.574 సెకన్లు	1 ల్యాప్	1

భారత్‌లో ఈక్వెస్ట్రియన్ ఈవెంట్లన్నీ రద్దు

న్యూఢిల్లీ: భారత్‌లోని ఈక్వెస్ట్రియన్ క్రీడాకారులకు, ఆటకు మింగుడు పడని కబురు ఇది. భారత ఈక్వెస్ట్రియన్ సమాఖ్య (ఈఎఫ్‌ఐ)లో అంతర్గత కుమ్ములాటలకు ఇప్పుడు ప్రతిభావంతులైన ఈక్వెస్ట్రియన్లు మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. పదేపదే హెచ్చరించినా తీరుమార్చుకోని భారత సమాఖ్యపై అంతర్జాతీయ ఈక్వెస్ట్రియన్ సమాఖ్య (ఎఫ్ఈఐ) కన్నెర్ర జేసింది. భారత్‌లోని అన్ని రకాల టోర్నీలను ఉన్నపళంగా రద్దు చేసింది. దీనివల్ల దేశవాళీ, అంతర్జాతీయ టోర్నీలు కలుపుకొని 24 ఈవెంట్లు పోటీలకు దూరమయ్యాయి. కొన్నేళ్లుగా ఈఎఫ్ఐ వ్యవహారాలు సజావుగా జరగడం లేదు. కుమ్ములాటలకు తోడు ఆర్థిక అవకతవకల నేపథ్యంలో భారత సమాఖ్య బ్యాంక్ అకౌంట్లను ఫ్రీజ్ (నిలుపుదల) చేశారు. సమస్యలు రోజురోజుకీ పెరుగుతుండటం, అంతర్జాతీయ సమాఖ్య అధికారులకు బకాయిలు పేరుకుపోవడంతో చేసేదేమీ లేక ఎఫ్ఈఐ భారత్‌లో జరిగే ఈవెంట్లను రద్దు చేసింది.

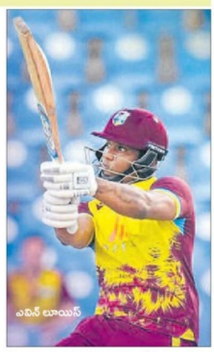
ముందుగా మీరట్ ఈవెంట్

నిజానికి అంతర్జాతీయ సమాఖ్య (ఎఫ్ఈఐ) తీసుకున్న ఆకస్మిక నిర్ణయం కాదిది! ఈ ఫిబ్రవరిలో 24 నుంచి 28 వరకు మీరట్‌లో జరగాల్సిన ఈవెంట్‌కు ముందే బకాయిల్ని 7వ తేదీలోపు చెల్లించాలని లేదంటే రద్దు చేస్తామని ఎఫ్ఈఐ హెచ్చరించింది. హెచ్చరికల్ని భారత సమాఖ్య పెడచెవిన పెట్టడంతో ఆ ఈవెంట్ అన్నట్లుగానే రద్దు చేసింది. అలాగే ఇకమీదట భారత్‌లో నిర్వహించబోయే ఈవెంట్లకు హాజరయ్యే ఎఫ్ఈఐ అధికారులు, రిఫరీలకు ముందస్తు చెల్లింపులు చేయాలని ఆదేశించింది. అయినాసరే భారత సమాఖ్యలో చలనం లేకపోవడంతో ఇప్పుడు మొత్తం ఈవెంట్లన్నీ రద్దు చేసింది. దీనివల్ల పలు దేశవాళీ టోర్నీలతో పాటు రెండు అంతర్జాతీయ ఈవెంట్లు రద్దయ్యాయి.

జరిగింది ఒక్క మ్యాచ్... గెలిచింది విండీస్!

ఐర్లాండ్‌తో మూడు టి20ల సిరీస్ 1-0తో వశం

- ఆఖరి పోరులో 62 పరుగులతో కరీబియన్ బృందం గెలుపు
- రెండు మ్యాచ్‌లు వర్షంతో రద్దు

ఎవిన్ లూయిస్

బ్రేడీ (నార్తర్న్ ఐర్లాండ్): సిరీస్‌లోనే ఒకే ఒక్క మ్యాచ్ గెలిచిన వెస్టిండీస్ మూడు టి20ల సిరీస్‌ను కైవసం చేసుకుంది. భారత కాలమానం ప్రకారం ఆదివారం రాత్రి జరిగిన ఆఖరి పోరులో కరీబియన్ జట్టు 62 పరుగుల తేడాతో ఐర్లాండ్‌పై గెలిచింది. ఇదే వేదికపై జరగాల్సిన మొదటి రెండు టి20లు వర్షంతో రద్దయ్యాయి. దీంతో విండీస్ 1-0తో సిరీస్ గెలుచుకుంది. చివరి టి20లో ముందుగా బ్యాటింగ్‌కు దిగిన వెస్టిండీస్ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 5 వికెట్ల నష్టానికి 256 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్లు ఎవిన్ లూయిస్ (44 బంతుల్లో 91; 7 ఫోర్లు, 8 సిక్స్‌లు), షై హోప్ (27 బంతుల్లో 51; 4 ఫోర్లు, 4 సిక్స్‌లు) దంచేశారు. తొలి వికెట్‌కు ఇద్దరు 10.3 ఓవర్లలో 122 పరుగులు జోడించారు. లూయిస్ 29 బంతుల్లో అర్ధసెంచరీ బాదగా జట్టు 8.3 ఓవర్లలోనే వందకు చేరుకుంది. కెప్టెన్ హోప్ 23 బంతుల్లో ఫిఫ్టీ పూర్తి చేసుకున్నాడు. 17.3 ఓవర్లలో జట్టు 200 స్కోరు దాటింది. మిగతా బ్యాటర్లలో కీసీ కార్టి (22 బంతుల్లో 49 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 4 సిక్సర్లు) చెలరేగాడు.

ఐర్లాండ్ బౌలింగ్ చెప్పుకోదగ్గ విశేషం ఏమిటంటే ఒక బౌలర్ హంఫ్రెస్ కోటా ఓవర్లు వేసి 16 పరుగులే ఇచ్చి 2 వికెట్లు తీయగా, మరో బౌలర్ లియామ్ మెకార్తీ అసలు వికెట్టే తీయకుండా ఏకంగా 81 పరుగులు సమర్పించుకొని టి20ల్లో రెండో చెత్త బౌలింగ్ గణాంకాలు నమోదు చేశాడు. గతేడాది జింబాబ్వేపై గాంబియా బౌలర్ జోబర్తే 4 ఓవర్లలో 93 పరుగులు సమర్పించుకొని చెత్త రికార్డు నెలకొల్పాడు. తర్వాత కష్టసాధ్యమైన లక్ష్యాన్ని ఛేదించేందుకు దిగిన ఐర్లాండ్ 20 ఓవర్లలో 7 వికెట్ల నష్టానికి 194 పరుగులు చేసి పోరాడింది. రాస్ అడైర్ (36 బంతుల్లో 48; 3 ఫోర్లు, 4 సిక్స్‌లు), హ్యారీ టెక్టర్ (25 బంతుల్లో 38; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), మార్క్ అడైర్ (14 బంతుల్లో 31 నాటౌట్; 4 సిక్స్‌లు) ధాటిగా ఆడారు. అకీల్ హొసేన్ 3, హోల్డర్ 2 వికెట్లు తీశారు. వెస్టిండీస్ త్వరలోనే ఆస్ట్రేలియాతో సిరీస్‌కు ఆతిథ్యమివ్వనుంది. ఇటీవల ముగిసిన ప్రపంచ టెస్టు చాంపియన్‌షిప్ ఫైనల్లో దక్షిణాఫ్రికా చేతిలో ఓడిన డిఫెండింగ్ చాంపియన్ ఆసీస్ సఫారీకి గడను సమర్పించుకున్న సంగతి తెలిసిందే. నెల 25 నుంచి బార్బడోస్‌లో జరిగే తొలిటెస్టుతో మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్ మొదలవుతుంది. ఇది కాగానే ఐదు టి20ల ద్వైపాక్షిక సిరీస్‌లో ఇరుజట్లు తలపడతాయి.

వయో నిర్ధారణకు మరో పరీక్ష

బీసీసీఐ నిర్ణయం

న్యూఢిల్లీ: క్రీడల్లో తరచూ తప్పుడు వయో ధ్రువీకరణ సమస్యగా మారుతోంది. ముఖ్యంగా పలు వయో విభాగాల ఈవెంట్లలో పెను విమర్శలు తావిస్తోంది. దీనిపై భారత క్రికెట్ నియంత్రణ మండలి (బీసీసీఐ) కఠినంగా వ్యవహరిస్తోంది. అండర్-15, అండర్-16, అండర్-19 క్రికెట్ ఆడే టీనేజర్ల అసలైన వయసు ధ్రువీకరణ కోసం పరీక్షలు చేయిస్తోంది. ఇప్పుడు కచ్చితమైన వయో నిర్ధారణకు అదనంగా మరో బోన్ మ్యారో (ఎముక వయసు పరీక్ష) టెస్టు చేస్తామని బోర్డు ప్రకటించింది. దీనివల్ల అర్హత గల క్రికెటర్లకు నష్టం వాటిల్లకుండా, అనర్హులను దూరం పెట్టేలా అదనపు పరీక్ష ఉపయోగపడుతుందని బోర్డు భావిస్తోంది. క్రితంసారి అండర్-16లో పాల్గొన్న క్రికెటర్ మరో ఏడాది ఆ వయో విభాగంలో పాల్గొనాలంటే ఈ పరీక్షకు హాజరై నెగ్గాల్సి ఉంటుంది. ఒకవేళ క్రితం ఏడాదే ఎముక పరీక్షలో ఓ సంవత్సరం పిన్న అని తేలితే మాత్రం మరుసటి ఏడాది ఆ పరీక్షను చేయరు. ఉదాహరణకు అండర్-16 బాలుర క్రికెట్‌లో కటాఫ్ వయసు 16.5 ఏళ్లు. అంటే పరీక్ష సమయంలో ఎముక వయసు 16.4 ఏళ్లు మాత్రమే ఉండాలి. లేదంటే ఆ సీజన్‌లో అనుమతించరు. అండర్-15 బాలికల క్రికెట్‌లో కటాఫ్ వయసు 15 ఏళ్లు. అయితే ఎముక పరీక్ష సమయంలో 14.9 ఏళ్లే ఉండాలి. గత సీజన్‌లో ఆ బాలిక బోన్ మ్యారో టెస్టులో వయసు 13.9 అని నిర్ధారణ అయితే మరుసటి సీజన్‌లో టెస్టు పెట్టకుండానే అనుమతిస్తారు.

ఫ్రాన్స్ రాజధాని పారిస్‌లో ప్రదర్శించిన ఎంబీడీఏ కంపెనీ రూపకల్పన చేసిన లాంగ్ రేంజ్ క్షిపణి. గగనతలం నుంచి ప్రయోగించే వీలుంటుంది

ఇది విద్యుచ్ఛక్తితో నడిచే అత్యాధునిక బీటా 50 విమానం. పారిస్ ఎయిర్ షోలో ప్రయోగాత్మక పరీక్షలో సోమవారం ఇది అందరినీ ఆకర్షించింది.

గోవా షిప్‌యార్డ్ నిర్మించిన ఐదో శక్తివంతమైన ఫాస్ట్ పెట్రోల్ వెసల్ (ఎఫ్‌పీవీ) నౌక ఇది. భారత తీర రక్షక దళంలో సేవలందించనుంది.

మోదీ సైప్రస్ యాత్ర... తుర్కియేకు గట్టి హెచ్చరిక!

ప్రపంచ దేశాల్లో మనవారెవరు, పరాయివారెవరు అన్నదానిపై ఆపరేషన్ సిందూర్‌తో భారత్‌కు బాగా స్పష్టత వచ్చింది. ముఖ్యంగా తుర్కియే నైజం పూర్తిస్థాయిలో బయటపడింది. అప్పట్లో భూకంపంతో కకావికలమైన వేళ అందరికంటే ముందుగా స్పందించి అన్నివిధాలైన సాయం పంపి ఆదుకున్న భారత్ పట్ల సిందూర్ వేళ తుర్కియే అక్షరాలా విషం కక్కింది. పాకిస్తాన్‌కు డ్రోన్లతో పాటు అన్నివిధాలా సాయుధ సాయం చేసి మనపట్ల కృతఘ్నత ప్రదర్శించింది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆపరేషన్ సిందూర్ తర్వాత తన తొలి విదేశీ పర్యటనకు అనూహ్యంగా సైప్రస్‌ను ఎంచుకోవడం ఆశ్చర్యపరిచింది. ఇది యాదృచ్ఛికమేమీ కాదని విదేశాంగ నిపుణులు అంటున్నారు. ఈ చర్య ద్వారా తుర్కియేకు గట్టి సందేశమే ఇచ్చారని విశ్లేషిస్తున్నారు. ఆదివారం మోదీ సైప్రస్‌లో పర్యటించారు. ఒక భారత ప్రధాని ఆ దేశానికి వెళ్లడం 23 ఏళ్ల తర్వాత ఇదే తొలిసారి. ఈ ఎంపిక వెనక పలు భౌగోళిక, రాజకీయ ప్రాధమ్యాలు దాగున్నాయి. సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ క్రిస్టోడౌలిడెస్ ఆహ్వానం మేరకు మోదీ ఈ యాత్ర చేపట్టారు. అంతేగాక విమానాశ్రయంలో మోదీని ఆయన స్వయంగా స్వాగతించారు. సైప్రస్ అత్యున్నత పురస్కారంతో గౌరవించారు. తద్వారా భారత్‌తో మైత్రీ బంధానికి తాము అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్టు స్పష్టం చేశారు. మోదీ ఆయనతో ద్వైపాక్షిక చర్చలు జరపడమే గాక వ్యాపార దిగ్గజాల సదస్సులో కూడా పాల్గొన్నారు. ప్రధాని సైప్రస్ యాత్రకు పలు రకాలుగా ప్రాధాన్యముంది.

ఉగ్రపోరులో దన్ను

కశ్మీర్ విషయంలో తుర్కియే తొలి నుంచీ పాక్‌కు మద్దతిస్తూ వస్తోంది. ఇక ఇరుదేశాల మధ్య ఘర్షణలు తలెత్తితే తను ఎటువైపో సిందూర్ వేళ కుండబద్దలు కొట్టింది. ఉగ్రవాదం పట్ల కూడా దానిది తొలినుంచీ మెతక వైఖరే. కానీ సైప్రస్ అలా కాదు. కశ్మీర్ విషయంలో ఎప్పుడూ భారత్‌కు మద్దతుగా ఉంటూ వస్తోంది. సీమాంతర ఉగ్రవాదాన్ని సమూలంగా పెకిలించాల్సిందేనన్న మన వైఖరికి మొదటినుంచీ పూర్తిగా దన్నుగా నిలిచింది. పహల్గాం ఉగ్ర దాడిని తీవ్రంగా ఖండించింది. అంతేగాక పాక్ ప్రేరేపిత సీమాంతర ఉగ్రవాదాన్ని యూరోపియన్ యూనియన్ వేదికపై ఎండగడతానని హామీ ఇచ్చింది. ఈ విషయమై ఈయూ దేశాల నుంచి మనకు మద్దతు కూడగట్టింది. 2026లో ఈయూ సారథ్య బాధ్యతలు కూడా చేపట్టనుంది. ఈ నేపథ్యంలో సైప్రస్ మద్దతు భారత్‌కు చాలా కీలకం. అంతేగాక ఐరాస భద్రతా మండలిలో భారత్‌కు శాశ్వత సభ్యత్వం ఇవ్వాలని ఎప్పటినుంచో కోరుతోంది. భారత్–అమెరికా పౌర అణు ఒప్పందానికి కూడా మద్దతుదారు. అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో భారత్‌కు సైప్రస్ పూర్తిగా నమ్మదగ్గ మిత్రుడని విదేశాంగ శాఖ పేర్కొనడంలో అంతరార్థం కూడా అదే. పహల్గాం నేపథ్యంలో ఉగ్రవాదంపై పోరులో భారత్‌కు తోడు నిలిచిన మిత్ర దేశాలకు కృతజ్ఞత తెలిపేందుకు తాజా మూడు దేశాల పర్యటన చక్కని అవకాశమని మోదీ ప్రకటించారు కూడా.

తుర్కియేతో వైరం

వీటికి తోడు తుర్కియేతో సైప్రస్‌కు నడుమ పచ్చగడ్డి వేస్తే భగ్గుమంటుంది. వాటి నడుమ విభేదాలు ఈనాటివి కావు. సైప్రస్‌ను ఆక్రమించాలని గ్రీస్ ఎప్పటినుంచో ప్రయత్నిస్తోంది. 1974లో అక్కడి ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసే కుట్రకు గ్రీస్ పూర్తిగా సహకరించింది. అదే అదనుగా తుర్కియే మరోవైపు నుంచి సైప్రస్‌పై దండెత్తింది. నాడు ఆక్రమించిన భూభాగాల నుంచి నేటికీ వైదొలగలేదు.

వర్తక పరంగానూ...

అంతేగాక మోదీ పర్యటన సందర్భంలో వర్తక, ఇంధన తదితర రంగాల్లో భారత్‌తో సైప్రస్ కీలక ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంది. దీనికి తోడు భారత్–పశ్చిమాసియా–యూరప్ ఆర్థిక కారిడార్‌లో భౌగోళికంగా సైప్రస్ అత్యంత వ్యూహాత్మక స్థానంలో ఉంది. ఆ దేశంలో అతి పెద్ద బ్యాంకుల్లో ఒకటైన యూరో బ్యాంక్ ముంబైలో ప్రాతినిధ్య కార్యాలయం ఏర్పాటు చేయనుంది. సానుకూల పన్నుల వ్యవస్థ, అద్భుతమైన ఆర్థిక సేవల రంగం, బాగా అభివృద్ధి చెందిన షిప్పింగ్ రంగం మనకు వర్తక పరంగా బాగా అనుకూలించే విషయాలు. తూర్పు మధ్యధరా ప్రాంతంలో సహజ వాయువు వెలికితీత ప్రాజెక్టుల్లో సైప్రస్ కీలక భాగస్వామి కూడా.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

సుదూర విశ్వంలో బుల్లి గెలాక్సీలు

జేమ్స్ వెబ్ కంటికి చిక్కాయి
- 1,300 కోట్ల ఏళ్ల నాటివి
- వాటివల్లే పారదర్శక విశ్వం
- అలా మన ఉనికికి కారణమయ్యాయి

అవడానికి అవి చిట్టి పొట్టి గెలాక్సీలే. కానీ వాస్తవానికి మహా గట్టి గెలాక్సీలు. అటూ ఇటుగా ఈ అనంత విశ్వంతో పాటే పురుడు పోసుకున్నాయి. విశ్వం 1,380 కోట్ల ఏళ్ల కింద ఉనికిలోకి వచ్చిందన్నది సైంటిస్టుల మాట. ఈ బుల్లి నక్షత్ర మండలాల వయసు ఏకంగా 1,300 కోట్ల ఏళ్లు! వీటి నుంచి అనూహ్యమైన ఆకుపచ్చని కాంతి అపార పరిమాణంలో వెలువడుతోంది. వెయ్యి కోట్ల పై చిలుకు ఏళ్ల కింద ఎటు చూసినా చిక్కనిబూర్ మాదిరిగా కమ్ముకుని, కన్ను పొడుచుకున్నా ఏమీ కనిపించని విశ్వాన్ని పారదర్శకంగా, ఇప్పుడు మనం చూస్తున్న విధంగా మార్చింది ఆ కాంతేనట. ఆ లెక్కన మన ఆవిర్భావం కూడా దాని పుణ్యమేనని సైంటిస్టులు తేల్చారు. అంతటి కీలకమైన కాంతికి ఉద్గమ స్థానమైన బుల్లి గెలాక్సీలను జేమ్స్ వెబ్ టెలిస్కోప్ తాజాగా తన బ్రహ్మాండమైన కెమెరా కంటితో బంధించింది. అంతరిక్ష శాస్త్రవేత్తలు వాటిని ముద్దుగా రెడ్ షిఫ్ట్–7 అని పిలుచుకుంటున్నారు.

ఈ బుల్లి గెలాక్సీలు డజన్లకొద్దీ ఉన్నట్టు జేమ్స్ వెబ్ తేల్చింది. వైశ్విక పునరయానీకరణగా పిలిచే తొలి దశలో వీటి పాత్ర కీలకంగా నిలిచింది. అప్పట్లో విశ్వమంతటా తటస్థ హైడ్రోజన్ వాయువుతో నిండి ఉండేది. దాంతో సర్వత్రా సన్నని పొగమంచు మాదిరి పొర కమ్ముకుని ఉండేది. తొలి 100 కోట్ల ఏళ్లూ ఇదే పరిస్థితి. అలాంటి విశ్వం నేడున్న రూపురేఖలు సంతరించుకుందంటే ఈ

డజన్లకొద్దీ...

గెలాక్సీల్లో నాడు జరిగిన స్టార్ బరస్ట్ వల్లే! అంటే తారల ఆవిర్భావానికి కారణమైన పెను పేలుళ్లు. ఆ క్రమంలో ఈ గెలాక్సీల నుంచి వెలువడ్డ శక్తిమంతమైన పరారుణ రేడియో ధార్మికత హైడ్రోజన్ అణువుల్లోని ఎలక్ట్రాన్లను విడదీసి ఆ వాయువును అయానీకరించింది. గెలాక్సీల్లో నుంచి నేటికీ వెలువడుతున్న ఆ ఆకుపచ్చని ఉద్గారాలను జేమ్స్ వెబ్ సాయంతో పరిశోధకులు గుర్తించారు. గెలాక్సీల సమూహాన్ని అబెల్ 2744గా పిలుస్తున్నారు. దీని తాలూకు అపరిమితమైన గురుత్వాకర్షణ ఒక సహజ పట్టకంగా జేమ్స్ వెబ్‌కు సాయపడింది. విశ్వాన్ని జేమ్స్ వెబ్ తాలూకు నియర్ ఇన్ఫ్రా రెడ్ కెమెరా (ఎన్ఐఆర్ కామ్), ఇన్ఫ్రా రెడ్ స్పెక్ట్రో గ్రాఫ్ (ఎన్ఐఆర్ స్పెక్) లెన్స్ ఏకంగా మరో 400 కోట్ల ఏళ్ల వెనక్కు చూడగలిగాయి. అలా ఈ బుల్లి గెలాక్సీల ఉనికి తొలిసారి బయటపడింది. ఇవి మన పాలపుంత కన్నా ఏకంగా 2 లక్షల రెట్లు చిన్నవి కావడం విశేషం. అయినా మొత్తం విశ్వం అయానీకరణ చెందేందుకు అవసరమైనంత పరారుణ ఉద్గారాలను వెలువరించి గట్టి పిండాలు అనిపించుకున్నాయి.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

సైప్రస్ అధ్యక్షుడికి మోదీ బహుమతులు

న్యూఢిల్లీ: సైప్రస్ అధ్యక్షుడు నికోస్ క్రిస్టోడౌలిడెస్‌కు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సోమవారం పలు బహుమతులు అందజేశారు. చేతితో తయారు చేసిన కాశ్మీరీ సిల్క్ కార్పెట్‌తోపాటు ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాకారులు రూపొందించిన వెండి పర్సును బహూకరించారు. ప్రధాని మోదీ విదేశాలకు వెళ్లినప్పుడు అక్కడి నేతలకు భారతీయ సంప్రదాయాలు, సంస్కృతిని చాటిచెప్పే బహుమతులు ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. సైప్రస్ అధ్యక్షుడికి ఇచ్చిన కాశ్మీరీ సిల్క్ కార్పెట్‌కు ఎన్నో విశిష్టతలు ఉన్నాయని కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారులు తెలిపారు. కాశ్మీర్ లోయలోని కళాకారులు శతాబ్దాల నాటి కుట్టు నైపుణ్యాలను ఉపయోగించి, దీన్ని తయారు చేశారని చెప్పారు. అసలు సిసలైన మల్బరీ పట్టు, సహజసిద్ధమైన రంగులు వాడినట్లు పేర్కొన్నారు. ఇక వెండి క్లచ్ పర్సు కూడా విలువైందేనని అన్నారు. సంప్రదాయ లోహపు పనితనం, ఆధునిక రీతులను మేళవించి దీన్ని రూపొందించినట్లు వెల్లడించారు. పర్సుపై ఉన్న పూల డిజైన్లు ఎంతగానో ఆకట్టుకుంటున్నాయని తెలిపారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాకారుల నైపుణ్యానికి ఇదొక నిదర్శనమని స్పష్టంచేశారు.

ఆహార కేంద్రాల వద్ద కాల్పుల్లో మరో 34 మంది మృతి

డెయిర్ అల్–బలాహ్: ఇజ్రాయెల్–అమెరికా సారథ్యంలో గాజాలో ఏర్పాటైన ఆహార పంపిణీ కేంద్రాల వద్ద జరిగిన కాల్పుల్లో మరో 34 మంది పాలస్తీనియన్లు మృత్యువాత పడ్డారు. గాజా హ్యూమానిటేరియన్ ఫౌండేషన్(జీహెచ్ఎఫ్) అనే ప్రైవేట్ సంస్థ నెలకొల్పిన కేంద్రాల వద్ద గుమికూడిన జనాన్ని నియంత్రించేందుకు నేరుగా ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ కాల్పులకు దిగిందని ప్రత్యక్ష సాక్ష్యులు తెలిపారు. రఫా, సెంట్రల్ గాజాల్లో సోమవారం ఉదయం 4 గంటల సమయంలో ఈ ఘటనలు చోటుచేసుకున్నట్లు సమాచారం. ఆహార కేంద్రాలకు చేరుకునేందుకు ప్రత్యేక మార్గాలను తెరిచింది. అన్నార్తులు ఆహారాన్ని త్వరగా అందుకోవాలనే ఆతురతో ప్రాణాల మీదికి తెచ్చుకుంటున్నారని చెబుతున్నారు.

అంబులెన్స్ ఇచ్చేందుకు నిరాకరించిన ఆస్పత్రి.. సంచిలో పసికందు మృతదేహంతో బస్సులో ప్రయాణం

మహారాష్ట్రలో గిరిజనుడి దయనీయ స్థితి

ముంబై: అస్తవ్యస్తమైన ఆరోగ్య వ్యవస్థ అతని కూతురు ప్రాణాలు తీసింది. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల నిర్లక్ష్యంతో తల్లి కడుపులోనే బిడ్డ ప్రాణాలు పోయాయి. పసికందు శవాన్ని తీసుకెళ్లేందుకు అంబులెన్స్ ఇవ్వడానికి ఆస్పత్రి వర్గాలు నిరాకరించాయి. కూతురు మృతదేహాన్ని సంచిలో వేసుకుని 90 కిలోమీటర్లు ప్రయాణించాడు మహారాష్ట్రకు చెందిన ఓ గిరిజనుడు. జూన్ 12న నాసిక్ జిల్లాలో జరిగిన అత్యంత అమానవీయ ఘటన సోమవారం వెలుగులోకి వచ్చింది. పాల్ఘర్ జిల్లాలోని జోగల్వాడి కుగ్రామానికి చెందిన సఖారామ్ కవార్ భార్య అవిత జూన్ 11న ప్రసవ వేదనకు గురైంది. సమీపంలోని ఖోడాలా ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రానికి తరలించడానికి అంబులెన్స్ దొరకలేదు. 108కు కాల్ చేస్తే స్పందన రాలేదు. ప్రైవేట్ వాహనంలో పీహెచ్‌సీకి తీసుకెళ్లారు. గంటసేపు ఎదురుచూసినా డాక్టర్లు రాలేదు. సమీపంలోని మోఖడా గ్రామీణ ఆస్పత్రికి తరలించారు. అక్కడ వైద్యులు నాసిక్ సివిల్ ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లాలని సూచించారు. అంబులెన్స్ అందుబాటులో లేక మళ్లీ ఆలస్యమైంది. జూన్11న అర్ధరాత్రి దాటిన తరువాత ఆస్పత్రికి చేరుకుంది. తెల్లవారుజామున ఆమెకు చనిపోయిన ఆడ శిశువును ప్రసవించింది. ఆస్పత్రి జూన్ 12న శిశువు మృతదేహాన్ని సఖారామ్‌కు అప్పగించింది. కానీ మృతదేహాన్ని ఇంటికి తీసుకెళ్లడానికి అంబులెన్స్ ఇచ్చేందుకు నిరాకరించింది. బిడ్డను బట్టలో చుట్టుకుని, బస్టాండ్‌కు వెళ్లి.. రూ. 20 క్యారీ బ్యాగ్ కొనుక్కుని, అందులో పెట్టుకుని ఎమ్ఎస్ఆర్టీసీ బస్సులో దాదాపు 90 కిలోమీటర్లు ప్రయాణించాడు. ఏమి మోసుకెళ్తున్నావని ఆయనను ఎవరూ అడగలేదు. ఆ దుఃఖాన్ని ఆయన కూడా ఎవరితో పంచుకోలేదు. అదే రోజు శిశువును ఖననం చేసి.. జూన్ 13న మళ్లీ ఆస్పత్రిలో ఉన్న భార్యకోసం నాసిక్‌కు తిరిగి వచ్చాడు. ఈసారి కూడా అంబులెన్స్ ఇచ్చేందుకు నిరాకరించారు. పచ్చిబాలింత అయిన భార్యను.. బస్సులోనే ఇంటికి తీసుకెళ్లాడు. 'ఆస్పత్రి ఉదాసీనత వల్ల నేను బిడ్డను కోల్పోయాను. ఏ తల్లిదండ్రులకూ ఇలాంటి బాధ ఎదురు కాకూడదు'అంటూ నిస్సహాయతతో కూడిన బాధతో చెప్పాడు సఖారామ్.

యూకే గూఢచార సంస్థ చీఫ్‌గా బ్లేజ్

116 ఏళ్ల బ్రిటన్ చరిత్రలో మొదటి మహిళా అధికారిగా రికార్డు

లండన్: యూకే గూఢచార సంస్థ చీఫ్‌గా బ్లేజ్ మెట్రివెలి నియమితులయ్యారు. సీక్రెట్ ఇంటలిజెన్స్‌సర్వీస్ (ఎమ్ఐ6) చీఫ్‌గా మెట్రివెలిని నియమిస్తున్నట్లు ఆ దేశ ప్రధాని కెయిర్ స్టార్మర్ ప్రకటించారు. 116 ఏళ్ల సంస్థ చరిత్రలో ఇంటలిజెన్స్ సర్వీసెస్ చీఫ్‌గా మహిళా అధికారిని నియమించడం ఇదే మొదటిసారి. ఎన్నడూలేని విధంగా యూకే బెదిరింపులను ఎదుర్కొంటున్న ఈ కీలక సమయంలో మెట్రివెలి బాధ్యతలు స్వీకరించడం చారిత్రాత్మకమని ప్రధాని వ్యాఖ్యానించారు. గూఢచార సంస్థ చీఫ్‌గా బాధ్యతలు తీసుకోవడం గర్వంగా ఉందని మెట్రివెలి అన్నారు. బ్రిటన్ ప్రజల సురక్షితంగా ఉంచడం, దేశ ప్రయోజనాలను కాపాడటంలో ఎంఐ6 కీలక పాత్ర పోషిస్తుందని ఆమె తెలిపారు. ఏజెన్సీలోని ధైర్యవంతులైన అధికారులు, ఏజెంట్లు, ఇతర అంతర్జాతీయ భాగస్వాములతో కలిసి విజయవంతంగా కొనసాగడానికి ఎదురుచూస్తున్నానని ప్రకటించారు. 47 ఏళ్ల మెట్రివెలి ప్రస్తుతం ఎంఐ6 సాంకేతికత, ఆవిష్కరణల విభాగం హెడ్ (క్యూ)గా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. గతంలో యూకే దేశీయ ఇంటలిజెన్స్ సర్వీస్ ఎమ్ఐ5 డైరెక్టర్‌గానూ పనిచేశారు. ఎంఐ6 విధుల్లో భాగంగా మిడిల్ ఈస్ట్, యూరప్‌లలో కీలక బాధ్యతలు నిర్వహించారు. యూకే గూఢచార సంస్థ సీక్రెట్ ఇంటలిజెన్స్ సర్వీస్‌ను 1909లో స్థాపించారు. ఈ ఏజెన్సీ ఉగ్రవాదం, సైబర్ దాడులు, శత్రుదేశాల బెదిరింపులు వంటివాటిపై దృష్టి సారిస్తుంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న వివిధ దేశాల గూఢచార వ్యవస్థల్లో యూకే ఏజెన్సీ మూడో అత్యుత్తమ గూఢచార సంస్థగా పేరుగాంచింది. యూకే గూఢచార సంస్థను ఎమ్ఐ6గా, ఈ సంస్థ చీఫ్‌ను 'సి'గా పిలుస్తారు. దేశీయ ఇంటలిజెన్స్‌ను ఎంఐ5గా పిలుస్తారు.

ఎయిరిండియా విమానంలో సాంకేతిక లోపం

హాంకాంగ్‌కు తిరిగి వెళ్లిన డ్రీమ్‌లైనర్

ముంబై: హాంకాంగ్ నుంచి ఢిల్లీకి బయలుదేరిన ఎయిరిండియా బోయింగ్ 787–8 డ్రీమ్‌లైనర్‌లో సాంకేతిక లోపం తలెత్తింది. దీంతో టేకాఫ్ అయిన గంట తరువాత సమస్యను గుర్తించిన పైలట్ విమానాన్ని వెనక్కి మళ్లించారు. విమానం హాంకాంగ్‌లో క్షేమంగా ల్యాండయ్యిందని, ప్రయాణికులంతా సురక్షితంగా ఉన్నారని ఎయిరిండియా ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ఎయిర్ ఇండియా విమానం ఏఐ315 స్థానిక కాలమానం ప్రకారం మధ్యాహ్నం 12.16 గంటలకు హాకాంగ్ నుంచి బయలుదేరింది. 8.50కి టేకాఫ్ కావాల్సిన విమానం.. అప్పటికే మూడున్నర గంటలు ఆలస్యంగా బయలుదేరింది. టేకాఫ్ అయిన గంట తరువాత విమానం సాంకేతిక సమస్యలు తలెత్తాయి. వెంటనే విమానాన్ని వెనక్కి మళ్లించారు. మధ్యాహ్నం 1.15 గంటలకు విమానాన్ని హాంకాంగ్‌లో ల్యాండ్‌చేశారు. తనిఖీలు నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రయాణికులకు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామని ఎయిరిండియా తెలిపింది. ఈ సమస్య ఎయిర్‌పోర్ట్ కార్యకలాపాలపై ఎలాంటి ప్రభావం చూపలేదని హాంకాంగ్ ఎయిర్‌పోర్ట్ అథారిటీ తెలిపింది. అహ్మదాబాద్‌లో ఎయిరిండియా ప్రమాదం తర్వాత బోయింగ్ 787–8 డ్రీమ్‌లైనర్‌తో సంబంధం ఉన్న జెట్ వెనక్కి తిరిగి వెళ్లడం ఇది రెండోసారి. ఆదివారం.. చెన్నైకి వస్తున్న బ్రిటన్ ఎయిర్‌వేస్ డ్రీమ్‌లైనర్ కూడా సాంకేతిక సమస్య కారణంగా లండన్‌కు తిరిగి వెళ్లింది.

మేం ముందుకు వెళ్లాలనుకోవడం లేదు: పైలట్ ఆడియో విడుదల

విమానంలో సాంకేతిక లోపం గుర్తించిన తర్వాత పైలట్లు ప్రయాణాన్ని కొనసాగించడానికి ఇష్టపడలేదు. 'మేం ముందుకు వెళ్లాలనుకోవడం లేదు'అని పైలట్లు ఎయిర్ ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ (ఏటీసీ)కి తెలిపారు. ఆ సంభాషణకు సంబంధించిన ఆడియో ఒకటి బయటకు వచ్చింది. ''సాంకేతిక కారణాల వల్ల మేము హాంకాంగ్‌కు దగ్గరగా ఉండాలనుకుంటున్నాం. సమస్య పరిష్కారం అయ్యాక మేం తిరిగి వచ్చి హాంకాంగ్‌లో ల్యాండ్ అవుతాము. ఇలాగే ముందుకు వెళ్లాలనుకోవడం లేదు''అని ఏటీసీకి పైలట్ చెప్పడం ఆడియోలో స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

హైదరాబాద్‌కు వస్తున్న లుఫ్తాన్సా విమానానికి బాంబు బెదిరింపు

ఫ్రాంక్‌ఫర్ట్‌కు తిరిగెళ్లిన విమానం

లండన్/హైదరాబాద్: జర్మనీలోని ఫ్రాంక్‌ఫర్ట్ నుంచి హైదరాబాద్‌కు వస్తున్న విమానం బాంబు బెదిరింపుల నేపథ్యంలో యూటర్న్ తీసుకుంది. తిరిగి ఫ్రాంక్‌ఫర్ట్ విమానాశ్రయానికి వెళ్లింది. ఎల్‌హెచ్752 విమానం స్థానిక కాలమానం ప్రకారం ఆదివారం మధ్యాహ్నం జర్మనీ నుంచి బయలుదేరింది. సోమవారం తెల్లవారుజామున హైదరాబాద్ విమానాశ్రయంలో ల్యాండ్ కావాల్సి ఉంది. కానీ, ఆ విమానాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకుని హైదరాబాద్ విమానాశ్రయానికి బాంబు బాంబు బెదిరింపు మెయిల్ రావడంతో ల్యాండింగ్‌కు నిరాకరించారు. భద్రతా దృష్ట్యా, విమానాన్ని తిరిగి బయల్దేరిన విమానాశ్రయానికి లేదా సమీపంలోని విమానాశ్రయానికి మళ్లించాలని సూచించారు. దీంతో.. లుఫ్తాన్సా విమానం తిరిగి ఫ్రాంక్‌ఫర్ట్‌కు చేరుకుంది. శుక్రవారం ఢిల్లీ వస్తున్న ఎయిరిండియా విమానం బాంబు బెదిరింపు కారణంగా థాయిలాండ్‌లో అత్యవసరంగా ల్యాండ్ అయ్యింది.

'కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లుంది'

జనగణన గెజిట్‌పై జైరామ్ రమేష్ విమర్శలు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: జనగణనపై కేంద్రం గెజిట్ నోటిఫికేషన్ వెలువరించడం 'కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లుంది' అని కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత జైరామ్ రమేష్ ఎద్దేవా చేశారు. గెజిట్‌లో కులగణన ప్రస్తావనే లేదని ఆరోపించారు. జనాభా లెక్కల్లో తెలంగాణ మోడల్ తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణ సర్వేలో 56 ప్రశ్నలు అడిగాం, ఈ జనాభా లెక్కల్లో 56 ప్రశ్నలు అడిగే ధైర్యం మోదీకి ఉందా? అంటూ ప్రశ్నించారు. ఈ మేరకు ఆదివారం జైరామ్ రమేష్ ఎక్స్‌లో ట్వీట్ చేశారు. ' సుదీర్ఘ నిరీక్షణ తర్వాత 16వ జనాభా లెక్కల కోసం చివరకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. కానీ ఇది కొండను తవ్వి ఎలకను పట్టినట్లుగా గందరగోళంగా ఉంది. ఎందుకంటే.. ఇందులో ఇప్పటికే 30 ఏప్రిల్ 2025న ప్రకటించిన అంశాలను పునరుద్ఘాటిస్తోంది. వాస్తవానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ డిమాండ్‌తో ఒత్తిడి కారణంగా ప్రధాని కుల గణన డిమాండ్‌కు తలొగ్గాల్సి వచ్చింది. ఈ డిమాండ్ చేసిన కాంగ్రెస్ నాయకులను 'అర్బన్ నక్సల్స్' అని కూడా ఆయన అన్నారు. పార్లమెంటు, సుప్రీంకోర్టులో మోదీ ప్రభుత్వం కుల గణన ఆలోచనను పూర్తిగా తిరస్కరించింది. కానీ.. సరిగ్గా 47 రోజుల క్రితం కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వయంగా దీనిని ప్రకటించింది. తాజా గెజిట్ నోటిఫికేషన్‌లో కుల గణన గురించి ప్రస్తావించలేదు. ఇది వస్తాద్ ఆఫ్ యూ టర్న్‌కు అలవాటు లాగ మరో యూటర్న్ అవుతుందా? లేక భవిష్యత్తులో దాని వివరాలు బయటకు వస్తాయా? 16వ జనాభా లెక్కల్లో తెలంగాణ నమూనాను అనుసరించాలని కాంగ్రెస్ దృఢంగా విశ్వసిస్తోంది. అంటే, కులాల గణన మాత్రమే కాకుండా, కులాల వారీగా సామాజిక, ఆర్థిక స్థితికి సంబంధించిన వివరణాత్మక సమాచారాన్ని కూడా సేకరించాలి. తెలంగాణ కుల సర్వేలో 56 ప్రశ్నలు అడిగారు. 56 అంగుళాల ఛాతీ ఉందని చెప్పుకునే నాన్ బయోలాజికల్ వ్యక్తి 16వ జనాభా లెక్కల్లో 56 ప్రశ్నలు అడిగేందుకు అవగాహన, ధైర్యం ఉందా? అనేది ఇప్పుడు ప్రధానమైన ప్రశ్న' అని అన్నారు.

నిలకడగా సోనియా గాంధీ ఆరోగ్యం

న్యూఢిల్లీ: కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ పార్టీ చైర్‌పర్సన్ సోనియాగాంధీ ఆరోగ్యం నిలకడగా ఉందని సర్ గంగారామ్ ఆస్పత్రి వర్గాలు తెలిపాయి. ఉదర సంబంధ సమస్యతో బాధపడుతున్న ఆమె వైద్య నిపుణుల పర్యవేక్షణలో ఉన్నారని వెల్లడించాయి. 78 ఏళ్ల సోనియాగాంధీ అనారోగ్యంతో ఆదివారం రాత్రి 9 గంటల సమయంలో ఆస్పత్రిలో చేరిన విషయం తెలిసిందే. ఆమె ఆరోగ్యాన్ని వైద్యులు నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తున్నారని, ప్రస్తుతం నిలకడగా ఉందని సర్ గంగారామ్ ఆస్పత్రి చైర్మన్ డాక్టర్ అజయ్ స్వరూప్ తెలిపారు. సోనియాగాంధీ జూన్9న ఇదే ఆస్పత్రిలో వైద్య పరీక్షలు చేయించుకున్నారు.

రైల్వే శాఖలో 6,374 టెక్నీషియన్ పోస్టుల భర్తీ

న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా అన్ని రైల్వే జోన్ల పరిధిలో కలిపి ప్రస్తుతం ఖాళీగా ఉన్న 6,374 టెక్నీషియన్ల పోస్టులను భర్తీ చేయాలని రైల్వే శాఖ నిర్ణయించింది. ఇందులో సిగ్నల్, టెలికమ్యూనికేషన్ విభాగంతోపాటు మొత్తం 17 రైల్వే జోన్లు, వివిధ ఉత్పత్తి విభాగాలకు చెందిన 51 కేటగిరీల పోస్టులున్నాయి. రైల్వే శాఖ భర్తీ చేయాలని భావించిన దాని కంటే వివిధ విభాగాల్లో ఎక్కువ సంఖ్యలోనే పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని అధికారులు అంటున్నారు. వీటన్నిటినీ భర్తీ చేయ డం ద్వారా ఉద్యోగులపై పనిభారాన్ని గణనీయంగా తగ్గించవచ్చని తెలిపారు.

యూపీలో రీల్ ఎఫెక్ట్

పామును ముద్దాడేందుకు యత్నం.. కాటేసిన విషసర్పం

మొరాదాబాద్(యూపీ): నాగుపామును ముద్దాడుతూ తీసిన వీడియోను ఆన్‌లైన్‌లో ఉంచి సెన్సేషన్ చేయాలనుకున్న ఓ వ్యక్తి ప్రయత్నం బెడిసికొట్టింది. ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని అమ్రోహ జిల్లా హైబత్‌పూర్‌లో శుక్రవారం సాయంత్రం చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటనలో బాధితుడు ఆస్పత్రిలో ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉన్నాడు. గ్రామానికి చెందిన జితేంద్ర కుమార్(50) ఓ చిన్నపాటి రైతు. గ్రామంలోని ఓ ఇంటి గోడలో ఉన్న విష సర్పాన్ని శుక్రవారం సాయంత్రం అతడు పట్టుకున్నాడు. దాన్తో విన్యాసాలు చేసిన వీడియోలను ఆన్‌లైన్‌లో పెట్టాలని అతడి ఆశ. అందుకే అందరూ చూస్తుండగా దాన్ని మెడలో వేసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత దాని తలను నెమ్మదిగా తన నోటి వద్దకు తీసుకువచ్చాడు. ముద్దు పెట్టుకునే ప్రయత్నంలో నాలుకను బయట పెట్టాడు. అనూహ్యంగా అతడి నాలుకపై పాము కాటేసింది. చూస్తున్న వారంతా హాహాకారాలు చేశారు. కొద్దిసేపటికే అతడు సొమ్మసిల్లి పడిపోయాడు. వెంటనే అతడిని ఆస్పత్రికి తరలించారు. ఐసీయూలో ఉన్న జితేంద్ర కుమార్ పరిస్థితి విషమంగా ఉందని చెబుతున్నారు. స్టంట్ సమయంలో జితేంద్ర కుమార్ మద్యం మత్తులో ఉన్నాడని, పొగతాగుతూనే పాముతో ఆటలాడాడని స్థానికులు అంటున్నారు. కాటేసిన వెంటనే జితేంద్ర కుమార్ పామును వదిలేయడంతో అది పొదల్లోకి జారుకుందని చెబుతున్నారు.

యూపీలో బాణసంచా ఫ్యాక్టరీలో పేలుడు

నలుగురు మహిళలు మృతి, 12 మందికి గాయాలు

అమ్రోహా (యూపీ): ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని అమ్రోహా జిల్లాలో ఓ బాణసంచా ఫ్యాక్టరీలో సోమవారం భారీ పేలుడు సంభవించింది. ఈ ప్రమాదంలో నలుగురు మహిళలు మృతి చెందారు. 12 మందికి గాయలాయ్యాయి. జిల్లాలోని అత్రాసి గ్రామ సమీపంలోని అడవిలో రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న బాణాసంచా ఫ్యాక్టరీలో ఈ ప్రమాదం జరిగింది. పేలుడుకు కంపెనీ పైకప్పు పూర్తిగా ధ్వంసమయ్యింది. 300 మీటర్ల వరకు శిథిలాలు ఎగిరిపడ్డాయి. అడపాదడపా పేలుళ్లు 15 నిమిషాలపాటు కొనసాగాయి.

'మిన్నెసోటా' దుండగుడు అరెస్ట్

వాషింగ్టన్: అమెరికాలోని మిన్నెసోటా రాష్ట్రానికి చెందిన డెమోక్రాటిక్ పార్టీ ప్రజాప్రతినిధులపై కాల్పులు జరిపిన దుండగుడు ఎట్టకేలకు పట్టుబడ్డాడు. సాయుధుడి కాల్పుల్లో మిన్నెసోటా చట్టసభ సభ్యురాలు మెలిసా హోర్ట్‌మన్, ఆమె భర్త మార్క్ చనిపోగా సెనేటర్ జాన్ హోఫ్‌మన్, ఆయన భార్య వైవెట్ గాయపడటం తెల్సిందే. బ్రూక్లిన్ పార్కు ప్రాంతంలో అర్ధరాత్రి దాటాక 2 గంటల సమయంలో చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటన అమెరికాలో తీవ్ర కలకలానికి కారణమైంది. దాదాపు రెండు రోజుల పాటు భారీగా వేట సాగించిన పోలీసులు నిందితుడు వాన్స్ బోఎల్టర్(57)ను ఆదివారం అదుపులోకి తీసుకున్నారు. కిల్లర్ తమ కస్టడీలో ఉన్నాడని రామ్సే కౌంటీ షరీఫ్ కార్యాలయం ఆదివారం ప్రకటించింది. ఇతడి ఆచూకీ తెలిపిన వారికి 50 వేల డాలర్లిస్తామని అంతకుముందు ఎఫ్‌బీఐ ప్రకటించింది. ఎట్టకేలకు మిన్నెసోటాలోని సిబ్లే కౌంటీలో గ్రీన్ ఐసిల్‌లో సొంతింటికి సమీపంలోని అటవీ ప్రాంతంలో ఉన్నట్లు అందిన సమాచారంతో పోలీసులు అప్రమత్తమయ్యారు. అతడు చేతులెత్తి లొంగిపోవడంతో బేడీలు వేసి పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. నిందితుడు వాన్స్ బోఎల్టర్ పోలీసు యూనిఫాం ధరించి, తన ఎస్‌యూవీ డిజైన్‌ను పోలీస్ వాహనం మాదిరిగా మార్చి అనుమానం రాకుండా ప్రజాప్రతినిధులను వారి ఇళ్ల వద్దే వెళ్లి తుపాకీతో కాల్చి పరారైన సంగతి తెలిసిందే.

'అహ్మదాబాద్' ఘటనలో 119 మృతదేహాల గుర్తింపు

అహ్మదాబాద్: ఎయిర్ ఇండియా విమాన ప్రమాద ఘటనలో ఇప్పటిదాకా 119 మంది బాధితులను గుర్తించారు. వీరిలో 76 మృతదేహాలను సంబంధిత కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించారు. గుజరాత్‌లోని అహ్మదాబాద్‌లో ఈ నెల 12న విమానం కుప్పకూలడంతో 270 మందికిపైగా మరణించిన సంగతి తెలిసిందే. మృతదేహాలు గుర్తుపట్టలేని విధంగా కాలిపోయాయి. దాంతో డీఎన్ఏ పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు. మృతదేహాలతోపాటు కుటుంబ సభ్యుల నుంచి నమూనాలు కూడా సేకరించి, డీఎన్ఏ టెస్టుల ప్రక్రియ కొనసాగిస్తున్నారు. రెండు నమూనాలు సరిపోలితే మృతదేహం ఎవరన్నది సంగతి నిర్ధారణ అవుతోంది. విమాన ప్రమాదంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన గుజరాత్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి విజయ్ రూపానీ మృతదేహాన్ని ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించినట్లు అధికారులు సోమవారం చెప్పారు. రూపానీ పార్థివదేహాన్ని ఆయన స్వస్థలమైన రాజ్‌కోట్‌కు తరలించారు. మృతుల్లో చాలామంది గుజరాత్, రాజస్తాన్ రాష్ట్రాలకు చెందినవారే ఉన్నారని అహ్మదాబాద్ సిటీ సివిల్ ఆసుపత్రి సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ రాకేశ్ జోషీ చెప్పారు. డీఎన్ఏ పరీక్షలు పూర్తికావడానికి కొంత సమయం పడుతుందని, ఎవరూ ఆందోళన చెందొద్దని బాధిత కుటుంబాలకు సూచించారు.

బీసీలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించిన ఆర్టికల్ ఏది?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం
జనరల్ స్టడీస్
ఇండియన్ పాలిటీ

స్థానిక ప్రభుత్వాలు

మండల పరిషత్

మూడు అంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో మండల పరిషత్ మధ్యస్థ అంచె. 1986లో ఎన్టీ రామారావు హయాంలో నాటి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 330 పంచాయతీ సమితిల స్థానంలో 1104 మండలాలను ఏర్పాటు చేశారు. మండల పరిషత్‌లో సుమారు 15 నుంచి 18 గ్రామ పంచాయతీలు, 35 వేల నుంచి 55 వేల జనాభా ఉంటుంది. మండల పంచాయతీని ఒక్కో రాష్ట్రంలో ఒక్కో పేరుతో పిలుస్తున్నారు. గుజరాత్, కర్ణాటకల్లో తాలుకా పంచాయతీ అని, మధ్యప్రదేశ్‌లో జన్‌పథ్ పంచాయతీ, తమిళనాడులో పంచాయతీ సంఘం, అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లో అంచల్ కమిటీ, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో క్షేత్ర పంచాయతీ , ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలో మండల పరిషత్ అని వ్యవహరిస్తారు.

మండల పరిషత్‌లోని సభ్యులు

- ప్రాదేశిక నియోజకవర్గాల నుంచి ఓటర్లతో ప్రత్యక్షంగా ఎన్నికైన సభ్యులు(ఎంపీటీసీ).
- స్థానిక ఎమ్మెల్యే, ఎంపీ, ఆ ప్రాంతంలో రిజిస్టర్ అయిన ఎమ్మెల్సీ, రాజ్యసభ మెంబర్ సభ్యులుగా ఉంటారు.
- ఎంపీటీసీ సభ్యులు అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలకు చెందిన ఒకరిని కో ఆప్షన్ సభ్యుడిగా ఎన్నుకుంటారు.
- మండల పరిషత్ సమావేశాలకు గ్రామ పంచాయతీల సర్పంచ్‌లు శాశ్వత ఆహ్వానితులుగా ఉంటారు. వీరికి ఓటు హక్కు ఉండదు.
- 3 నుంచి 4 వేల జనాభా ఉన్న ప్రాంతాన్ని ఒక ప్రాదేశిక నియోజకవర్గంగా ఏర్పాటు చేస్తారు.
- ప్రాదేశిక నియోజకవర్గాల సభ్యుల పదవీ కాలం అయిదేళ్లు.
- కలెక్టర్, వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీల అధ్యక్షులు మండల పరిషత్‌లో శాశ్వత ఆహ్వానితులు. వీరికి ఓటు వేసే అధికారం లేదు.
- ఎంపీటీసీ సభ్యుల్లో ఒకరిని మండల పరిషత్ అధ్యక్షుడిగా, మరొకరిని ఉపాధ్యక్షుడిగా ఎన్నుకుంటారు.
- ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మండల వ్యవస్థను 1986 జూన్‌లో ఏర్పాటు చేశారు. 1987 జనవరి 7న నూతన సభ్యులు ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు.

విధులు

గ్రామ పంచాయతీ, సహకార సంఘాలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ప్రజల సహకారంతో మండల పరిషత్ సామాజిక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతుంది. వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధి కోసం విత్తనాలు, ఎరువుల సరఫరా,నీటి సౌకర్యం కల్పించి బీడు భూములను సాగులోకి తేవడం,అడవుల పెంపకం, పశుగణాభివృద్ధి, ఆరోగ్యం, పారిశుద్ధ్య నిర్వహణ, ప్రసూతి కేంద్రాలు, టీకాలు, అంటు రోగాల నివారణ,ప్రాథమిక విద్యా సౌకర్యాల కల్పన, పర్యవేక్షణ.

ఆర్థిక వనరులు

- భూమి శిస్తు, రాష్ట్రం విధించే పన్నులు, ఫీజుల నుంచి వచ్చే వాటా.
- సామాజిక అభివృద్ధికి సంబంధించిన నిధులు
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, అఖిల భారత సంస్థలు ఇచ్చే గ్రాంట్లు.
- మండల పరిషత్ విధించే పన్నుల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం
- దాతలు ఇచ్చే విరాళాలు
- మండల పరిషత్ కార్యనిర్వహణాధికారిగా మండల అభివృద్ధి అధికారి(ఎంపీడీవో)ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నియమిస్తుంది.

జిల్లా పరిషత్

జిల్లా పరిషత్‌ను ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఏర్పాటు చేస్తుంది. ప్రస్తుతం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 9 జిల్లా పరిషత్‌లు ఉన్నాయి. హైదరాబాద్‌కు జిల్లా పరిషత్ లేదు.

జిల్లా పరిషత్‌లోని సభ్యులు

- ప్రాదేశిక నియోజక వర్గాల నుంచి ఓటర్లతో ఎన్నికైన సభ్యులు (జెడ్పీటీసీలు)
- జిల్లాలోని ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు.
- అల్ప సంఖ్యాక వర్గానికి చెందిన ఇద్దరు కో ఆప్షన్ సభ్యులు.
- జెడ్పీటీసీ సభ్యుల నుంచి ఒకరిని జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్‌గా, మరొకరిని ఉపాధ్యక్షుడిగా ఎన్నుకుంటారు.
- ప్రతి జిల్లా పరిషత్‌లో జిల్లా మహాసభ ఉంటుంది. ఇందులో జిల్లాలోని మండల పరిషత్ అధ్యక్షులు, జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్, జెడ్పీటీసీలు సభ్యులుగా ఉంటారు.
- జిల్లా పరిషత్ ముఖ్య కార్యనిర్వహణాధికారి (సీఈవో)ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నియమిస్తుంది. ఇతడు జిల్లా పరిషత్‌కు పాలనా పరమైన అధికారిగా విధులు నిర్వహిస్తాడు.

జిల్లా పరిషత్ స్థాయి సంఘాలు

1. ప్రణాళికా, ఆర్థిక స్టాండింగ్ కమిటీ
2. గ్రామీణాభివృద్ధి స్టాండింగ్ కమిటీ
3. వ్యవసాయ స్టాండింగ్ కమిటీ
4. విద్య, వైద్య సేవల స్టాండింగ్ కమిటీ
5. స్త్రీ, సంక్షేమ స్టాండింగ్ కమిటీ
6. సాంఘిక సంక్షేమ స్టాండింగ్ కమిటీ
7. పన్నుల స్టాండింగ్ కమిటీ

- ప్రతి స్థాయి కమిటీలో జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పదవీరీత్యా సభ్యుడిగా ఉంటాడు. కానీ అతడికి ఓటు వేసే అధికారం ఉండదు. ఇతర సభ్యులను నామినేట్ చేస్తాడు.
- జిల్లా పరిషత్ స్టాండింగ్ కమిటీల సమావేశాలకు జిల్లా కలెక్టర్ హాజరు కావొచ్చు. కానీ ఓటు హక్కు ఉండదు.

జిల్లా పరిషత్ విధులు

- జిల్లా పరిషత్ జిల్లాలోని మండల పరిషత్‌ల వార్షిక బడ్జెట్లను ఆమోదిస్తుంది.
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిధులను మండల పరిషత్‌లకు పంపిణీ చేస్తుంది.

- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఆదేశాల అమలు.
- గ్రామ పంచాయతీలు, మండల పరిషత్‌ల ఆర్థిక విషయాలపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సలహాలు ఇస్తుంది.
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అవసరమయ్యే గణాంక సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.
- జిల్లాలో సెకండరీ పాఠశాలలు, వృత్తి విద్యా పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసి పర్యవేక్షిస్తుంది.
- జిల్లాలో వైద్య సౌకర్యాల నిర్వహణ.

ఆర్థిక వనరులు

1. కేంద్ర,రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నుంచి వచ్చే నిధులు.
2. అఖిల భారత సంస్థలు అందించే గ్రాంట్లు
3. భూమి పన్ను.
4. ఎండోమెంట్స్,ట్రస్టుల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం.
5. ఫీజులు.
6. ప్రజలు, సంస్థలు ఇచ్చే విరాళాలు.
7. మండల పరిషత్‌ల నుంచి వచ్చే కంట్రిబ్యూషన్లు.
8. లాభసాటి సంస్థల నిర్వహణ ద్వారా వచ్చే ఆదాయం.

- 243 (జె) అధికరణం ద్వారా పంచాయతీల ఖర్చులను రికార్డ్ చేయడం. ఆడిటింగ్‌కు సంబంధించి తగిన శాసనాన్ని శాసనసభ చేయాలి.
- 243 (జెడ్‌డీ) అధికరణం ప్రకారం జిల్లా ప్రణాళికా అభివృద్ధి మండలిని ఏర్పాటు చేయాలి.
- ఎస్సీ, ఎస్టీలు నివసించే ప్రదేశాల్లో పంచాయతీరాజ్ విధానం అమలు కోసం 1994 లో 'దిలీప్‌సింగ్ బురియా' కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు.
- దిలీప్‌సింగ్ బురియా కమిటీ మూడంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను సిఫారసు చేసింది. ఈ సిఫారసులను కేంద్ర ప్రభుత్వం 1996 డిసెంబర్ 24న ఆమోదించింది.

ఈ కమిటీ ప్రతిపాదించిన మూడంచెలు

1. గ్రామసభ
2. గ్రామ పంచాయతీ
3. పంచాయతీ సమితి/ తాలుకా పంచాయతీ.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. భారత రాజ్యాంగ పీఠికలోని 'భారత ప్రజలమైన మేము' అనే పదాలు ఏ విషయాన్ని తెలియజేస్తాయి?
   ఎ) ప్రజలు స్వార్థపరులు
   బి) ప్రజలే సార్వభౌములు
   సి) ప్రజలు చేతకాని వారు
   డి) ఏదీకాదు
2. సుప్రీంకోర్టు ఏ కేసులో తీర్పు చెబుతూ రాజ్యాంగంలో 'మౌలిక లక్షణాలు' అనే అంశాన్ని స్పష్టీకరించింది?
   ఎ) గోలక్‌నాథ్ కేసు
   బి) మినర్వా మిల్స్ కేసు
   సి) ఇందిరా సహానీ కేసు
   డి) కేశవానంద భారతి కేసు
3. భారత రాజ్యాంగం మొదట కల్పించిన ప్రాథమిక హక్కులు ఎన్ని?
   ఎ) అయిదు బి) ఏడు
   సి) ఆరు డి) తొమ్మిది
4. ఏ తరహా ప్రభుత్వ విధానాన్ని భారత రాజ్యాంగం అవలంబించింది?
   ఎ) ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వం
   బి) పార్లమెంటరీ తరహా ప్రభుత్వం
   సి) అధ్యక్ష తరహా ప్రభుత్వం
   డి) నియంతృత్వ ప్రభుత్వం
5. రాజ్యాంగంలో అస్పృశ్యత నిషేధాన్ని తెలిపే ఆర్టికల్?
   ఎ) 14 బి) 15
   సి) 16 డి) 17
6. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో బీసీలకు రిజర్వేషన్ సౌకర్యాన్ని కల్పించిన ఆర్టికల్?
   ఎ) 17 బి) 16 (4)
   సి) 18 డి) 18 (2)
7. భారత రాజ్యాంగం పౌరులకు ఎన్ని రకాల స్వేచ్ఛలను కల్పించింది?
   ఎ) అయిదు బి) ఏడు
   సి) ఆరు డి) ఎనిమిది
8. ప్రస్తుతం ఆస్తి హక్కు 300–ఎ ఆర్టికల్ కింద ఏ హక్కుగా మారింది?
   ఎ) రాజకీయ హక్కు బి) ఆర్థిక హక్కు
   సి) పౌర హక్కు డి) నైతిక హక్కు
9. 2002లో ఏ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ప్రాథమిక విద్యను 21 (ఎ) ఆర్టికల్ కింద చేర్చారు?
   ఎ) 80 బి) 81
   సి) 87 డి) 86
10. భారత పౌరులకు రాజ్యాంగం ద్వారా లభించిన పౌరసత్వం?
    ఎ) ద్వి పౌరసత్వం బి) ఏక పౌరసత్వం
    సి) త్రి పౌరసత్వం డి) ఏదీకాదు
11. భారత రాజ్యాంగంలో ప్రస్తుతం ఉన్న ప్రాథమిక విధులు ఎన్ని?
    ఎ) 9 బి) 10 సి) 11 డి) 12
12. ఒక వ్యక్తిని 24 గంటలకు మించి కస్టడీలో ఉంచడానికి వీలు లేదని తెలిపే ఆర్టికల్?
    ఎ) 20 బి) 21
    సి) 22 డి) 23
13. ప్రాథమిక విధులపై పరిశీలనకు ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ?
    ఎ) స్వరణ్‌సింగ్ కమిటీ
    బి) సైమన్ కమిటీ
    సి) సర్కారియా కమిటీ
    డి) వెంకటాచలయ్య కమిటీ
14. భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం దేశంలో ఉమ్మడి పౌరస్మృతిని అమలు చేస్తున్న ఏకైక రాష్ట్రం?
    ఎ) సిక్కిం బి) తమిళనాడు
    సి) గోవా డి) హర్యానా
15. ఏ ప్రధానమంత్రి హయాంలో ప్రాథమిక విధులను భారత రాజ్యాంగంలో చేర్చారు?
    ఎ) రాజీవ్‌గాంధీ బి) ఇందిరాగాంధీ
    సి) చంద్రశేఖర్ డి) పి.వి.నరసింహారావు
16. ప్రపంచంలో ఆదేశిక సూత్రాలను మొదటిసారిగా ఏ దేశంలో రూపొందించారు?
    ఎ) న్యూజిలాండ్ బి) స్పెయిన్
    సి) ఐర్లాండ్ డి) రష్యా
17. న్యాయవ్యవస్థ నుంచి కార్యనిర్వాహక వర్గాన్ని వేరు చేయాలని సూచించే ఆర్టికల్?
    ఎ) 49 బి) 50
    సి) 51 డి) 52
18. ఆదేశిక సూత్రాల ప్రధాన లక్ష్యం 'ఆర్థిక ప్రజాస్వామ్యాన్ని సాధించటం' అని పేర్కొన్నది ఎవరు?
    ఎ) ఎం.ఎన్.రాయ్
    బి) రాజేంద్రప్రసాద్
    సి) బి.ఆర్.అంబేద్కర్
    డి) హెచ్.జె. లాస్కీ
19. భారత రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక విధులను ఎన్నో భాగంలో పొందుపర్చారు?
    ఎ) 4 బి) 5
    సి) 6 డి) 4(ఎ)
20. ప్రపంచంలో మొదటిసారిగా సమాచార స్వేచ్ఛను చట్టం చేసిన దేశం?
    ఎ) ఫ్రాన్స్ బి) స్వీడన్
    సి) అమెరికా డి) చైనా

సమాధానాలు

1) బి; 2) డి; 3) బి; 4) బి; 5) డి; 6) బి; 7) సి; 8) సి; 9) డి; 10) బి; 11) సి; 12) సి; 13) ఎ; 14) సి; 15) బి; 16) బి; 17) బి; 18) సి; 19) డి; 20) బి.

బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్‌లో లభించే గుల్లబారిన ఇనుమును ఏమంటారు?

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం
రసాయన శాస్త్రం

లోహాల ఉనికి

భూమి వల్కలంలో అత్యంత విస్తారంగా లభించే మూలకం ఆక్సిజన్(45.5 శాతం). ఆక్సిజన్ తర్వాత విస్తృతిని సిలికాన్(27 శాతం) ఆక్రమిస్తుంది. భూపటలంలో లభించే మూలకాల్లో మూడోది, లోహాల్లో మొదటిది అల్యూమినియం(8.3 శాతం). రెండోది ఇనుము(5శాతం). మూలకాల్లో నాలుగో స్థానం, మనిషి ఉపయోగించిన మొదటి లోహం రాగి (కాపర్). అత్యధికంగా వినియోగించే లోహం ఇనుము(ఐరన్).

లోహ సంగ్రహణ

బంగారం(గోల్డ్), ప్లాటినం లాంటి కొన్ని లోహాలు మాత్రమే ప్రకృతిలో స్వాభావికంగా లభిస్తాయి. కార్బన్, సల్ఫర్ భూమి పైపొరల్లో స్వేచ్ఛాస్థితిలో ఉంటాయి. ఉత్కృష్ట వాయువులు గాలిలో స్వేచ్ఛగా ఉంటాయి. ఆక్సిజన్, నైట్రోజన్లు గాలిలో స్వేచ్ఛాస్థితిలో ఉన్నప్పటికీ ఇతర మూలకాల్లో సంయోగ పదార్థాలను ఏర్పరుస్తాయి. దాదాపు మిగిలిన మూలకాలన్నీ ఒకదానితో మరోటి కలిసి భూమి పొరల్లో సంయోగ పదార్థాలుగా ఉంటాయి. సహజంగా లభించే లోహ సంయోగ పదార్థాల నుంచి లోహాన్ని నిష్కర్షించి వేరు చేసే పద్ధతిని 'లోహ నిష్కర్షణ' అంటారు. సమ్మేళనాల నుంచి లోహాలను సంగ్రహించడం, శుద్ధి చేయడంతోపాటు వివిధ మిశ్రమ లోహాలు తయారు చేయడం లోహ సంగ్రహణశాస్త్ర పరిధి లోకి వస్తాయి.

ఖనిజాలు (మినరల్స్)

ప్రకృతిలో లభించే లోహ సమ్మేళనాలు ఇసుక, రాళ్లు, బంకమన్ను మొదలైన మలినాల తో కలిసి ఉంటాయి. ఈ విధంగా లభించే లోహాల ముడి పదార్థాలను ఖనిజాలు అంటారు. గనుల నుంచి తవ్వి ఖనిజాలను వెలికి తీస్తారు. అయితే అన్ని ఖనిజాల నుంచి లోహాన్ని వేరు చేయడం లాభదాయకం కాదు. వాణిజ్యపరంగా ఏ ఖనిజం నుంచి లాభదాయకంగా లోహాన్ని వేరు చేస్తారో దాన్ని ఆ లోహధాతువు(ఓర్) అంటారు. ఉదాహరణకు అల్యూమినియం.. బాక్సైట్ రూపంలో, కయోలినైట్ అనే బంకమన్ను.. కోరండం, డయాస్పోర్‌లుగా లభిస్తాయి. ఇవన్నీ అల్యూమినియం ఖనిజాలు. కానీ అల్యూమినియం లోహాన్ని 'బాక్సైట్' నుంచి మాత్రమే లాభసాటిగా సంగ్రహిస్తారు. అందువల్ల బాక్సైట్‌ను అల్యూమినియం ధాతువుగా పరిగణిస్తారు.

ఎక్కువ శాతం లోహాలు ఆక్సైడ్లుగా లభిస్తాయి. ఇతరత్రా కార్బొనేట్లు, సల్ఫేట్లు, సల్ఫైడ్లు, క్లోరైడ్‌ల రూపాల్లో లభిస్తాయి.

ధాతువును ఎంచుకునేటప్పుడు కేవలం ఆర్థికాంశాలే కాకుండా పర్యావరణ అంశాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. ఉదాహరణకు సల్ఫైడ్ ఖనిజమైన 'ఐరన్ పైరైటీస్' నుంచి ఐరన్‌ను సంగ్రహిస్తే అది వాతావరణాన్ని కలుషితం చేసి ఆమ్ల వర్షాలకు కారణమయ్యే 'సల్ఫర్ డై ఆక్సైడ్'ను విడుదల చేస్తుంది. కాబట్టి ఆక్సైడ్ ఖనిజాలైన హైమటైట్ లాంటి ఖనిజాలను ఉపయోగిస్తారు.

ఖనిజ రూపం	ఖనిజాలు
ఆక్సైడ్	బాక్సైట్, హెమటైట్, మాగ్నటైట్, మోనోజైట్, సిలికా, జింకైట్ (ఫిలాసఫర్స్ ఊల్).
కార్బొనేట్	సున్నపురాయి, మాలకైట్, కాలమైన్, డోలమైట్, సిడరైట్
సల్ఫేట్	బెరైటీస్, జిప్సం.
సల్ఫైడ్	పైరైటీస్, సిన్నబార్, గెలీనా, కాపర్ గ్లాన్స్.
క్లోరైడ్	కార్నలైట్, హార్న్ సిల్వర్, రాతి ఉప్పు(రాక్‌సాల్ట్).

సాంద్రీకరణ

ముడి ఖనిజాల్లో చాలా వరకు మాలిన్యాలు ఉంటాయి. వీటి నుంచి శుద్ధ లోహాన్ని పొందడానికి కొన్ని రసాయన ప్రక్రియల ద్వారా మలినాలను తొలగిస్తారు. ఈ పద్ధతిని 'సాంద్రీకరణ' అంటారు.

సాంద్రీకరణ పద్ధతులు

లెవిగేషన్: గురుత్వాకర్షణ సూత్రంపై ఆధారపడిన సాంద్రీకరణ పద్ధతిలో వేగంగా వచ్చే నీటి ధారతో చూర్ణం చేసిన ముడి ఖనిజాన్ని కడుగుతారు. తేలికైన మాలిన్య కణాలు నీటి ప్రవాహంతో కొట్టుకుపోగా బరువైన శుద్ధి ముడి ఖనిజ కణాలు నిలిచిపోతాయి. ఇది భౌతిక పద్ధతి.

ప్లవన క్రియ: సల్ఫైడ్ ఖనిజాల నుంచి మలినాలను తొలగించడానికి ఈ పద్ధతిలో చూర్ణం చేసిన ముడి ఖనిజాన్ని నీటిలో అవలంబనం చేస్తారు. అనంతరం నూనె సమక్షంలో గాలిని పంపిస్తూ గిలకరించడం వల్ల పైన ఏర్పడే నురుగులోకి ఖనిజ కణాలు వస్తాయి. నురుగు కోసం పైన్ ఆయిల్, కొవ్వు ఆమ్లాలు, గ్జాంథేట్‌లను కలుపుతారు. జింక్, లెడ్ లాంటి లోహాల ఖనిజాలను ఈ విధంగా సాంద్రీకరిస్తారు. ఇది కూడా భౌతిక పద్ధతి.

లీచింగ్ (నిక్షాళనం): ఇది ఒక రసాయన పద్ధతి. ఇందులో ధాతువు రసాయన స్వభావాన్ని అనుసరించి, తగిన కారకాన్ని ఉపయోగించి, ధాతువు మాత్రమే ద్రావణంలో కరిగేలా చేస్తారు. కరగకుండా మిగిలిపోయిన మలినాలను వడపోత ద్వారా వేరు చేస్తారు. ఉదాహరణకు బాక్సైట్‌ను సోడియం హైడ్రాక్సైడ్‌ను ఉపయోగించి లీచింగ్ చేస్తారు.

అయస్కాంత వేర్పాటు పద్ధతి: ముడి ఖనిజానికి కానీ, మలినానికి కానీ అయస్కాంత ధర్మం ఉంటే ఈ పద్ధతిలో సాంద్రీకరిస్తారు. చూర్ణం చేసిన ముడి ఖనిజాన్ని అయస్కాంత రోలర్ మీద తిరిగే కన్వేయర్ బెల్ట్ మీద పడేలా చేస్తే ఖనిజం మాలిన్యం నుంచి వేరు అవుతుంది. ఈ పద్ధతిలో ఇనుప ఖనిజాలను, టిన్ స్టోన్‌ను సాంద్రీకరిస్తారు.

కొన్ని ముఖ్యమైన లోహాలు - వాటి ఖనిజాలు	
లోహం	**ముఖ్య ఖనిజాలు**
అల్యూమినియం	బాక్సైట్, కోరండం, డయాస్పోర్, కయోలినైట్
బేరియం	బెరైటీస్
కాపర్	కాపర్ పైరెటీస్, చాల్కో పైరెటీస్, మాలకైట్, క్యూప్రైట్, కాపర్ గ్లాన్స్.
ఐరన్	ఐరన్ పైరెటీస్ (ఫూల్స్ గోల్డ్), హెమటైట్, మాగ్నటైట్, సిడరైట్, లియొనైట్, సిడరైట్.
కాల్షియం	సున్నపురాయి (కాల్షియం కార్బొనేట్), జిప్సం.
మెగ్నీషియం	కార్నలైట్, మాగ్నసైట్, ఎప్సం లవణం.
థోరియం	మోనోజైట్
మెర్క్యూరీ	సిన్నబార్
జింక్	కాలమైన్, జింక్‌బ్లెండ్, జింకైట్.
మాంగనీస్	పైరోలుసైట్
సిల్వర్	అర్జెంటైట్, హార్న్ సిల్వర్
లెడ్ (సీసం)	గెలీనా
సోడియం	రాతి ఉప్పు (రాక్ సాల్ట్), చిలీ సాల్ట్ పీటర్.

ముడి లోహాన్ని సంగ్రహించడం

ధాతువు నుంచి లోహాన్ని సంగ్రహించడానికి కొన్ని రసాయన ప్రక్రియలను అవసరానికి తగినట్లు ఉపయోగిస్తారు. వాటిలో ముఖ్యమైన ప్రక్రియలు.

భస్మీకరణం(కాల్సినేషన్): ధాతువును గాలి లేకుండా బాగా వేడి చేసి బాష్పశీల (వాయురూప) మలినాలను తొలగించే పద్ధతిని భస్మీకరణం అంటారు. కార్బొనేట్, బైకార్బొనేట్ ఖనిజాలకు ఈ పద్ధతిని ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తారు. ఉదాహరణకు కాల్షియం కార్బొనేట్ (సున్నపురాయి)ని భస్మీకరణం చేస్తే కాల్షియం ఆక్సైడ్ (సున్నం) ఏర్పడుతుంది. కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ వేరు పడుతుంది.

భర్జనం(రోస్టింగ్): గాలి సరఫరా చేస్తూ లోహ ద్రవీభవన స్థానం కంటే తక్కువ ఉష్ణోగ్రత వద్ద కొలిమిలో ముడి ఖనిజాన్ని వేడి చేసే ప్రక్రియ భర్జనం. ప్రధానంగా సల్ఫైడ్ ఖనిజాలను ఆక్సైడ్‌లుగా మార్చేందుకు ఈ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తారు. ఉదాహరణకు రివర్బరేటరీ కొలిమిలో కాపర్ సల్ఫైడ్ ఖనిజాన్ని భర్జనం చేస్తారు.

ప్రగలనం: ధాతువును ద్రవకారి(ధాతువు ద్రవీకరణ ఉష్ణోగ్రతను తగ్గించే పదార్థం) కలిపి కానీ లేకుండా కానీ వేడిచేసి లోహాన్ని ద్రవస్థితిలో పొందే ప్రక్రియను ప్రగలనం అంటారు.

క్షయకరణం: లోహ ఆక్సైడ్‌లను సాధారణంగా కోక్(కార్బన్) లేదా కార్బన్ మోనాక్సైడ్ (CO) కలిపి వేడి చేస్తారు. ఈ ప్రక్రియలో అవి ఆక్సిజన్‌ను కోల్పోయి లోహాలుగా క్షయకరణం చెందుతాయి. ఉదాహరణకు 'బ్లాస్ట్ ఫర్నేసు'లో కోక్ మండటం వల్ల ఏర్పడిన కార్బన్ మోనాక్సైడ్.. ఐరన్ ఆక్సైడ్‌ను ఐరన్‌గా క్షయకరణం చేస్తుంది.

లోహ సంగ్రహణ - ముఖ్యాంశాలు

- ధాతువులో లోహంతోపాటు ఉండే మలినాలను 'గాంగ్' అంటారు.
- ఇనుము సంగ్రహణలో 'బ్లాస్ట్ కొలిమి'ని ఉపయోగిస్తారు. కొలిమిలోకి ప్రవేశపెట్టే కోక్, ధాతువు, సున్నపురాయిల మిశ్రమాన్ని చార్జ్ అంటారు.
- రివర్బరేటరీ కొలిమిలో ప్రగలనం, వేడి చేయడం ద్వారా కాపర్‌ను నిష్కర్షణ చేస్తారు.
- గలన స్థితిలో ఉండే లోహాన్ని పచ్చి కర్రలతో కలియబెట్టి మాలిన్యాలను వేరు చేస్తారు. ఈ పద్ధతిని 'పోలింగ్' అంటారు.
- విద్యుద్విశ్లేషణ పద్ధతిలో లోహాన్ని శుద్ధి చేసే ప్రక్రియలో అపరిశుద్ధ లోహాన్ని ఆనోడ్‌గా, శుద్ధమైన లోహ రేకును కాథోడ్‌గా వాడతారు.
- బ్లాస్ట్ ఫర్నేసులో 750° సెంటీగ్రేడ్ వద్ద ఏర్పడిన ఇనుము ఘన స్థితిలో, గుల్లబారి ఉంటుంది. దీన్ని 'స్పాంజ్ ఐరన్' అంటారు.
- స్పాంజ్ ఐరన్ కొలిమి అడుగు భాగం ద్రవరూపంలోకి మారుతుంది. ఈ స్థితిలో కార్బన్, ఫాస్పరస్, సిలికా చేరి దుక్క ఇనుము లేదా పోత ఇనుము(కాస్ట్ ఐరన్)గా మారుతుంది. దీనిలో కార్బన్ 3 నుంచి 4 శాతం ఉంటుంది.
- దుక్క ఇనుము సంఘటనలో మార్పుల ద్వారా చేత ఇనుము(వ్రాట్ ఐరన్), స్టీల్ తయారు చేస్తారు.
- చేత ఇనుము శుద్ధమైన ఇనుము. ఇందులో కార్బన్ 0.1 – 0.25 శాతం మాత్రమే ఉంటుంది.
- ఉక్కు(స్టీల్)లో కార్బన్ 0.1–1.5 శాతం మాత్రమే. కార్బన్ శాతం పెరుగుతున్న కొద్దీ పెలుసుదనం పెరుగుతుంది.
- ఉక్కు ప్రధానంగా ఇనుము, కార్బన్ల మిశ్రమ లోహం. కార్బన్‌తోపాటు వివిధ పరిమాణాల్లో మాంగనీస్, నికెల్, క్రోమియం, మాలిబ్డినం, వెనేడియం, టంగ్‌స్టన్ మొదలైన లోహాలను మిశ్రమం చేసి ప్రత్యేక ధర్మాలు ఉన్న ఉక్కును తయారు చేస్తారు.
- స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్‌లో ఇనుము, కార్బన్‌తోపాటు క్రోమియం, నికెల్ ఉంటాయి.
- దుక్క ఇనుము నుంచి స్టీల్ తయారీకి 'ఓపెన్ హార్త్ కొలిమి'ని ఉపయోగిస్తారు.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. సిన్నబార్ దేని ధాతువు?
   1) బంగారం 2) యురేనియం
   3) సీసం 4) మెర్క్యూరీ
2. చార్జ్ అంటే ఏమిటి?
   1) విద్యుదావేశం 2) ఖనిజ చూర్ణం
   3) కోక్, సున్నపురాయి, ధాతువుల మిశ్రమం
   4) కోక్, ధాతువుల మిశ్రమం
3. బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్‌లో లభించే గుల్లబారిన ఇనుమును ఏమంటారు?
   1) స్టీల్ 2) బ్లిస్టర్ ఐరన్
   3) స్పాంజ్ ఐరన్ 4) చేత ఇనుము
4. చేత ఇనుములో కార్బన్ శాతం?
   1) 2 శాతం 2) 0.1 శాతం
   3) 0.8 శాతం 4) 0.2 శాతం
5. గాలి లేకుండా ధాతువును వేడి చేసి బాష్పశీల మలినాలను తొలగించే ప్రక్రియ?
   1) భస్మీకరణం 2) భర్జనం
   3) నిక్షాళనం 4) పోలింగ్

సమాధానాలు

1) 4; 2) 3; 3) 3; 4) 4; 5) 1.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. పైరైటీస్ రూపంలో ఇండియాలో లభించే ముడి ఖనిజం?
   1) అల్యూమినియం 2) ఇనుము
   3) బంగారం 4) ప్లాటినం
2. అల్యూమినియం లోహం ధాతువు?
   1) బాక్సైట్ 2) బెరైటీస్
   3) సిన్నబార్ 4) హెమటైట్
3. భూపటలంలో పుష్కలమైన లోహం?
   1) ఇనుము 2) బంగారం
   3) అల్యూమినియం 4) లెడ్
4. ఫిలాసఫర్స్ ఊల్ అంటే ఏమిటి?
   1) జింక్ బ్రోమైడ్ 2) జింక్ నైట్రేట్
   3) జింక్ ఆక్సైడ్ 4) జింక్ క్లోరైడ్

సమాధానాలు

1) 2; 2) 1; 3) 3; 4) 3.

వీరోచితంగా పోరాడిన సమ్మక్క

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం
జనరల్ స్టడీస్
తెలంగాణ చరిత్ర

కాకతీయుల సామంతులు

నతవాడి వంశం

నందిగామ, మధిర తాలూకాలు, మహబూబాబాద్, జనగామ తాలూకాలు నతవాడి రాజ్యపరిధిలో ఉండేవి. ఈ రాజ్యాన్ని నతవాడి వంశం పాలించింది. ఈ వంశీయులు మొదట కల్యాణీ చాళుక్యుల సామంతులుగా ఉండి తర్వాత కాకతీయుల సామంతులయ్యారు.

ఈ వంశానికి ఆద్యుడు బేతరాజు. ఇతడు కాకతీయ రెండో ప్రోలరాజుకు తన కూతురునిచ్చి వివాహం చేశాడు. ఇతడి కుమారుడైన దుర్గరాజు(1104-1157) కల్యాణీ చాళుక్య ఆరో విక్రమాదిత్యుడికి, మూడో సోమేశ్వరుడికి సామంతుడిగా పనిచేశాడు. దుర్గరాజు కుమారుడైన బుద్ధరాజును కాకతి రుద్రదేవుడు, మహాదేవుడు నతవాడి పాలకుడిగా నియమించారు. ఇతడి పెద్ద కుమారుడు రుద్రుడు. కాకతి మహాదేవుడు ఇతడికి తన కూతురునిచ్చి వివాహం చేశాడు. బుద్ధరాజు రెండో కుమారుడు వక్కడి మల్లరుద్రుడు. ఇతడు గణపతిదేవుడి సోదరి అయిన మైలాంబను వివాహం చేసుకున్నాడు. రుద్రమదేవి కాలం వరకు నతవాడి రాజులు కాకతీయ సామంతులుగా పనిచేశారు.

గోనవంశం

రుద్రదేవుడు కందూరి చోడులను పానుగల్లు, దేవరకొండ ప్రాంతాలకు పరిమితం చేసినందువల్ల వారు వర్ధమానపురాన్ని విడిచి వెళ్లారు. మళ్లీ రుద్రదేవుడే వర్ధమానపురం (కందూరినాటి) పాలకుడిగా గోన బుద్ధరాజు(రంగనాథ రామాయణ కర్త)ను నియమించి ఉంటాడని భావిస్తున్నారు. అతడి కుమారుడైన గోన గన్నారెడ్డి గణపతిదేవుడి వల్ల వర్ధమానపుర రాజ్యాన్ని తిరిగి పొందాడు. ఇతడి తమ్ముడు విఠల నరేంద్రుడు. వీరిద్దరూ యాదవ రాజులు ఆక్రమించిన ఆదవాని, తుంబుళాలను జయించి రాయచూరు దుర్గాన్ని ఆక్రమించారు. విఠలుడు హోళవ, మాణువ రాజ్యాలను జయించాడు. కృష్ణా, తుంగభద్ర నదుల మధ్య ప్రదేశాన్ని ఆక్రమించి దక్షిణాంధ్ర భూభాగాలను కాకతీయ సామ్రాజ్యంలో కలిపాడు. గోన గన్నారెడ్డి సోదరి కుప్పాంబిక. ఆమె భర్త మల్యాల గుండ దండాధీశుడు. గోన గన్నారెడ్డి తర్వాత ఇతడు వర్ధమానపుర పాలకుడయ్యాడు. ఇతడు 1245-46లో వర్ధమానపుర శాసనం వేయించాడు. 1259లో బూదపూర శాసనం, 1272లో మరో శాసనం వేయించాడు. ఇతడి మరణానంతరం భార్య కుప్పాంబిక తన భర్త పేరు మీద 1276లో గుండేశ్వరాలయం నిర్మించి శాసనం వేయించింది. ఇందులో ఆమె చిన్న తమ్ముడు గోనబుద్ధయ, గోన విఠయ కుమారుడు గుండయ గురించి పేర్కొన్నారు.

వావిలాల వంశం

వీరు రెడ్డి వంశస్థులు. రుద్రమదేవి కాలంలో ఆమనగల్లు, వంగూరు విషయాల (సీమ) పాలకులుగా ఉన్నారు. చెరకు రెడ్లతో వీరికి వివాహ సంబంధాలు ఉన్నాయి.

కాయస్థ వంశం (1239-1304)

మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చి స్థిరపడిన కాయస్థ వంశస్థుల్లో ఆద్యుడు గంగయ సాహిణి(1239-1257). ఇతడు కాకతి గణపతిదేవ చక్రవర్తికి సామంతుడు, అప్పుడు, అశ్వసైన్యాధిపతి. ఇతడి సువిశాల రాజ్యంలో మార్జవాడి, పలనాడు, కడప మొదలైన ప్రాంతాలతో పాటు, నల్లగొండ జిల్లాలోని పానగల్లు కూడా ఉండేవి. ఇతడి రాజధాని కడప జిల్లా వల్లూరు. దేవగిరి యాదవ రాజు ఆజ్ఞ మేరకు అతడి సామంతుడైన దామోదరుడు కాకతీయ భూభాగాలను ఆక్రమించాడు. గణపతిదేవుడి ఆజ్ఞతో గంగయ సాహిణి దామోదరుణ్ని ఓడించాడు. దీంతో గణపతిదేవుడు అతడికి మహామండలేశ్వర పదవిని ఇచ్చాడు. గంగయ సాహిణి తర్వాత అతడి మేనల్లుడైన జన్నిగదేవుడు గణపతిదేవుడు, రుద్రమదేవి వద్ద సామంతుడిగా పనిచేశాడు. ఇతడి రాజ్యంలో నల్లగొండ మండలం అంతర్భాగంగా ఉండేది. ఇతడి సోదరుడు త్రిపురాంతకుడుకూడా సామంతుడే. తర్వాత ఇతడి సోదరుడు అంబదేవుడు(1275-1302) స్వతంత్రించి కాకతీయులకు శత్రువయ్యాడు. అంబదేవుడి రాజ్యంలో నల్లగొండ జిల్లాలోని కృష్ణానది ఉత్తర ప్రాంతాలు, దోర్నాల ఉండేవి. ఇతడి కుమారుడైన రెండో త్రిపురాంతకుడి కాలంలో ఈ రాజ్యం కాకతీయ రాజ్యంలో కలిసిపోయింది.

సమ్మక్క సారక్క

పగిడిద్దరాజు, సమ్మక్క-సారక్కల తిరుగుబాటు వృత్తాంతానికి చారిత్రక ఆధారాలు లేవు. కానీ శతాబ్దాల నుంచి వీరి గాథలు ప్రజల్లో ప్రచారంలో ఉన్నాయి. వాటి ప్రకారం..

గోదావరి తీర ప్రాంతమైన మేడారం పరగణాను కోయ తెగకు చెందిన పగిడిద్దరాజు పాలించేవాడు. ఇతడు ప్రతాపరుద్రుడి సామంతుడు. కరీంనగర్ రాజధానిగా పాలించే మరో కోయ రాజైన మేడరాజు తన కుమార్తె సమ్మక్కను పగిడిద్దరాజుకిచ్చి పెళ్లి చేశాడు. సారలమ్మ, నాగులమ్మ, జంపన్నలు వారి సంతానం. కొన్నాళ్లకు మేడారం పరగణాలో నాలుగేళ్లపాటు తీవ్రమైన కరువు వచ్చింది. ప్రజలు పన్నులు కట్టలేని దుస్థితి తలెత్తింది. దీంతో పగిడిద్దరాజు కూడా ప్రతాపరుద్రుడికి పన్నులు కట్టలేదు. దీన్ని ధిక్కారంగా భావించిన ప్రతాపరుద్రుడు మంత్రి యుగంధరుడి ఆధ్వర్యంలో అతడిపైకి పెద్ద ఎత్తున సైన్యాన్ని పంపాడు. మేడారం సమీపంలోని సంపెంగవాగు వద్ద పగిడిద్దరాజు సైనికులు కాకతీయ సైన్యంతో వీరోచితంగా పోరాడారు. ఆయుధ బలం, సంఖ్యాబలం ఉన్న కాకతీయ సైన్యాన్ని నిలువరించలేక పగిడిద్దరాజుతో సహా ఆయన బిడ్డలు సారలమ్మ, నాగులమ్మ, అల్లుడు గోవిందరాజు వీరమరణం పొందారు. ఈ పరాజయాన్ని భరించలేక పగిడిద్దరాజు కుమారుడైన జంపన్న వాగులోకి దూకి చనిపోయాడు. అప్పటి నుంచి ఈ వాగుకు జంపన్నవాగు అని పేరొచ్చింది. పగిడిద్దరాజు భార్య సమ్మక్క కాకతీయ సేనతో పోరాడుతుండగా, ఒక సైనికుడు దొంగచాటుగా వచ్చి బల్లెంతో పొడిచాడు. తీవ్రంగా గాయపడిన సమ్మక్క ప్రస్తుతం జాతర జరుగుతున్న స్థలంలో నేలకొరిగింది. లక్షలాది మంది పూజలందుకుంటున్న ఈ వీరుల గాథలు, కథనాల్లో చిన్న చిన్న తేడాలున్నాయి. కాకతీయులకు, ఆదివాసీలకు యుద్ధం జరగడానికి సహజవనరుల పంపకాల వివాదం కారణమని కొన్ని కథనాలు, కప్పం చెల్లించకపోవడం కారణమని ఇంకొన్ని కథనాలు చెబుతున్నాయి. వీరి నుంచి కాకతీయులు కప్పం వసూలు చేశారనడానికి ఆధారాల్లేవని చరిత్రకారులు తెలిపారు. కానీ ఎక్కువ కథలు అదే కారణమని చెబుతున్నాయి. కాకతీయులు రాష్ట్ర కూట వంశం వారు కాదని పులింద జాతికి చెందిన వారని కొందరు చరిత్రకారుల అభిప్రాయం. ఈ యుద్ధానికి పుళింద, కోయజాతి వైరం కారణమా? కప్పమే కారణమా? అన్నది పరిశోధించి తేల్చాల్సి ఉంది.

కాకతీయ యుగ విశేషాలు

పాలనా విధానం: కాకతీయుల ప్రభుత్వం సంప్రదాయ రాచరికం. సాధారణంగా రాజ్యం తండ్రి నుంచి కుమారుడికి వారసత్వంగా సంక్రమిస్తుంది. కుమార్తెకు కూడా ఆ హక్కు కల్పించడం కాకతీయ వంశంలోనే జరిగింది. సిద్ధాంత రీత్యా అధికారం అంతా రాజుదే. కానీ ఆచరణలో రాజ్యాధికారానికి కొన్ని పరిమితులు ఉండేవి. పాలనలో రాజుకు సహకరించేందుకు మంత్రి పరిషత్తు ఉండేది. వర్ణ ధర్మం, కులధర్మం, ఆచారం, సంప్రదాయం, శాస్త్ర నియమాలు రాజుకైనా అనుల్లంఘనీయాలు. నాటి శాసనాల్లో చాతుర్వర్ణ సముద్ధరణ అనే బిరుదు తరచుగా కనిపిస్తుంది. నిర్ణీత సమయంలో రాజు ప్రజలకు దర్శనం ఇవ్వాలని రుద్రదేవుడి నీతిసారం తెలుపుతోంది. కాకతీయులు ఆరోగ్యశాలలు, ప్రసూతి ఆసుపత్రులు, కళాశాలలు, మఠాలు, సత్రాలు, చలివేంద్రాలను నెలకొల్పారు. కాకతీయుల మంత్రులలో అన్ని కులాలవారు ఉండేవారు. కాకతీయులు కులాన్ని బట్టికాక వ్యక్తుల అర్హతలను బట్టి మంత్రి పదవులు ఇచ్చారు. గణపతిదేవ చక్రవర్తికి రేచర్ల రుద్రారెడ్డి, మల్యాల హేమాద్రిరెడ్డి ప్రధానులు. ప్రతాపరుద్రుడికి ముప్పిడి నాయకుడు మహా ప్రధాని. ప్రతాపరుద్రుడి కాలంలో నాయంకర విధానం అమలైంది. ఇది ఒక రకమైన జాగిర్దారీ విధానం. రాజ్యాన్ని అనేక మండలాలుగా విభజించి వాటికి పరిపాలనాధికారులుగా సైన్యాధ్యక్షులను నియమించేవారు. ఈ పాలకులనే నాయంకరులు అనేవారు. నాయంకరులు దుర్గాధ్యక్షులు. వారి మండలంలో వచ్చే ఆదాయంతో నిర్ణీత సైన్యాన్ని పోషించి, యుద్ధ సమయంలో చక్రవర్తికి తోడ్పడేవారు. ప్రతాపరుద్రుడు తన రాజ్యంలో నాలుగో వంతు భూమిని నాయంకరుల ఆధీనంలో ఉంచాడు. ప్రతాపరుద్రుడి కాలంలో 75 మంది నాయంకరులున్నారు. కాకతీయరాజ్య పతనం తర్వాత విజయనగర రాజులు నాయంకర విధానాన్ని అనుసరించారు. ఆంగ్లేయులు పాలన చేపట్టే వరకూ ఈ విధానం కొనసాగింది. కాకతీయులకు పూర్వీకులైన చోళులు, చాళుక్యులు కేంద్రీకృత పాలనా విధానాన్ని అనుసరించారు. అందుకు భిన్నంగా కాకతీయులు వికేంద్రీకృత పాలనా వ్యవస్థను అమలు పరిచారు. అందుకే మాండలికులు, నాయంకరులకు సైనిక విషయాలు మినహా పూర్తి స్వేచ్ఛను ఇచ్చారు. వారిపై అధికారాన్ని రుద్దలేదు. అణచి ఉంచే పద్ధతిని విడిచిపెట్టారు. వీరు తమను మహామండలేశ్వరులుగానే భావించారు తప్ప, రాజాధిరాజుగా, చక్రవర్తిగా భావించలేదు. ఒక రకంగా ఇది ప్రజాస్వామిక భావన.

నాయంకరుల్లో తెలంగాణకు సంబంధించిన కొందరి వివరాలు: యాదవ విశ్వనాథుడు గణపతిదేవుడి కాలంలో యుద్ధాల్లో పాల్గొన్నాడు. నల్లగొండ జిల్లాలో ఒక ప్రాంతాన్ని పరిపాలించాడు. అక్షయ చంద్రదేవుడు కరీంనగర్ ప్రాంతాన్ని పాలించాడు. సారంగపాణి దేవుడనే యాదవరాజు పానగల్లును పాలించాడు. సింద కుటుంబానికి చెందిన భైరవుడు రుద్రమ కాలంలో బీదర్ ప్రాంతాన్ని పాలించాడు. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం కాకతీయ సామ్రాజ్యాన్ని స్థలం, సీమ, వాడి, నాడు, పాడి, భూమి అనే ప్రాంతీయ విభాగాలుగా విభజించారు. 10 నుంచి 60 గ్రామాల సముదాయాన్ని స్థలంగా వ్యవహరించేవారు. కొన్ని స్థలాల సముదాయమే నాడు. ఉదాహరణ: అనుమకొండనాడు, కందూరునాడు, సబ్బినాడు, అయిజనాడు.

ఆయగార్లు

గ్రామపాలనను ఆయగార్లు నిర్వహించేవారు. గ్రామసేవ, రాజ్యసేవ చేసినందుకు పన్ను లేకుండా వీరు భూమిని పొందేవారు. ఆయం అంటే పొలం వైశాల్యం. సాధారణంగా ఆయగార్ల సంఖ్య పన్నెండు. వారు 1. కరణం, 2. రెడ్డి, 3. తలారి 4. పురోహితుడు, 5. కమ్మరి, 6. కంసాలి, 7. వడ్రంగి, 8. కుమ్మరి 9. చాకలి, 10. మంగలి, 11. వెట్టి, 12. చర్మకారుడు. వీరిలో మొదటి ముగ్గురు ప్రభుత్వ సేవకులు. మిగతా వారు గ్రామ సేవకులు. గ్రామ విస్తీర్ణం, ఆయకట్టు, పోరంబోకు భూమి, తోట భూమి, గడ్డిభూముల విస్తీర్ణం, వ్యక్తుల ఆస్తుల లెక్కలు, దేవాలయ ఆస్తుల లెక్కలు మొదలైన దస్తరం నిర్వహణ కరణం బాధ్యత. కరణం ఇచ్చే లెక్కల ఆధారంగా రాజ్యభాగం(పన్ను)ను వసూలు చేసి ప్రభుత్వానికి అందజేసే బాధ్యత రెడ్డి లేదా పెద కాపుది. గ్రామ రక్షణ బాధ్యత తలారిది. దొంగతనాలు జరిగినప్పుడునేరస్థులను పట్టుకోవడం, అపహరించిన సొత్తుని తెచ్చి ఇవ్వడం అతడి విధి. అష్టాదశవర్ణాల వారికి సంఘాలుండేవి. వీటిని సమయాలనేవారు.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. రెండో బేతరాజు ఎవరి ద్వారా శైవమతాన్ని అవలంభించాడు?
   1) రామేశ్వర పండితుడు
   2) అప్పయాచార్యులు
   3) పాల్కురికి సోమన 4) బసవేశ్వరుడు
2. కాకతీయుల కాలంలో గ్రామరక్షణ బాధ్యత ఎవరిది?
   1) కరణం 2) పురోహితుడు
   3) రెడ్డి 4) తలారి
3. కాకతీయుల కాలంలో స్థూలంగా ఉన్న పన్నుల సంఖ్య?
   1) 5 2) 7 3) 6 4) 4
4. సెట్టి, కేసరి సముద్రాలను తవ్వించిన కాకతీయ రాజు?
   1) మొదటి బేతరాజు 2) రెండో బేతరాజు
   3) రుద్రదేవుడు 4) గణపతిదేవుడు
5. పాకాల చెరువును తవ్వించింది?
   1) రుద్రదేవుడు 2) జాయపసేనాని
   3) రేచర్ల రుద్రుడు 4) ప్రతాపరుద్రుడు
6. 'రామప్పచెరువు'ను తవ్వించింది?
   1) రేచర్ల రుద్రుడు 2) రుద్రదేవుడు
   3) జాయపసేనాని 4) ప్రతాపరుద్రుడు

సమాధానాలు: 1) 1; 2) 4; 3) 1; 4) 2; 5) 3; 6) 1.

Elections are essential for the..

BANK EXAMS
GENERAL ENGLISH

Directions (Q. 1-5): Read each sentence to find out whether there is any grammatical mistake/ error in it. The error, if any, will be in one part of the sentence. Mark the number of that part with error as your answer. If there is 'No error', mark (5) as your answer.

1. Special programs of study (1)/ are tailored (2)/ to the needed (3)/ of specific groups. (4) No error (5)

2. Most travel agents (1)/ are prepared to (2)/ customize travel arrangements (3)/ to meet individual requirement. (4) No error (5)

3. The rise in inflation (1)/ was just one symptoms (2)/ of the poor state (3)/ of the economy. (4) No error (5)

4. Her arm was beginning (1)/ to swell up (2)/ where the bee (3)/ has stung her. (4) No error (5)

5. The next morning (1)/ the team surveyed (2)/ the damage (3)/ caused in the fire. (4) No error (5)

Directions (Q. 06-15): Each question below has a blank/ two blanks, each blank indicating that something has been omitted. Choose the word/ set of words from the five options for each blank that best fits the meaning of the sentence as a whole.

6. Elections are essential for the ____ of parliamentary decisions.
1) Continuous 2) monitoring 3) vital 4) approval 5) surveillance

7. Barons had to swear an oath of ____ to the king.
1) Allegiance 2) administration 3) silence 4) request 5) promiscuous

8. Always chew food well before ____ it.
1) Thrusting 2) putting 3) eating 4) swallowing 5) digesting

9. The ____ was released to await trial but had to ________ her passport.
1) Defendant, surrender
2) plaintiff, give in
3) dependant, submit
4) accused, give of
5) convict, abide

10. When you first meet her, she gives a _______ impression of warmth and friendship.
1) Supper 2) superfluous 3) superficial 4) superlative 5) superiority

11. His career was cut short when he _______ to cancer.
1) Affect 2) effect 3) diagnosed 4) succumbed 5) suffered

12. The party suffered a _______ defeat in the general election.
1) Vast 2) majority 3) devastate 4) possible 5) humiliating

13. Keep your answers as _______ as possible.
1) Success 2) verbatim 3) succinct 4) modulate 5) length

14. I agreed _______ what she said in substance, though not _____ every detail.
1) In, with 2) to, in 3) with, with 4) for, at 5) from, for

15. Climate change is still ____ much a subject ____ debate.
1) Mostly, to 2) many, from 3) much, form 4) very, for 5) pretty, from

Directions: (Q. 16 - 20): Which of the phrases (1), (2), (3), and (4) given below each sentence should replace the phrase underlined in the sentence to make it grammatically correct? If there is no error mark (5) No correction required as your answer.

16. Millions faces starvation next year as a result of the drought.
1) Are facing 2) had faced 3) will face 4) will have faced 5) No correction required

17. Leaving him out of the team may sound the alarm for our chances.
1) Winning 2) ringing bell 3) death knell 4) blowing off 5) No correction required

18. The meeting ended on a turn around with several people walking out.
1) Happy mood 2) mixed reaction 3) sordid 4) sour note 5) No correction required

19. If you say you're sorry we would forgive you.
1) We might 2) we will 3) we had 4) we have 5) No correction required

20. They carry up research into the roles of men and women in today's society.
1) Carried away 2) carried out 3) carry forward 4) carry upon 5) No correction required

Directions (Q. 21-30): In the following passage there are blanks, each of which has been numbered. These numbers are printed below the passage and against each, five words/ phrases are suggested, one of which fits the blank appropriately. Find out the appropriate word/ phrase in each case and mark your answer.

Finance minister Arun Jaitley on Saturday ______ (21) a Budget that put boosting growth before painful reforms, slowing the pace of fiscal deficit cuts and seeking to put ______ (22) and foreign capital to work. In his first full-year Budget since Prime Minister Narendra Modi's landslide election victory ______ (23) May, Jaitley said India's economy was about to take off. Modi tweeted that the Budget would "further reignite our growth engine".Billed as a test of the nationalist premier's willingness to ____ (24) a $2 trillion economy with a bloated public sector and weak private investment, the Budget was short on structural reforms and contained revenue targets some called unrealistic. It drew a__ (25) reception from economists, with some calling it a path to an investor-friendly India, but ______ (26) seeing a missed opportunity to tackle deep-seated structural problems. Jaitley promised higher investment in India's decrepit roads and railways, offered the ______ (27) of tax cuts to global companies and the stick of tighter-______(28) to get Indian tycoons to invest at home rather than stash wealth abroad. Tax evaders face ______ (29) sentences of up to 10 years, he warned.The tax changes and tougher enforcement would raise $2.5 billion next year, he said. Tax receipts overall would rise 15 percent and government asset sales would raise $11 billion - goals that past experience ______ (30) may be hard to meet.

21. 1) announced 2) proclaimed 3) decree 4) stated 5) publicize

22. 1) family 2) domestic 3) familial 4) household 5) domicile

23. 1) most recent 2) very last 3) last 4) end 5) final

24. 1) improvement 2) restructuring 3) reorganization 4) reform 5) development

25. 1) uniform 2) assertive 3) minor 4) magical 5) mixed

26. 1) others 2) extra 3) further 4) supplementary 5) spare

27. 1) bribe 2) carrot 3) lure 4) candy 5) bite

28. 1) system 2) convention 3) rules 4) laws 5) policy

29. 1) penitent 2) dungeon 3) confined 4) jail 5) detaining

30. 1) showing2) showed 3) shown 4) show 5) shows

Directions (Q. 31-35): Rearrange the following six sentences (A), (B), (C), (D), (E) and (F) in a proper sequence to form a meaningful paragraph and then answer the questions given below.

A) We only remember learning history on war, not of other types of historical subjects.
B) History, to some degree is important, but it is typically taught in a memorization manner.
C) But the reality is that history is so universal because nearly every country is interconnected whether it is through economics, culture, business, finances, goods and services, and ecological perspectives.
D) This is where we go wrong with learning history. There is no process of looking at it from a productive perspective.
E) Furthermore, we typically only learn history of our own country.
F) Never in any educational background was a student challenged to reflect or re-evaluate how history works, but rather how much one could retain.

31. What is the LAST sentence after rearrangement?
1) A 2) B 3) C 4) E 5) F

32. What is the THIRD sentence after rearrangement?
1) A 2) B 3) D 4) F 5) E

33. What is the FOURTH sentence after rearrangement?
1) A 2) C 3) D 4) E 5) F

34. What is the FIRST sentence after rearrangement?
1) B 2) A 3) C 4) E 5) F

35. What is the SECOND sentence after rearrangement?
1) A 2) B 3) D 4) E 5) F

Directions (Q. 36-38): Choose the word which is wrongly spelt from the five options given.

36. 1) garbage 2) delegeta 3) monitor 4) commission 5) ensconce

37. 1) courageous 2) contagios 3) commandeer 4) convulsion 5) complement

38. 1) referre 2) explicit 3) sabotage 4) supplement 5) surreptitious

Directions (Q. 39-40): Read each sentence which has four parts to find out whether there is any grammatical mistake or spelling mistake in it. Certain words are given in bold in each part to identify the error. Mark the number of that part with error as your answer.

39. **Apollo 11 is** (1) the first **manned** (2) mission **to land** (3) on **the moon.** (4)

40. The **cashere** (1) **gave** (2) me **two hundred** (3) and twenty **rupees.** (4)

Key:

1) 3	2) 4	3) 2	4) 4	5) 2
6) 5	7) 1	8) 4	9) 1	10) 2
11) 4	12) 5	13) 3	14) 3	15) 4
16) 3	17) 3	18) 4	19) 2	20) 2
21) 1	22) 2	23) 3	24) 4	25) 5
26) 1	27) 2	28) 3	29) 4	30) 5
31) 3	32) 1	33) 4	34) 1	35) 5
36) 2	37) 2	38) 1	39) 1	40) 1